



Moravské zemské muzeum
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2018



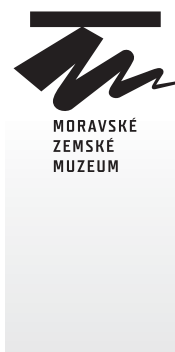
Moravské zemské muzeum

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2018

Moravské zemské muzeum
Zelný trh 6, 659 37 Brno
IČ: 00094862
Tel: +420 533 435 220
Fax: +420 533 435 313
ID datové schránky: bfi2vz4
E-mail: mzm@mzm.cz
www.mzm.cz

Způsob zřízení zpracovatele: Státní příspěvková organizace
Název zřizovatele: Ministerstvo kultury



6	Úvodní slovo
11	Z historie muzea
.....	
13	Generální ředitelství
.....	
19	Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost
20	Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)
22	Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)
24	Ediční oddělení
27	Knihovna a Archiv MZM
.....	
29	Historické muzeum
30	Ústav Anthropos
33	Centrum kulturní antropologie
37	Oddělení pro historii biologických věd
40	Historické oddělení
44	Centrum humanistických studií
46	Archeologický ústav
48	Centrum slovanské archeologie
51	Etnografický ústav
53	Numismatické oddělení
.....	
55	Přírodovědné muzeum
56	Mineralogicko-petrografické oddělení
58	Geologicko-paleontologické oddělení
60	Entomologické oddělení
63	Zoologické oddělení
64	Botanické oddělení



Objekty Moravského zemského muzea



Biskupský dvůr
Dietrichsteinský palác



Památník Leoše Janáčka
Pavilon Anthropos



69	Uměnovědné muzeum
70	Oddělení dějin divadla
73	Oddělení dějin hudby
76	Oddělení dějin literatury
78	Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)
.....	
81	Úsek náměstka generálního ředitele pro vnější záležitosti
82	Oddělení komunikace a marketingu
92	Výstavní oddělení
94	Dětské muzeum a Pracoviště lektorů
.....	
96	Úsek ekonomicko-provozního náměstka generálního ředitele
97	Ekonomické oddělení a Pracoviště evidence majetku
97	Finanční zpráva Moravského zemského muzea za rok 2018
104	Oddělení investic
104	Oddělení správy budov
	Oddělení údržby
104	Oddělení ostrahy
104	Oddělení informatiky
105	Bezpečnostní technik
.....	
117	Organizační struktura Moravského zemského muzea v roce 2018
118	Zpráva o plnění cílů IP DKRVO za rok 2018
140	Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2018 dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2018

Úvodní slovo



Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel Moravského zemského muzea

Přišel čas se ve zkratce kriticky ohlédnout za rokem 2018, rokem opětovně měrou vrchovatou nasyceným aktivitami, prožitky a paměti hodnými momenty a trochu bilancovat. V mnohém tak činí následující stránky. Jaký tedy byl rok 2018? Jubilejní „osmičkový“ rok byl naplněn akcemi směřujícími k připomenutí jak 100 let naší národní státnosti, tak významných milníků naší národní historie s osmičkou na konci letopočtu. Ukrojili jsme již téměř dvě dekády nového století i tisíciletí. Lze bezesporu konstatovat, že se stáváme (navzdory tomu, že k ní zůstáváme kritičtí) stále pevnější součástí evropských struktur. Pomalu uzavíráme taktéž již třetí dekádu existence svobodného demokratického Československa, respektive České republiky (a ne nadarmo je připomínáno, že to je o desetiletí svobodného života více, nežli bylo dopřáno první republice). Obdobně nemůžeme opomenout rekapitulaci a hodnocení našich unikátních, v mnohém jedinečných a nadstandartních vztahů a kontaktů se sousední Slovenskou republikou, kdysi naším souputníkem, dnes nejbližším spolupracovníkem a partnerem v rámci unie. Nepopíratelný význam a étos mimořádnosti připomínání si zejména 100 let od vzniku

moderního státu Čechů a Slováků, v těchto souvislostech získal v mnohém na jedinečné intenzitě jak aktuálními konotacemi promýšlení budoucí podoby a fungování Evropské unie (i v kontextu plánovaného Brexitu). Věřím, že nyní s jistým odstupem od oněch často hektických událostí můžeme s klidným srdcem konstatovat, že ze všech úkolů a plánů jsme vyšli se vztyčenou hlavou.

Moderní doba však přináší muzeu i nové, mnohdy nečekané, ale o to více inspirující výzvy. Souběžně s oslavami století české státnosti byly přirozeně nadále plněny základní kameny naší činnosti: ediční, výstavní a vědecko-výzkumný plán s publikačními výstupy – a rovněž sbírkový fond byl obohacen novými cennými přírůstky. Již dvacet let pracují naši odborníci v rámci vědeckých programů institucionálního financování, a již téměř deset let je Moravské zemské muzeum vědeckou organizací, přičemž povědomí o kvalitě práce našich odborníků bezesporu již dnes nikdo nemá potřebu zpochybňovat (jak tomu bohužel bylo ještě nemnoho let zpět). Rok 2018 byl zasvěcen potvrzení naší role jako důležité vědecké organizace v přípravě nové koncepce na období let 2019–2023, která jednoznačně postuluje, že zůstáváme pevně zakotveni v akademických strukturách a pravidelně potvrzujeme postavení třetí nejvýznamnější výzkumné instituce v resortu kultury.

Dovolím si na tomto místě generalizovat a konstatovat, že data o počtu akcí, jejich pestrost a dokumentovaný zájem veřejnosti o ně, suše představený ve vyčíslení návštěvnosti, případně zaznamenaný v komentářích zástupců médií či doprovodné obrazové dokumentaci shromážděné na stránkách této Výroční správy dostatečně svědčí o kvalitě naší práce. Stoupá důraz na již citovanou digitalizaci naší práce, ale rovněž prohlubování nejrozsáhlejších rovin její popularizace a také edukace, jež si stále více vynucují prostor v portfoliu našeho dlouhodobého (a též každodenního) působení. Přetrvává pochopitelně stále přítomný imperativ sítěžné linky budování a zkvalitňování sbírkového fondu a s tím související ochrana našeho kulturního a přírodního dědictví. Ta i po více než dvou stech letech existence naší instituce zůstává ústředním motivem našeho konání. I zde věřím, že jsme ne-

ustrnuli a pečlivě připravený záměr stavby centrálních laboratoří a depozitárního komplexu v Rebešovicích, tedy investice naprosto prvořadého významu pro životaschopnost a příští rozvoj našeho muzea v dlouhodobém horizontu, bude pro naše muzeum vykročením k moderní budoucnosti péče o svěřené doklady kulturního a přírodního dědictví naší země.

Vědomí kvality naší vlastní práce se zřetelně promítá i do ostatních popularizačních, prezentačních i publikačních činností Moravského zemského muzea a není sporu, že zůstává hlavním benefitem jeho vědecko-výzkumných aktivit. Z mnohých akcí zmiňme například pokračující unikátní mezioborový genetický výzkum velkomoravského a mladohradištního pohřebiště na Sadech u Uherského Hradiště či jak v České republice, tak stále více i v zahraničí rezonující prestiž pracoviště rekonstrukční antropologie v Centru kulturní antropologie. Stále častější je také širší vědecké a edukační spolupráce našich center, oddělení a ústavů s univerzitními a akademickými pracovišti. Mohli bychom však připomenout množství dalších aktivit našich odborných pracovišť, jejichž často prostý výčet můžeme dokumentovat na stránkách této zprávy.

Opomenout nelze ani kontinuálně konané kroky směřující k upgradu našich stálých expozic a výstavních ploch (ať již v Paláci šlechtičen, Pavilonu Anthropos, Dietrichsteinském paláci či Biskupském dvoře). Pevně věřím, že každá výrazná generace muzejních pracovníků by po sobě měla zanechat legaci stálé expozice (nebo se o tuto alespoň pokusit), přičemž o odborné vyzrálости a připravenosti stávajícího vědeckého a odborného týmu Moravského zemského muzea nemám nejmenších pochyb.

Při ohlédnutí za jubilejním rokem, realizovanými výstavami i kontinuálními snahami o zkvalitňování našich služeb i obecného zázemí jak veřejnosti, tak muzejních pracovníků nelze, než objektivně ocenit podporu našeho zřizovatele – Ministerstva kultury ČR, bez jehož porozumění a pomoci bychom takové množství aktivit nezvládli.

Nový rok 2019 bude logicky dedikován oslavám 30 let od obnovy demokracie v naší zemi, jakož i 20 let našeho členství v NATO a 15 let od našeho za-

členění do Evropské unie. Vedle s těmito významnými jubilei spojených úkolů je třeba zmínit také přípravu jiných prezentací, jako například představení naprosto unikátního souboru výtvarných děl (v první řadě českých umělců 20. století v čele s Františkem Kupkou a Emilem Fillou) ve výstavě *Okouzlení Afrikou*, připravovaného pro Pavilon Anthropos. Samostatnou zmínku si pak zaslouží též připravovaný projekt *Hommage à Milan Kundera – další život Díla*, seznamující s touto výjimečnou osobností světové kultury v jeho vztahu k rodnému Brnu, ale především optikou výpovědi Kunderova díla v rozhlasových, divadelních a filmových adaptacích.

Závěrem si dovoluji poděkovat všem zaměstnancům a spolupracovníkům Moravského zemského muzea za celoroční úsilí o dosažené výsledky. Zejména na jejich bedrech spočívá největší tíže naplňování poslání Moravského zemského muzea na prahu třetí stovky jeho existence a jim náleží největší díky a zásluha za úspěšné splnění všech stanovených cílů v roce 2018.

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.

generální ředitel Moravského zemského muzea





Události roku 2018





Objekty Moravského zemského muzea



Zámek Budišov
Památník Bible králické



Zámek Moravec
Starý zámek v Jevišovicích

...z historie muzea

- 29. července 1817** – císař František I. schválil záměr založit v Brně muzeum a povolil, aby neslo jeho jméno. Františkovo muzeum spravovala Moravskoslezská společnost pro zvelebení hospodářství, přírodoznalství a vlastivědy zkráceně Hospodářská společnost
- 24. března 1818** – moravskoslezský guvernér hrabě Antonín Bedřich Mitrovský oznámil veřejnosti vyhláškou založení muzea
- 1820** – zpřístupněny veřejnosti první sbírkové celky v Biskupském dvoře
- 1892** – v rámci Hospodářské společnosti vznikla muzejní sekce, která převzala řízení muzea
- 1900** – muzeum převzala Moravská muzejní společnost a sbírky se staly vlastnictvím markrabství Moravského; začal se používat název Moravské zemské muzeum
- 1921** – muzeum převzala do správy přímo země Moravskoslezská a správou sbírek byli pověřeni odborníci (ředitelem se stal dr. Jaroslav Helfert)
- 1939–1945** – za německé okupace dohlížel na činnost muzea německý komisař
- 1945–1948** – Moravské zemské muzeum pod správou země Moravskoslezské
- 1949–1960** – Moravské muzeum (změna názvu) je řízeno Ministerstvem školství a kultury
- 1961–1962** – Moravské muzeum pod správou Národního výboru města Brna
- 1963–1990** – Moravské muzeum je spravováno Jihomoravským krajským národním výborem
- 1991–dosud** – Moravské zemské muzeum (návrat k původnímu názvu) příspěvkovou organizací Ministerstva kultury
- Od 1. ledna 2010** – Moravské zemské muzeum výzkumnou organizací Ministerstva kultury
- 2014** – významná změna organizační struktury muzea, vznik Historického muzea, Přírodovědného muzea a Uměnovědného muzea zajišťujících odbornou činnost v rámci Moravského zemského muzea

Generální ředitelství



▶ ORGANIZAČNÍ ZMĚNY, PERSONALIA

Od 1. 1. 2018 byla pověřena vykonáváním funkce ekonomicko-provozní náměstkyně generálního ředitele MZM Ing. Monika Svobodová, LL.M (vystřídala ve funkci Ing. Ivo Vaňka, který funkci vykonával do 31. 12. 2017).

Od 1. 4. 2018 byl pověřen vedením CITeM Ing. Karel Zouhar (a zároveň zůstal vedoucím Oddělení informatiky MZM).

K 30. 4. 2018 ukončila pracovní poměr v MZM Mgr. Marie Hasoňová, právník MZM. Její práci převzal externí právník JUDr. Jiří Juříček.

K 1. 7. 2018 byl změněn název Centra kulturně-politických dějin 20. století na Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ).

Od 20. 8. 2018 byla jmenována vedoucí Oddělení komunikace a marketingu RNDr. Barbora Javorová a vystřídala Mgr. Lucii Horákovou, která byla pověřena vykonáváním této funkce od 1. 5. 2018 po odchodu Mgr. Evy Pánkové, vedoucí tohoto oddělení, do starobního důchodu (ukončení pracovního poměru k 30. 4. 2018).

▶ PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

Hlavní náplní právní služby bylo kontinuální pokračování ve výkonu běžné právní agendy organizace, zahrnující zejména přípravu a revizi smluv a jiných dokumentů, včetně jejich zveřejňování v tzv. registru smluv, pracovníprávní dokumenty a záležitosti, tvorbu interních předpisů organizace včetně jejich zpřehlednění a uvádění do souladu s požadavky platných právních předpisů v kontextu průběžně probíhajících legislativních změn.

Další výraznou agendou byla problematika církevních restitucí dle zákona č. 428/2012 Sb., kde dosud nebylo ukončeno řízení ohledně nároku uplatněného Opatstvím Staré Brno Řádu sv. Augustina a nároku uplatněného Českomoravskou provincií Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří. Oba nároky jsou předmětem soudního sporu, v roce 2018 bylo v rámci těchto soudních sporů dosaženo následujícího stavu:

Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina, IČ: 00569089, se sídlem Mendlovo nám. 1, Brno, ve věci

o uzavření dohody o vydání věci vedené u Městského soudu v Brně pod. č.j. 20 C 305/2015.

- předmětem výzvy k vydání majetku je rozsáhlý soubor movitých věcí (cca 580 položek)
- na základě několika zpětvzetí ze strany žalobce je předmět sporu zredukován na cca 80 položek; poslední ústní jednání proběhlo 7. 2. 2018;
- rozsudkem ze dne 7. 2. 2018 bylo MZM uloženo vydat žalobci předměty specifikované v rozsudku (cca 80 předmětů). Dne 22. 3. 2018 podalo MZM proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 7. 2. 2018, č.j. 20 C 305/2015-140 odvolání. Dne 8. 6. 2018 byl uhrazen soudní poplatek za odvolání;
- o odvolání MZM v roce 2018 nebylo rozhodnuto.

Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv.

Jana z Boha – Milosrdní bratří. IČ: 44995776, se sídlem Vídeňská 7, 602 00 Brno, ve věci o uzavření dohody o vydání věci – 166 ks not a hudebnin vedené u MS v Brně č.j. 119 C 302/2015.

- ve věci bylo rozhodnuto již v roce 2017 rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 14. 6. 2017, č. j. 119 C 302/2015-77, kterým byla žaloba zamítnuta;
- žalobce podal dne 15. 8. 2017 proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 14.6.2017, č. j. 119 C 302/2015-77 odvolání;
- MZM podalo k odvolání žalobce vyjádření dne 10. 10. 2017;
- o odvolání žalobce v roce 2018 nebylo rozhodnuto.

▶ VYDANÉ INTERNÍ PŘEDPISY

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2018 následující Příkazy generálního ředitele:

- 01/2018 Poskytování cestovních náhrad
- 02/2018 Volné vstupy na výstavy a akce MZM
- 03/2018 Plán čerpání dovolené v průběhu roku 2018
- 04/2018 Změna otevírací doby Budišov
- 05/2018 Výkon činností vyplývající ze zákona č. 71/1994 Sb.
Metodický pokyn MK 29452/2018 o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty
Podpisové vzory pro prodej a vývoz dle zákona č. 71/1994 Sb.
- 06/2018 Evaluační řízení

- 07/2018 Uzamykání bezpečnostní mříže v objektu KN 2/4
- 08/2018 Inventarizace zásob a pokladen
- 09/2018 Inventarizace majetku a závazků
- 10/2018 Provoz výstavních objektů MZM během vánočních svátků 2018
- 11/2018 Nákup informačních a komunikačních technologií v MZM
- 12/2018 Ukončení rozpočtového roku 2018

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2018 následující Směrnice generálního ředitele:

- 01/2018 Působnost vnitřních předpisů Moravského zemského muzea
- 02/2018 GDPR
- 03/2018 Vjezd a parkování služebních vozidel Moravského zemského muzea a vozidel návštěv
- 04/2018 Zadávání veřejných zakázek v Moravském zemském muzeu

► **POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁK. Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM V ROCE 2018**

Počet podaných žádostí o informace: 1 (č. j. 869/2018/MZM)

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu: 0

Výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů: 0

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

► **KONTROLNÍ ČINNOST**

Vnitřní kontrola

INTERNÍ AUDIT

MZM má zřízen útvar interního auditu již od roku 2008 a činnost auditora vykonává jeden pracovník na 0,5 pracovního úvazku. V roce 2018 rodičovská péče.

Z uvedeného důvodu se v roce 2018 se v Moravském zemském muzeu v oblasti vnitřní kontroly us-

kutečnil 1 audit provedený v souladu se Zásadami zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve znění pozdějších předpisů prováděcí vyhlášky Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a standardů EU pro výkon interního auditu v organizacích veřejné správy.

V roce 2018 byly proveden audit „Přenechání dlouhodobého majetku do dočasného užívání cizím osobám“. Součástí auditu byla i doporučení ke zkvalitnění řídicích systémů v oblasti krátkodobých a dlouhodobých uzavírání smluv při pronájmech majetku.

Oproti Střednědobému plánu interního auditu na roky 2018 až 2020 nebyl proveden Audit vybraných smluv oddělení Správy budov. Tento tematický audit bude prověřen v příštím období.

Dále byla prováděna interním auditorem konzultační činnost v rámci Moravského zemského muzea.

Vnější kontrola

V roce 2018 byly v Moravském zemském muzeu provedeny následující kontroly:

ÚSEK BOZP a PO

1. *Kontrolní orgán:* Ministerstvo kultury ČR, Kancelář bezpečnostního ředitele

Předmět kontroly: dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu v Brně, Peterská 1

Termín provedení kontroly: 27. 2. 2018

Závěr: drobné závady odstraněny v termínu dle protokolu

2. *Kontrolní orgán:* Ministerstvo kultury ČR, Kancelář bezpečnostního ředitele

Předmět kontroly: dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu v Kralicích – Památník Bible kralické,

Termín provedení kontroly: 27. 3. 2018

Závěr: bez závad

3. *Kontrolní orgán:* Ministerstvo kultury ČR, Kancelář bezpečnostního ředitele

Předmět kontroly: dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu v Budišově

Termín provedení kontroly: 17. 4. 2018

Závěr: drobné závady odstraněny v termínu dle protokolu

4. *Kontrolní orgán:* Ministerstvo kultury ČR, Kancelář bezpečnostního ředitele
Předmět kontroly: dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu v Brně, Památník Leoše Janáčka
Termín provedení kontroly: 11. 10. 2018
Závěr: bez závad

5. *Kontrolní orgán:* Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, krajské ředitelství
Předmět kontroly: dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu v Brně Slatině, Hviezdoslavova 29a
Termín provedení kontroly: 23. 4. 2018
Závěr: drobné závady odstraněny v termínu dle protokolu

EKONOMICKÝ ÚSEK

6. *Kontrolní orgán:* Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno I
Předmět kontroly: kontrola na dani z příjmu právnických osob za zdaňovací období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2014
Termín provedení kontroly: od 16. 6. 2017 do 7. 11. 2018
Závěr: drobné závady odstraněny v termínu dle protokolu č.j. 4612158/18/3001

Vyhodnocení plnění interního protikorupčního programu Moravského zemského muzea za rok 2018

Vyhodnocení interního protikorupčního programu (dále jen IPP) Moravského zemského muzea za rok 2018 je vypracováno na základě příkazu ministra kultury MKČR vyplývajícího z Rezortního interního protikorupčního programu.

IPP MZM je souborem postupů a opatření k řízení korupčních rizik, které jsou zaměstnanci MZM v rozhodovacím procesu povinni dodržovat. Jeho cílem je omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v MZM.

- IPP Moravského zemského muzea má pět částí:
- Vytváření a posilování protikorupčního klimatu
 - Transparentnost
 - Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol
 - Postupy při podezření na korupci

– Vyhodnocování interního protikorupčního programu

1) Vytváření a posilování protikorupčního klimatu
Plnění cílů IPP MZM prostřednictvím vytváření a posilování protikorupčního klimatu je zajišťováno dodržováním Etického kodexu zaměstnanců MZM.

Zaměstnanec nesmí při svém rozhodování a v souvislosti s rozhodováním přijímat ani vyžadovat dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů v oblasti objektivního a nestranného rozhodování.

Zjištění podezření opravňuje a zavazuje zaměstnance k oznámení jakékoliv nekalé činnosti a za takovéto oznámení nesmí být jakkoliv postihován, vyjma případů, kdy se vznesená oznámení zjevně nezakládají na pravdě, nebo bylo učiněno s úmyslem jiného spolupracovníka poškodit.

V hodnoceném období nebylo podáno žádné oznámení protikorupčního jednání.

2) Transparentnost

Plnění cílů IPP MZM je zabezpečeno průběžným zveřejňováním informací: informací o veřejných prostředcích a informací o systému rozhodování.

Zveřejňování informací o veřejných prostředcích
– Informace o rozpočtu

Informace o rozpočtu jsou zveřejňovány na webu MZM v sekci „Výroční zpráva o hospodaření“ za jednotlivé uzavřené hospodářské roky. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2017 byla takto zveřejněna dne 30. 6. 2018.

– Informace vztahující se k výběru dodavatelů, vč. veřejných zakázek

Na profilu zadavatele NEN (národní elektronický nástroj) Ministerstva pro místní rozvoj jsou transparentně zveřejňovány veřejné zakázky vyhlášené MZM včetně informací s příslušnými právními a prováděcími předpisy a akty řízení vlády.

– Informace o uzavřených smlouvách

Na intranetu MZM v sekci smlouvy jsou přehledně zveřejňovány veškeré uzavřené smlouvy (s výjimkou pracovně-právních smluv) a smlouvy, jejichž celková finanční výše přesahuje padesát tisíc korun českých bez daně z přidané hodnoty, jsou zveřejňo-

vány na profilu zadavatele na portálu veřejné správy (smlovy.gov.cz).

– Zveřejňování informací o systému rozhodování
Informace o struktuře MZM jsou zveřejňovány na webových stránkách MZM v sekci organizační struktura.

3) Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Plnění cílů IPP MZM prostřednictvím řízení korupčních rizik a monitoringu kontrol je nastaveno Příkazem ministra kultury č. 11/2016 a dále Příkazem generálního ředitele MZM č. 9/2016 o systému řízení korupčních rizik.

Obsahem obou pokynů je organizace jednotného a efektivního systému řízení a monitorování korupčních rizik, který umožňuje identifikovat a následně vyloučit nebo minimalizovat korupční rizika a jejich případné nežádoucí dopady.

Korupční rizika byla definována na úroveň jednotlivých úseků a samostatných oddělení. Korupční rizika jsou hodnocena jako málo pravděpodobná. Jejich dopad je hodnocen jako malý a míra rizika se pohybuje v rozmezí běžného a hlavního rizika. V roce 2018 nebyla kritická míra rizika v MZM identifikována.

4) Postupy při podezření na korupci

Plnění cílů IPP MZM prostřednictvím postupů při prošetřování podezření na korupci je nastaveno dodržováním Profesionálního etického kodexu ICOM pro muzea.

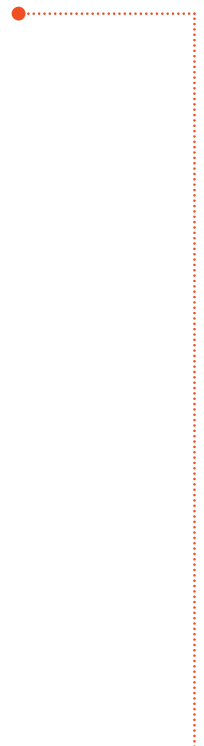
Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je zaměstnanec povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení. Dále je zaměstnanec povinen bezodkladně oznámit nabídnutí či získání neoprávněné výhody.

5) Vyhodnocování IPP MZM

IPP je plně v souladu s Příkazem ministra kultury č. 11/2016 o vydání Rezortního interního protikorupčního programu a v souladu s Příkazem generálního ředitele Moravského zemského muzea č. 9/2016 Interní protikorupční program MZM.

V Moravském zemském muzeu je protikorupční klima vytvářeno a posilováno zveřejňováním informací a systému rozhodování, nastavením postupů pro oznamování korupčního jednání a omezováním předpokladů pro vznik korupčního jednání.

Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost



Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)

Hlavními úkoly na rok 2018 byly hlavně přesun aplikace Národní autority pro muzea a galerie (MA) na servery MZM s OS Linux a upgrade databáze Caché, což umožní další rozvoj MA, a započítí spolupráce na projektu Elvis a připojení k projektu Otevřená data ČR.

Hlavní programové body činnosti CITeM s realizovanými aktivitami byly následující:

1. CES on-line

- zajištění provozu systému na serverech v MZM
- školení uživatelů
- podpora uživatelů
- další rozvoj systému

2. Demus10 (MS Access2010)

- asistence při uvádění do provozu
- úprava nápovědy a další uživatelské dokumentace
- distribuce
- školení – příprava a realizace

3. Demus01 (MS Access97)

- export dat z Demusu pro portál Europeana (v případě potřeb)
- školení – příprava a realizace
- poradenství pro Demus a databázové prostředí obecně
- převod dat do systému Demus (v případě potřeb)

4. Národní autority pro muzea a galerie (MA)

- přesun aplikace na servery MZM
- přechod z OS Windows na OS Linux
- upgrade databáze CACHE
- otevření možnosti vkládání nových záznamů
- supervize autoritních záznamů
- průběžné zdokonalování metodických materiálů pro MA
- školení a metodické vedení příspěvkatelů do MA



Ing. Karel Zouhar, vedoucí CITeM

- propagace MA
- součinnost při implementaci webové služby do muzejních systémů správy sbírek

5. Registr sbírek výtvarného umění (společný projekt CITeM a Rady galerií ČR)

- správa a administrace
- aktualizace dat
- příprava a realizace semináře
- poskytování metodické podpory
- supervize zápisu jmen autorů výtvarných děl
- propagace projektu
- příprava projektu dalšího rozvoje systému a zpřístupnění většímu počtu editorů

6. Digitalizace a prezentace sbírek

- pořádání školení (seminářů, workshopů)
- pokračování spolupráce s oddělením digitalizace Národního technického muzea a NÚLK ve Strážnici a dalšími pracovišti při tvorbě metodických textů
- lektorská činnost na akcích zaměřených na digitalizaci sbírek
- poskytování individuálních konzultací k otázkám digitalizace sbírek v muzeích
- účast na aktivitách Ministerstva kultury ČR v oblasti digitalizace kulturního dědictví

7. Michael Plus

- v rámci českého portálu následující provoz na novém serveru MZM-CITeM
- technické a organizační pokrytí hostingu portálu na serveru MZM-CITeM
- správa a administrace databázového prostředí i portálu

- v rámci evropského portálu následující
- zvažení členství v asociaci Michael AISBL i účasti na shromáždění členů
- propagace projektu

8. Restitution-Art

- provoz na novém serveru MZM-CITeM
- zajištění provozu na serveru MZM-CITeM
- aktualizace databáze na základě požadavků paměťových institucí

9. Webové stránky www.citem.cz

- provoz na novém severu MZM-CITeM
- průběžná aktualizace informací na webových stránkách

10. ProMuS

- provoz na novém severu MZM-CITEM
- distribuce a poradenství

11. Spolupráce s Odborem muzeí Ministerstva kultury ČR

- Kromě výše specifikovaných úkolů (Michael, CES, Restitution-Art): technická podpora sběru dat pro vykazování činnosti muzeí
- větší spolupráce na projektu MA a jeho propojení s dalšími systémy
- konzultace ve věci metodiky správy sbírek

12. Přistoupení k projektu „Otevřená data České republiky“

13. Mezinárodní spolupráce

- podpora zavádění mezinárodních standardů a postupů správné praxe (good practices) v českém muzejním prostředí
- účast v pracovní skupině CIDOC CRM Mezinárodní rady muzeí ICO



MCMP

METODICKÉ
CENTRUM
MUZEJNÍ
PEDAGOGIKY

CITeM

METODICKÉ
CENTRUM
PRO INFORMAČNÍ
TECHNOLOGIE
V MUZEOLOGII

Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)

Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP) splnilo v roce 2018 všechny dlouhodobé i operativní úkoly, které směřovaly k dosažení vytyčených cílů, rozvedených v následujícím textu, stanovených k zajišťování jeho odborného poslání v oblasti rozvoje muzejní pedagogiky v České republice. Vedle splnění všech metodických a dalších odborných výstupů je třeba zmínit získání akreditace k poskytování nového vzdělávacího kurzu muzejního edukátora od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, který od září 2018 nahradil předchozí neakreditovaný kurz „Základy muzejní pedagogiky“. Úroveň profesního vzdělávání realizovaného Metodickým centrem muzejní pedagogiky tím nabyla nového, zásadně rozšířeného rozsahu, a zejména kvality.

▶ 1/ TVORBA METODICKÝCH A STUDIJNÍCH MATERIÁLŮ

– MCMP vydalo tiskem dvě metodiky: „Jak vystavovat archeologii. Metodika k tvorbě archeologických expozic“ a vzhledem k potřebě oboru místo metodiky pro rodiny s dětmi metodiku „Lektorské dovednosti v muzeu“. Ve spolupráci s PhDr. Alenou Petruželkovou z Památníku národního písemnictví byla napsána „Metodika edukace v literárních muzeích“. Doc. Mgr. Petra Šobáňová, Ph.D., napsala metodiku o využití digitálních technologií v muzeu. Splněna byla i příprava studijních textů pro akreditovaný kurz muzejního edukátora.

▶ 2/ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY A ODBORNÁ ČINNOST

– MCMP v červnu dokončilo 6. ročník kurzu „Základy muzejní pedagogiky“. V MZM se uskutečnil workshop „Aktivizující metody v muzejní pedagogice“ (18. 6. 2018), vedený Mgr. et Bc. Lenkou Mrázovou a Mgr. et MgA. Barborou Svátkovou,



Mgr. Tomáš Drobný, vedoucí MCMP

Ph.D., a seminář „Edukace v archeologických expozicích“, zaměřený na metodiku PhDr. Jana Doláka (26. 11. 2018). Vedly jej Mgr. Eva Sadílková a Mgr. Gabriela Dreslerová.

- Mgr. Tomáš Drobný vystoupil na konferenci „Fenomén kulturního dědictví v společnosti – dějiny, současný stav a perspektivy IV.“ s příspěvkem „Společenská odpovědnost muzeí a její aktuální otázky“ (Bratislava 24.–25. 4. 2018).
- K publikování byl odevzdán společný příspěvek Mgr. Tomáše Drobného a Mgr. Pavly Vykoupilové „Metodické centrum muzejní pedagogiky Moravského zemského muzea, úkoly a priority v muzejně pedagogickém vzdělávání“ ke konferenci v Hodoníně s názvem „Současnost a budoucnost muzeologického vzdělávání a výzkumu v ČR“ (20.–21. 6. 2017).
- Byl publikován text DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ. Místo Metodického centra muzejní pedagogiky v současných proměnách muzejní kultury. In Acta Musei Moraviae, řada Scientiae sociales.CIII: 1, 65–71, 2018. ISSN 0323-0570.
- Tiskem vyšel příspěvek DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ. The Basic of Museum Pedagogy course – a contribution to the current conception of the competence model of museum educators in the Czech Republic. Museologia Brunensia. 2018/1, roč. 7, s. 34–47, ISSN 1805-4722.
- Bylo poskytnuto pět konzultací odborné veřejnosti.

▶

3/ POSKYTOVÁNÍ AKREDITOVANÉ KVALIFIKACE MUZEJNÍHO EDUKÁTORA, SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI PARTNERY V OBLASTI MUZEJNÍ PEDAGOGIKY, CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

- MCMP získalo dne 9. 5. 2018 od Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ČR akreditaci pro kurz „Muzejní edukátor“. V září začal 1. ročník výuky tohoto kurzu, na něj (*na výuce*) se podílejí i oba pracovníci metodického centra.
- V rámci spolupráce s dalšími subjekty podporujícími celoživotní učení a neformální vzdělávání se MCMP podílelo s Komisí pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG na přípravě a realizaci konference „Aktuální trendy v muzejní edukaci II“. Zvolilo si téma „Vliv digitálních technologií na dětského návštěvníka a mezioborové přesahy muzejní pedagogiky“ (Ctěníce 21.–22. 5. 2018). MCMP spolupracovalo s Ústavem archeologie a muzeologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity (FF MU), muzei a galeriemi na realizaci kurzu „Muzejní edukátor“ aj. MCMP se spolu s Metodickým centrem pro knižní kulturu a literární muzea aktivně podílelo na přípravě a realizaci kulatého stolu „Edukace v literárních muzeích“ v Památníku národního písemnictví (27. 11. 2018).

▶

4/ VYTVÁŘENÍ VLASTNÍCH MUZEJNĚ-EDUKAČNÍCH PROJEKTŮ

- MCMP se podílelo na „KOMENTOVANÉ PROHLÍDCE S PŘEDMĚTY NA DOSAH“ (16. 2. 2018), připravené pro Tyflocentrum Blansko. V rámci Brněnské muzejní noci 2018 byla připravena, včetně zhotovení videopozvánky ve znakovém jazyce, „KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY CHVÁLA SBĚRATELSTVÍ VE ZNAKOVÉM JAZYCE PRO NESLYŠÍCÍ“ (tlumočnice Veronika Mikulová, 19. 5. 2018, Dietrichsteinský palác). Pro děti s onkologickým onemocněním se v rámci příměstského tábora uskutečnil edukační program „MUZEJNÍ KUFŘÍKY“ (23.–25. 7. 2018). Tento program seznamoval v Dětské ne-

mocnici děti a mládež s muzejními profesemi (archeolog, paleontolog, antropolog) a muzejními sbírkami. Dále se realizoval edukační program „LOUTKOVÉ DIVADÉLKO PŘED STO LETY“ (24. 10. 2018). „ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU V CENTRU KOCIÁNKA“ tradičně zakončilo společné projekty MZM a Centra Kociánka, určené klientům s kombinovaným postižením. (28. 11. 2018). Edukační program „KUFŘÍKY MUZEJNÍCH PROFESÍ“ (Dietrichsteinský palác – výstava „Chvála sběratelství“ – 9. 2. 2018) byl vytvořen pro děti a mládež v rámci „Jarních prázdnin v Moravském zemském muzeu“.

- Sedmý „Den seniorů v Moravském zemském muzeu“ (1. 10. 2018) proběhl v Památníku Leoše Janáčka. Tématem letošního „Dne seniorů“ byla osobnost **Leoše Janáčka a výročí 100 let republiky**.

▶

5/ PREZENTACE ČINNOSTI MCMP A PROPAGACE MUZEJNÍCH A MUZEJNĚ-PEDAGOGICKÝCH AKTIVIT A ZAPOJENÍ DO DALŠÍCH KULTURNÍCH AKTIVIT REGIONÁLNÍHO I NADREGIONÁLNÍHO CHARAKTERU

- Pracovníci MCMP se aktivně účastnili oborového dění, práce v redakční radě časopisu „KUV – Kultura, umění a výchova“, recenzovali odborné články. Metodické centrum zajišťovalo provoz webových stránek MCMP a portálu MUZEOEDU. Dále se MCMP zapojilo do mimořádných aktivit MZM – např. Muzejní noci nebo Dne seniorů. MCMP také publikovalo drobné články o své činnosti, např. v M-revue 2/18.

Ediční oddělení

Posláním edičního oddělení je významným způsobem prezentovat a podporovat vědeckou a výzkumnou činnost odborných pracovníků MZM. Děje se tak prostřednictvím edičních výstupů, což představuje vydávání periodických publikací, monografií, katalogů k chystaným výstavám a mnoha dalších doprovodných muzejních materiálů. Náplň činnosti vycházela ze schváleného edičního plánu roku 2018. Naší prioritou je především vydávání vlastních recenzovaných neimpaktovaných časopisů a jejich udržení v seznamu Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Snahou pracovníků EO je co nejkvalitnější zpracování zakázek, předtisková příprava a tisk včetně knihařského zpracování. Díky možnosti vlastního provozu ofsetové tiskárny se podařilo realizovat prakticky veškeré tisky publikací, periodik a merkantilních tisků podle plánu. Samozřejmostí je i navazující činnost, která se týká finálního knihařského zpracování tiskovin, které oddělení nabízí, a tím je možnost zpracování požadavků na vazbu V1 (šitá skobkou) a V2 (brožovaná). Rok 2018 tedy opět znamenal připravit, vytisknout a knihařsky dokončit poměrně velké množství tiskovin, a to jak v menších, tak i větších nákladech. I v roce 2018 EO pokračovalo ve vydávání další řady našeho muzejního časopisu „M revue“, který představuje volnou formou vše zajímavé, co se v průběhu roku v muzeu odehrává či připravuje.

Dále oddělení také využilo možnosti představit svou činnost a produkci veřejnosti formou účasti na mezinárodním knižním veletrhu „Svět knihy 2018“, který se od 10. 5. do 13. 5. 2018 již tradičně pořádal v Praze. Svým rozsahem se řadí k nejvýznamnějším knižním veletrhům pořádaných v České republice a jako respektovaná akce se tak těší velké pozornosti médií, čímž výrazně napomáhá propagaci četby knih a literatury vůbec. EO zde sice patří mezi menší vystavovatele, ale cestu k našemu stánku si opět našlo mnoho návštěvníků a projevený zájem o publikace MZM a informace o dění v MZM byl o to více potěšující. Je již standardem, že o publikace muzea je i poměrně velký zájem u zahraničních odběratelů. Průběžně byla aktualizována nabídka nakladatelské produkce na webových stránkách a e-shopu MZM.

Distribuce a prodej muzejních publikací byl v průběhu roku zajišťován prostřednictvím vlast-



Milan Mačinec, vedoucí oddělení

ních prodejních míst, zásilkovým prodejem a stálým zásobováním knihkupectví v Brně, Praze či jiných městech naší republiky. Tržby EO tvoří vlastní prodej, dále příprava a tisk zakázek pro externí zadavatele, a další velmi důležitá část příjmů vychází z kolektivní správy společnosti DILIA.

Vydané monografie, katalogy, tisky 2018:

- J. Břečka – Brněnský kaleidoskop času (výběr událostí a osobností dějin města ve 20. století)
- J. Poláková – 14 barev Vánoc
- H. Beránková – Josef Klvaňa
- kolektiv autorů – Společné století, včetně komiksových příloh
- J. Čížmářová – Spony
- J. Mitáček, L. Galuška – Sady
- J. Blecha – Muzejní maringotka
- Milan Jelínek – Memoáry
- Z. Nerudová – Základní příručka paleo. technologií
- F. Kressa – Brno-střed Františka Kressy. Normalizační Brno II.
- F. Kressa – Štatl Františka Kressy, Normalizační Brno III, Čs. televize – Studio Brno, Normalizační Brno IV
- J. Pajer – Nové studie o novokřtěncích
- J. Zahrádka – Divadlo nesmí býti lidu komedií (druhé vydání)
- Příhody lišky Bystroušky (leporelo)
- M. Salaš – Kovová depozita
- V. Černý – Brněnské gestapo 1939–1945
- kolektiv autorů – Pavilon Anthropos v proměnách času

Müller I. – The Time and Place of Origin of Glagolitic Script

MCMP: Jan Dolák, Jak vystavovat archeologii, metodika k tvorbě archeologických expozic

MCMP: Monika Mažárová, Lektorské dovednosti v muzeu

MK: Metodika pro výběr a aplikaci osvětlovací techniky v rámci muzeí a galerií

Merkantilní tisky: měsíční programy, pozvánky, propagační skládačky, letáky, vstupenky, pracovní listy, pohlednice a jiné

M- revue, 1–2, 2018, muzejní časopis

Odborná periodika 2018:

- Anthropologie 1, 2, 3/2018
- Acta Musei Moraviae –
scientiae geologicae 1, 2/2018
- scientiae sociales 1, 2/2018
- scientiae biologicae 1, 2/2018
- Folia Numismatica 1, 2/2018
- Folia Mendeliana 1, 2/2018
- Folia Ethnographica 1, 2/2018.

Externí tisky 2018:

- Mykologické listy – odborný časopis A5, 1–3/2018, 3× ročně 250 ks, V2
- Zoo Brno – odborný časopis A4, 1–4/2018, 4× ročně 2 000 ks, CZ, AJ, V1
- Památník míru v Brně 1818–2018, A5, Brněnský městský střelecký sbor, 250 ks, V2

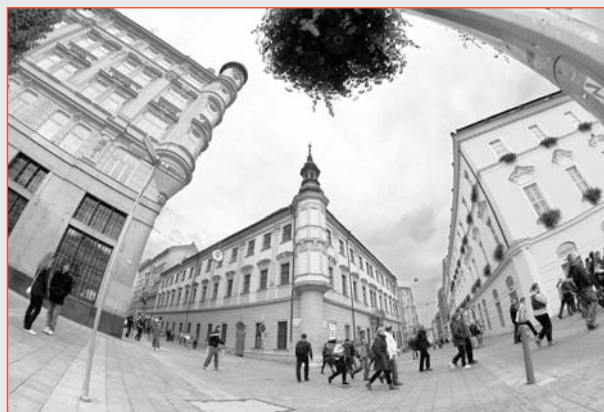




Objekty Moravského zemského muzea



Centrum kulturně-politických dějin 20. století
Centrum slovanské archeologie, Uherské Hradiště



Entomologie
Palác šlechticů

Knihovna a archiv Moravského zemského muzea

Knihovna MZM

v roce 2018 v souladu se svým posláním shromažďovala, zpracovávala a zpřístupňovala vědeckou literaturu a poskytovala odborné knihovnické, bibliografické a rešeršní služby nejen odborným zaměstnancům MZM, ale i široké veřejnosti. V současné době má knihovna MZM registrováno 853 uživatelů. Celkový počet výpůjček za rok 2018 byl 2 020 svazků. Ke konci roku 2018 měla Knihovna MZM 460 260 knihovních jednotek, uložených na odborných odděleních a v Ústřední knihovně, roční přírůstek činil 3 243 knihovních jednotek. Na Ústřední knihovnu z tohoto počtu připadá 48 193 knihovních jednotek s ročním přírůstkem 94 kusů. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Během roku 2018 bylo do Souborného katalogu zasláno 3 487 záznamů. V jednotlivých knihovnách MZM, stejně jako v Ústřední knihovně, probíhaly periodické revize části knihovního fondu, které budou pokračovat i v roce 2019. Knihovna MZM je institucionálním členem regionálního výboru Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) jižní Morava a členem Komise knihovníků muzeí a galerií AMG Jihomoravského kraje. V roce 2018 se Knihovna MZM zapojila do projektu Česká knihovna (MZK Brno) a dále získala finance z projektu Ministerstva kultury ČR VISK 5 Retrokon, v rámci kterého bylo s pomocí brigádníků zhotoveno 2 463 katalogizačních záznamů, jež byly odeslány do Souborného katalogu ČR.

Muzeologická knihovna

čítala k 31. 12. 2018 celkem 10 833 přírůstkových čísel, roční nárůst činil 40 knihovních jednotek. Dvakrát ročně je vydávána informační brožura o nových přírůstcích. Pracoviště také zajišťovalo během roku 2018 tlumočení při akcích se zahraniční účastí a překlady cizojazyčných resumé pro periodika vydávaná MZM, anotací výstav pro potřeby oddělení komunikace a marketingu, popř. jednotlivých odborných oddělení. Podílelo se na tlumočení výkladu k expozici „Morava ve 20. století“



Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.

a k výstavě „Chvála sběratelství“, na přepracování anglické verze letáků a spolupracovalo na výstavě „Magnetický sever, východ“ (formou tlumočení na tiskové konferenci a vernisáži).

Archiv a spisovna

Spisovna MZM zajišťovala veškeré standardní služby. Archiv pokračoval v katalogizaci a inventarizaci, přibylo 6,6 běžného metru zpracovaných archiválií hlavního fondu, zejména písemnosti ředitelství ze 70.–80. let 20. stol., plakátů Malého divadla hudby z let 1962–1995, korespondence Oddělení dějin hudby z let 1970–1978, podacích a pokladních deníků MZM z let 1903–1956. Uspořádány byly novinové výstřižky za rok 2017. Nadále byly poskytovány služby odborníkům a studentům. Celkem archiv MZM navštívilo 21 badatelů z řad zaměstnanců i externích zájemců, mnoha dalším byly poskytovány informace a konzultace.

Historické muzeum



Ústav Anthropos

Odborné aktivity ústavu v oblasti archeologie se v roce 2018 soustřeďovaly na výzkum pravěké těžby v Krumlovském lese (M. Oliva) a na vyhodnocení digitálních snímků Věstonické venuše, na kterém se s P. Nerudou podíleli Z. Patáková, G. Pyka a E. Valterová z firmy Thermo Fisher Scientific. Sekce kvartérní paleontologie se zaměřila na terénní paleontologický výzkum a zpracování kosterních pozůstatků fauny posledního glaciálu z jeskyní Barová a V Panském klínku a na revizní zpracování a vyhodnocení zvířecího osteologického materiálu z jeskyní Výпустek, Sloupsko-šošůvských a Pod Hradem, uloženého ve sbírkách Ústavu Anthropos. Zároveň pokračovalo odborné zpracování osteologického materiálu z nálezových situací veltické fáze mladší doby bronzové z lokality Cezava u Blučiny (M. Roblíčková). Nedílnou součástí vědeckých aktivit ústavu byla přímá účast antropologů na záchranných výzkumech v Popůvkách (Z. Tvrdý) a ve Starém Městě – Na Valách (M. Fojtová) a odborné zpracování antropologických souborů z Modřic (Z. Tvrdý), ze Starého Města z části Na Valách (M. Fojtová ve spolupráci s Centrem slovanské archeologie MZM) a z areálu archeoskanzenu v Modré u Velehradu (M. Fojtová). V první polovině roku 2018 pokračovala hlavní část výstavy „Vítejte u neandertálců“ P. Neruda) včetně komentovaných přednášek (P. Neruda, pracovníci Centra kulturní antropologie) a doprovodných programů (Dětské muzeum).

Pokračovalo interdisciplinární vyhodnocování epigravettienkého sídliště na Vídeňské ulici v Brně pod vedením kurátorky Z. Nerudové, která od roku 2016 působí v Centru kulturní antropologie. M. Oliva připravil monografii o rituálních jevech ve starobronzové těžbě rohovce souvisejících s těžbou rohovce v Krumlovském lese ve starobronzové době.

M. Oliva je členem komise Akademie věd ČR pro udělování titulu DSc. a mnoha různých grémií. P. Neruda je členem odborného panelu sestaveného Ministerstvem kultury ČR v souvislosti s přípravou nového databázového programu na správu sbírek (ELVIS). S. Černočková a Y. Kovaříková se staly členkami Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR. V roce 2018 absolvoval P. Neruda habilitační řízení na FF MU (titul doc.) a Z. Tvrdý rigorózní řízení na



doc. Mgr. Petr Neruda, Ph.D.,
vedoucí oddělení

Přírodovědecké fakultě (PřF) MU (titul RNDr.).

Sbírkotvorná i odborná činnost byla omezena rozsáhlou rekonstrukcí elektrických a datových sítí v budově na Zelném trhu 7. V průběhu roku se podařilo výměnu těchto sítí dokončit a zrenovovat některé části budovy ve druhém a třetím patře. V roce 2018 pokračovala celková redisolokace paleolitického depozitáře z Budišova do Rebešovic, kde proběhlo systematické uložení sbírkových fondů a částečné ošetření nedostatků vzniklých nevhodnými podmínkami uložení v depozitáři v Budišově.

Prezentační činnost

Ze sbírek Ústavu Anthropos byly zapůjčeny předměty na několik výstav připravených muzei zřizovanými státem nebo územními samosprávnými celky. Jednalo se o tyto výstavy: „Cesta do pravěku Blanenska“ (Muzeum Blanenska, p. o.), „Příběhy z pravěku“ (Muzeum Komenského v Přerově, p. o.), Výstava o zubrech (Národní zemědělské muzeum, s. p. o.), „Keltové v Holubicích a Křenovicích“, realizované obecními úřady těchto obcí, „Tajemství jeskynních kostí“ (Muzeum Blanenska, p. o.) a „Na dvorcích i polštářích“ (Muzeum Brněnska, p. o.).

Vědecko-výzkumná činnost

Prováděná vědecká činnost byla úzce svázaná s cíli IP DKRVO, které jsou často koncipovány jako vnitroustavní dlouhodobé výzkumné cíle. I v roce 2018 se dařilo rozvíjet mezinárodní spolupráci se zahraničními institucemi, která spočívá v participaci na řešení výzkumných projektů. Tato spolupráce se týkala následujících projektů:

– „Výzkum retušerů z tvrdých živočišných tkání“ –

- P. Neruda společně s E. Turnerovou z MONREPOS – Archaeological Research Centre and Museum for Human Behavioural Evolution (RGZM, Německo)
- „NORTH-UP Project – výzkum vývoje fauny a člověka v pozdní fázi viselského glaciálu“ – P. Neruda, Z. Nerudová a M. Roblíčková společně s H. Reade a S. Grimm, UCL, Anglie
 - spolupráce s polskými badateli Jarosławem Wilczyńskim a Piotrem Wojtalem (Institute of Systematic and Evolution of Animal PAS in Krakow) na projektu Carnivores in everyday life of Gravettian hunters-gatherers in Central Europe – M. Roblíčková
 - „Historie medvěda hnědého *Ursus arctos* Linnaeus, 1758 v České Republice v průběhu MIS 1“ – M. Roblíčková společně s A. Marciszakem (Department of Paleozoology, Institute of Environmental Biology, Faculty of Biological Sciences, University of Wrocław, Polsko), dále se na projektu podíleli: R. Kyselý Akademie věd ČR), J. Wagner (Národní muzeum), J. Andreska (Univerzita Karlova)
 - spolupráce s mezinárodním týmem (ČR, SR, Maďarsko) na přípravě publikace „Health and Disease in the Neolithic Lengyel Culture“ (eds. Václav Smrčka a Olivér Gábor; vyjde v roce 2019), revize a aktualizace dat týkajících se nálezů kosterních pozůstatků příslušníků lengyelské kultury na Moravě, zpracování kapitol „Anthropological analysis of skeletal remains of people of the Lengyel Culture in Moravia“ (Martina Fojtová, Zdeněk Tvrďý a Ivana Jarošová) a „Survey of Bone Diseases in Moravian Neolithic Cultures“ (Václav Smrčka, Zdeněk Tvrďý)
 - Pokračovala spolupráce s Katedrou archeologie a klasických studií univerzity ve Stockholmu a Archaeological Research Laboratory University of Stockholm (Dalia Pokutta) při analýze izotopů pro výzkum výživy a mobility (lokality Velim a Modřice).

Pedagogická činnost

- Ústav Anthropos dlouhodobě spolupracuje s katedrami zajišťujícími výuku archeologie na univerzitách v Brně, Olomouci a Plzni. Pracovníci ústavu zajišťují výuku předmětů spojených s obdobím starší a střední doby kamenné, podílejí se v roli konzultantů nebo vedoucích na studentských pracích a jsou členy oborových komisí. M. Oliva

přednášel na UK v Praze, MU v Brně a Západočeské univerzitě (ZČU) v Plzni a vede tu i několik doktorských prací. Jako zpravodaj (rapporteur) se zúčastnil obhajoby doktorátu Ph.D. Michaely Polanské na Univerzitě Paris I Panthéon-Sorbonne. Byl členem komise při habilitacích P. a Z. Nerudových (FF MU 12. 4.) a členem komise pro doktorské studium při obhajobách A. Vostrovské a Válka (14. 6., FF MU).

Vyžádané přednášky

- „Úskalí muzejní evidence archeologických fondů“, FF MU Brno 28. 11. 2018 (P. Neruda)
- „Antropologie a muzeum“, Ústav antropologie experimentální biologie PřF MU, Brno 26. 3. 2018 (Z. Tvrďý)

Přednášky pro veřejnost a popularizace

- „Neandertálec a mamut“, přednáška pro OKO Opava 25. 10. 2018 (P. Neruda)
- natáčení vstupu o neandertálcích pro TV Prima, uvedený 3. 10. 2018 (P. Neruda)
- „Lovci mamutů na Moravě“, přednáška v muzeu v Moravském Krumlově 7. 2. 2018 (M. Oliva)
- „Morava v době lovců mamutů“, přednáška v muzeu ve Vedrovicích 26. 10. 2018 (M. Oliva)
- televizní pořad „Sluníčko jako čtvereček“ z cyklu „Film a sociologie“, natočený M. Olivou v roli experta, uvedený 8. 11. 2018
- „O profesi paleontologa, aneb co se děje s kostmi jeskynních medvěďů?“, program „Jarní prázdniny v MZM“ 9. 2. 2018 (M. Roblíčková)
- „Mamut srstnatý a medvěd jeskynní – dva nejznámější savci svrchního pleistocénu“, program „U3V“, uvedený 5. 4. 2018 (M. Roblíčková)
- „Copak víme o mamutovi a jeskynním medvědovi?“, přednáška v rámci příměstského tábora „Cirkus pacient“ pro onkologicky nemocné děti 24. 7. 2018 (M. Roblíčková).

Účast na vědeckých konferencích a seminářích v zahraničí

- přednáška “Lower Palaeolithic in Moravia (Czech Republic)? New Finds and Some Ideas” na mezinárodní konferenci SKAM 2018 Crossing the Borders. Interregional and Cross-Cultural Interactions in the Context of Lithic Studies, 15th SKAM Lithic Workshop 17–19 October 2018, Minsk, Belarus (P. Neruda)
- přednáška „Tajemství Věstonické venuše“ na me-

- zinárodní konferenci GEPAARD v Trenčíně na Slovensku (P. Neruda)
- přednáška „Universe inside the Dolní Věstonice Venus“ na mezinárodní konferenci Hugo Obermaier Society, 60th Annual meeting, Tarragona, Španělsko, 3.–7. 4. 2018 (P. Neruda)
 - přednáška „Specifics of the Moravian Mesolithic“ na mezinárodní konferenci Hugo Obermaier Tagung, Tarragona, Španělsko, 3.–7. 4. 2018 (M. Oliva)
 - přednáška „Vztah českého a německého živilu na výzkumech v Dolních Věstonicích“ na mezinárodní konferenci o dějinách archeologie, FF Univerzity Komenského, Bratislava 3. 12. (M. Oliva)

Účast na vědeckých konferencích a seminářích v ČR

- konference „Archeologické výzkumy 2018“, Brno – Špilberk – 19. 4. 2018, přednáška „Novinky z výzkumu mezolitického hornictví v Krumlovském lese“ (M. Oliva)
- Mikulovský antropologický mítink II, Mikulov 11.–12. 10. 2018, odborná přednáška „Antropologické zhodnocení populace kultury nálevkovitých pohárů z Modřic“ (Z. Tvrđý ve spolupráci s I. Jarošovou)
- seminář „24. kvartér“, PřF MU, Brno 30. 11. 2018, odborná přednáška „Fauna jeskyně Barové ve srovnání s dalšími „medvědími“ jeskyněmi Moravského krasu“ (Martina Roblíčková ve spolupráci s A. Plichtou a V. Káňou)
- přednáškové odpoledne Ústavu anatomie, histologie a embryologie Fakulty veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické university (FVL VFU) Brno, Brno 13. listopadu 2018, odborná přednáška „Diverzita fosilních zvířecích společenstev medvědích jeskyní Moravského krasu“ (M. Roblíčková)

Ediční činnost

- Pracoviště zajišťovalo vydávání odborných časopisů „Acta Musei Moraviae“ a „Scientiae sociales“ – vyšla čísla 2017/2 a 2018/1 (M. Oliva, vedoucí redaktor) - dále zajišťovalo ediční zpracování a vydávání časopisu „Anthropologie“ – vyšly svazky 55/1–2, 55/3 (Z. Nerudová, vedoucí redaktorka). Podílelo se též na práci v redakční radě časopisů „Anthropologie“ (M. Oliva, P. Neruda), „Archeologické výzkumy na Vysočině“ (P. Neruda), „Śląskie Sprawozdania Archeologiczne“ (P. Neruda) a „Archeologické rozhledy“ (M. Oliva).

Publikační činnost

Lisá, L. - Neruda, P. - Nerudová, Z. - Nejman, L. 2018: Pod Hradem Interstadial; A critical review of the middle and late MIS 3 (Denekamp, Hengelo) in Moravia, Czech Republic. *Quaternary Science Reviews* 182, 191–201.

Neruda, P. 2018: Settlement Strategies of Palaeolithic and Mesolithic Societies in north Moravia and Czech Silesia (Czech Republic). *Památky archeologické* 109, 5–36.

Neruda, P. - Lázničková-Galetová, M. 2018: Retouchers from mammoth tusks in Middle Palaeolithic. Case study from Kůlna Cave layer 7a1 (Czech Republic). In: Hutson, J. M. - García Moreno, A. - Noack, E. S. et al. (eds.), *The Origins of Bone Tool Technologies. „Retouching the Palaeolithic: Becoming Human and the Origins of Bone Tool Technology“ Conference at Schloss Herrenhausen in Hannover, Germany, 21.–23. October 2015.* Mainz: Verlag des Römisch-Germanischen Zentralmuseums, 215–233.

Oliva, M.: Women's Work? Findings from the Neolithic chert mines in the “Krumlovský les”, South Moravia. In: D. H. Werra and M. Woźny eds.: *Between History and Archaeology. Papers in honour of Jacek Lech*, 43–48. Archaeopress Publishing Ltd., Oxford.

Oliva, M.: Mezolit na Moravě ve světle nových výzkumů a poznatků. *AMM sci. soc.* 103/1, 3–33.

Oliva, M.: Mladý paleolit českých zemí: souhrn prací v letech 2014–2017. *AMM, sci. soc.* 103/2, 85–100.

Oliva, M.: Za Rudolfem Czižkem a jeho bratry. *Pravěk N. Ř.* 26, 140–144.

Roblíčková, M., Plichta, A., Káňa, V., (2018): Jeskyně Barová ve srovnání s dalšími „medvědími“ jeskyněmi Moravského krasu. – *Acta Mus. Moraviae, Sci. Geol.*, 103, 2, 109–143.

Roblíčková, M. 2018: Karel Novák. Promrzlí lidé mu stále viseli na rtech. *M revue, Časopis Moravského zemského muzea* 2018/1, 77–78.

Šmíd, Miroslav – Tvrđý, Zdeněk – Parma, David – Kos, Petr (2018): Pohřebiště kultury nálevkovitých pohárů s pohřby v natažené poloze z Modřic, okr. Brno-venkov. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales*, 103, 2, s. 101–140.

Kromě vědeckých výstupů prováděli pracovníci ústavu recenzní řízení pro česká a zahraniční periodika a vypracovali posudky bakalářských a diplomových prací.

Centrum kulturní antropologie

Centrum kulturní antropologie pokračovalo v roce 2018 ve své činnosti, která přímo navazuje na dlouhodobý program Pavilonu Anthropos, v němž CKA také sídlí. Oddělení tematicky čerpá z odkazu jednoho ze zakladatelů české kulturní antropologie a muzeologie a současně poválečného zakladatele Anthroposu Jana Jelínka. Oddělení se ve své činnosti rovněž snaží maximálně využít potenciál sbírkového fondu, který spravuje, tj. sbírky mimoevropské etnologie. Ve své činnosti také úspěšně pokračuje v činnosti antropologické 3D rekonstrukce (antropoložka Mgr. Eva Vaničková), v rámci *Laboratoře antropologické rekonstrukce*, konstituované při CKA v roce 2017. V rámci další činnosti bylo pokračováno ve zpracování a publikování výsledků z oboru dějin archeologie a dalších příbuzných věd (Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.). Činnost oddělení se rozšířila také o realizaci terénních archeologických výzkumů (doc. Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D.) a zintenzivnilo své aktivity v oblasti muzeologie (Mgr. Martina Galetová, Ph.D.). CKA se obsahově a tematicky rovněž stará o náplň Pavilonu Anthropos (výstavy, přednášky, prezentace projektů aj.). CKA v roce 2018 vydalo dva svazky založené řady *Studie Centra kulturní antropologie*.

V roce 2017 bylo navázáno na tradici úspěšných výstav a doprovodných akcí pro veřejnost, které rozvíjelo témata z oblasti archeologie, kulturní antropologie, etnologie a historie. V první polovině roku v prostorách Anthroposu pokračovala výstava *Vítejte u Neandertálců* (autor Mgr. Petr Neruda, Ph.D. z Ústavu Anthropos). Výstava byla ukončena 1. 7. a za první polovinu roku 2018 ji navštívilo 8 156 návštěvníků (celková návštěvnost výstavy činila 23 742 osob). Na výstavě se CKA podílelo přesnou anatomickou rekonstrukcí postavy neandertálce, v této podobně jedinou ČR. Po ukončení výstavy byla ve výstavní síle vytvořena nová instalace dvojice francouzských výtvarných umělců Sofi Hémon a Inny Maaímury *Magnetický sever, východ (SCOT 4)* stojící na pomezí kulturní antropologie a současného výtvarného umění (kurátor výstavy Mgr. Martina Galetová, Ph.D.). Výstava byla veřejnosti přístupná v době 9. 10. 2018 – 9. 1. 2019, celkově ji shlédlo 3447 návštěvníků. V suterénním výstavním sále byla veřejnosti přístupná obnovená galerie obrazů Z. Buriana *Zápas ichtyosaurů aneb pravěk štět-*



Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., vedoucí oddělení

cem Zdeňka Buriana, kterou navštívilo 14 187 osob. O úspěšném chodu stálých expozic a výstav Pavilonu Anthropos svědčí přehled návštěvnosti a tržeb i intenzivní využití lektorské služby především školními skupinami, která poskytuje odborný výklad ve stálých expozicích. Od roku 2010 je zaznamenán stabilní zájem veřejnosti i organizovaných skupin o program Pavilonu Anthropos (v roce 2018 expozice navštívilo přes 38 622 platících návštěvníků, což byl oproti roku 2017 nárůst o cca 1100 osob, ve stálé expozici a výstavách bylo provedeno na 739 komentovaných skupinových prohlídek). Stále rostoucí zájem o expozice Pavilonu Anthropos se projevuje i značným počtem návštěvníků v průběhu květnové Muzejní noci, který mezi brněnskými objekty bývá pravidelně jeden z nejvyšších. Značnou pozornost veřejnosti vyvolaly aktivity související s připomenutím 90 letého výročí existence Pavilonu Anthropos (zal. 1928), které vyvrcholily slavností *Mamut slaví 90. narozeniny* s bohatým kulturním programem 1. května 2018.

Vědeckovýzkumná činnost

S posílením odborné složky oddělení výrazně narostly i odborné aktivity CKA. Na jedné straně bylo pokračováno dalším systematickým zpracováním a digitalizací archivních fondů Moravského zemského muzea – především písemné pozůstalosti a korespondence Karla Absolona. Výsledky této práce byly v roce 2018 zpracovány a publikovány v odborných recenzovaných studiích. K archivnímu zpracování a digitalizaci byly také využity prostředky z rámce institucionálního financování na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace MZM (P. Kostrhun). V roce 2018 byly vydány dvě monografie rámci *Studií Centra kulturní antropologie* (Z. Nerudová: *Základní příručka paleolitic-*

kých technologií: jak přežít ve starší době kamenné, Studie CKA 4/2018; P. Kostrhun – B. Půtová – Z. Nerudová: *Pavilon Anthropos v proměnách času (1928–2018)*, Studie CKA 5/2018).

Z. Nerudová se věnovala plnění cílů MZM v.o.: terénním výzkumům: sondáže na lokalitě Bratčice a terénní průzkumy na lokalitě Hošťálkovice (Ostrava). Do tisku dovedla společnou publikaci rekonstrukce tváře pleistocenní ženy (DV 3), v rámci CKA se spolupodílela na odborném zpracování kolekce artefaktů sbírky A. de Paniagua z Francie. Jako spoluřešitel se podílela na řešení projektu GAČR, věnovanému nedestruktivnímu přepalování kamenných artefaktů (společně s UPOL a GÚ AV ČR Praha).

V plné míře byla rozvíjena činnost Laboratoře antropologické rekonstrukce (Eva Vaníčková, Ondřej Bílek), zaměřené na 3D antropologické rekonstrukce podoby člověka, vycházejí z archeologických a antropologických nálezů. Hlavními výsledky v roce 2018 byla rekonstrukce celé silikonové postavy magdalénienského lovce určené pro stálou expozici muzea Burg Ranis, Německo; kopie hrobové komory Herr von Boilstädt, Německo. Rozpracovány byly rekonstrukce podoby sv. Jana Nepomuckého, antropologické rekonstrukce pro novou expozici Muzea Dr. Aleše Hrdličky v Humpolci a rekonstrukce podoby dvou žen, obětovaných v neolitických těžních jamách v Krumlovském lese (výzkum Ústavu Anthropos, M. Oliva).

M. Galetová pokračovala ve studiu mobilního umění, kostěné industrie a ozdob moravského paleolitu a jako výstupy připravovala prezentace na zahraniční konferenci (viz. dále). Pokračoval i výzkum dokladů domestikace psa na moravské lokalitě Předmostí u Přerova, výsledky byly publikovány v rámci zahraniční kolektivní monografie a v impaktovaných časopisech.

Výstavní projekty

CKA v roce 2018 připravilo mezinárodní výstavní projekt propojující soudobé výtvarné umění a antropologická muzea *Magnetický sever, východ (SCOT 4)*, kurátorka výstavy Martina Galetová. V průběhu celého roku byl připravován další náročný výstavní projekt *Okouzlení Afrikou*, jehož zahájení bylo připravováno v Pavilonu Anthropos na rok 2019, kurátor P. Kostrhun. Spolupráce na výstavních projektech byla rovněž realizována s NPÚ při příležitosti výstavy *Prvorepubliková archeologie* na zámku Nižbor (od 1. 6. 2018, P. Kostrhun).

Spolupráce s médii

V souvislosti s připravovanými výstavami, prezentacemi antropologických rekonstrukcí a doprovodnými akcemi Pavilonu Anthropos byla dále intenzivně rozvíjena systematická aktivní spolupráce s médii celorepublikového i regionálního dosahu: živá vystoupení a interview v pořadu ČT, Brněnská 1 – Kultura; zpravodajství – ČT, Prima, Nova, Český rozhlas, rádio Petrov. Tisk: MF-Dnes, Právo, Lidové Noviny, Rovnost, Živá historie, Dějiny a současnost aj. při účasti všech pracovníků CKA.

Pedagogická a lektorská činnost

P. Kostrhun

- Filozofická fakulta MU: Kulturní antropologie (přednášky a semináře povinného kurzu řady A na Ústavu hudební vědy); Dějiny archeologie ve střední Evropě (Ústav archeologie a muzeologie). Konzultace studentům při tvorbě seminárních či magisterských pracích; Zvané přednášky na FFUK Praha. Cyklus veřejných přednášek o významných regionálních osobnostech z dějin vědy (J. Wankel, J. Knies, K. Absolon): MZM (Univerzita třetího věku), Vlastivědné muzeum Olomouc.

Z. Nerudová

- UK Bratislava - zvaná přednáška, MZM (univerzita třetího věku). Recenzní posudky zahraničním časopisům a grantové agentuře Polska, editorství a zajištění vydání časopisu Anthropologie, mj. příprava a vydání 2 speciálních čísel. Příprava a organizace mezinárodní konference (společně s univerzitou Rzeszow, Polsko). Členka hodnotícího panelu 405 na GAČR. Účast v moderované diskusi o mamutech a jejich lovcích ve Frýdku-Místku; vyžádaná přednáška o lovcích posledních mamutů na Moravě pro Slezské muzeum Opava a opavské kulturní centrum, Opava, 25. 10. 2018. Člen recenzní rady časopisu Folia Praehistorica Posnaniensia.

M. Galetová

- vernisáž a sobotní program pro děti u příležitosti výstavy Magnetický sever, východ.

E. Vaníčková, I. Koutný, M. Skoršepová, L. Ráčková

- Pravidelná lektorská činnost v Pavilonu Anthropos – výklady k expozicím Morava lovců a sběračů, Nejstarší umění Evropy, Příběh lidského rodu, Genetika ve vývoji člověka, Paleolitické technologie, Po stopách pleistocenních savců. Celkem bylo provedeno 551 výkladů, které vylechlo téměř 14.000 osob, což představovalo ná-

růst o 13 % oproti roku 2017 (převážně školní mládež).

Zahraníční služební cesty

P. Kostrhun: 1. 3. – 3. 4. účast na semináři *Between History and Archaeology*, Varšava, Polsko (s výstupem odborné publikace Archaeopress, Oxford). 16.–18. 5., účast na konferenci *Archeologie západní Ukrajiny*, Lvov, Ukrajina (příspěvek Spolupráce českých a lvovských archeologů mezi světovými válkami).

Z. Nerudová: Příprava a spoluorganizátorství chystané mezinárodní konference: „Magdalenian: chronology – territory – settlement – structures. University of Rzeszów, Poland and Moravian Museum, Brno. 18th–20th September 2018. Aktivní účast na konferenci: HUGO 60th Annual Meeting, 3.–7. 4. 2018, Tarragona a GEPAARD (7. Geologicko-Paleontologicko-Archeologická Diskusia 2018), Trenčín 17. 5. 2018.

M. Galetová: Konference *Art, materiality, representation*, British museum, SOAS, Londýn, Anglie, 1–3. 6. 2018, přednáška: Portable Art and ornaments of the Moravian gravettian – a complex local style? Konference *XVIII. Congres Union scientifique des sciences prehistoriques et protohistoriques (UISPP)*, Paříž, Francie (4.–9. 6. 2018), přednáška: Expression graphique sur les objets de parure du gravettain Morave (République chèque). Účast na zasedání ICOM, Paříž, konference *NATHIST ICOM*, Tel Aviv, Jerusalem, Izrael. Konference *Museum and Identity*, Varšava, Polsko.





Události roku 2018



Oddělení historie biologických věd a genetiky – Centrum Mendelianum

Oddělení historie biologických věd, genetiky – Centrum Mendelianum – se dlouhodobě zabývá širokým interdisciplinárním výzkumem v oblasti dějin, metodologie a filozofie věd o životě, zejména pak genetiky, s důrazem na studium podstaty objevů, života a díla Johanna Gregora Mendela a následujícího vývoje poznání v oblasti genetiky.

Ve sledovaném období pokračovala mimo jiné práce zaměřená na zkvalitňování nabídky edukačních služeb Centra a také na jeho propagaci a zvyšování povědomí veřejnosti o jeho aktivitách, a tím i zvyšování návštěvnosti celého oddělení. Tvorba a nabídka speciálních akcí v kombinaci s možností využití slev prostřednictvím zdokonalené verze elektronického rezervčního systému pro skupiny našich i zahraničních studentů byla hlavním prvkem strategie oddělení pro udržení jeho vysoké atraktivity. Ve sledovaném období využilo tento systém celkem 85 subjektů.

Pokračovala také spolupráce s odbornými partnery, především Ústavem živočišné fyziologie a genetiky (ÚŽFG) Akademie věd ČR, Mendelovou univerzitou, Veterinární a farmaceutickou univerzitou v Brně a Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity, Onkologickým ústavem T. G. Masaryka a dalšími institucemi. Spolupráce se rozvíjela v oblasti aktivit zaměřených na práci s návštěvníky v molekulární biologické laboratoři v expozici a na rozšiřování spolupráce na mezinárodní úrovni. Zejména byla dlouhodobě rozvíjena propagace myšlenky zavedení Mezinárodního dne J. G. Mendela.

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumným úkolem oddělení je dokumentace historicko-vědního kontextu Mendelova objevu, zejména ve vztahu k vývoji přírodních věd na Moravě a vzniku moderní genetiky v souvislosti s přijetím a dalším historickým vývojem interpretace jeho ob-



PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D., vedoucí oddělení

jevu. V centru badatelské pozornosti je především analýza interpretací Mendelova objevu ve vztahu k evoluční teorii. Publikační výstupy se týkaly zejména dokumentace Mendelových aktivit v rámci jeho činnosti a členství v brněnských vědeckých společnostech. V rámci mezinárodní spolupráce začal výzkum a dokumentace období předcházejícího Mendelovu objevu v oblasti středoevropského regionu.

Výstavy, expozice

Ve dnech 6. 3. – 31. 8. 2018 se uskutečnila ve spolupráci s Akademií věd ČR výstava „Věda fotografická“ (otevření výstavy v Centru Mendelianu).

Prof. D. Fairbanks, děkan Utah Valley University, po ukončení své výstavy daroval své originální kresby Mendelových pokusných rostlin a Mendelovu bronzovou bustu MZM. Tyto předměty jsou nyní trvalou součástí expozice v Centru. Jde o významný dar, jenž mimo jiné svědčí o mimořádně úspěšné mezinárodní spolupráci centra.

V expozici Centra Mendeliana proběhla technologická inovace a upgrade multimediálního systému zdviž / velkoplošná obrazovka genové exprese a replikace DNA.

Výstava živých experimentálních rostlin G. Mendela na terase Centra Mendeliana byla sezónně průběžně obměňována a doplňována o přírůstky z rodů *Fuchsia*, *Hieracium*, *Nicotiana*, *Veronica* a *Aquilegia*.

Účast na vědeckých konferencích

Pracovníci oddělení se podíleli na organizaci mezinárodní konference odborníků „Mendel Day“ ke 175. výročí příchodu Mendela do Brna, která se konala 8. 3. 2018. Přispěli tématem „Mendel's Scientific Society“.

Hlavním organizátorem konference bylo Centrum Mendelianum ve spolupráci s řadou zahraničních institucí, např. University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, Utah Valley University, University of Arizona, Genetics Society in the United Kingdom, Japan Mendel Society, Gregor Mendel Society in Austria. Akce probíhala také ve spolupráci se zástupci našich institucí: ÚŽFG Akademie věd ČR v Brně, Mendelovou univerzitou v Brně, Veterinární a farmaceutickou univerzitou v Brně, Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity a Genetickou společností Gregora Mendela v ČR. <http://www.mendelianum.cz/en/interesting-events/event/39-international-mendel-day-2018>

Přednášky a akce pro veřejnost

Většina aktivit Centra je zaměřena na tvorbu podporující zájem především mladé generace o studium a vzdělání v molekulární biologii a genetice v unikátní kombinaci s její historií. Jde především o pravidelné „Středy s J. G. Mendelem“. Jedná se o dlouhodobý program se zavedenou strukturou osvědčeného obsahu, zaměřený zejména na historii genetiky, určený pro individuální návštěvy studentů a veřejnosti.

Další důležité akce

Ve dnech 6.–12. 3. 2018 proběhl „Týden s JGM“: Dne 6. 3. 2018 byla otevřena nová výstava „Věda fotografická“.

Dne 7. 3. 2018 se konala „Středa s JGM“: Lecture prof. Nagata, Japan - Mendel Univ.: Sex conversion in Ginkgo biloba.

Dne 9. 3. 2018 se uskutečnil seminář prof. Wackernagela, Germany, na VFU Brno: GMO Biosafety.

Ve dnech 10.–11. 3. 2018 proběhly „Toulky Mendelovým Brnem“.

Dne 12. 3. 2018 byl uspořádán „Řehořův svátek s e-learningem“.

Dne 25. 4. 2018 následovalo „Odpoledne s DNA“. Jednalo se o program s přednáškami pro studenty.

Tato pravidelná akce se konala u příležitosti Mezinárodního dne DNA. Připravena byla ve spolupráci s ÚŽFG Akademie věd ČR v Brně.

Dne 19. 5. 2018 se konala „Muzejní noc“.

Dne 26. 6. 2018 proběhlo „Mendel Forum“. Tuto konferenci pořádá Mendelianum od roku 1992. „Mendel Forum 2018“ bylo připraveno především formou interaktivního semináře a aktivní praktické činnosti v laboratořích.

Jeho program byl následující:

„Gen v láhvi“ – praktická ukázka izolace DNA v laboratoři Mendeliana - každý si může zkusit izolovat a prohlédnout vlastní DNA

„DNA na stopě zločinu“ o principech určování pachatele na základě forenzních stop DNA

„Mendelovy pokusné rostliny“ – ukázky s přednáškou na terase Mendeliana s živými kvetoucími rostlinami, které Mendel používal ke svým hybridizačním pokusům

<http://www.mendelianum.cz/cz/mendel-akce/mendel-forum/mendel-forum-2018>

Dne 20. 7. 2018 byla uspořádána akce „Narozeniny JGM“.

Dne 26. 9. 2018 byla připravena „Procházka Mendelovým Brnem“ u příležitosti 175 let od jeho příchodu do Brna.

Ve dnech 26. 9. – 31. 10. 2018 se konala „Soutěž k 175. výročí příchodu Mendela do Brna,“ dne 8. 11. 2018 byly vyhlášeny její výsledky. <http://www.mendelianum.cz/cz/zajimave-akce/event/591-soutez-k-175-vyroci-prichodu-mendela-do-brna>

Ve dnech 6.–12. 11. 2018 bylo možno absolvovat „Návštěvy Mendeliana“ s výkladem v rámci akce „Týden vědy a techniky“. Akce byla uspořádána ve spolupráci s Akademií věd ČR.

Dne 19. 12. 2018 se slavily „Vánoce u Mendela“.

Spolupráce s médii

Publikace a články:

<https://www.brnozurnal.cz/z-bloku-a-per/mezinarodni-mendeluv-den-v-mzm/>

<http://www.munimedia.cz/prispevek/mezinarodni-mendeluv-den-pripomenul-175-vyroci-prichodu-mendela-do-brna-13334/>

<http://www.mzm.cz/m-revue/>

Den i týden J. G. Mendela v kolébce genetiky, M revue 1/2018, s. 71–72.

JGM přišel do Brna před 175 lety, M revue 2/2018, s. 70.

Informační materiál Stezka Mendelovým Brnem. MZM 2018. Skládačka.

Ediční a publikační činnost

Folia Mendeliana, 2018, 54/1-2, ISSN 0085-0748.

Jiří Sekerák: Anordnung: Mendel's Discovery of Inherited Information. Brno: Moravian Museum, 2017, 145 s. ISBN: 978-80-7028-491-9.

Michal Simunek, Uwe Hossfeld, Jiri Sekerak: Das Mendelianum – Ort der Dokumentation der Genetik-Geschichte. *Biospektrum*, Springer, Oktober 2018, s. 656. ISSN 0947-0867.

Jiří Sekerák: Mendel's Scientific Society in Brno. *Folia Mendeliana*, 2018, 54/1-2, s. 5-10. ISSN 0085-0748.

Ostatní odborné aktivity

Jiří Sekerák je aktivním členem Českého národního komitétu pro dějiny vědy a techniky. Dále je jedním ze zakládajících členů odborné pracovní skupiny *Brno Mendel Team*, která sdružuje zástupce dalších brněnských institucí: Ústavu živočišné fyziologie a genetiky Akademie věd ČR, v. v. i., Mendelovy univerzity v Brně, Gymnázia Brno, tř. Kpt. Jaroše, Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (LF MU), Masarykova onkologického ústavu, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR, v. v. i., Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v. v. i., a dalších.



Historické oddělení

Zatímco v roce 2017 si MZM připomínalo 200 let od svého založení, uplynulý rok 2018 proběhl v podstatě v celé společnosti ve znamení různých „osmičkových“ výročí, z nichž to nejdůležitější se pochopitelně vázalo ke stoletému jubileu vzniku Československa v roce 1918, k jehož oslavám se formou velkého výstavního projektu připojilo také Historické oddělení (HO) – viz dále. V roce 2018 nebyly zaznamenány žádné personální změny, pouze na jaře emeritní pracovník a dlouholetý vedoucí oddělení PhDr. Slavomír Brodesser ukončil z důvodu pokročilého věku svoji pracovní činnost, věnovanou v posledních letech zejména digitalizaci a novému uložení sbírkových negativů K. O. Hrubého.

Sbírkotvorná činnost

V roce 2018 bylo do Přírůstkové knihy HO MZM zapsáno 43 čísel nových souborů, což obnáší 1 573 ks sbírkových předmětů a dokumentů (některé ještě nejsou zapsány ve II. stupni evidence). Z těchto nových přírůstků stojí za zmínku například slavnostní modré sako veterána čs. zahraniční armády ve Velké Británii za 2. světové války Ing. Plk. v. v. Jana Fráni z Ivančic (38/2018), dvě tabla s fotografiemi figurantů v uniformách městských brněnských strážníků policejního ředitelství v Brně z let 1866 až 1920 (29/2018) nebo vězeňská korespondence z pozůstalosti Ing. Antonína Pešky, předválečného ředitele brněnských elektrických pouličních drah, umučeného v koncentračním táboře Osvětim v lednu 1942 (40/2018).

Evidence sbírek ve II. stupni:

PhDr. Jan Břečka

S 23 059 – 23 353 (295 ks)

T 27 341 – 27 605 (265 ks)

Mgr. Hana Krutílková

A 3 100 – 3 257 (157 ks)

B 12 568 – 13 651 (1 083 ks)

C 8 862 – 9 166 (304 ks)

D 5 116 – 5 720 (604 ks)

L 17 722 – L 17 761 (39 ks)

Celkem 2 747 evidovaných položek ve II. stupni.

Revizní činnost

V roce 2018 se revizi fondů HO věnovali PhDr. Jan Břečka, Bc. Martina Sekeráková a Mgr. Hana Kru-



PhDr. Jan Břečka, vedoucí oddělení

tílková ve spolupráci s dobrovolnicí Mgr. Karolínou Bartoňovou. Revidovány byly:

fond A (plakáty) – 375 ks

fond B (noviny a časopisy) – 1 905 ks

fond C (tisky a letáky) – 550 ks

fond D (sbírkové knihy a brožury) – 685 ks

fond K (negativy K. O. Hrubého) – 850 položek, což činí 1 566 jednotlivých negativů

fond L (pohlednice) – 760 ks

fond T (historické a amatérské fotografie) – 850 ks

fond S (písemnosti) – 1 709 ks

Celkový počet inventarizovaných evidenčních čísel sbírkových předmětů činí 7 484, což je 5,7 % z celkového počtu evidenčních čísel.

Knihovnická a dokumentátorská práce

Počet záznamů v Demusu činí 3 435 (4 400 inventárních čísel).

V roce 2018 bylo v Demusu HO celkem 69 110 záznamů.

Digitalizace

fond K – 1 566 ks

fond L – 58 ks

fond S – 110 ks

fond T – 278 ks

Celkový počet digitalizovaných sbírkových předmětů za rok 2018 činí 2 012 ks.

Další činnosti

V roce 2018 činil počet badatelů, kteří využili služeb HO, a počet vydaných badatelských listů 16.

– V roce 2018 přibylo v odborné knihovně HO 311 knih a časopisů.

– Rekatalogizace odborné knihovny HO v roce 2018 zahrnovala 17 ks.

Centrální evidence sbírek (CES)

V průběhu roku proběhla celkem čtyřikrát aktualizace podsbírký HO v Centrální evidenci sbírek, a to v lednu, dubnu, červenci a září, vždy k 15. dni v měsíci. Aktualizace byla provedena pomocí webového portálu CES-online. Celkem bylo provedeno 3 113 změn, přičemž celkový počet evidenčních čísel v databázi činil v závěru roku hodnoty 133 723, což je oproti loňskému stavu nárůst o 3 228 evidenčních čísel.

Konzervační práce

V roce 2018 provedl Vlastimil Schildberger ml. konzervaci 27 ks předmětů, z toho 10 ks pro účely výstavy „Jak se poznávali...“ a 17 ks nálezů při exhumacích hrobů německých vojáků (viz pododíl Terénní výzkum).

Vědecko-výzkumná činnost

Odborní pracovníci HO pokračovali v roce 2018 v plnění úkolů obsažených a schválených v rámci Výzkumné organizace (VO) MZM:

PhDr. Jan Břečka

Jeho oba publikační cíle byly naplněny vydáním monografií, viz pododíl *Publikační a ediční činnost*

Mgr. Hana Krutílková

V rámci cíle č. 1 (Regionální dějiny měst a obcí) publikovala dva články, viz pododíl *Publikační a ediční činnost*. V rámci cíle č. 2 (Ženské hnutí na Moravě 1860–1939) mapoval její výzkum vybrané problémy z dějin ženského hnutí a gender history na Moravě před rokem 1914. Za tímto účelem navštívila v průběhu roku několik tuzemských archivů (Archiv ČSSD, SOKA Prostějov, SOKA Přerov, SOKA Olomouc, Moravský zemský archiv, Zemský archiv Opava – pobočku Olomouc-, SOKA Kroměříž, SOKA Nový Jičín, Národní archiv, Muzeum Šumperska) a knihoven (Národní knihovnu, Vědeckou knihovnu Olomouc). Z jejího výzkumu vznikly celkem čtyři studie, které budou uplatněny v roce 2019.

PhDr. Zdeněk Fišer

Plnění VO probíhalo jednak formou základního výzkumu v okresních archivech, zejména v Kroměříži

a Přerově, jednak výzkumem v zahraničí na Slovensku v Slovenské národní knižnici v Martine, Slovenském biografickém ústavu tamtéž a v archivu Maticy slovenské tamtéž. Výsledky výzkumu cíle č. 1 (Dějiny Moravy v období 1848–1945) a 3 (Regionální dějiny měst a obcí 1848–2015) pak byly publikovány v odborných periodikách a kolektivních monografiích.

Výstavní projekty v roce 2018

HO se podílelo na dvou ze tří hlavních výstavních projektů MZM v roce 2018 v rámci připomínky 100 let od vzniku československého státu v říjnu 1918. Výstavy vznikly v rámci mezivládního projektu České a Slovenské republiky „*Společné století*“ a vedle HO se na nich podílely Etnografický ústav a Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ) MZM.

Výstava „**Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919**“ přibližuje historické a kulturní vazby Moravy a Slovenska již od počátků společných kořenů v období Velké Moravy, důraz je ale položen na období 2. poloviny 19. století, kdy vzájemné vazby zesilovaly a směřovaly k národnostnímu sblížení a posléze k vytvoření společného státu. PhDr. Zdeněk Fišer jako garant, autor námětu a hlavní spoluautor scénáře rovněž vybral a osobně zajistil zápůjčky sbírkových předmětů z muzeí v Hodoníně (muzeum a galerie), Luhačovicích, Zlíně, Přerově (archiv a muzeum), Uherském Hradišti, z Moravské zemské knihovny a na Slovensku ze Slovenského národního múzea v Martine a Záhorského múzea ve Skalici.

Výstava „**Srpen 1968 mezi dějinnými osmičkami**“ vzešla ze spolupráce ODKAZ s HO. Představila dobový materiál (především tiskoviny a fotografie) ve vazbě na srpen 1968 a další osudové letopočty s osmičkou na konci z období československé historie 20. století.

Všechny výstavy potrvají do června 2019.

Jako odborný poradce se Vlastimil Schildberger ml. podílel na přípravě výstav „*Rok 1918 – co nám válka vzala a dala...*“ (Muzeum města Brna), „*Vzduch je naše moře*“ (Muzeum Vysočiny Třebíč) a „*1917–1918: Stoletá vzpomínka na Velkou válku a vznik Československa*“ (Jihomoravské muzeum ve Znojmě).

Projekt muzea totality v Uherském Hradišti – přehled za rok 2018

Pokračovaly přípravné práce na vybudování stále expozice komunistického teroru v části areálu bý-

valé věznic v Uherském Hradišti. Garantem tohoto projektu je HO, úkolem se zabývá Ing. Luděk Navara, který na sklonku roku 2018 kontroloval dosa-
vadní průběh akcí uplynulého roku po listopadové
schůzce s paní Jitkou Duchťíkovou z pobočky Úřadu
pro zastupování státu ve věcech majetkových
(ÚZSVM) v Uherském Hradišti: areál věznic byl
zbaven všech náletových rostlin, byla objevena prav-
děpodobně podzemní jímka a vyčištěna místnost
s nejasným využitím (podle některých indicií by
mohlo jít o márnici, není to ale potvrzeno). V nově
získaných archivních dokumentech ze stavebního
úřadu města nejsou žádné podrobnosti ohledně sa-
motek a řešení ochozů věznic. ÚZSVM vypíše
v dohledné době výběrové řízení na stavebně histo-
rický průzkum (SHP) objektu, na jehož základě by
se pak dalo dále přemýšlet o způsobu rekonstrukce
této části věznic. MZM by mohlo pomoci při for-
mulování zadání tohoto SHP.

Terénní výzkum

V roce 2018 uskutečnil Vlastimil Schildberger ml.
celkem osm terénních výzkumů hrobů německých
vojáků z 2. světové války, a to v lokalitách Židloch-
ovice, Bořítov, Vyšovice, Vřesovice, Olšany u Prostěj-
ova, Čehonice, Dražovice a Brodek u Prostějova.
Celkem bylo nalezeno a exhumováno 16 kosterních
ostatků padlých vojáků, které byly předány němec-
kému Lidovému spolku (Volksbund), s nímž HO
dlouhodobě spolupracuje.

Zahraniční kontakty a spolupráce

Na popud ředitele Historického ústavu Filozofické
fakulty Univerzity Hradec Králové Mgr. Jiřího Hu-
tečky, Ph.D., se HO v červenci 2018 zapojilo do spo-
lupráce s francouzskou Univerzitní knihovnou ja-
zyků a civilizací BULAC (*Bibliothèque universitaire
des langues et civilisations*) na přípravě jejího výstav-
ního projektu ke 100. výročí vzniku Českosloven-
ska. Pro panelovou výstavu „Češi za Velké války“
(*Les Tchèques dans la Grande Guerre*), která pro-
běhla ve dnech 8. 10. – 16. 11. 2018 v Paříži, HO do-
dalo řadu obrazových a fotografických dokumentů
a MZM bylo uvedeno jako partnerská organizace.

V prosinci 2018 došlo k navázání kontaktu a vzá-
jemné výměně naskenovaných dokumentů s Archi-
vem Památníku Auschwitz-Birkenau v polské Osvě-
timi. Na tuto instituci se obrátil PhDr. Jan Břečka
s žádostí o dokumenty k osobě umučeného Anto-
nína Pešky (viz pododíl *Sbírkotvorná činnost*), při-

čemž recipročně byly nabídnuty skeny jeho dopisů
z koncentračního tábora Osvětim.

Publikační a ediční činnost

Z publikačních aktivit jednotlivých pracovníků HO:

PhDr. Jan Břečka

*Shoda nešťastných okolností – historie desantu PO-
TASH*. Časopis Válka revue Speciál, leden 2018,
s. 30–33.

Dvacáté století v MZM. Věstník Asociace muzeí
a galerií /AMG/ č. 1/ 2018, s. 7–8.

Josef Bublík – bánovský hrdina z Resslovky. Malovaný
kraj 2018, roč. LIV, č. 2, s. 12.

Česká stopa nad Arnhemem. Časopis II. světová,
květen 2018, s. 32–33.

Břečka, Jan: *Brněnský kaleidoskop času. Výběr udá-
lostí a osobností dějin města ve 20. století*. MZM
Brno 2018. 185 stran, ISBN 978-80-7028-496-4.

Dunděra, Jiří – Břečka, Jan: *S bombardéry na váleč-
ném nebi. Kyjovjáci u třistajedenáctky*. Kyjovské
Slovácko v pohybu, z. s., Kyjov 2018. 210 stran,
ISBN: 978-80-905192-6-8.

Stateční pod palbou. Časopis Extra VÁLKA – Bitvy.
Bratislavsko-brněnská operace 1945. Sešit č. 28,
srpen 2018, s. 19–21.

*Věznice na Cejlu a další místa utrpení v Brně v ob-
dobí německé okupace 1939–1945*. In: *Věznice na
ulici Cejl. Fakta a souvislosti*. Sborník z meziná-
rodní konference, Brno 2018.

Expozice 20. století v Moravském zemském muzeu.
Múzeum, časopis Slovenského národného múzea,
č. 4, 2018, roč. LXIV, s. 33–35.

Mgr. Hana Krutílková

Holešov v samostatném státě 1918–1938. In: Fišer,
Zdeněk (red.): *Holešov. Město ve spirálách času*.
Holešov 2018, s. 181–198.

„*Ne náhoda, jen práce a spořivost vede k zámož-
nosti!*“ *Aneb osudy Občanské záložny v Moravském
Krumlově v letech 1918–1952*. In: *Sborník Státního
okresního archivu Znojmo 2017*. Historický
a vlastivědný sborník Znojemska a Moravsko-
krumlovska. Znojmo 2018, s. 143–160.

PhDr. Zdeněk Fišer

Biografický slovník českých zemí, sv. 21, Praha
2018 – hesla Hájek Jiří, s. 85; Hájek Tomáš, s. 91;
Halabala Metoděj, s. 116–117; Hadravský Fran-
tišek, s. 50.

Appendix. *Katecheta Tomáš Hájek a jeho pobyt v Uherském Hradišti v letech 1855–1865 ve světle vlastních pamětí*. Slovácko LIX, 2017 (vyšlo v květnu 2018), s. 217–226.

Studium slovenských žáků na gymnáziu v Přerově v době před první světovou válkou. Literární archiv 41, 2018.

Holešov. *Město ve spirálách času* (celková redakce + autorské příspěvky). Holešov 2018, 592 stran:

- Město Holešov a jeho dějiny, s. 11–16;
- Správní vývoj města a okresu Holešov, s. 23–28;
- Na cestě k moderní době 1848–1918, s. 155–180;
- Vývoj v letech 1945–1948, s. 219–226;
- Nástin vývoje sportu v Holešově do roku 1989, s. 495–502;
- Holešov v datech, s. 505–512;
- Místní části města, s. 513–528;
- Osobnosti města; s. 529–536.

Vlastimil Schildberger ml.

Konec pancéřové legendy. Časopis Extra VÁLKA – Bitvy. Bratislavsko-brněnská operace 1945. Sešit č. 28, srpen 2018, s. 16–18.

Luděk Navara – Vlastimil Schildberger: *Co vydalo pole u Bolíkovíc. Průzkum na místě přestřelky s útočníky ze školy v Babicích*. Paměť a dějiny, revue pro studium totalitních režimů, 2018/03, roč. XII, s. 109–114.

Slavnost odhalení Památníku míru v Brně 1818. Časopis Tajemství české minulosti č. 74, září 2018, s. 61–63.

Přednášková činnost

Mgr. Hana Krutílková

„*Ženy a Sdružení venkovské omladiny pro Moravu a Slezsko. Příspěvek k pronikání žen do zájmových organizací katolického tábora před rokem 1914*“, předneseno na konferenci „Morava v době převratů a změn 1848–1918“ v Muzeu Kroměřížska 6. 6. 2018

„*Budování a fungování ženské organizace při prostějovském krajském ústředí sociální demokracie před rokem 1914*“, předneseno na konferenci „Do nové republiky. Morava a Slezsko v hospodářských a sociálních souvislostech 1900–1928“ v Technickém muzeu Brno 22. 10. 2018

Vlastimil Schildberger ml.

„*Technická a policejní akademie SS v Brně*“ ve Slezském muzeu v Opavě 23. 5. 2018.

„*Kurt Knispel - pancéřová legenda*“ v Muzeu zajateckých táborů Česká Ves 4. 6. 2018.

„*Konec velké války 1918*“ v Muzeu zajateckých táborů Česká Ves 15. 10. 2018

„*28. říjen v Brně a vznik ČSR*“ v Knihovně Jiřího Mahena – pobožce Brno-Žabovřesky – 11. 11. 2018

PhDr. Jan Břečka

Přednášel o nové expozici v MZM „Středoevropská křižovatka: Morava v 20. století“, přednesena byla na VII. ročníku pedagogické konference „Učíme o Moravě“, konané na Akademia gymnáziu, ZŠ a MŠ v Brně-Lišni dne 20. 3. 2018.

Spolupráce s médii (tisk, rozhlas, televize)

PhDr. Jan Břečka

Poskytl rozhovor pro Českou televizi Brno o srpnových obětech roku 1968 a 1969, natočeno v expozici v Dietrichsteinském paláci 31. 7. 2018.

Vladimil Schildberger ml.

Poskytl rozhovor pro dokumentární film o tajné německé válečné výrobě na Brněnsku pro společnost CS film.

Zahraniční služební cesty

V roce 2018 uskutečnil PhDr. Zdeněk Fišer opět několik cest na Slovensko a absolvoval zde několik studijních pobytů.

Dvě týdenní cesty ve dnech se odehrály ve dnech 14.–20. 5. 2018 a 18.–24. 6. 2018 v rámci přípravy výstavy „Jak se poznávali...“ Jejich cílem byl výběr sbírkových předmětů ve Slovenském národním muzeu a Slovenském národním literárním muzeu v Martine a jednání o jejich zapůjčení. Obě cesty byly hrazeny z prostředků na výstavu.

Třetí týdenní pobyt na Slovensku proběhl v rámci činnosti *Výzkumné organizace* ve dnech 29. 10. – 4. 11. 2018 Jeho cílem bylo studium osobností moravsko-slovenských vztahů studujících na moravských gymnáziích (Přerov, Uherské Hradiště, Hodonín) v Archivu literatury Slovenské národní knihovny v Martine.

Ostatní aktivity

PhDr. Jan Břečka

V roce 2018 byl nadále členem autorského kolektivu projektu nakladatelství Academia – Střediska společných činností Akademie věd ČR pro publikaci „Encyklopedie protektorátu“, členem pracovní

skupiny Funeralis při Radě vlády České republiky pro národnostní menšiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR, členem redakční rady Vlastivědného sborníku Jižní Morava, autorského kolektivu internetové Encyklopedie města Brna nebo odborné pracovní skupiny Magistrátu města Brna pro doporučení významných osobností k realizaci památníků a pamětních desek.

PhDr. Zdeněk Fišer

V roce 2018 byl místopředsedou výboru Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a členem redakční rady časopisu Valašsko, podílel se na činnosti poradního orgánu (Rada starších) ředitele Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm.

Mgr. Hana Krutílková

V roce 2018 byla nadále členkou komise Územní odborné pracoviště NPÚ v Brně pro posuzování návrhů na nová prohlášení za kulturní památku, poradního sboru Národního památkového ústavu, členkou poradního sboru Městského muzea a galerie Břeclav a oborové komise Regionální historie Moravy a Slezska při AMG.

Vlastimil Schildberger ml.

V září 2018 se zúčastnil poslední mezinárodní vědecké konference z cyklu „*Léta do pole okovaná 1914–1918*“ ve Vojenském historickém ústavu v Praze. Tento cyklus mapuje jednotlivé roky 1. světové války. Dne 8. března 2018 se zúčastnil semináře konzervátorů ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Centrum humanistických studií

CHS v roce 2018 pokračovalo v plnění úkolů DKRVO a rovněž se podílelo na přípravě akvizic souvisejících s předmětem svého odborného zájmu. Tým CHS (Zuzana Macurová, Ivo Martinec a Vít Vlnas) připravil a odevzdal k připomínkám ideový záměr nové expozice v Památníku Bible kralické v Kralicích. Tato expozice, využívající v hojně míře interaktivních prvků, se zaměří na fenomén knihtisku jako klíčový modernizační moment raného novověku. V hlavní části bude prezentován vývoj tiskových technik a písma jako média obecně od starověku až po přelom 16. a 17. století. Souběžně bude představena tištěná Bible kralická jako výsledek dlouhodobé snahy poskytnout českému čtenáři a posluchači co možno nejvěrnější přetlumočení Písma do národního jazyka. Tyto hlavní ideové linie budou divákovi prezentovány na pozadí turbulentního historického vývoje. Pro Moravu a Slezsko znamenala reformace 16. století vymanění z duchovní a kulturní izolace. Současně zde ale vyvstala potřeba přizpůsobit starší husitský a obecně utrakvistický model náboženského života s teologickými a organizačními koncepty, jež přinášela nová vyznání, především luteránství a kalvinismus, společně s „třetím proudem“ evropské reformace – oficiálně neuznávanými, jen lokálně tolerovanými sektami typu novokřtěnců. Reformace dodala bezpočet nových podnětů evropské kultuře, mimo jiné vyvolala svěbytné opravné proudy i uvnitř tradiční římskokatolické církve.

Reformace je považována za poslední vlnu christianizace a obecně i za poslední velké myšlenkové hnutí, v němž hrálo stěžejní roli náboženství jako určující duchovní úběžník všech oblastí veřejného i soukromého života. Současně s konfesionalizací však rychle docházelo i k politizaci víry. V poměrech střední Evropy se reformační prostředí stalo, mimo jiné, živnou půdou pro opozici vůči katolickým Habsburkům. Historické země Morava a Slezsko procházely důležitým vývojovým obdobím, během něhož zde našly specifickou reflexi snad všechny zásadní dějinné zvraty, jejichž dějištěm byla soudobá Evropa.

Tyto skutečnosti přiblíží divákovi další část expozice, pojatá jako virtuální „časová osa“, pojednávající dějiny Moravy od nástupu reformace až po počátek



Prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D., vedoucí oddělení

pobělohorské rekatolizace. Třetí oddíl kralické expozice bude tvořit interaktivní prostor věnovaný tématu Jednoty bratrské a Jana Amose Komenského. Expozice na půdorysu školní třídy bude pojata netradičně a neortodoxně, zejména se zřetelem na dětského diváka či na rodinné návštěvy.

V roce 2018 dále pokračovala příprava nové stálé expozice v Mauzoleu a muzeu Jana Amose Komenského v Naardenu, na níž se CHS podílí ve spolupráci s Filozofickým ústavem Akademie věd České republiky a nizozemskou Nadací Comenius pod supervizí Muzea Jana Amose Komenského v Uherském Brodě. Expozice nazvaná Mundus Comenii pracuje s kombinací originálních artefaktů, replik a audiovizuálních prvků s cílem nabídnout návštěvníkovi poznatky o díle a životě Komenského v různých strukturách, úměrně návštěvníkovým znalostem, jeho zájmu a věkové kategorii. Tvůrci záměrně rezignují na „český příběh“ národního velikána a prezentují Komenského především jako významného a originálního myslitele, sebevědomého člena evropské „republiky učenců“, sdružující nejvýznačnější intelektuály 17. století. V roce 2018 bylo uzavřeno libreto a úspěšně proběhla veřejná soutěž na dodavatele expozice, jakož i připomínkové řízení. K otevření expozice dojde v březnu 2020 v souvislosti s Komenského historickým jubileem.

K témuž výročí se vztahuje další zásadní úkol CHS, jímž je příprava a realizace rozsáhlého výstavního projektu pro Jízdárnu Pražského hradu. Výstava se uskuteční jako vyvrcholení Komenského jubilej na podzim 2020 s přesahem do roku 2021. Představí život, dobový kontext, dílo a mezinárodní význam Komenského, a to prostřednictvím špičko-

vých děl výtvarného umění a dobových dokumentů. Přehlídka přiblíží Komenského dobu v českých zemích v celoevropském kontextu. Samostatná pozornost bude věnována duchovní atmosféře Evropy v době konfesijních zápasů v kontrastu k nadkonfesijní povaze komunity vzdělavců. Další oddíly výstavy budou tematizovat např. Komenského pedagogickou činnost v historických souvislostech (školství luteránské a kalvinistické v opozici ke školské soustavě jezuitů i v souladu s ní) či základní motivy prolínající jeho dílem: poutník, labyrint a všennáprava. V dosud nebývalé šíři bude představen druhý život Komenského včetně výběru z ikonografie a děl významných umělců, z nichž mnohá se stala ikonami moderního umění (např. Václav Brožík, Jan Štursa, František Bílek, Oskar Kokoschka aj.).

V roce 2018 byly vypracovány ideový záměr a pracovní verze libreta výstavy včetně prvního seznamu exponátů a proběhla řada jednání ohledně zajištění akce.

CHS rovněž odborně a administrativně připravilo nákup další části tzv. Veselkovy sbírky, obsahující unikátní artefakty dokumentující hmotnou kulturu moravských novokřtěnců 16. a počátku 17. století (předměty budou zakoupeny pro Etnografický ústav MZM, neboť CHS nedisponuje specifickou podsbírkou).

Archeologický ústav

Činnost Archeologického ústavu (AÚ) v roce 2018 spočívala jako vždy ve třech hlavních segmentech: činnosti sbírkotvorné, popularizačně – prezentační a vědecko-výzkumné.

Sbírkotvorná činnost

Archeologická sbírka může být v současné době podle památkového zákona rozšiřována pouze vlastními výzkumy a dary. V roce 2018 bylo provedeno 80 záchranných archeologických výzkumů hrazených investorem, do dalšího roku pokračuje 15 akcí. K nejvýznamnějším nálezům patří dalších 36 hrobů kultury se zvoncovitými poháry (pozdní doba kamenná) v Popůvkách na pozemku firmy 3 Tooling, s. r. o. Všechny hroby obsahovaly hrobovou výbavu, především keramiku, dále kostěnou a kamennou industrii. Další menší výzkumy a dohledy v rámci liniových akcí (inženýrské sítě, komunikace) nebo nových staveb postupně doplňují mapu pravěkého a raně středověkého osídlení regionu (Z. Hájek, A. Čerevková).

Pro nejstarší historii brněnského centra byl významný výzkum v prostoru tzv. Tomkovy zahrádky, realizovaný v důsledku prací při rekonstrukci opěrné zdi nádvoří Dietrichsteinského paláce (nálezy od 13. století až po novověk, Z. Měchurová).

Pokračovala spolupráce s Ústavem archeologické památkové péče Brno v rámci detektorové prospekce laténských lokalit, především na střední Moravě (Němčice nad Hanou, J. Čižmářová). Pokračovala také rekonstrukce a fotodokumentace lokalit s nálezy bronzových depotů (Ivančice – Réna, M. Salaš).

Všichni kurátoři plnili své standardní povinnosti – evidence I. a II. stupně, revize sbírek, badatelský provoz. Laboratoř pokračovala v konzervaci a restauraci sbírek.

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost probíhala především v rámci úkolů a projektů Vědecké koncepce MZM a IP DKRVO (*Institucionální podpora dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace*) a jsou do ní zapojeni všichni kurátoři AÚ. AÚ je spoluřešitelem projektu NAKI II DG18PO2OVV020 „Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví“ (2018–2021), účastní se projektu



PhDr. Alena Humpolová, vedoucí oddělení

GAČR ÚAM MU (76898 CZd) „Zdroje a šíření vybraných komodit keramické produkce vrcholného a pozdního středověku“ (2017–2019, Z. Měchurová).

Výstavní činnost

Mimo plán byla uskutečněna výstava „Keltové v Holubicích a Křenovicích“, která přímo v místech výzkumů prezentovala nálezy z významných keltských pohřebišť (říjen 2018 – Křenovice, listopad 2018 – Holubice, J. Čižmářová).

Vznikla prezentace „Výzkum zaniklých středověkých osad v MZM“, která byla umístěna na webové stránce MZM (Z. Měchurová).

Publikační činnost (mimo IP DKRVO)

Čižmářová, J., Čižmář, I., Čižmářová, H., Goláňová, P., Hlava, M., Jarůšková, Z., Koucká, A., Ženožičková, I. 2018: Hradisko nad Okluky a jeho objevitelé.

Čižmářová, J. 2018: Keltské pohřebiště v Holubicích a Křenovicích (brožura ke stejnojmenné výstavě)

Salaš, M., Kuča, M. 2018: Čučice (okr. Brno-venkov), PV 59-1, 162–163.

Hájek, Z., 2018: Přehledy výzkumů – deset zpráv (u tří spoluautorka A. Čerevková, u dvou J. Dytřich, u jedné Z. Tvrďý).

Pedagogická a lektorská činnost

M. Salaš: oponentské a recenzní posudky (šest)

A. Čerevková: výuka na FF MU), vedení bakalářské práce

Z. Měchurová, M. Salaš: „Škola v muzeu“

Z. Hájek: recenzní posudek (dva), přednáška pro Univerzitu třetího věku v MZM

Účast na konferencích a seminářích

M. Salaš:

- mezinárodní konference EAA Barcelona, prezentace posteru „Dietary variability during the Bronze Age in the area of today Czech Republic (et S. Kaupová, D. Parma, J. Unger, I. Jarošová), 24th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists, Barcelona 5.–8. 9. 2018
- mezinárodní konference „Doba popelnicových polí a doba halštatská“, Slovensko – Smolenice 15.–19. 10. 2018; aktivní účast – přednáška „Bronzová ochranná zbroj doby popelnicových polí na Moravě a příspěvek k technologii bronzových pancířů“ (et. Š. Msallamová)

J. Čižmářová:

- „Keltové 2018“ (květen, Praha)
- 42e colloque international de l'Association Française pour l'Étude de l'Âge du Fer (květen, Praha)
- „Přehled výzkumů na Moravě a ve Slezsku“ (duben, Brno)

Z. Hájek, A. Čerevková:

- 37. pracovní setkání „Otázky neolitu a eneolitu našich zemí 2018“, Konstantinovy Lázně 8.–10. 10. 2018

Z. Měchurová:

- „Archaeologia technica“ – seminář v TM v Brně 24. 4. 2018
- konference NAKI II „Středověká keramika“, Panská Lhota 27.–29. 8. 2018

Přednášky pro veřejnost

J. Čižmářová: „Keltové na Moravě“ (u příležitosti výstavy „Keltská pohřebiště v Holubicích a Křenovicích“)

Zahraniční služební cesty

M. Salaš: Slovensko, 15.–19. 10. 2018 (viz konference „Doba popelnicových polí a doba halštatská“)

J. Čižmářová: Slovensko (Nitra, Archeologický ústav Slovenské akademie věd – SAV)

Různé

- členství v redakční radě časopisu „Študijné zvesti“ Archeologického ústavu SAV (J. Čižmářová)
- člen redakční rady „AMM sci. soc.“ (Z. Měchurová)
- člen redakční rady časopisu „Archeologické rozhledy“ (M. Salaš)
- člen stálé atestační komise Archeologického ústavu AV ČR Praha (M. Salaš)
- člen výboru Oborové komise muzejních archeologů při Asociaci muzeí a galerií ČR (A. Humpolová)



Popůvky – záchraný archeologický výzkum pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry, hrob H836 po preparaci. Foto: Z. Hájek

Popůvky – záchraný archeologický výzkum pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry, preparace kostrového hrobu. Foto: Z. Hájek



Centrum slovanské archeologie (CSA)

1. Muzejně-sbírková činnost

Pokračovalo revidování, dokumentování a vyhodnocování archeologického výzkumu významné archeologické lokality z doby Velké Moravy a raného českého státu v Uherském Hradišti-Sadechna Výšíně sv. Metoděje, a to jak v souvislosti s tvorbou katalogu pohřebiště jako I. dílu trilogie „Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě“, tak v souvislosti s přípravou II. dílu zmíněné trilogie, názvého „Studie“. (L. Galuška, J. Lang, Nová inventární čísla za rok 2018: S – 8001 až S – 8476, celkem cca 1500 kusů.)

Byla provedena revize inventarizace II. stupně sbírkového fondu Uherské Hradiště-Sady: revidováno 509 i. č., což představuje 1431 kusů.

Uspokojila se také revize inventáře I. stupně sbírkového fondu Uherské Hradiště-Sady v celkovém počtu 1124 kusů.

Digitalizován byl inventář II. stupně evidence sbírkového fondu Uherské Hradiště-Sady v počtu 985 i. č., což činí 2643 kusů.

2. Spolupráce s jinými institucemi a médii

Výstavy:

- **výstava „V základech státnosti“**, Pražský hrad, Císařská konírna, 10.–15. 1. 2018, průvodní text k exponátům z doby Velké Moravy)(Luděk Galuška), vernisáž 9. 1. 2018
- **výstava „Wielkie Morawy“**, Muzeum początków państwa Poskiego w Gnieźnie, Polsko, ve spolupráci MZM s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně a výše zmíněnou institucí. Za MZM L. Galuška jako libretista, scénárista a autor textů, L. Valášková jako kurátorka výstavy, vernisáž 16. 12. 2017 a trvala do 24. 6. 2018.
- **výstava „Na Trhu Moravanů aneb Když otroci byli zboží“**, Modrá u Velehradu, ve spolupráci s obcí a s Archeoskanzenem Modrá u Velehradu, Kamenný palác, vernisáž 17. 5. 2018, 42 návštěvníků, trvá stále, za rok 2018 více než 42 000 návštěvníků.

Vystoupení v médiích:

- **TV pořad „Historie. cs“**, natáčení 23. 1. 2018 ve studiu ČT Brno (moderátor dr. Kučera) spolu s Mgr. Kotačkou a Ing. Blahušem o výzkumu DNA a jmen rodů, pokračování natáčeno na lo-



Doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc., vedoucí centra

kalitách Uherskohradištska dne 24. 1. 2018 (Uherské Hradiště-Sady, Staré Město, Uherské Hradiště – CSA, Ostrožská Lhota)

- **ČR Brno, přímý vstup do vysílání Apetita**, 13:00, přání k narozeninám L. Galuškově spojené s rozhovorem na téma propagace archeologie a prezentace výsledků nových výzkumů
- **TV pořad „Uchem jehly“ kněze Zbygniewa Czendlika**, natáčení ČT 2 v Lanškrouně (redaktorka A. Buriánová), L. Galuška jako jediný host. Vyšlo knižně, viz monografie Zb. Czendlik „Uchem jehly“ (2018) a v TV 2 bylo vysíláno ve dnech 2. 6. a 5. 6. 2019
- ČT, studio Zlín (J. Kvasnička), **průběžné natáčení na ploše záchraného archeologického výzkumu**, 4. 6. 2018, Staré Město, ul. Na Valách, pohřebiště z doby Velké Moravy, přímé vstupy do vysílání, v hlavní TV zpravodajské relaci asi minutový šot, 5. 6. 2018 večer
- ČR 5, Vltava, **natáčení rozhlasové relace na téma „Hudební projev a Velká Morava“** (red. Simona Kostrhunová), Brno, studio ČR, účast L. Galuška, J. Pavlica a M. Štědroň. Vysíláno na ČR 5, Vltava, dne 2. 7. 2018
- MF DNES, redakce Zlín (red. Magda Malá), **rozsáhlý dokument s rozhovorem**, pořízený během výzkumu, Staré Město, ul. Na Valách (Dobeš), velkomoravské pohřebiště, tiskem 22. 6. 2019
- ČT, studio Zlín (J. Kvasnička), **natočení dvou šotů o výzkumu pohřebiště Uherské Hradiště-Sady** – s přihlednutím k výsledkům rozboru DNA v rámci současné populace, natáčení i s respondentem (M. Miklíček), u něhož byl a zjištěna shoda DNA s DNA historickou (hrob 11/59). Vysíláno v hlavní zpravodajské relaci na ČT 1 večer

- spoluorganizování **celodenní exkurze do Rakouska** 23. 4. 2018 spolu s obcí Modrá u Velehradu komentovaná prohlídka muzea v přírodě v Mistelbachu, návštěva muzea v Asparnu, dohoda o spolupráci (L. Galuška, L. Sláma), 7 osob
- spoluorganizování **celodenní exkurze na Slovensko a jih Moravy** 19. 5. 2018 spolu s Historickou společností Starý Velehrad (J. Jilík), L. Galuška: výklad v Kopčanech u kostela sv. Markéty a na Děvině, návštěva muzea v Pavlově, (L. Galuška, J. Jilík), 19 osob

3. Přednášky a besedy pro veřejnost

- Uherské Hradiště, orlovna, 25. 1. 2018, **přednáška** pro rodopisce-numismatiky „Elity Velké Moravy a jejich výzkum“ (Augustin Knot), 36 účastníků
- Staré Město 21. 3. 2018, Event centrum, Jezuitský sklep, 17:00, **přednáška** L. Galušky „Slované – Stopy předků. O Moravě v 6.–10. století“. Brno 2017, účast arcibiskupa olomouckého Jana Graubnera a hejtmána Zlínského kraje Jiřího Čunka, 110 účastníků
- Brno 29. 3. 2018, FF MU, Univerzita třetího věku, **přednáška** na téma „Etnogeneze Slovanů a Morava“, 115 posluchačů
- Brno 5. 4. 2018, FF MU, Univerzita třetího věku, **přednáška** na téma „Pohanství a křesťanství Slovanů“, 110 posluchačů
- Modrá u Velehradu 8. 4. 2018, Kulturní centrum, 17:00, **přednáška** „Rex, principes, nobiles – příběhy raně středověkých elit na Moravě“, 45 posluchačů
- Brno 12. 4. 2018, FF MU, Univerzita třetího věku, **přednáška** na téma „Od hrazených sídlišť k městu Rostislavovu“, 115 posluchačů
- Uherský Brod 13. 4. 2018, Městské kulturní centrum, **přednáška** na téma „Kdo jsme a odkud jsme aneb o původu Slovanů“, 50 posluchačů
- Brno 19. 4. 2018, FF MU, Univerzita třetího věku, **přednáška** na téma „Knížata a kněžny starých Moravanů“, 110 posluchačů
- Staré Město 26. 4. 2018, Event centrum, Jezuitský sklep, 17:00, „**křest knihy** L. Galušky „Slované – Stopy předků. O Moravě v 6.–10. století“, Brno 2017, účast arcibiskupa olomouckého Jana Graubnera a hejtmána Zlínského kraje Jiřího Čunka, 110 účastníků. Prodáno či věnováno 110 knih
- Dětská malířská soutěž na téma „Cyril a Metoděj“**, Uherské Hradiště 23. 5. 2018, Slováké muzeum, pořadatelem byla Cyrilometodějská poutní stezka (M. Janochová), L. Galuška byl členem hodnotící komise, 52 zúčastněných z ČR a SR

Uherské Hradiště 14. 9. 2018, Výšina sv. Metoděje, **přednáška na lokalitě** v rámci Slavností vína a otevřených památek na téma „Sadské sakrální centrum od Velké Moravy po vznik Uherského Hradiště“, 65 účastníků

Javorník 12. 10. 2018, obecní úřad, 17:00, **přednáška** na téma „Rex, principes, nobiles – příběhy raně středověkých elit na Moravě 9. století“, 27 posluchačů

Modrá u Velehradu 10. 11. 2018, Archeoskanzen, v rámci křtu knihy J. Jilíka prezentována **přednáška** na téma „Od hrazených sídlišť k městu Rostislavovu“ (L. Galuška), 38 účastníků

4. Věda, výzkum a ediční činnost

Výzkum:

Byl **proveden záchranný archeologický výzkum** ve dnech 9. 5. – 6. 8. 2018 před plánovanou stavbou RD P. Dobeše, Staré Město, ul. Na Valách (za Památníkem Velké Moravy). Objeveno a prozkoumáno bylo 26 hrobů z doby Velké Moravy, včetně pohřbu velmože, uloženého v deskové kované rakvi. Dále bylo uskutečněno 13 dílčích záchranných archeologických výzkumů na stavbách většinou rodinných domů v katastru Starého Města. Kromě toho bylo administrativně zpracováno celkem 75 nahlášených stavebních akcí.

Odborná literatura:

Galuška, L. 2018: Churches and Palaces of the Great Moravian Veligrad – Architecture of the Staré Město–Uherské Hradiště Agglomeration. Tomasz Janiak, Dariusz Stryniak (ed.): Architektura w początkach państw Europy Środkowej/ Architecture in the Early Period of Central European States. Gniezno 2018, s. 27–69. ISBN 978-83-61391-19-7.

Galuška, L. 2018: Kunovice z pohledu archeologie Slovanů.

Galuška, L. – Mitáček, J. – Nývltová – Fišáková, M. 2018: Uherské Hradiště-Sady: from a Great Moravian Sacral Centre to the Largest Church Necropolis of the Ducal Period in Moravia. Pavel Kouřil – Rudolf Procházka et al.: Moravian and Silesian Strongholds of the Tenth and Eleventh Centuries in the Context of Central Europe. Brno 2018, s. 99–114. ISSN 1804-1345.

Přednášky a komise:

Nitra 7. 9. 2018, Seminár, **přednáška „Veligrad – staroměstsko-uherskohradištská mocenská**



Centrum slovanské archeologie,
Uherské Hradiště.

aglomerace Velké Moravy“ v rámci mezinárodního kolokvia u příležitosti 25. výročí obnovených výzkumů Nitranského hradu, pořadatel Archeologický ústav SAV Nitra, 42 účastníků.

Atestační komise Archeologického ústavu AV ČR, Brno, L. Galuška předseda komise, zasedání 29. 1., 19. 4. a 1. 10. 2018.

Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, L. Galuška byl externím voleným členem rady, zasedání rady 23. 3. a 29. 8. 2018.

Evaluační komise MZM za roky 2015–2017, Brno, MZM, L. Galuška byl předsedou komise, zasedání ve dnech 1. 10., 2. 10. a 8. 10. 2018.

Staré Město 13. 6. 2018, ul. Na Valách, **10:00, odborná komise s mezinárodní účastí** na záchraném archeologickém výzkumu (P. Dobeš), 13 odborníků.

Brno 15. 6. 2018, FF MU, Ústav archeologie a muzeologie, **obhajoba doktorské práce (Ph.D.) Mgr. P. Luňáka**, L. Galuška byl oponentem a členem zkušební komise.

Nitra 2. 7. 2018, Archeologický ústav SAV, **obhajoba doktorské práce (Ph.D.) Mgr. S. Nezvalové**, L. Galuška byl oponentem a členem zkušební komise.

Dne 8. 8. 2018 se L. Galuška **zúčastnil jednání odborné hodnotící komise** na raně středověkém hradisku v Břeclavi-Pohansku.

Dne 5. 9. 2018 se L. Galuška **zúčastnil jednání odborné hodnotící komis** na raně středověkém hradisku Bojná u Topolčian na Slovensku.

Dne 20. 11. 2018 se L. Galuška **zúčastnil jednání odborné hodnotící komise** na raně středověkém hradisku v Mikulčicích.

Dne 23. 11. 2018 se L. Galuška **zúčastnil jednání odborné hodnotící komise** na raně středověkém hradisku Neštich ve sv. Juru u Bratislavy.

28. 11. 2018 L. Galuška **moderoval mezinárodní vědeckou konferenci** na téma „Odkaz sv. Cyrila a Metoděje při vzniku Československa“ ve Starém Městě, Event centrum, 10:00 až 18:00 hod., za účasti arcibiskupa olomouckého Jana Graubnera, biskupa nitranského J. Judáka a hejtmana Zlínského kraje J. Čunka, konferenci pořádala Cyrilometodějská poutní stezka, 55 účastníků.

Dne 2. 6. 2018 L. Galuška přednesl na Mezinárodní konferenci CISLa 2018 vědeckou přednášku „Ranosředověčná državna aglomeracija Staré Město i Uherské Hradiště-Veligrad Velikoj Moravy“, Staré Město, Event centrum.

Etnografický ústav

Priority:

A/ Aktivní zapojení do programu „Společné století“, tj. oslav stoletého výročí České republiky s důrazem na spolupráci se slovenskou stranou:

- 1/ Byla vytvořena výstava „*Tradiční kultura – výkladní skříň státu?*“ (Dietrichsteinský palác 28. 10. 2018 – 30. 5. 2019,) založená na vlastním sbírkovém fondu. Doprovodný program tvořily 3 filmové projekce s odborným úvodem a komentované prohlídky, včetně prohlídek pro cizojazyčný okruh (Rusové, Vietnamci).
- 2/ Vznikl katalog SNM (Slovenské národné muzeum) Bratislava, NM Praha, MZM „*Společné století*“, v němž je EÚ zastoupen jednou kapitolou.
- 3/ V rámci festivalu „*RE:PUBLICA – Budme zase spolu*“ byla ve dnech 26. 5. – 17. 6. 2018 v pavilonu A na brněnském výstavišti prezentována tradiční kultura jako symbol nově vzniklé republiky.
- 4/ Se Slovenskou republikou probíhala v roce 2018 intenzivní odborná spolupráce na bázi projektu V4 Interreg V „*Česká cesta Slovensko Morava*“ (odborné konzultace v rámci expozice Městského muzea v Kloboukách u Brna poskytovala H. Dvořáková) a projektu Interreg V-A SK-CZ „*Po stopách habánov*“ (A. Kalinová).
- 5/ Spolupráce v oblasti vztahu současného designu a tradice vyústila v kurátorství projektu „*Vivien Babicová, vždy přide večer a po ňom ráno*“. Jednalo se o spolupráci s Design štúdiem ÚLUV Bratislava, projekt se naplnil ve dnech 23. 2. – 1. 6. 2018.

Další:

- 6/ Pokračovaly práce na likvidaci plísně ve sbírce zemědělství v depozitáři Rebešovice, způsobené stavební závadou v objektu, a konzervování sbírkových předmětů napadených plísní v depozitáři JUGO – Rebešovice – 144 k. Na konzervačních pracích měla zásadní podíl konzervátorka EÚ L. Bojdová.
- 7/ Z hlediska uzavření Paláce šlechticů považoval EÚ za nutné udržet se v povědomí veřejnosti prostřednictvím
 - aktivního zapojení pracovníků EÚ do akcí Brněnský fašánek či Mezinárodní folklorní festival a prostřednictvím aktivního kontaktu se Slovác-kým krúžkem



PhDr. Hana Dvořáková, ředitelka Historického muzea MZM, vedoucí oddělení

- aktivní prezentace EÚ na prestižním mezinárodním hudebním festivalu „*JANÁČEK BRNO*“ formou výstavy krojových kompletů jako vizualizace Janáčkovy inspiračního zdroje (M. Tobolová, L. Dufková), včetně přesahu do designu (V. Babicová, H. Dvořáková), realizace: Národní divadlo Brno, Janáčkovovo divadlo 17. 11. – 5. 12. 2018
- grafického manuálu a upomínkových předmětů Janáčkovy festivalu od renomovaného grafika Jana Nováka, vytvořených na základě rešerší a konzultací s EÚ
- 8/ naplňování koncepce integrace cizinců – výzkum asimilovaných minorit (Řekové, Charváti, Rusíni, Poláci, Slováci), včetně výstavního výstupu „*Dvě kultury, dvě země*“ a publikační výstupu „*Čtrnáct barev Vánoc*“ – garant J. Poláková
- 9/ vytvoření scénáře filmového dokumentu „*Dva životy, dvě kultury, dvě země*“ – autorka J. Poláková
- 10/ zvládnutím setrvalého nárůstu odborných rešerší a konzultací prostřednictvím e-mailů – především díky kurátorkám a konzervátorkám, prostřednictvím spolupráce s tiskem, ČT, ČR.

Řešení IROP 2018:

Příprava na řešení projektu IROP, segmentu „*Tradiční lidová kultura na Moravě v zrcadle času*“, spočívala především v uvolnění plochy pro expozici hudby, což znamenalo:

- 1/ najít prostor pro nové uložení 9.100 ks kraslic, souboru ceroplastik (300 ks) a betlémů (200 ks) – zajištěno zdarma pomocí dobrovolníků a stážistů
- 2/ stěhování depozitáře zvykosloví (kraslice, bet-



lémy) z ulice Koblížné do Rebešovic – zajištěno dodavatelsky

3/ vybalení a uložení exponátů v Rebešovicích – zajištěno pomocí kurátorů a dobrovolníků

4/ nové uložení sbírky ceroplastik – zajištěno pomocí kurátorů a stážistů

Vědecko-výzkumná činnost:

Činnost kopírovala zadání VO *jednotlivým kurátorkám* (viz výstupy včetně aktivní účasti na mezinárodních konferencích a viz RIV). Zdůraznit je třeba tyto počiny:

Kurátorka A. Kalinová vydala monografii o 287 stranách, mapující sbírku EÚ: „*Novokřtěnská, habánská a posthabánská fajáns (1600–1765) v Moravském zemském muzeu*“. Brno: Moravské zemské muzeum.

J. Poláková vydala publikaci „*Čtrnáct barev Vánoc. Jiný obraz svátků očima etnologa*“. Brno: Moravské zemské muzeum, 530 s.

Započat byl projekt NAKI „*Staré tisky*“ (ve spolupráci s MU, MZK, EÚ AV ČR). Jeho řešitelkou je J. Poláková, na starosti má i potřebnou digitalizaci (8 000 stran).

Numismatické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Sbírkotvorná činnost Numismatického oddělení (NO) MZM je všeobecně zaměřena na materiál týkající se historického území Moravy. V roce 2018 byla sbírka rozšířena několika drobnými nákupy souborů mincí antických a moravských mincí z 15. století.

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost oddělení, která je zaměřena především na moravské mincovnictví a vyhodnocování velkých mincovních depotů, probíhala v rámci úkolů stanovených vědeckou koncepcí MZM a projektů v rámci DKRVO. Současně byla zpracovávána část sbírky – soubor polského materiálu ze systematické sbírky MZM v rámci mezinárodního projektu „Stopami Poláků / Polonika v numismatických sbírkách MZM a Slezského zemského muzea. (D. Grossmannová, D. Kašparová).

Výstavní projekty

Výstava „Česko-polské mincovní inspirace“ byla realizována v prostorách Dačického domu v Kutné Hoře od 8. 11. do 17. 12. 2018 (D. Grossmannová).

Pedagogická a lektorská činnost

Byl uspořádán seminář „Numismatika“ pro studenty Ústavu pomocných věd historických a archivnictví FF MU (D. Grossmannová).

Aktivní účast na vědeckých konferencích a přednášky pro veřejnost

Vystoupení na mezinárodních konferencích: „Významné osobnosti, které tvořily numismatickou sbírku Moravského zemského muzea“ (D. Grossmannová) a „Jan II. kníže z Lichtenštejna a Jindřich Blažej Vávra rytíř z dalekých moří – významní sběratelé a mecenáši Moravského zemského muzea“ (D. Kašparová) na mezinárodní konferenci: Numismatyka w archiwaliach i starych drukach, Krakov 7.–8. 12. 2017;

– příspěvky na téma „Revision of the Střelice hoard from the first half of the 13th century“ (D. Grossmannová) a „New findings concerning coins from Uherčice (South Moravia) from the beginning of the Thirty Years' War“ (D. Kašparová) na meziná-



Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

rodní konferenci „Numismatica centroeuroepaea III.“, Bystrzyca Kłodzka (Polsko) 17.–20. 9. 2018
– příspěvek „Die Sammlung Josef Rieger“ (D. Grossmannová) na mezinárodní konferenci „8. Österreichischer Numismatikertag in Klagenfurt“ (Rakousko) 17.–18. 5. 2018
– příspěvek „Zlaté mince v českých zemích grošového období“ (D. Grossmannová) na konferenci „Česko-polské monetární vztahy od středověku po současnost“, Kutná Hora 8. 9. – 9. 11. 2018
– Pro širokou veřejnost byly realizovány přednášky „Nálezy antických mincí na Strážnicku“ (MZM 4. 1. 2018, D. Kašparová); „Poklady mincí z období třicetileté války na Moravě“ (Muzeum Vysočiny Třebíč 3. 4. 2018).

Ediční činnost

Bylo vydáno odborné recenzované periodikum Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 103, 2018, č. 32/1 a 32/2 (redaktorka D. Kašparová).

Ostatní aktivity

Pokračovala organizace numismatických přednášek, konaných pravidelně v MZM ve spolupráci s brněnskou pobočkou České numismatické společnosti, probíhala pravidelná konzultační činnost a badatelský provoz.

Přírodovědné muzeum



Mineralogicko-petrografické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V chronologické i systematické evidenci byly zpracovány všechny nové přírůstky za rok 2018. Pokračovala detailní odborná i administrativní revize starého sbírkového fondu včetně kompletní revize evidence tzv. studijního materiálu z podsbírký „B – minerály ze světa“ a výběru nejkvalitnějších vzorků do evidence CES včetně digitalizace (tedy elektronické evidence a fotodokumentace). Do přírůstkové knihy bylo za rok 2018 zapsáno 12 přírůstkových čísel a zkatalogizováno bylo 408 inventárních čísel sbírkových předmětů. V rámci zpracování zmíněného studijního materiálu bylo zaevidováno a etiketami opatřeno 1 226 studijních vzorků; částečně byly i nově odborně určeny (zejména nové sběry z r. 2018 a materiál ze světa ze starého sbírkového fondu MZM). Revidováno (inventarizováno) bylo 2 121 vzorků. Konzervováno, preparováno a restaurováno bylo vlastními silami 157 předmětů. Zároveň pokračovala revize knihovny s její opětovnou katalogizací a výměna časopisu AMM, Sci Geol s tuzemskými i zahraničními institucemi (Dana Konečná).

Vlastní terénní sběry úzce souvisely, až na výjimky, hlavně s výzkumnou činností pracovníků oddělení, financovanou podporou od DKRVO. Převládaly tuzemské cesty zaměřené na lokality na různých místech Moravy a Slezska, ale i sběry studijního materiálu na českých lokalitách. Byla uskutečněna jedna zahraniční cesta (Španělsko).

Pro obohacení sbírek se vedle vlastních sběrů podařilo koupit získat rozsáhlou sbírkovou a studijní kolekci V. Švestky, obsahující mj. kvalitní materiál z málo dostupných zahraničních lokalit. Potěšitelné bylo i obohacení sbírky o dnes již v terénu nedostupný materiál z Jihlavska (rudní minerály a pegmatity ze sbírky J. Miškovského). Také se podařilo získat koupí 4 ukázky unikátních briliantových brusů záhněd z moravské suroviny z lokalit Bobrůvka, Radenice, Dolní Bory a Vlastkovec, dále vědecky cenný materiál ze zahraničních pegmatitových lokalit od prof. M. Nováka.

Vědecko-výzkumná činnost

Tato činnost vycházela z jednotlivých plánovaných cílů podporovaných DKRVO. Byly navštěvovány



Mgr. Vladimír Hrazdil, vedoucí oddělení

vybrané lokality se zajímavými výskyty minerálů, zejména na západní Moravě a v Moravském krasu. Další pozornost byla věnována lokalitám v západních Čechách, kde byly rovněž získány vzorky pro edukační účely.

V zahraničním impaktovaném časopisu *Canadian Mineralogist* byl publikován článek J. Tomana „Textural relations and chemical composition of minerals from pollucite + harmotome + chabazite nodules in the Věžná I pegmatite, Czech Republic“. Zpracován byl i gemologicky zajímavý modrozelený aragonit z dolu La Profunda ve Španělsku.

Pokračoval víceletý obsáhlý výzkum lokalit historického dolování na Českomoravské vrchovině. Pro připravenou knižní publikaci byly revidovány lokality pelhřimovského, telčsko-slavonického a jemnického rudního revíru (včetně odborného poradenství místnímu hornickému sdružení „Jamník“) a časopisecky byl publikován příspěvek o těžbě stříbra u Dačic a Slavonic. Studována byla litologie bazálních klastik v boskovické brázdě a publikován byl článek o chromitech v balinských slepencích. Výzkum horninových sekvencí s mramory a skarny v moldanubické zóně a v přilehlých jednotkách Českého masivu byl zaměřen na studium minerálních asociací moravských lokalit.

Další publikační a ediční činnost

Byla připravena, a ve spolupráci s Edičním oddělením také vydána dvě čísla recenzovaného odborného časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae*, ročník 103/2018. V prestižním zahraničním

časopisu Lapis byl publikován článek Mineralschätze aus Drusen-pegmatiten in Mähren (CR). V časopisu Minerální suroviny byly uveřejněny příspěvky o přírodních sklech a o arzenové mineralizaci na Havlíčkovobrodsku. Pracovníci oddělení několikrát přispěli i do popularizačního časopisu Minerál. Stanislav Houzar se zúčastnil editorské a recenzní činnosti v redakční radě časopisů Bulletin Mineralogicko-petrografického oddělení Národního muzea a Acta Rerum naturalium v Jihlavě a Třebíči. Vladimír Hrazdil působil v redakci časopisu Acta Mus. Silesicae v Opavě a ve Vědecké a ediční radě MZM.

Zahraníční cesty

Ve dnech 13.–26. 9. 2018 se uskutečnila cesta do Španělska, zaměřena byla na problematiku hydrotermálních a rudních mineralizací (historická těžba) v tamních Variscidách.

Konference

Oddělení spoluorganizovalo „Mineralog prof. Josef Staněk – 90 let – jeho životní dílo“, konala se dne 9. 10. 2018 za účasti odborníků z ČR a SR.

Výstavní projekty

Uskutečnila se výstava „Přírodní skla“ na pravidelné konferenci Těžební unie v Mikulově „Přírodní skla“ a výstava ke konferenci na počest prof. J. Staňka (90 let). Oddělení se podstatnou měrou podílelo na větší doprovodné výstavě „Minerály našich pegmatitů“, která doplňovala Mezinárodní expozici minerálů Brno.

Osvětová činnost a spolupráce s jinými subjekty

Oddělení intenzivně spolupracovalo s Ústavem geologických věd MU v Brně (konzultace disertačních, diplomových a bakalářských prací, členství v rigorózních komisích, oponentské posudky závěrečných prací, recenzní řízení, projekt *GEOBAR* ÚGV MU Brno apod.), Národním muzeem v Praze, Slezským muzeem v Opavě, Českou geologickou službou a regionálními muzei v ČR. Pro Strahovský klášter byla zpracována zpráva o kolekci leštěných minerálů a hornin.

Uskutečnila se exkurze pro veřejnost (sádrovcový důl Kobernice u Opavy, účast 49 osob), dále exkurze

pro katolické gymnázium v Třebíči (37 osob), a pro muzejní spolek v Předíně (25 osob).

Byla uspořádána přednáška pro veřejnost „Zlatá jemnických těžařů“. Dne 6. 8. 2018 se uskutečnilo vystoupení v ČT s námětem „Zlatá horečka na Klondajku a u nás – zajímavosti ze světa nerostů“ („Dobré ráno s ČT“, P. Hršelová, S. Houzar) Vystoupení v televizi se setkala s velmi příznivým ohlasem veřejnosti.

Dvakrát se pracovníci oddělení zúčastnili mezinárodní výstavy minerálů v Tišnově (konzultace) a mineralogických setkání v Brně, Praze, České Lípě, Pardubicích a v Oslavanech.

Pracoviště dlouhodobě poskytuje poradenskou činnost v oboru mineralogie a geologie nejširší veřejnosti i studentům (celkem cca 242 konzultací). Přednáškou a ukázkami rýžování zlata přispělo k programu tábora neziskové organizace „KRTEK“ (věnuje se dětem po onkologické léčbě). Oddělení se podílelo na „Týdnu dětí s MZM“ (E. Víšková). Pokračoval vzdělávací program pro MŠ a I. stupeň ZŠ „Země plná kamínků“.

Pracovníci oddělení pravidelně poskytovali školám všech stupňů na vyžádání výklady v expozicích a byly vyrobeny didaktické pomůcky pro výuku (P. Dočkal). Oddělení bylo aktivně zastoupeno na Muzejní noci (fotokoutek s permoníky a test). V rámci spolupráce s Domem dětí a mládeže Brno, Helceletova, a s obdobnou institucí v Tišnově se v prosinci uskutečnila již tradiční „Mikulášská mineralogická besídka“.

Geologicko-paleontologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V rámci terénního výzkumu byl získán významný materiál devonské fauny z lokalit Brno-Hády, dále zcela nový materiál žraločí a rybí fauny z bádenských lokalit Brna a okolí a terciérní savčí fauna z lokality Ivančice.

V rámci sbírkotvorné činnosti byly získány následující akvizice:

- 1 vzácné nálezy zubů mořských plazů z lokality Brno-Hády (dar P. Hykše, akc. 3/2018)
- 2 kolekce rybí fauny z lokality Frauenweiler v Německu (výzkum R. Gregorové, akc. 5/2018)
- 3 unikátní nález ortocerových vápenců z Moravského krasu (koupě T. Viktorýna, akc. 6/2018)
- 4 kresba miocenních savců z lokality Czujanova písčokovna (koupě od autora P. Modlitby, akc. 7/2018)
- 5 bohatá kolekce svrchnojurských fosilií z lokality Brno-Hády (dar J. Fajčáka, L. Svobody a P. Hykše, akc. 8–10/2018)
- 6 kolekce oligocenních ryb z lokality Cetechovice (výzkum, 12/2018)
- 7 unikátní exemplář obří miocenní želvy z miocénu Brna-Králova Pole (starý sběr, vrácený z oddělení Anthropos, akc. 13/2018)

Preparace a konzervace

- 1 čištění a restaurace fosilních pozůstatků obří želvy z miocénu Brna-Králova Pole (akc. 13/2018)
- 2 plavení sedimentů z různých lokalit Brna a okolí pro mikropaleontologický výzkum (700 kg)
- 3 zhotovení forem a odlitků kostí přední končetiny chobotnatce druhu *Z. turicensis* z lokality Czujanova písčokovna (sbírky oddělení Anthropos) za účelem výzkumu
- 4 čištění starých kolekcí z kulmu (akc. 50, 51)

Druhá evidence: zapsáno do Demusu celkem 452 inventárních čísel v počtu 410 ks, jedná se především o rozepsané staré přírůstky: 94 z lokality Solnhofen, 47–51, 314 z různých lokalit z kulmu Moravy a Slezska v počtu 253 inventárních čísel a dále o nové přírůstky 1–6/2018 a 8–12/2018 v počtu 99 inventárních čísel.



RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D., vedoucí oddělení

Digitalizace fotoarchivu a rekatologizace opětovné zpracování knihovního katalogu: bylo naskenováno 1 056 diapositivů – většinou skleněných desek – a vloženo do Demusu. Fotoarchiv, bylo znovu zkatalogizováno 152 separátů a zaevidováno 71 nových knižních jednotek.

Revize sbírek: Bylo zrevidováno celkem 905 inventárních čísel v počtu 940 ks.

Výstavní činnost

Nadále probíhala výstava 50 obrazů paleontologických rekonstrukcí Zdeňka Buriana ze sbírek oddělení v pavilonu Anthropos „Zápas ichtyosaurů aneb pravěk štětcem Z. Buriana“. Obrazy doprovázely vzácné ukázky originálů zkamenělin. Na výstavě byla představena i působivá animace vybraných obrazů.

Badatelské návštěvy

Sbíрку navštívilo 6 badatelů, z toho 2 ze zahraničí (Španělsko, Slovensko).

Výklady a speciální programy

- 1 program „Vývoj života na Zemi v díle Zdeňka Buriana“ k výstavě „Zápas ichtyosaurů aneb pravěk štětcem Zdeňka Buriana“ – 17 výkladů
- 2 program k expozici „Zaniklý život na Moravě“: 25 výkladů
- 3 poznávání fosilií pro onkologické pacienty Dětské nemocnice – spolupráce s nadací KRTEK
- 4 „Noc vědců na Masarykově Univerzitě“ (poznávání fosilií a provádění ve sbírkách ÚGV)

- 5 přednáška „Vývoj života v obrazech Zdeňka Buriana“ – Masarykův onkologický ústav (Gregorová)
- 6 přednáška „Zkameněliny v legendách a mýtech“ Masarykův onkologický ústav (Gregorová)
- 7 přednáška UTV „Po stopách gigantů moravských třetihor“ (Březina)

Výuka

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity

- 1 výuka předmětu „Paleontologie“ pro 1. ročník studia geologie (Calábková, Březina)
- 2 pomoc při organizaci celostátního kola Geologické olympiády

Pedagogická fakulta Masarykovy university

- 1 výuka předmětu „Paleontologie“ pro 1. ročník studia biologie (Gregorová).

Workshopy a konference

- 1 mezinárodní konference „European Association of Vertebrate Palaeontologists (EAVP)“, Portugalsko, Caparica, NOVA University of Lisbon (Calábková, Březina) – prezentace posteru s názvem „The first record of the giant tortoise from the middle Miocene of the Czech Republic“
- 2 mezinárodní konference „Stretnutie prírodovedcov“ v Bánské Štiavnici – přednáška na téma „Kabinety kuriozit a jejich význam ve vývoji přírodovědného poznání“ (Gregorová)
- 3 konference „ICOM NATHIST“, Tel Aviv, Jeruzalém, přednáška na téma „Toadstones on the crown of the King Charles IV“ (Gregorová)

Odborná korektura knihy Čí je ta kostra. Nakladatelství Host, Brno (Březina, Calábková)

Publikace

- Madzia, D. – Březina, J. – Calábková, G. (2018): Oxfordští pliosauři severní Tethydy v kontextu fylogeneze kladu Thalassophonea. – *Acta Mus. Moraviae, Sci. Geol.*, 103, 2, 87–97.
- Tomanová Petrová, P., Nehyba, S., Diviš, K., Hladilová Š., Gregorová R., Vít, J., Hudec, P. (2018): Paleoprostředí ve spodním badenu na severním okraji Brna (Divišova čtvrť). – *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku*, 25, 1–2, 65–72.
- Gregorová, R.** (2018): Rybí fauna menilitového souvrství na nové lokalitě Cetechovice. – *Acta Mus. Moraviae, Sci. Geol.*, 103, 2, 93–101.

Gregorová, R., Malvesy, T. (2018): Basilic, mermaid, Jenny Haniver : le démon aux trois noms, *Especies*, 29, 48–56.

Gregorová, R. (2018) Kunovice, město dvou řek, pravěkého moře i doby ledové. In: Mitáček J. ed. Kunovice, 9–22.

Zahraniční cesty

- Portugalsko: Caparica (NOVA University of Lisbon) konference EAVP 2018 (Březina, Calábková),
Banská Štiavnica – Stretnutie prírodovedcov (Gregorová),
Izrael, konference ICOM NATHIST – Tel Aviv, Jeruzalém (Gregorová),
Německo: Schleusingen (studium postkranialního skeletu chobotnatce z lokality Kaltensundheim ve sbírkách Naturhistorisches Museum Schloss Bertholdsburg Schleusingen) (Březina).

Jiné: nadále probíhala dokumentace Kabinetu kuriozit Strahovského kláštera premonstrátů. V kolekci broušených polodrahokamů a kabošonů byly identifikovány tzv. ropuší kameny a terra sigillata, které jsou zpracovávány z hlediska jejich historického významu (Gregorová).

Entomologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V letošním roce byla opět výrazně rozšířena sbírka drabčíkovitých brouků z Madagaskaru (8 000 kusů) a nové materiály byly rovněž částečně determinovány. Materiál brouků a ploštic z Madagaskaru je v současné době ve spolupráci s externími kolegy postupně dále určován s cílem vybudovat v MZM rozsáhlou sbírku z této zoogeograficky zajímavé oblasti. V průběhu roku pokračovalo s externími spolupracovníky třídění vzorků z prosevů pralesní hrabanky z expedic na Madagaskar a vzorků ze střední Evropy a Středomoří. Ve spolupráci s Ing. O. Jakešem byla uspořádána sbírka motýlů Ing. J. Skýpaly a Ing. J. Lišky. V rámci oddělení bylo nově vypreparováno 7 354 exemplářů hmyzu (Brazílie, Indie, Írán, Madagaskar, Nizozemí, Omán, Řecko, USA: převážně řádů Auchenorrhyncha, Heteroptera, Coleoptera a Diptera), které byly zařazeny do pomocného materiálu určeného k dalšímu zpracování. Externě bylo vypreparováno 12 000 exemplářů hmyzu, převážně brouků a ploštic. Pokračovalo rovněž třídění a determinace materiálu řádu Hemiptera - na této práci se dlouhodobě podílejí naši kurátoři (P. Baňar, I. Malenovský) ve spolupráci s několika zahraničními experty. Do sbírkového fondu MZM byla zakoupena rozsáhlá sbírka mer a kříšů (Hemiptera: Psylloidea a Auchenorrhyncha) z pozůstalosti dr. P. Lauterera (35 631 exemplářů) a část sbírky listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Ing. V. Křivana (3 000) exemplářů.

Celý rok probíhalo ve spolupráci s J. Baštou a J. Kalábem nové uspořádání sbírky střevlíkovitých brouků a ve druhém pololetí ve spolupráci s K. Koukalovou uspořádání sbírky drabčíkovitých brouků. J. Procházka se věnoval třídění a uspořádání sbírky brouků ze skupin Scolytinae a Scarabaeidae a Lucanidae. Díky spolupráci s Výzkumným ústavem Silvy Taroucyho byla rozšířena sbírka saproxylických brouků o exempláře z kvantitativního sběru do nárazových pastí v NP Šumava a CHKO Jeseníky, determinace materiálu doposud pokračuje.

J. Nerudová v první polovině roku pokračovala v třídění a determinaci materiálu z rozsáhlé sbírky Diptera (téměř 50 000 exemplářů), která byla muzeu darována Masarykovou universitou. Výsledkem práce



Ing. Jiří Kolibáč, CSc., vedoucí oddělení

v je postupně slučování jednotlivých čeledí do jednotné systematické sbírky, uložené do krabic UNIT.

M. Říha, který nastoupil v druhé polovině roku, se zabývá tříděním a determinací materiálu řádu Hymenoptera a jeho slučováním do systematické sbírky.

Knihovna

Knihovna EO ke konci roku 2018 evidovala 58 388 knihovních jednotek a roční přírůstek činil 377 přírůstkových čísel. Separáty, časopisy a monografie byly získány darem, výměnou a nákupem. Tyto přírůstky byly během roku průběžně doplňovány do elektronické databáze publikací. Pokračovala mezinárodní i tuzemská výměna vědeckých publikací - v roce 2018 s 57 partnery. Knihovnu využilo k vyhledání entomologické literatury 13 registrovaných uživatelů a další ke studiu na místě. V rámci periodické revize knihovny bylo v roce 2018 zrevidováno celkem 236 přírůstkových čísel periodik z celkového počtu 1237 přírůstkových čísel periodik a 58388 knihovních jednotek.

Vědecko-výzkumná činnost

PP. Baňar se zabývá studiem taxonomie ploštic infrařádu Enicocephalomorpha, čeledí Aradidae, Reduviidae a Plokiophilidae. O těchto skupinách během roku připravoval a publikoval několik prací, a to ve spolupráci s E. Heissem a P. Štysem z afrotrpické oblasti. Rovněž se zabývá studiem někte-

rých skupin brouků (Staphylinidae, Leiodidae). V průběhu roku 2018 rozpracoval několik taxonomických článků, které budou publikovány v roce 2019. Koncem roku absolvoval úspěšnou expedici do Malawi, nasbíraný materiál je postupně zpracováván a na jeho základě bude popsána celá řada nových druhů.

J. Procházka se zabývá ekologií saproxylických a epigeických brouků. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem Silvy Taroucyho se zaměřil na společenstva brouků v pralesovitých porostech. V roce 2018 publikoval popis nového druhu kůrovce (*Dryocoetes himalayensis*) pro Slovensko a Rakousko či stať o prvním nález brouka *Phloeostichus denticollis* v CHKO Šumava.

I. Malenovský se věnuje taxonomii a faunistice kříšů a mer (řád Hemiptera). V roce 2018 ve spolupráci s A. Stroińskim a D. Świerczewskim (Polsko) publikoval popis dvou nových druhů (a zároveň i rodu) kříšů z čeledi „voskovkovití“ (Flatidae), endemického pro pohoří Hagher na ostrově Sokotra v Indickém oceánu, a to na základě materiálu nasbíraného během společné expedice entomologů z MZM, Národního muzea a Mendelovy univerzity, uskutečněné v roce 2012. Během roku se dále věnoval taxonomickému zpracování dalších druhů kříšů, nasbíraných během expedic na Sokotru a Balkán, a na základě postupné revize sbírkových fondů MZM a dalších institucí pokračoval v přípravě soupisu kříšů vyskytujících se v ČR.

J. Kolibáč se věnuje systematice, morfologii, paleontologii a biogeografii brouků nadčeledi Cleroidea a jejich fylogenezi v rámci skupiny Cucujiformia. S ruským kolegou Alexejevem publikoval eocénní nález nového druhu Trogossitidae z baltského jantaru s recentním příbuzenstvím na Novém Zélandě a v Pacifiku. V roce 2018 vydal v rámci série „Icones insectorum Europae centralis“ reprezentativní publikaci zahrnující přehled morfologie, biologie a vyobrazení všech středoevropských zástupců pěti čeledí Cleroidea.

Prezentace na vědeckých konferencích a seminářích

- přednášky „Cryptic diversity of cicadas (Auchenorrhyncha: Cicadidae) in the Czech Republic“ a poster „Immature morphology and biology of European species of the jumping plant-louse genus *Eryngiofaga* (Sternorrhyncha: Psylloidea:

Triozidae)“ v rámci konference „8th European Hemiptera Congress“, 24.–29. 6. 2018, Zawiercie, Polsko (I. Malenovský)

- přednáška „Quantitative methods a sa brilliant resource of seldom collected heteropterans“ v rámci konference „8th European Hemiptera Congress“, 24.–29. 6. 2018, Zawiercie, Polsko (P. Baňář)
- poster „Kříši (Hemiptera: Auchenorrhyncha) Jizerských hor, Frýdlantska a okolí Liberce“ v rámci konference „Zoologické dny 2018“, 8.–9. 2. 2018, Praha (I. Malenovský)
- poster „Alien Auchenorrhyncha species in the Czech Republic“, „25th Central European Auchenorrhyncha Meeting“, 14.–17. 9. 2018, Arnhem, Nizozemí (I. Malenovský)

Zahraníční služební cesty

- „8th European Hemiptera Congress“, 24.–29. 6. 2018, Zawiercie, Polsko (P. Baňář, I. Malenovský)
- „XI European Congress of Entomology“, 2.–6. 7. 2018, Naples, Italy (J. Kolibáč)
- „25th Central European Auchenorrhyncha Meeting“, 13.–18. 9. 2018, Arnhem, Nizozemí (I. Malenovský)
- Malawi, 16. 11. – 1. 12. 2018, terénní expedice (P. Baňář)

Pedagogická a lektorská činnost

- výuka předmětů „systematická entomologie – p(?)araneoptera“ a „Systematic entomology – Hemimetabola“ na FLD České zemědělské university v Praze (P. Baňář)
- výuka předmětů „taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „informační zdroje v zoologii“, „terénní cvičení ze zoologie“ a „terénní cvičení z entomologie“, vedení magisterských a doktorských studentů (I. Malenovský v rámci pracovního poměru na Ústavu botaniky a zoologie PŘF MU)
- výuka předmětu „terénní cvičení z botaniky a zoologie“, konzultace diplomových prací magisterských studentů (J. Procházka v rámci pracovního poměru na Ústavu botaniky a zoologie PŘF MU)
- „Festival vědy s JMK“, 7.–8. 9. 2018, Brno – EO se zúčastnilo této dvoudenní akce a prezentovalo entomologii zábavnou formou (J. Procházka, M. Říha)
- exkurze přírodovědně zaměřených kroužků (např. Přírodovědná stanice Kamenačky, Lipka) do depozitáře EO (J. Procházka)



– exkurze a přednášky pro přírodovědný klub pro středoškoláky při Ústavu botaniky a zoologie PŘF MU (J. Procházka)

Ediční činnost

Byla zajišťována redakce odborného časopisu „*Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae*“ (J. Kolibáč) a probíhala spolupráce s redakcí časopisu „*Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*“ (I. Malenovský). Dokončována byla redakce 2. rozšířeného vydání knihy „Příroda České republiky. Průvodce faunou“, kterou vydalo nakladatelství Academia (hlavní editor J. Kolibáč). J. Moravec byl editorem knihy „Taxonomic revision of the Neotropical tiger beetle genera of the subtribe *Odontocheilina*“, vydané nakladatelstvím Biosférická rezervace Dolní Morava (J. Kolibáč).

Různé

Pokračovala digitalizace rozsáhlého fotografického archivu *Lepidoptera doc. Hrabáka*.

Oddělení tradičně provádělo determinace vzorků hmyzu (nejčastěji skladištních a zemědělských škůdců) a drobné odborné posudky pro veřejnost. Průběžně byly vyhotovovány recenze publikací pro česká i zahraniční odborná periodika, oponentury grantových projektů a oponentury doktorských disertací (P. Baňar, J. Kolibáč, I. Malenovský).

Zoologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V rámci dlouhodobé koncepce vytváření zoologické sbírky bylo získáno a vypreparováno do této sbírky celkem 103 přírůstků. Současně byla část této sbírky (3 740 sbírkových předmětů, tj. 10,7 %) zrevidována v rámci inventarizace a uložena v depozitářích na Biskupském dvoře a Budišově.

Započala úzká spolupráce se ZOO Brno, díky které byl získán cenný exotický materiál pro výstavní sbírky (9 ks včetně zástupců plazů, ptáků, šelem a primátů).

Vědeckovýzkumná činnost

Pokračování v terénních výzkumech na lokalitě Betlém. Sledování místní populace želvy bahenní (*Emys orbicularis*), odchyty a značkování. Celkem bylo odchyceno a morfometricky zpracováno 177 jedinců. Pokračování výzkumného projektu zaměřeného na mokřady jižní Moravy, zvláště na střední nádrž VDNM a okolní mokřady s důrazem na monitoring a dokumentaci zvláště chráněných druhů obratlovců. Pořizování video a fotodokumentace. (M. Šebela)

V rámci dlouhodobého projektu „Monitoring sladkovodních ryb v povodí Rio Curaray, Ekvádor“ byly zpracovány videozáznamy z celého průběhu trvání projektu od r. 1992 do přírodovědného videodokumentu „Za rybami Amazonie“, 90 min. (M. Šebela)

Pokračování ve výzkumu koroptve polní, hlavně zpracování historických dat z několika lokalit na území ČR. Publikace článku v odborném periodiku s IF – Folia Zoologica (M. Černý). Publikace článku z monitorování ptáků v parku Lužánky v průběhu celého roku v odborném periodiku Sylvia (M. Černý). Práce na publikaci z mapování ptáků města Brna (M. Černý).

Výstavní projekty

Trvání výstavy Chvála sběratelství, její údržba a obměny výstavních exponátů.

Pedagogická činnost

Vedení pětidenního turnusu v rámci předmětu Terénní cvičení ze zoologie na Masarykově univerzitě



RNDr. Miroslav Šebela, CSc., vedoucí oddělení

(M. Černý). Výpomoc při výuce zoologických cvičení na Masarykově univerzitě (M. Černý).

Další odborná činnost

Realizace revitalizačního projektu pro mokřad Betlém v rámci OP Životní prostředí 2014–2020.

Odborný dohled na terénní práce, záchranný výzkum, pořizování dokumentace. (M. Šebela).

Popularizační a osvětová činnost

Pravidelné exkurze v terénu (studijní plocha Betlém, VDNM) pro školy i zájemce z řad odborné i laické veřejnosti (20 akcí), přednášky pro veřejnost (3), pořad Radiožurnál, spolupráce s TV ORF (Rakousko). (M. Šebela)

Odborné výklady ve stálé zoologické expozici. Vedení exkurze na Zámecký rybník (Chropyně) pro dětské muzeum MZM v rámci příměstského letního tábora (M. Černý). Konzultace pro veřejnost.

Knihovna

Knihovna zoologického oddělení obsahuje k 31. 12. 2018 celkem 28 041 knihovních jednotek. V roce 2018 bylo zapsáno 105 nových přírůstků. Počet registrovaných uživatelů 28.

V knihovně zoologického oddělení probíhá průběžně revize knihovního fondu + revize periodik (doplnění čárových kódů do jednotlivých svazků + doplnění a oprava záznamů ve Verbisu). Nadále pokračujeme s výměnami se 40 institucemi.

Botanické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Oddělení získalo řadu akvizic jak vlastními sběry rostlin a hub, tak nákupy. Početný byl opět materiál od nadace Augustina Bayera z Mendelovy univerzity, který čítá více jak 2 500 herbářových položek, větší část tohoto materiálu pochází ze zahraničí. Významná je akvizice další části ruského exsikátu „Gerbarij flory SSSR“, která čítá téměř 500 herbářových dokladů, a části sbírky R. Řepky – rod ostřice (*Carex*), jedná se o více než 1 200 položek. Vlastním sběrem na Sibíři v okolí jezera Bajkal získalo oddělení 600 vzorků mechorostů. Byly preparovány a probíhá jejich další zpracování. Pracovníci oddělení intenzivně pokračovali také v zapisování sbírkového fondu do databáze Demus. Celkem bylo zapísáno 22 610 inventárních čísel, čímž databáze dosáhly celkového počtu 212 676 podchycených dokladů.

Knihovna

K datu 31. prosince 2018 eviduje knihovna BO MZM 68 794 knihovních jednotek. Přírůstek v roce 2018 činil 1 106 knihovních jednotek. Do systému Verbis bylo zavedeno 32 záznamů knih.

Výzkumná činnost

Probíhala v rámci IP DKRVO. Výjimkou je práce V. Antonína na projektu „Taxonomicko-fylogenetický projekt studia hub rozkládajících opad v Korejské republice“ (*Phylogenetic taxonomy of litter decomposing fungi in the Republic of Korea, 2015–2017*), která vznikla ve spolupráci s Národním ústavem lesnických věd v Soulu. Terénní práce na projektu byly ukončeny v roce 2017, materiál je nyní zpracováván a společně s korejskými partnery jsou připravovány publikace.

Osvětová činnost

Ve dnech 16.–17. října 2018 proběhlo na půdě BO (jinak „Botanického oddělení“) tradiční *podzimní setkání muzejních botaniků*, pořádané ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR. Pokračovala poradenská činnost *houbařské poradny* (V. Antonín a H. Ševčíková), která se rovněž podílela na organizaci pravidelného lednového až březnového přednáškového cyklu (šest přednášek, 320 posluchačů). Pracovníci



RNDr. Vladimír Antonín, CSc.
ředitel Přírodovědného muzea MZM,
vedoucí Botanického oddělení.

houbařské poradny měli výklady na výstavě modelů hub pro studenty středních a vysokých škol (2 skupiny). V. Antonín a H. Ševčíková se podíleli na organizaci a průběhu výstavy čerstvých hub v městské části Brno-Vinohrady (22.–24. 9. 2018). Pracovníci oddělení také vedli *exkurze a lektorské výklady* o herbářích a o mechorostech (19 skupin, vysoké, střední a základní školy). Připravili programy „Mechovová poradna“ a „Houbařská poradna“ pro Brněnskou muzejní noc (19. 5. 2018). V. Antonín přednesl dvě přednášky: „Nejznámější jedlé a jedovaté houby jižní Moravy“ pro Unii neslyšících v Brně (17. 5. 2018) a „Jedovaté houby“ pro Ostravské muzeum v Ostravě (5. 11. 2018). S. Kubešová vedla workshop „Luční a mokřadní mechorosty“ v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek (21. 11. 2018) a „Bryologicko-botanickou exkurzi“ pro Biskupské gymnázium (12. 4. 2018). Podílela se také na projektu „Muzeum v nemocnici“ – s Nadačním fondem dětské onkologie Krtek připravila botanický program pro *tábor v Milovech*. I. Novotný vedl tři *exkurze* (mechy, kvetoucí rostliny), první na Hřebenatkový útes (17. 6. 2018), druhou na Mechovkový útes (1. 7. 2018) a třetí na Větrníky (22. 7. 2018). K. Sutorý přednesl dvě přednášky pro klub seniorů Tepláren Brno (10. 1. a 13. 12. 2018). H. Ševčíková spolu s Mykologickým klubem Brno a V. Antonínem pořádala dvě mykologické *exkurze* „Otevírání lesa“ a „Zavírání lesa“. H. Ševčíková přednesla přednášku „Zajímavé houby lesů a pastvin“ pro ČVSM v Brně a „Za houbami Českomoravské vrchoviny“ pro Senior klub Brno-Vinohrady. V Českém rozhlase dvakrát vystoupila

v pořadu „Poradna“, kde mluvila o aktuálně rostoucích houbách a zodpovídala dotazy veřejnosti. Několikrát také vystoupila v televizních zprávách (ČT1, Nova) v krátkých šotech o aktuálním růstu hub. Oddělení se podílelo na přípravě výstavy „Mykokosmos“ v městském muzeu v Tišnově (8. 9. – 4. 11. 2018).

Účast na konferencích a seminářích

V. Antonín se podílel na dvou přednáškách: „*Armillaria gallica – distribution and DNA sequence variability*“ na konferenci IUFRO v Uppsale, Švédsko (srpen, přednesl spoluautor M. Tomšovský), a „*Nálezky niektorých vzácných húb rodu Melanoleuca na Slovensku*“ na seminári „Biodiverzita hub Slovenska 18“ (4. 12. 2018, přednesl O. Ďuriška, spoluautory jsou O. Ďuriška, S. Jančovičová a M. Tomšovský). H. Ševčíková přednesla přednášku „*Pluteus romellii var. luteoalbus, nová varieta štítovky se žlutým kloboukem a jí podobné druhy*“ na konferenci „Novinky studia velkých hub“ v Praze. Odborné přednášky V. Antonína a H. Ševčíkové na konferenci věnované alpským a subalpínským houbám v Soldě (Itálie) viz oddíl „Zahraniční cesty“.

Zahraniční cesty

V. Antonín a H. Ševčíková se ve dnech 30. 11. – 8. 12. 2018 zúčastnili mykologického průzkumu Madeiry (Portugalsko), zaměřeného na nové a vzácné druhy makromycetů, a pracovali v herbáři Museu do História Natural do Funchal. Výsledkem bylo nalezení nejméně dvou nových druhů makromycetů a více než 80 sběrů vzácných druhů (některé nové obohatily mykologický herbář MZM). Stejní pracovníci se ve dnech 26.–31. 7. 2018 zúčastnili terénní konference věnované alpským a subalpínským houbám (43° Comitato Scientifico Provinciale) v obci Solda (Itálie, Alto Adige), organizované Mykologickou společností G. Bresadoly z Bolzana. V. Antonín přednesl v rámci konference odbornou přednášku „*Taxonomic update of Clitocybula sensu lato with a new generic classification*“ a H. Ševčíková „*Pluteus with yellow tinges in Europe*“. V rámci konference byla navázána nová spolupráce s mykology z Itálie a Maďarska a sbírky mykologického herbáře MZM byly obohaceny o téměř 160 (převážně alpských) druhů makromycetů. S. Kubešová vykonala cesty na Slovensko a do Ruska. Obě cesty byly terénní sběrné. Ve dnech 11.–15. 3. 2018 navštívila čtyři slovenské jeskyně zpřístupněné veřejnosti a odebrala

vzorky mechorostů. Dokončila tak výzkum z předcházejícího roku. Cestu do Ruské federace vykonala 27. 8. – 10. 9. 2018, zúčastnila se konference „The north Asian cryptogams“ a podstatnou část cesty strávila sběrem vzorků mechorostů přímo v terénu (lokality: údolí řeky Sněžnaja reka, Rečka Vydrino, údolí a vysokohorské polohy řeky Mamaj, Listvjanka a Sludjanka). K. Sutorý ve dnech 23. 6. – 1. 7. 2018 sbíral botanický materiál na severních svazích hory Athos (2033 m) a v okolí kóty Antiathonas (1044 m) na poloostrově Athos v Řecku. Pro sbírky dovezl 75 dokladů vyšších rostlin. Studium materiálu v herbáři v Pekingu a Kunmingu (3.–21. 5. 2018) se mu podařilo potvrdit existenci nového druhu (*Cynoglossum dalianum*). Materiál byl odevzdán do tisku. Jedná se o endemický druh, který se vyskytuje v okolí města Dali v provincii Yunnan a je tam sbírán již sto let. Dále studiem druhu *Cynoglossum triste* dospěl k názoru, že se jedná o nehomogenní materiál, složený ze dvou taxonů. Znaky, kterými se tyto dva taxony vyznačují, opravňují jejich zařazení do zcela nového rodu. Materiál bude publikován ve druhém čtvrtletí roku 2019.

Pedagogická a lektorská činnost

S. Kubešová vyučovala v jarním semestru předmět „bryologické praktikum“, v podzimním předmět „determinace mechorostů pro pokročilé“ na PŘF MU v Brně a v rámci předmětu „výběrové přednášky z biologie“, určeného studentům Ostravské univerzity, vystoupila s přednáškou „*Botanické oddělení Moravského zemského muzea*“. Společně s I. Novotným organizovali a uskutečnili ve spolupráci s Mendelovou univerzitou (M. Jiroušek a M. Zdražilková). „11. bryologický víkend“ (14. 4. 2018 a 13.–14. 10. 2018). V. Antonín přednesl dvě přednášky „*Toxické makromycety*“ v podzimním a jarním semestru v rámci předmětu „přednášky ze soudního lékařství“ pro studenty LF MU.

V. Antonín je členem Odborného orgánu hodnotitelů – poradního orgánu Rady pro výzkum, vývoj a inovace na Mendelově univerzitě, a členem odborné rady předmětu „*lesnická fytopatologie a mykologie*“ na Mendelově univerzitě v Brně. K. Sutorý je členem komise pro státní závěrečné zkoušky v bakalářském studijním programu „*Ekologická a evoluční biologie*“, obor „*systematická biologie a ekologie*“, komise pro státní rigorózní zkoušky v programu „*Ekologická a evoluční biologie*“, obor „*botanika*“, na Masarykově univerzitě.

Další publikační a ediční činnost

Z publikačních aktivit stojících mimo IP DKRVO a netvořících součást výstupů výzkumu a vývoje je třeba zmínit práci V. Antonína „Vzpomínku na Ing. Jana Kuthana“ v časopise Mykologický sborník r. 94 a abstrakt ze semináře „Biodiverzita húb Slovenska 18“ „Nálezy niektorých vzácnych húb rodu *Melanoleuca* na Slovensku“ (vznikl ve spolupráci s O. Ďuriškou, S. Jančovičovou a M. Tomšovským); spoluautorství V. Antonína a H. Ševčíkové na diskusním článku „Considerations and consequences of allowing DNA sequence data as types of fungal taxa“ v časopise IMA Fungus (impact), r. 9; práci S. Kubešova „Bryologická exkurze na vápencové skály u Černotína“, otištěnou ve Zprávách Moravskoslezské pobočky ČBS č. 7 (spoluautory jsou Z. Hradílek a J. Tkáčiková) a „Nová bryologická literatura XXXII.“, Bryonora č. 61 (spoluautorem je P. Širka); příspěvek I. Novotného „Bryovikend aneb jarní putování za mechy“, M – Revue 1/2018; rozhovory s I. Novotným „Už lze mluvit o katastrofě“, Vyškovské noviny – Deník 29/2018 a „Lidé se snaží přírodu ve Vyškově udržet“, Vyškovské noviny – Deník 32/2018; články K. Sutorého „Nejstarší doklad pěstování zeravu západního v Českých zemích“, Živa 2/2018; „Poslední mohykání v naší přírodě“, M – Revue 1/2018; H. Ševčíkové „Působivé houby rostou i v zimě“, „Sírovec žlutooranžový – jedlý i nebezpečný“, „Satan a další ďábelsky krásné hříby“, „Voskovky nejsou jen pastelky“ a „Vánoční houby“, všech pět článků vyšlo v časopisu Moje země.

Ediční činnost

Pracovníci oddělení jsou členy redakcí odborných časopisů *Acta Musei Moraviae*, *Scientiae biologicae* (V. Antonín, K. Sutorý) a *Bryonora* a bulletinů *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* (S. Kubešová), *Czech Mycology* (V. Antonín je šéfredaktorem), periodik *Mykologické listy* (V. Antonín je editorem), *Sydowia*, *Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde*, *Rivista di Micologia*, *Časopis Národního muzea*, *Trakya University Journal of Natural Sciences* a *Sborníku Muzea Vysočiny* (V. Antonín je členem redakční rady). V. Antonín, K. Sutorý a H. Ševčíková se podíleli na recenzní činnosti v českých i mezinárodních vědeckých časopisech.



Události roku 2018





Muzejní noc 2018

Uměnovědné muzeum



Oddělení dějin divadla

Vědecko-výzkumná činnost (viz plnění VO)

Úkoly pracoviště:

PhDr. Jaroslav Blecha – systematický průzkum, dokumentace a hodnocení přeměn českého loutkového divadla (loutkářské rody, kočovné loutkové divadlo, rodinné a spolkové loutkové divadlo), dále srovnávací výzkum a mapování českých loutkářských sbírek s důrazem na determinaci původu českých loutek, hledání obecných znaků v přeměnách jejich tvarosloví a technologie

Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D. – výzkum profesionálního činoherního divadla, zejména projevů souvisejících s českou divadelní avantgardou ve vývojovém kontextu dějin českého divadla

Mgr. Hana Ocetková – výzkum a dokumentace profesionálního hudebního divadla a baletu, pokračování ve výzkumu a zpracování archivu souboru baletu Národního divadla Brno

Další úkoly:

Třetí rok pokračovalo řešení projektu „Cesta k divadlu“. Jednalo se o vývoj metodiky a specifických nástrojů pro uchování, exploataci a zpřístupnění historických divadelních cedulí – se zvláštním zřetelem ke sbírkovým fondům Národního muzea v Praze (NM) a MZM. Vznikl program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016–2022 (NAKI II), vytvořen byl spolu s Divadelním oddělením NM a Institutem umění – Divadelním ústavem. (Řešiteli za MZM byli Blecha, Ocetková, Valentová.)

Dokončen byl výzkum fondů v institucích Státní okresní archiv Bruntál se sídlem v Krnově, Muzeum v Bruntále, Městské muzeum v Krnově, Státní okresní archiv v Novém Jičíně, Zemský archiv v Opavě, Státní okresní archiv v Opavě, Státní okresní archiv ve Zlíně, Státní okresní archiv v Ostravě, Archiv Moravskoslezského divadla v Ostravě, Státní okresní archiv v Olomouci (včetně výběrové fotodokumentace cedulí).

Pokračovala příprava elektronické evidence a digitalizace německojazyčných cedulí Městského divadla v Brně (Stadt Theater in Brünn) – jednalo se o zbývající nezpracované části sbírky (rozložení ze skládaného formátu A4 a umístění do kovových vý-



PhDr. Jaroslav Blecha,
ředitel Uměnovědného muzea MZM,
vedoucí Oddělení dějin divadla.

kresových skříní, současně restaurování poškozených cedulí – vesměs standardními zásahy).

Pokračovala digitalizace těchto cedulí, části v počtu 500 ks. Na konci roku 2018 bylo takto zpracováno již 2 900 ks německých cedulí Městského divadla v Brně.

Byla podrobně zpracována fotodokumentace materiálu získaného v terénu (úprava fotografií, popis). Fotografie byly předány IDU ke zpracování informací pro „mapu“.

Zahájena byla digitalizace obsáhlé sbírky unikátních divadelních cedulí Opatství Staré Brno (řádu sv. Augustina) z první poloviny 19. století z moravského regionu.

Proběhla příprava scénáře výstavy „*Račte vstoupit do divadla*“ (část „Morava“ – výběr a příprava expozitů, tvorba textů a popisků).

Ukončen byl dvouletý interní projekt VaV I. MZM, v. o. – restaurování sbírky štočků s divadelní tematikou z první poloviny dvacátého století a padesátých let 20. století (sanace, uložení, identifikace, digitalizace a prezentace sbírky).

Sbírkotvorná činnost

Sbírka ODD se za rok 2018 rozrostla o 13 položek, což činí 331 ks předmětů. Předměty byly získány jednak koupí, dále jako dary.

K význačnějším akvizicím se řadí např. 12 ks průvodních průmyslově vyráběných loutek firmy Modrý & Žanda o velikosti 35 cm z poloviny dvacátých let 20. století nebo 50 ks průmyslově vyráběných loutek různé provenience (Antonín Münzberg, Modrý & Žanda, JEKA, APAS či Marlen, k unikátům patří tzv. staropražské loutky a hlavně pak tzv. Alšovy loutky z nejstarší firemní produkce, vyráběné od roku 1912).

Nárůst sbírky teatrálií byl zajišťován také vlastním sběrem (fotografie z inscenací, audiovizuální záznamy, písemnosti) a předměty poskytovanými bezplatně divadly a soubory. Pravidelně byl pořizován též pomocný materiál, např. programy, recenze aj.

Standardně probíhala katalogizace, konzervování a restaurování sbírkových předmětů a taktéž průběžná revize sbírky (viz statistika NIPOS).

Pokračovala další etapa dlouhodobé reorganizace části sbírkového fondu (F fotografie) a byla prováděna jeho postupná dílčí zpětná elektronická katalogizace – zpracováno bylo 4 225 ks (H. Ocetková, externista Jiří Stejskal).

Vlastní péči o sbírku zajišťovaly 2 konzervátorky-restaurátorky – jedna pracovala na plný úvazek (H. Šedá), druhá na dočasný částečný úvazek, hrazený z VO (O. Piperová-Taušová). Mimořádné úsilí vyžaduje postupné náročné restaurování loutek ze souboru rodiny Pflégrů.

Publikační činnost

Blecha, J.: Rodinné loutkové divadlo v kontextu slovenského loutkářství. In: *Slovenský loutkář 1928* (Michal Babiak, Jaroslav Blecha, Jurah Hamar). Slovenský ľudový umelecký kolektív Bratislava, 2018, ISBN 978-80-970602-7-5.

Blecha, J.: Písemnosti z pozůstalosti Jindřicha Veselého ve sbírce Muzea loutkářských kultur v Chrudimi. In: *Acta Mus. Moraviae, Sci. soc.*, CIII: 2, 189–209, Moravské zemské muzeum, Brno, 2018, ISSN 0323-0570.

Blecha, J., 2018: František Vítek, Věra Říčařová-Vítková. Encyklopedická hesla pro internetovou encyklopedii Loutkářství.

Blecha, J.: *Muzejní maringotka. Cesty – křižovatky – zastavení*. Moravské zemské muzeum, Brno, 2018, ISBN 978-80-7028-514-5.

Jochmanová, A. – Zahrádka, J.: Kostýmní návrhy Inez Tuschnerové. In Březinová, A.– Zahrádka, J.: *Inez Tuschnerová*. Brno: Moravská galerie, 2018, s 109–141. ISBN 978-80-7027-322-7.

Jochmanová, A. – Piperová-Taušová, O.: Sbírka štočků zachycujících brněnská teatralia. In *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales*. Brno: MZM, 2018, roč. CIII, sv. 2, s. 179–188. ISSN 0323-0570.

Výstavy

Vlasta Fialová (1928–1998) – Dietrichsteinský palác 18. 1. – 27. 5. 2018

spolupráce na přípravě a realizaci výstavy a publikace Inez Tuschnerová, kostýmní výtvarnice (MG Brno 14. 9. 2018 – 17. 3. 2019)

pokračování přípravy projektu IROP – Palác šlechtičen „MZM, stálá expozice – loutkářské umění a tradiční kultura na Moravě v zrcadle času“

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

J. Blecha: Muzejní sbírky divadelních dokumentů. 18. 10. 2018 (FF MU, blok expertů)

J. Blecha: České tzv. rodinné loutkové divadlo. 8. 2. 2018 (MU, U3)

J. Blecha: Loutky českých potulných marionetářů. 22. 2. 2018 (MU, U3)

J. Blecha: Tradiční české marionetové divadlo. 19. 5. 2018 (Konzervatoř Praha)

A. Jochmanová: *Dějiny českého divadla*. Letní a podzimní semestr 2018 (Divadelní fakulta JAMU Brno)

A. Jochmanová: České divadlo od moderny k avantgardě. Jarní semestr 2018 (Kabinet divadelních studií FF MU Brno)

V. Valentová: Italské múzy na moravských scénách. 22. 3. 2018 (MU U3)

V. Valentová: Knihovnický a divadelní odkaz Jiřího Mahena. 13. 12. 2018 (MU U3)

V. Valentová: Kapitoly z dějin divadla, dvouseměstrální cyklus (FF MU)

Účast na konferencích

„Perspektivy teatrologie“, Teatrologická společnost a Katedra divadelních a filmových studií FF UP ve spolupráci s mezinárodním festivalem Divadelní Flora 17–18. května 2018. Příspěvek ODD MZM „Sbírka štočků s divadelní tematikou“ (A. Jochmanová, Olga Piperová-Taušová)

„6th EAM“ (European Avant-Garde and Modernism Studies) conference ‘Realisms of the Avant-

Garde' (Münster, Sept. 5–7, 2018), WWU Münster Germanistisches Institut. Příspěvek: „The Stage of the New Realism“ Concept in productions of czech avant-gardistic director Jiří Frejka (A. Jochmanová)

„Back to the Future“. Central European Avant-Garde Reclaimed (součást projektu “Reclaimed Avant-Garde”, The Zbigniew Raszewski Theatre Institute ve spolupráci s Adam Mickiewicz Institute [IAM] a University of London, 16. a 17. 11. 2018, University of London. Příspěvek A World Behind the Space (A. Jochmanová)

J. Blecha, A. Jochmanová, V. Valentová: vedení, konzultace a posudky seminárních, bakalářských a diplomových prací studentů divadelní vědy na FF MU, Divadelní fakultě JAMU, sdružených uměnověd na FF MU

Zahraníční služební cesty

J. Blecha: Slovensko, Bratislava-Rusovce, 2. března 2018. Konzultace 3D digitalizace sbírkových předmětů (loutek), závěrečná korektura společného mezinárodního příspěvku do francouzské publikace (Blecha-Hamar)

J. Blecha: Slovensko, Banská Bystrica, 19. září 2018. Jednání autorského kolektivu mezinárodní česko-slovenské publikace (Bratislava), Den evropského kulturního dědictví 2018, shromáždění k 80. narozeninám významné československé scenografky Jany Pogorielové (Banská Bystrica)

Dobrovolnický program

S oddělením dějin divadla i nadále spolupracovala dobrovolnice PhDr. Eugenie Dufková, a to na determinaci materiálu v pozůstalosti Iva Osolsobého.

Dále zahájila dobrovolnickou spolupráci Mgr. Eva Janěková, a to na determinaci a uspořádání materiálu (zejména fotografií) z pozůstalosti Mirko Matouška.

Různé

Díky dotaci byla zrekonstruována místnost a vybavení bývalé laboratoře ODD v budově na Kapucínském náměstí 8 za účelem umístění rozsáhlé odborné knihovny z pozůstalosti prof. Bořivoje Srby, která bude zároveň sloužit jako reprezentativní studovna a badatelská místnost oddělení.

J. Blecha:

– odborná spolupráce – expertní posudky a determinace materiálu ve sbírce Muzea loutkářských kultur, konzultace nákupu sbírkových předmětů

(Muzeum loutkářských kultur Chrudim, Národní muzeum Praha)

- konzultace loutkářských sbírek J. Vorla, M. Nopa, M. Knížíka aj.
- průběžná participace na činnosti a projektech Komise pro vědu a výzkum mezinárodní instituce UNIMA (Research Commission)

H. Ocetková:

- realizace a dramaturgická příprava *Koncertu* žáků Baletní školy I. V. Psoty v rámci 8. ročníku festivalu Tanec Brno konaného v červnu 2018 (Národní divadlo Brno, Mahenovo divadlo,)

Členství v různých oborových organizacích

J. Blecha je členem společnosti UNIMA (Union Internationale de la Marionette), členem exekutivy Českého střediska společnosti UNIMA, členem mezinárodní komise Research Commission UNIMA, společnosti SIBMAS, Teatrologické společnosti, Spolku pro vydávání časopisu *Loutkář*, Spolku pro podporu tradic loutkářství.

A. Jochmanová, V. Valentová jsou členkami Teatrologické společnosti, společnosti SIBMAS.

PhDr. Jaroslav Blecha je nadále členem mezinárodního týmu, jehož posláním je sledovat a též naplňovat povinná záchovná opatření vyplývající z nominačního spisu „*Loutkářství na Slovensku a v Čechách*“, obsaženého v Reprezentativním seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Oddělení dějin hudby

Vědecko-výzkumná činnost (obecná a VO)

Výzkumná činnost je zaměřená na hudební historii Moravy – se zvláštním zřetelem k životu a dílu Leoše Janáčka. Další výzkum je zaměřen na chrámovou a zámeckou hudbu na Moravě v 17. a 18. století a na skladatelské odkazy 20. století:

Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D. – dějiny hudby v Brně v 19. a 20. století, opera Národního divadla v Brně, život a dílo Leoše Janáčka (příprava kritických edic skladatele), edice korespondence Leoše Janáčka

Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D. – dějiny hudby na Moravě od 2. poloviny 19. století do 21. století, život a dílo skladatelů Pavla Haase, Vítězslava Nováka, dějiny německých hudebních spolků v Brně

Mgr. Libuše Janáčková, Ph.D. – dějiny Divadla hudby MZM, život a dílo Leoše Janáčka, edice korespondence Leoše Janáčka (mateřská dovolená)

Mgr. Nikola Illeová – muzejní pedagogika

PhDr. František Malý – kritické edice památek české a moravské hudby 18. a 19. století, organologie

Mgr. Michaela Ratolístková – chrámová hudba v Brně na přelomu 17. a 18. století, sbírka sv. Jakuba v Brně, problematika ediční praxe hudby 18. století

Sbírkotvorná činnost a provoz badatelny

Sbírkové akvizice: byly získány 2 památeční taktovky Zdeňka Chalabaly, korespondence a písemnosti Vítězslavy Kaprálové z pozůstalosti dr. Přemysla Pražáka, medaile a vyznamenání z pozůstalosti skladatele Viléma Petřelky, xerokopie hudebnin a písemností z pozůstalosti přerovského skladatele Miloše Vignatiho, pozůstalost jazzového trumpetisty a skladatele Jaromíra Hniličky, sbírka hudebnin z pozůstalosti MUDr. Miroslava Illka, písemnosti a hudebniny z pozůstalosti skladatele Viléma Blažka, sbírka hudebnin olomouckého vojenského kapelníka Eduarda Zelenky (z Městského muzea Rýmařov), mistrovské dudy vyrobené Jakubem Konrádym v roce 1975, obraz dudáka od Josipa Nejdla-Hančla a dokumentace o dudákovi Petru Hoskovcovi, klavírní křídlo Petrof a harmonika-heligonka značky Finotte.

Byly zpracovány trojrozměrné předměty z pozůstalosti Leoše Janáčka, část z pozůstalosti Pavla Haase, P. Bohumila Pavlů, depozita z Muzea Vysočiny Pelhřimov a nové přírůstky do sbírky hudebních nástrojů.



Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D.,
vedoucí odd.

Studovna ODH MZM zaznamenala celkem 301 návštěv, zejména 90 badatelů českých a 23 badatelů zahraničních (Itálie, Kanada, Německo, Norsko, Polsko, Rakousko, Slovensko, Španělsko, Švýcarsko, USA, Velká Británie). Vyřízeno bylo množství žádostí o kopie pro účely publikační. Pracoviště v Jevišovicích navštívilo 18 badatelů (z toho 9 zahraničních). Kurátoři zodpověděli stovky badatelských dotazů a žádostí o rešerše.

Účast na konferencích

ILLEOVÁ, Nikola: „Janáčkovy Příhody lišky Bystroušky jako výukový program v Památníku Leoše Janáčka“. In: Mezinárodní hudebněvědná a pedagogická konference Janáčkiana 2018, OU, Ostrava. PIVODA, Ondřej: „Čemu se naučil Pavel Haas v mistrovské třídě Leoše Janáčka“. In: Mezinárodní hudebněvědná a pedagogická konference Janáčkiana 2018, OU, Ostrava, 31. 5. – 1. 6. 2018.

PIVODA, Ondřej: In: Janáčková škola: „O výuce skladby v Janáčkově mistrovské třídě“. In: Mezinárodní hudebněvědné kolokvium Music Culture of Independent Czechoslovakia (1918–1939) / Music Culture of a New State, Ústav hudební vědy FF MU, Brno, 19.–20. 11. 2018.

RATOLÍSTKOVÁ, Michaela: „Matthias Franz Altman – brněnský regenschori na přelomu 17. a 18. století“. In: Malé osobnosti velkých dejín – velké osobnosti malých dejín V, Bratislava, 28.–29. 11. 2018.

ZAHRÁDKA, Jiří: „Janáčková trnitá cesta k založení brněnské konzervatoře a k jejímu zestátnění“. In: Mezinárodní hudebněvědná a pedagogická kon-

ference Janáčkiana 2018, OU, Ostrava, 31. 5. – 1. 6. 2018.

ZAHRÁDKA, Jiří: In: Leoš Janáček v prvním roce vzniku Československé republiky. In: Mezinárodní hudebněvědné kolokvium Music Culture of Independent Czechoslovakia (1918–1939) / Music Culture of a New State, Ústav hudební vědy FF MU, Brno, 19.–20. 11. 2018.

Výstavy a akce pro veřejnost

ILLEOVÁ, Nikola: „Sever/ Jih/ Východ/ Západ“. Památník Leoše Janáčka 14. 9. – 21. 10. 2018

MALÝ, František: „Klávesové hudební nástroje ve sbírkách Moravského zemského muzea“. Výstava s popiskami. Velký sál Starého zámku v Jevišovicích od 1. 7. 2018 dlouhodobě

ZAHRÁDKA, Jiří: „Pavel Hayek – Lisztovské transkripce“. Památník Leoše Janáčka 7. 12. 2017 – 4. 2. 2018

ZAHRÁDKA, Jiří: „Pavel Rudolf – Grafické partitury“. Památník Leoše Janáčka 16. 2. – 18. 3. 2018

ZAHRÁDKA, Jiří: „Monogramista T. (mezera)D. (tečka) – Noční velikost MMXVII“I. Památník Leoše Janáčka 23. 3. – 22. 4. 2018

ZAHRÁDKA, Jiří: „Vendula Chalánková: Leoš a jeho draží“. Památník Leoše Janáčka 8. 6. – 9. 9. 2018

ZAHRÁDKA, Jiří: „Příhody lišky Bystroušky - rukopisy, dokumenty“. Památník Leoše Janáčka 20.–21. 11. 2018

ZAHRÁDKA, Jiří: „Doma u Janáčků“. Památník Leoše Janáčka 22. 11. 2018 – 24. 2. 2019

ZAHRÁDKA, Jiří: „Janáčkovy rukopisy“. Foyer Janáčkovy divadla 17. 11. – 31. 12. 2018

Brněnská muzejní noc“ v Památníku Leoše Janáčka – hudebně-výtvarná dílna, koncert Dua Nana a uměleckého kolektivu Skupina

Hudební workshop volné improvizace s Dust in the Groove, Památník Leoše Janáčka 16. 6. 2018

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

J. Zahrádka zajišťoval pravidelnou výuku na Ústavu hudební vědy FF MU (semináře „Život a dílo L. Janáčka“, „Dějiny hudby 19. století“, „Dějiny české hudby III.“), „Kritika a kulturní publicistika“, „Metodologie uměnovědných oborů“, „Diplomový seminář“ atd.).

M. Ratolístková vyučovala dvousemestrální „Ediční seminář“, zaměřený na edice staré hudby na Ústavu hudební vědy FF MU (spojeno s praktickou výukou v ODH MZM).

Ondřej Pivoda zajišťoval v březnu – červnu 2018 výuku dějin hudby na Konzervatoři Brno, jako host přednášel několikrát v rámci předmětu „Pavel Haas, život a dílo“ na Ústavu hudební vědy FF MU.

Pořádány byly přednášky pro Janáčkovu filharmonii v Ostravě (Jiří Zahrádka), edukační programy pro školy v Památníku Leoše Janáčka a workshopy „Hrajeme si s Bystrouškou“ pro Svatováclavský hudební festival, Ostrava 17.–21. 9. 2018 (N. Illeová).

Publikační činnost mimo VO

MALÝ, František. *Moravské vánoční pastorely III. (řadová číslovka?) na latinské texty s použitím nástrojů lidové hudby / Mährische Weihnachts-Pastoralen III. auf lateinische Texte unter Verwendung von Volksmusik-Instrumenten* [kritická edice]. Brno: František Malý, 2018. Editio Salve Regina 30. 59 s.

PIVODA, Ondřej. *Leoš Janáček: Vybrané klavírní skladby* [kritická edice]. Praha: Bärenreiter Praha, 2018. 42 s., BA 11545. ISMN 979-0-2601-0858-5.

PIVODA, Ondřej. Jindřiška Bártová a kol.: Osobnosti Hudební fakulty JAMU [recenze]. *Opus musicum* 50, 2018, č. 3, s. 98–101.

PIVODA, Ondřej. Pavel Haas a Vítězslava Kaprálová: Dokumenty válečných let. In *Harmonie*, 2018, č. 3.

RATOLÍSTKOVÁ, Michaela – SPÁČILOVÁ, Jana. The Music Collection of the Brno St. James Regenschori Matthaues Rusmann and its inventory from 1763. In *Musicologica Brunensia*, Masarykova univerzita, 2018, roč. 53, č. 2, ISSN 1212-0391.

RATOLÍSTKOVÁ, Michaela. Hudební sbírka kostela svatého Jakuba v Brně jako zrcadlo dějin. In *Harmonie*, 2018, č. 2.

ZAHRÁDKA, Jiří a Andrea BŘEZINOVÁ. *Inez Tuschnerová*. Brno: Moravská galerie v Brně, 2018. 161 s., katalog k výstavě. ISBN 978-80-7027-322-7.

ZAHRÁDKA, Jiří. Janáčkovy finanční poměry II: 1904–1914. In Tyrrell, John. *Janáček I Osířelý kos 1854–1914*. Brno: Host, 2018, s. 871–874, 4 s. svazek 1. ISBN 978-80-7577-433-0.

ZAHRÁDKA, Jiří. Janáčkovy finanční poměry I: do roku 1903. In Tyrrell, John. *Janáček I Osířelý kos 1854–1914*. Brno: Host, 2018, s. 549–554, 6 s. svazek 1. ISBN 978-80-7577-433-0.

ZAHRÁDKA, Jiří. Janáčkovy trnitá cesta k založení brněnské konzervatoře a k jejímu zestátnění. *Musicologica Brunensia*, Brno: Masarykova univerzita, 2018, roč. 53, č. 1, s. 159–196. ISSN 1212-0391, doi:10.5817/MB2018-1-12.

ZAHRÁDKA, Jiří a Andrea JOCHMANOVÁ. Kostýmní návrhy. In Březinová, Andrea; Zahrádka, Jiří. *Inez Tuschnerová*. Brno: Moravská galerie v Brně, 2018, s. 113–144, 31 s., katalog k výstavě. ISBN 978-80-7027-322-7.

ZAHRÁDKA, Jiří. *Osud*, osudová opera. In *Leoš Janáček: Osud*. Ostrava: Národní divadlo moravskoslezské, 2018, s. 11–57, 47 s., operní program. ISBN 978-80-88180-47-0.

ZAHRÁDKA, Jiří. *Leoš Janáček: Taras Bulba. Rhapsodie für Orchester*. Wien: Universal Edition, 2018, 166 s., UE 34 137. ISBN 978-3-7024-6654-1.

Další činnost

V roce 2018 byly restaurovány následující sbírkové předměty z pozůstalosti Leoše Janáčka: klavír Ehrbar, tkaný koberec z pracovny, malovaná truhla, rámy obrazů, oblečení a výšivky.

Probíhala spolupráce s mezinárodním festivalem „Janáček Brno 2018“.

ODH spolupracovalo s Metodickým centrem konzervace při Technickém muzeu (Památník Leoše Janáčka, následně depozitáře) ohledně klimatu ve výstavních a sbírkových prostorách (S. Šindlářová).



Oddělení dějin literatury

Akvizice (rozsáhlejší):

- 1 koupě 25 vybraných děl Karla Franty, souboru redakční korespondence s dětskými čtenáři
- 2 koupě korespondence Marie a Jana Zahradníčkových
- 3 koupě souboru předmětů týkajících se Adolfa Kroupy, Milana Kundery, Josefa Kainara, Ivana Blatného a Františka Halase
- 4 práce s podsbírkou: restaurování busty Jiřího Mahena od Vladimíra Preclíka

Publikační činnost:

- 1 Editor publikace *Společné století. Komiksová příloha*. Ing. arch. Tomáš Prokúpek. Připravilo Národní muzeum Praha, MZM, Slezské muzeum v Opavě a Slovenské národné muzeum v Bratislavě. Vydalo MZM.
- 2 Sada pohlednic z materiálů ODL. Připravily Mgr. Hana Krafllová a PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.
- 3 *Liška Bystrouška a Lidové noviny*. In: *Janáček a Luhačovice*, programová brožura hudebního festivalu, roč. 27, nestr. Mgr. Hana Krafllová.
- 4 *Zákony zachování*. In: *Almanach Q/12-50: Quinquaginta*, s. 38 (k výstavě k 50. výročí existence uměleckého Sdružení Q: článek o materiálu členů Sdružení ve fondech ODL MZM).
- 5 Příspěvky do *M-revue*.

Výstavy:

- 1 podíl na výstavě MZM „*Jak se poznávali*“ ke 100. výročí vzniku ČSR: literární pasáže (MZM, 18. 10. 2018, připravily Mgr. Hana Krafllová a PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.)
- 2 podíl na výstavě „*Quinquaginta*“ k 50. výročí založení Sdružení Q – obrazový materiál na panely, knihy a písemné dokumenty do vitrín (Křížová chodba Nové radnice v Brně 6.–26. 9. 2018, MZK Brno 2. 10. – 15. 11. 2018) – připravily Mgr. Hana Krafllová a PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.
- 3 „*Výstava k 60. výročí založení ODL*“, k pořadům Literárního podzimu (dům Jiřího Gruši), připravily Mgr. Hana Krafllová a PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.
- 4 spolupráce na výstavě „*100 let českého komiksu*“, Yoshihiro Yonezawa Memorial Library of Manga and Subcultures 29. 9. – 28. 1. 2018, kurátoři:



PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.,
vedoucí Oddělení dějin literatury.

- Ing. arch. Tomáš Prokúpek (MZM) a Mgr. Pavel Kořínek, Ph.D. (Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR)
- 5 spolupráce na výstavě „*Komiks v dějinách x Dějiny v komiksu*“, výstava v prostorách Českého centra v Tokiu ke 100. výročí Československa, konaná do 20. 2. 2018, kurátoři: Ing. arch. Tomáš Prokúpek (MZM) a Mgr. Pavel Kořínek, Ph.D. (ÚČL AV ČR)
- 6 spolupráce na pracovním listu Dětského muzea MZM pro výstavu „*Středoevropská křižovatka*“: „*Jan Zahradníček v časopise Akord*, okolnosti jeho procesu“, připravila Mgr. Hana Krafllová
- 7 putovní výstava „*Marie von Ebner-Eschenbach. Deník moderní Evropany*“, Stadtbibliothek, St. Pölten, Rakousko, duben–červen 2018, PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.

Přednášky:

- 1 „*Současná prezentace a platformy českého komiksu*“, 21. 1. 2018, Meiji University, Tokio, Japonsko, Ing. arch. Tomáš Prokúpek
- 2 „*Dějiny českého komiksu*“, 29. 1. 2018, České centrum v Tokiu, Ing. arch. Tomáš Prokúpek
- 3 *Život a dílo Ondřeje Sekory*, 19. 6. 2018, Mahenův památník., Ing. arch. Tomáš Prokúpek
- 4 „*Fenomén Vánočního stromu republiky: občanská tradice v nečekaných souvislostech*“, 11. 1. 2018, Univerzita třetího věku MU Brno, Mgr. Hana Krafllová
- 5 „*Cesta literárního dokumentu muzejním soukolím*“, leden 2018, FF MU Brno, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet informačních studií a knihovnictví, v rámci Bloku expertů, Mgr. Hana Krafllová

- 6 powerpointová prezentace expozic v domě Jiřího Gruši („*Corpus litterarum*“, „*Lidské mraveniště Ondřeje Sekory*“) pro setkání učitelů v MZM 26. 9. 2018, Mgr. Hana Krafllová
- 7 „*Marie von Ebner-Eschenbach – Tagebücher*“, duben 2018, Stadtbibliothek St. Pölten, Rakousko, PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.

Pořady, akce:

a) Literární čtvrtky:

- 1 „*Nečekaná návštěva u Otokara Březiny (úvahy-četba-rozhovory)*“, 11. 10. 2018, ke 150. výročí narození jedné z určujících osobností novodobé české poezie, připravil PhDr. František Schildberger, Ph.D., Mgr. Monika Srbová a PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.
- 2 „*Literární pêle-mêle (jubilea slovem i obrazem)*“, 25. 10. 2018, osobnosti a dokumenty 100 let republiky ve fondech ODL a připomenutí 60 let trvání pracoviště, připravila Mgr. Hana Krafllová
- 3 „*Několik valérů temnoty (fikce a realita v literatuře 20. století)*“, 1. 11. 2018, rozšířená repríza scénického čtení z Muzejní noci, připravili kurátoři ODL a ODKAZU

b) ODL spolupracovalo na „Vánoční dílně Dětského muzea“. Jednalo se o text pro moderátory pořadu, výběr fotografií k „Vánočnímu stromu republiky“, snímky z dobových periodik. Připravila Mgr. Hana Krafllová.

Různé:

- Obnovené členství ODL ve Společnosti Jiřího Mahena (od května 2018)
- spolupráce s médii



Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)

Centrum kulturně-politických dějin 20. století bylo po diskusi se zůstaviteli fondů k 1. 7. 2018 přejmenováno. Nový název lépe vystihuje účel a odborné zaměření oddělení.

Sbírkotvorná činnost

Pokračovalo rozšiřování, třídění a zpracovávání fondů. Jde v první řadě o následující fondy:

- Jiří Gruša
- Milan Jelínek
- Josef Kroupa
- Jelena Mašíňová a Pavel Kohout
- Jan Tesař

Výstavy, expozice

- „Ludvík Kundera – Hora dění“
dům Jiřího Gruši, dlouhodobá výstava
- „Normalizaci navzdory“
dům Jiřího Gruši, expozice
- „Srpen 1968 mezi dějinnými osmičkami“, výstava ke 100. výročí vzniku samostatného Československa a 50. výročí pražského jara,
Dietrichsteinský palác 19. 10. – 30. 6. 2019
- „Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša / Glücklich heimatlos - Europäer und Weltbürger Jiří Gruša“,
Moravská zemská knihovna 11. 9. – 30. 10. 2018,“
Velvyslanectví České republiky ve Vídni 13. 11. 2018,
Stadtbibliothek Bonn 20. 11. – 8. 12. 2018

Podíl na výstavách

- „Im Totaleinsatz. Zwangsarbeit der tschechischen Bevölkerung für das Dritte Reich“
Fachbereichsbibliothek Zeitgeschichte der Universität Wien 10. 10. 2018 – 15. 3. 2019

Publikační činnost

- Petra Pichlová: Milan Jelínek a jeho fond ve sbírce Moravského zemského muzea. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 1, 2018, s. 51–64.



Mgr. Demeter Malaťák, M.A.,
vedoucí ODKAZ.

Podíl na publikacích

- Republika 100. Eds. P. Holman a R. Slabotínský.
Technické muzeum v Brně, Brno 2018.
- Společné století. Česko – Slovensko 1918–2018.
Ed. Z. Drahoš. Moravské zemské muzeum, Brno 2018.

Další aktivity

- prezentace knihy historika Jana Tesaře „Co počít ve vlkově břiše“ (Dietrichsteinský palác 31. 5. 2018)
- „Literární čtvrtky“ v domě Jiřího Gruši ve spolupráci s Oddělením dějin literatury MZM (25. 10. 2018: „Literární pêle-mêle“, 1. 11. 2018: „Několik valerů temnoty“)
- realizace interaktivního výukového programu při expozici „Normalizaci navzdory“ pro základní a střední školy s využitím pracovních listů
- workshopy tvůrčího psaní při výstavě „Ludvík Kundera – Hora dění“
- průběžné doplňování odborné knihovny oddělení



Události roku 2018



Úsek náměstka generálního ředitele
pro vnější záležitosti



Oddělení komunikace a marketingu

OKAM plní následující činnosti:

- informuje o činnosti muzea, pořádá tiskové konference
- zajišťuje marketingovou podporu projektů muzea
- organizuje doprovodné akce, přednášky, exkurze a vernisáže
- dohlíží na jednotnost propagace značky a dodržování vizuálu grafického manuálu organizace
- zajišťuje grafické práce pro činnost muzea
- spolupracuje s ostatními kulturními, vědeckými a vzdělávacími institucemi
- hledá možnosti spolupráce se subjekty cestovního ruchu
- zajišťuje a prodává propagační a upomínkové předměty
- usiluje o získání sponzorských prostředků, darů, dotací a grantů pro muzeum
- organizuje cizojazyčné komentované prohlídky
- zpracovává fotodokumentaci muzejní činnosti
- zajišťuje pronájem konferenčních a přednáškových prostor

Činnost oddělení v roce 2018:

- provoz webových stránek www.200letmzm.cz
- správa, aktualizace, plnění webových stránek muzea
- průběžná správa a aktualizace responzivního webu pro chytrá zařízení (přizpůsobení webových stránek www.mzm.cz pro mobilní telefony a tablety)
- spuštění a správa rezervačního systému pro lektorské výklady a tematické programy, zveřejnění charakteristiky jednotlivých nabízených programů pro děti, mládež, školy, zájmové skupiny
- správa facebookových stránek MZM, umístění spotů na YouTube, zveřejňování fotografií z vernisáží, výstav a akcí na instagramovém účtu muzea
- další podpůrné facebookové prezentace:
<http://facebook.com/detivmzm>
<http://facebook.com/pavilon.anthropos>
<http://facebook.com/mendelianum>
<http://facebook.com/Památník-Leoš-Janáčka-Leoš-Janáček-Memorial-288353857830>



RNDr. Barbora Javorová,
vedoucí Oddělení komunikace a marketingu.

- provozování e-shopu (publikace a dárkové předměty, rozšiřování sortimentu)
- publikování časopisu „M revue“ na ISSU
- správa aplikací ke stažení do chytrých zařízení (telefonů, tabletů) z Google Play a Apple Store:
„Středoevropská křižovatka – Morava ve 20. století“
<http://historiemoravy.mzm.cz/>
a <http://bit.ly/apple-toulky-aplikace>
„Toulky přírodou Moravy“: 3 076 stažení (Google Play, Android OS):
<http://play.google.com/store/apps/details?id=cz.triobo.reader.android.prirodamzm> (AppStore, iOS):
<http://itunes.apple.com/cz/app/toulky-p%C5%99%C3%ADrodou-moravy-moravsk%C3%A9-zemsk%C3%A9-muzeum/id1221302102>
„Mendelianum – atraktivní svět genetiky“: 7 981 stažení (App-Store, iOS):
<http://itunes.apple.com/us/app/mendelianuma-traktivni-svet/id952812196> (Google Play, Android OS):
<http://play.google.com/store/apps/details?id=cz.triobo.reader.android.mendelianum>
„Leoš Janáček a Brno“: 346 stažení (AppStore, iOS):

<http://itunes.apple.com/us/app/official-southmoravia-portal/id879180957>
(Google Play, Android OS):
<http://play.google.com/store/apps/details?id=cz.t.riobo.reader.android.southmoravia>

Důležitá čísla:

Web a sociální sítě MZM

- Muzejní web www.mzm.cz měl v roce 2018 celkem 126 694 unikátních návštěv a celkem 495 946 zobrazených stránek. Průměrná doba trvání jedné návštěvy je 00:03:20. Nejoblíbenější je web pro věkovou skupinu 25–34 let.
- Velký zájem byl i o weby provozované pracovníky MZM – <http://www.mendelianum.cz> (30 tisíc zobrazení), <http://www.muzeoedu.cz> (6 982 zobrazených stránek) a <http://www.mcmp.cz> (17 461 zobrazení).
- Komunikace prostřednictvím direct mailingu: Adresář pro Newsletter obsahuje celkem 3 010 e-mailových adres jednotlivců či zájemců z řad školních institucí.
- Čtenáři mohou elektronicky listovat časopisem „M revue“ na ISSUU: Všechna vydání „M revue“ mají za sledované období celkem 27 431 zobrazení.

Facebook MZM (<http://facebook.com/MZM1817>) sledovalo k 1. 1. 2018 2554 osob, k 31. 12. 2018 2943 osob (tj. roční nárůst o 389).

Instagram MZM <http://instagram.com/MZM1817/> sledovalo na konci roku 2018 980 osob.

Návštěvnost 2018

Objekty, akce	návštěvnost	divadla
Dietrichsteinský palác	17 413	
Biskupský dvůr	12 959	19 500
Palác šlechticů	0	
Pavilon Anthropos	32 953	
Památník Leoše Janáčka	2 460	
Památník Bible kralické	4 337	
Zámek Budišov	3 783	
Starý zámek v Jevišovicích	4 066	
Botanické oddělení	151	
Dětské muzeum	200	
Přednášky	580	
MCMP	410	
Doprovodné akce	5 590	
Centrum slovanské archeologie	373	
Dům Jiřího Gruše	245	

Škola v muzeu	715	
Univerzita třetího věku	1 650	
Vernisáže	1 250	
Pronájmy	8 340	
Konference a semináře	150	
Houbařská poradna	1 060	
další akce	4 650	
BMN 2018	23 400	
Celkem	126 735	19 500
Celkem	146 235	

Fundraising:

- budování pověsti muzea jako přátelské a otevřené instituce, důraz na roli správce a strážce národního pokladu, vize spojení minulosti s budoucností
- motivace k dárcovství (vytváření osobního přístupu k dárcům, motivace, protihodnoty, spojení se slovnou paměťovou institucí), vytváření vstřícných podmínek pro dárce a donátory
- vytvoření sítě spolupracovníků a dobrovolníků (identifikace s muzeem a jeho činností, zainteresování na rozvoji)
- snaha o prezentaci muzea na neočekávaných místech, v neočekávaných souvislostech a prostředích, která umožní oslovit širší skupiny obyvatel (cestující dálkovou a oblastní dopravou, obchodní galerie, hotely, společenská a kulturní zařízení aj.),
- využívání muzejních objektů a prostor ke konání jiných zajímavých akcí (Divadelní léto v Biskupském dvoře, Napoleon v Brně v Biskupském dvoře, koncerty a doprovodné akce na zámcích – Moravec, Jevišovice, Budišov)
- pronájem konferenčních a přednáškových prostor firmám a organizacím spojený s nabídkou prohlídek expozic
- nabídka zajímavých suvenýrů s motivy muzea či výstavních exponátů
- účast na projektech, které do instituce přivedou jiné návštěvníky (Týden výtvarné kultury, Festival vědy, účast na veletrhu Go a Region-tour, knižní veletrhy)
- prezentace muzea v zahraničí (veletrhy, putovní výstavy)

Působení muzea na veřejnost:

- dohled nad užíváním značky
- vytváření grafických návrhů pro tiskoviny MZM, grafické návrhy obálek knih vydávaných v MZM, poutače, plakáty a reklama muzea celkově

- spolupráce s organizacemi podnikajícími v cestovním ruchu na propagaci muzea – uzavřená spolupráce s Centrálou cestovního ruchu jižní Moravy – dva objekty jsou TOP výletním cílem jižní Moravy (Dietrichsteinský palác a pavilon Anthropos), spolupráce s Turistickým informačním centrem, hotely
- oslovení všech věkových kategorií cílenými nabídkami
- projekt Škola v muzeu
- programy pro školy – mateřské, 1. a 2. stupeň základních škol, střední školy a gymnázia
- zapojování studentů do života muzea – odborné stáže, spolupráce na absolventských pracích
- spolupráce s MU při realizaci studia na Univerzitě třetího věku v prostorách muzea, cyklus přednášek odborných pracovníků MZM
- komentované prohlídky pro cizince v rámci projektu Czech-in (prohlídky v angličtině, ruštině, vietnamštině)
- dohled nad dodržováním zásad certifikátu Českého systému kvality služeb, udělovaného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, v zámku Budišov
- dohled nad dodržováním zásad certifikátu Českého systému kvality služeb, udělovaného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, v Památníku Bible kralické
- účast na veletrhu cestovního ruchu GO a Region-tour
- účast v projektu „Festival vědy“
- účast na knižním veletrhu „Svět knihy“
- vydávání časopisu „M revue“, představujícího obrazovou a popularizační formou činnost muzea, vydána dvě řádná čísla časopisu

Propagační aktivity a prezentace výstav:

- informování o činnosti muzea prostřednictvím tiskových zpráv a tiskových konferencí
- správa webových stránek muzea
- informování o činnosti muzea prostřednictvím sociálních sítí
- vypracovávání podkladů pro získávání dotací a grantů k výstavám a dalším činnostem
- marketingová podpora projektů muzea
- získávání sponzorských prostředků a darů pro muzeum
- organizování vernisáží výstav
- organizování doprovodných akcí k činnosti muzea – přednášek, exkurzí, promítání filmů
- dohled na jednotnou propagaci značky

- rozšiřování spektra spolupráce s ostatními kulturními institucemi
- spolupráce se subjekty v oblasti cestovního ruchu
- zajišťování propagačních předmětů pro muzejní prodejny a vyhledávání nápaditých nových neotřelých suvenýrů s motivy muzea či výstavních exponátů
- péče o návštěvnický komfort a přátelské prostředí v muzeu
- zpracovávání monitoringu médií
- zpracovávání fotodokumentace i videodokumentace muzejní činnosti
- redakční a vydavatelské zajištění vydávání muzejního časopisu „M revue“
- organizování lektorských výkladů v expozicích pro nejširší veřejnost

Vernisáže výstav:

- Vlasta Fialová (1928–1998) (18. ledna 2018)
- Pavel Rudolf – Grafické partitury (15. února 2018)
- Prezentace muzeí a galerií Zlínského kraje (20. února 2018)
- Monogramista T. D. – Noční velikost MMXVIII (22. března 2018)
- Vendula Chalánková: Leoš a jeho draží (7. června 2018)
- Muzeum Photo 2017 (12. června 2018)
- Sever/Jih/Východ/Západ (13. září 2018)
- Magnetický sever, východ (9. října 2018)
- Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919 (18. října 2018)
- Tradiční lidová kultura – výkladní skříň státu – vděčný symbol národa (18. října 2018)
- Srpen 1968 mezi dějinnými osmičkami (18. října 2018)
- Příhody lišky Bystroušky – rukopisy, dokumenty (19. listopadu 2018)
- Doma u Janáčků (22. listopadu 2018)
- Liščí píseň – volný cyklus obrazů (23. listopadu 2018)

Výstavy otevřené v roce 2017, ale ukončené roku 2018:

- Toulky přírodou Moravy (6. prosince 2017 – 3. června 2018)
- Pavel Hayek – Lisztovské transkripce (7. prosince – 4. února 2018)
- Prezentace Entomologického oddělení MZM (12. prosince 2017 – 7. ledna 2018) – 200 let MZM
- Vítejte u neandrtálců (2. prosince 2016 – 2. září 2018)

- Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih (25. října 2017 – 31. července 2018)
- Prezentace muzeí Jihomoravského kraje (7. prosince 2017 – 4. února 2018)

Stěžejní akce roku 2018:

• 90. narozeniny mamuta z Anthroposu

Dne 1. května si MZM připomnělo 90 let od založení muzea Člověk a jeho rod, posléze Anthropos, které vybudoval Karel Absolon na Výstavě soudobé kultury v roce 1928. Již od počátků byl součástí expozice model mamuta v životní velikosti a – jak uváděl sám Absolon – „v plné srsti“. Výročí bylo spojeno s bohatým narozeninovým programem.

Model mamuta v životní velikosti byl veřejnosti představen v květnu roku 1928 na brněnském výstavišti, kde se uskutečnila největší výstavní akce mladé republiky meziválečného období – tzv. Výstava soudobé kultury. Na tomto místě československý stát rekapituloval, stále v době hospodářské konjunktury, své úspěchy v různých oblastech – průmyslu, zemědělství, školství, zdravotědě, výstavbě komunikací, kultuře a také vědě. Součástí projektu bylo vybudování jedinečného muzejního počínu, pavilonu Člověk a jeho rod (architekt Jiří Kroha), který byl věnován v této době slavně objevené prehistorii Moravy. Hlavním tématem pavilonu byl úspěch Karla Absolona při objevu 30 000 let staré civilizace lovců mamutů pod Pavlovskými kopci. (Světoznámá Věstonická venuše byla objevena již v roce 1925.) Mezi jinými exponáty, představujícími výjevy ze života pravěkých lovců, a částmi originální nálezové vrstvy s mamutími kostmi apod. byl nejatraktivnějším exponátem model mamuta v životní velikosti. Jeho výroba (v březnu–květnu 1928) byla plně sponzorována firmou T. & A. Baťa ve Zlíně. Úspěch pavilonu Člověk a jeho rod na brněnském výstavišti byl nebývalý. Denně byl navštěvován až 5 000 lidmi a mamut se záhy stal nejobdivovanějším exponátem Výstavy soudobé kultury. Inspiroval i četné české a moravské spisovatele a výtvarníky. Expozice i další výzkumy Karla Absolona se staly důležitou součástí kulturní politiky meziválečného československého státu. Díky velkému úspěchu expozice zůstal pavilon Člověk a jeho rod jako jediný i po ukončení Výstavy soudobé kultury přístupný veřejnosti. V období první republiky byl několikrát na výstavišti rozšířen a stěhován a přejmenován na Anthropos: roku 1930 byl přemístěn do pavilonu Praha (architekt Kamil Raškot) a v roce 1935 do dosud stojících pavilonů země Moravy (ar-

chitekt Vlastislav Chroust) a pavilonu města Brna (architekt Bohuslav Fuchs). Zde byli mamut i expozice zpřístupněni i v období německé okupace. V květnu byla celá expozice poničena Rudou armádou i nenachávanými brněnskými občany.

Prvorepublikový Baťův mamut byl záhy po osvobození odstraněn. Legenda Anthroposu však nezankla. Bylo na ni navázáno antropologem Janem Jelínkem na přelomu 50. a 60. let 20. století, kdy byla v sousedním parku vybudována moderní muzejní budova pavilonu Anthropos, jejímž hlavním exponátem byl opět model mamuta v životní velikosti od sochaře Zdeňka Macháčka. Úsměvnou epizodou byl neúmyslně založený požár osvětlovači Krátkého filmu Praha v roce 1969, kterému podlehlá polovina mamutovy srsti, jehož model pak musel být obnoven. Brněnský mamut zůstal pro generace brněnských občanů přímo symbolem, o němž básník Jan Skácel napsal, že děti, když jej uvidí, nechtějí věřit, že je to pravda.

V roce 2002 bylo symbolicky navázáno na dědictví předválečného Anthroposu další rekonstrukcí mamuta, tentokrát mláděte, podle originálního nálezu zmrzlého mamutete v sibiřských ledech (nález z Madaganu na severovýchodě Sibíře), jehož výrobu opět financovala firma Baťa (účast Antonína Bati, přítomného v ČR, na vernisáži byla na poslední chvíli odvolána). Pavilon Anthropos v letech 2003–2006 prošel rozsáhlou rekonstrukcí a přestavbou, symbol muzea – mamut v životní velikosti s vedle stojícím mládětem – samozřejmě zůstal. V poválečné historii Anthropos navštívily více jak 2 milióny návštěvníků, zájem o program muzea v posledních letech stále vzrůstá, což dokládá více jak 40 000 návštěvníků za každý rok.

Oslavy doprovázel bohatý odpolední i večerní program:

- Dětské muzeum připravilo výtvarné dílny, animační program k výstavě „Vítejte u neandertálců“, nazvaný „Pazourek a řeč“. Obsahoval tvorbu pravěkého umění, rozdělování ohně pomocí magnetické tyčinky a mechu či lov mamuta oštěpem a lukem.
- Byly vystaveny mamutí stoličky a fragmenty klů, podán byl odborný komentář k růstu zubů a určování věku zvířete, následovaly ukázky práce restaurátora.
- Prohlídka expozic probíhala za zvuků hry šamana na bubny.
- Netradiční atrakcí se stal prvomájový polibek pod chobotem mamuta s možností focení.

- Upoutala i cesta do nitra mamuta. Za asistence diváků pronikla kamera do nitra mamuta, a veřejnost tak poprvé mohla vidět, jak mamut vypadá uvnitř. Návštěvníci mohli uložit zprávy a přání na jednoduché origami, které byly zanechány uvnitř mamuta jako vzkaz do budoucnosti.
- Mamut obdržel gratulace k 90. narozeninám, byl vyhlášen první ročník soutěže k popularizaci archeologie pro mladé archeology – cena Zlatý mamut.
- Program doplnila hudební vystoupení a světelná show a další atrakce.

• Oslavy 100. výročí vzniku Československa

- Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919
- Tradiční lidová kultura – výkladní skříň státu – vděčný symbol národa
- Srpen 1968 mezi dějinnými „osmičkami“

Tři výstavní projekty připravily v prostorách Dietrichsteinského paláce na brněnském Zelném trhu Etnografický ústav a Historické oddělení Historického muzea MZM a oddělení ODKAZ Uměnovědného muzea MZM při příležitosti 100. výročí vzniku československého státu. Výstava HO představuje moravsko-slovenské vztahy na pozadí cesty k formování samostatného státu. Etnografický ústav přibližuje tradiční kulturu v roli politického symbolu. Oddělení ODKAZ připomíná další „osmičkové“ výročí – rok 1968 s invazí vojsk Varšavské smlouvy do Československa.

Trojice výstav s řadou unikátních exponátů a dokumentů vznikla v rámci mezivládního projektu České a Slovenské republiky „Společné století“. Potrvají až do konce června 2019. Doplnil je zajímavý program v podobě workshopů, promítání filmů, přednášek a komentovaných prohlídek.

• Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919

Výstava představuje moravsko-slovenské vztahy na pozadí cesty k formování samostatného státu. Sleduje historické a kulturní vazby Moravy a Slovenska od počátků společných kořenů v období Velké Moravy, následný odlišný státoprávní vývoj a průniky politické, válečné, náboženské, pracovní a kulturní migrace obyvatel. Důraz je položen na období 2. poloviny 19. století a počátek 20. století, kdy vzájemné vazby zesílily a směřovaly k národnostnímu sblížení, a posléze k vytvoření společného státu.

Reflektovány jsou události revolučních let 1848 a 1849, kdy z Moravy směřovaly výpravy slovenských dobrovolníků na Slovensko pomoci v boji proti Maďarům, důraz je položen též na vazby předních slovenských osobností na český prostor, a naopak českých na Slovensko. Výstava dále zachycuje zesilující proud slovenské mládeže směřující na Moravu za účelem získání vzdělání po zrušení slovenských gymnázií. Mapováno je působení významných slovenských osobností na Moravě a českých na Slovensku, a vůbec pohyb a výměna lidí, věcí a idejí, ke kterým ve stále větší míře docházelo na přelomu 19. a 20. století, ať už máme na mysli působení osobností v oblasti kultury, umění, literatury či hudby.

Tento pohyb pak měl rozměr i politický, stejně jako ekonomický, neboť zahrnoval i uplatnění českého kapitálu na Slovensku. To vše se odehrávalo v odlišném procesu utváření národní identity českého a slovenského národa. Tento proces ovšem posléze vyzněl v ideách a tendencích vedoucích k založení společného státu – Československé republiky. Jsou připomenuty zejména zahraniční akce československého odboje, vyhlášení společného státu a proces postupného obsazování a připojování Slovenska za účasti československých dobrovolníků a armády.

• Tradiční lidová kultura – výkladní skříň státu – vděčný symbol národa

Výstava zachycuje průnik tradiční kultury do života společnosti po roce 1918, kdy jsou její projevy použity jako symboly politické reprezentace (např. svéráz, „kult“ T. G. Masaryka, propagační grafika 50.–70. let). Evropská etnologie věnuje velkou pozornost problematice konstrukce národních mýtů a národních symbolů. Některé projevy tradiční lidové kultury s důrazem na oděv či architekturu byly díky jasnému poselství, které je v nich obsaženo, na národní symboly dokonce povýšeny.

Pro člověka zvenci mělo venkovské prostředí vždy určité kouzlo. Dokladem je období baroka a rokoka, které čerpalo z jeho atraktivní vizuální přitažlivosti, například při tvorbě kostýmů pro plesy šlechty či pozdější výpravné karusely. Venkované oděny do slavnostních krojů byli atrakcí holdovacích průvodů u příležitosti korunovací a tvořili jejich nepřehlédnutelnou součást (např. při korunovaci Ferdinanda V. v roce 1836). Romantický přístup k projevům tradiční lidové kultury převládal až do konce 18. století a kroj byl při festivalech šlechty prezentován v jedné řadě s orientálními kostýmy v podobě zdobného exotika.

V 19. století dochází ve vnímání atributů tradiční kultury k posunu: V období formování národních států v 19. století nabyla tradiční lidová kultura další, politický rozměr, neboť emancipující se česká společnost povýšila některé její prvky do roviny národních symbolů. Předpoklad jasné srozumitelnosti opět plnil především lidový oděv. V roli rozlišujícího identifikačního elementu byl použit na světových výstavách, kde státy představovaly svou kulturní a technickou vyspělost. Názorný příklad poskytla Světová výstava v Paříži v roce 1867, kde různorodost zúčastněných zemí byla demonstrována pomocí figurín v krojích. Zjevná odlišnost, patrná na první pohled, předurčila tyto projevy do role oficiálního národního reprezentanta nejen v 19. století, ale i v naší současnosti.

Venkovské prostředí jižní Moravy poskytlo jedinečný materiál. Pro městskou intelektuální společnost v závěru 19. století byly rozmanité projevy tradiční lidové kultury barvitým exotikem, které přitahovalo pozornost jak zanícených vlastenců a národopisců, tak utvářejícího se „turistického průmyslu“. Rostoucí oblibu zájezdů Klubu turistů (např. na pouť k blatnickému sv. Antoníčkovi) doprovázela široká nabídka barvotiskových pohlednic se žánrovými folklorními výjevy, stejně jako široká škála upomínkových předmětů, které svým dekorem parafrázovaly tradiční ornament. V dobách zápasů o svou existenci se česká společnost pomocí projevů tradiční kultury vymezovala oproti německému okolí. V následujícím období formování národních států si tyto projevy podržely roli uznávaného národního symbolu, u nějž však už převažovala funkce reprezentační. V 50.–60. letech 20. století, kdy lze sledovat přímý vliv kulturní politiky státu na revitalizaci folklóru, se projevy „kultury lidu“ staly součástí tematického zásobníku oficiálního umění.

Stejně jako v ostatní Evropě stala se i v našich zemích tradiční lidová kultura zdrojem pro tvorbu kulturních stereotypů, což vedlo k zafixování určitého romantizujícího obrazu, s jehož dědictvím se střetáváme dodnes. Ostatně pár v kroji vítající významné státní návštěvy patří do portfolia národní reprezentace i v současnosti.

• **Srpen 1968 mezi dějinnými „osmičkami“**

Výstava vzešlá ze spolupráce Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ) s Historickým oddělením prezentuje historický materiál (především tiskoviny a fotografie) ve vazbě na srpen

1968 i na další osudové okamžiky moderní československé historie.

Ústředním bodem výstavy je připomenutí 50. výročí srpnové okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy a rovněž historických důsledků této události. Rok 1968 byl nejsvobodnějším a zároveň nejtragičtějším rokem komunistické éry v naší zemi. Nadějně i dramatické události zásadně poznamenaly životy celé generace pamětníků. Hlavní linií tvoří autentické fotografie z okupovaného Brna. Doplnují je dobové tiskoviny a amatérské filmové záběry z 21. srpna 1968, které v Brně natočil profesor Clemens Cording z Řezna.

Na výstavě jsou též prezentovány exponáty dokládající protirežimní publikační aktivitu po roce 1968 na domácí půdě i v exilu. Do popředí je kladena především vyspělá počítačová technika, která byla v druhé polovině osmdesátých let dopravována do ČSSR tajně ze zahraničí. Právě v této době ji Bronislava a Jiří Müllerovi začali používat pro potřeby své Edice Prameny. Kromě počítače Amstrad, který vlastnili Müllerovi, byl využíván i typ CAF Turbo College, jenž je na výstavě prezentován společně s tiskárnou Star. Oba exponáty byly zapůjčeny katolickým duchovním a signatářem Charty 77 Františkem Korbelou. Zajímavostí jsou šifrované diskety, prostřednictvím kterých mohli představitelé moravského disentu komunikovat se zahraničím, především s oxfordskou Nadací Jana Husa. Kufříkový psací stroj značky Chevron pochází z domácnosti manželů Šabatových. Marcela Šabatová na něm přepisovala texty svého tchána, významného představitele brněnského disentu Jaroslava Šabaty. Jeho syn Jan Šabata na něm psával články do samizdatových Lidových novin.

K dalším významným exponátům patří časopis Sociologický obzor, jenž dodnes představuje jediný samizdatový sociologický časopis v naší kulturní historii, a petice Augustina Navrátila „Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů“, kterou roku 1988 podpořil kardinál František Tomášek a již podepsalo přes 600 000 signatářů. Výmluvným symbolem života v nuceném exilu je lodní kufr historika Jana Tesaře, vyhoštěného v roce 1980. Jeho časopis Dialogy, vycházející nejprve v Brně a v Praze (ve spolupráci s Rudolfem Battěkem) a posléze v Paříži, se vymyká typické exilové publicistické produkci.

Srpen 1968 je ovšem jen jednou z řady zlomových událostí moderní československé historie. V textech, fotografiích a kopiích archivních dokumentů

jsou proto připomenuty i důležité události dalších „osmičkových“ roků dvacátého století. Návštěvníci tak získávají informace například o ustavení Zemského národního výboru v Brně v roce 1918 nebo o velkých výstavních projektech Výstava soudobé kultury v Československu a Světová výstava EXPO 58. První se konala v novém areálu výstaviště v Brně-Pisárkách roku 1928, druhá v Bruselu přesně o třicet let později. Exponáty z let 1938 a 1948 přibližují návštěvníkům zlomové okamžiky v dějinách Československa – začátek druhé světové války a únorový komunistický převrat. Vzhledem k zaměření oddělení jsou vystaveny především o materiály dokumentující protestní aktivity vůči oficiálnímu politickému režimu, které navazují na Chartu 77. Patří mezi ně například samizdatové periodikum „Informace o Chartě“ (Infoch), které začal vydávat v roce 1978 Petr Uhl společně s dalšími spolupracovníky, nebo činnost Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, který vznikl z podnětu historika Jana Tesaře. Do stejného roku spadá i založení Nadace Charty 77 ve Stockholmu, u jejíhož zrodu stál jaderný fyzik František Janouch. K roku 1988 se váže zmiňovaná petice „Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů“ či rozkvět vydávání samizdatových periodik (Host, samizdatové Lidové noviny či Bratislavské listy).

Nad výstavami převzali záštitu prezident České republiky Miloš Zeman, hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Bohumil Šimek, primátor města Brna Ing. Petr Vokřál, předseda Ústavního soudu JUDr. Pavel Rychetský, předseda Nejvyššího soudu prof. Pavel Šámal, předseda Nejvyššího správního soudu JUDr. Josef Baxa a předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Ing. Petr Rafaj.

Všechny tři výstavy mají přesah do roku 2019.

• **Publikace Společné století**

MZM vedle představených tří výstavních projektů připravilo k jubileu vzniku Československa i vydání reprezentativního katalogu „Společné století“, který přináší jednak původní historické eseje o zrodu republiky ve všech zemích sdružených po první světové válce do Československa, tedy Čech, Moravy, Slezska, Slovenska a Podkarpatské Rusi, jednak přibližuje i všechny letošní výstavy v Praze, Brně, Bratislavě a Opavě, včetně zdravic obou ministrů kultury a výběrového katalogu exponátů.

K výstavám probíhaly doprovodné programy:

– projekce filmu „U svatého Antoníčka“ (27. 11. 2018)

– přednáška „Lidová kultura jako součást historické paměti národa“ (4. 12. 2018)

– program Dětského muzea „Vánoce jak je neznáme – Vánoce za první republiky“ (8. 12. 2018)

• **Magnetický sever, východ**

Nevšední propojení, v němž se setkává věda a umění, nabídla výstava v pavilonu Anthropos. Jedinečný mezinárodní projekt představil pozoruhodný dialog tvorby dvojice současných francouzských umělců QWA (Sofi Hémon a Inna Maaímura) s archeologií, antropologií, muzeologií i postfunkcionalistickou architekturou Anthroposu. Instalaci o čtyřech částech tvořila tato dvojice po tři týdny před vernisáží přímo na místě.

Projekt SCOTT prochází po geografické linii temnou zemí (« Scot-land ») – mezi Foz Côa v Portugalsku a Skotskem – s etapami v Akvitánii, v pařížské oblasti a na Moravě, kde je realizováno čtvrté zastavení. Proplétající se cesty nacházejí společný cílový bod v centrálním pojmu – skotos, temnota – který vytvořil platformu spolupráce umělců Sofi Hémon a Inny Maaímury.

Návštěvníci Anthroposu mohli tradiční muzeum poprvé nahlédnout jinak. Výstava byla koncipována jako dvojitá instalace, byla určená pro interiér muzea, ale také jeho exteriér. Tvůrci komunikovali s architekturou budovy a vyvedli návštěvníka k pozorování objektu zvnějšku, odkud spatřil předměty uvnitř jen tušené.

Výstava „Magnetický sever, východ“ obsahovala čtyři části, které se snažily odpovědět na zásadní otázku: Co v pavilonu Anthropos je ještě věda a co už umění? Jak poznat hranici mezi nimi, jsou vystavené artefakty kabinetem zvláštních kuriozit vytvořených umělci, nebo jsou to také skutečné archeologické nálezy, vystavené trochu jinak? Mohou se stát pozoruhodným muzejním exponátem zapomenuté a zaprášené předměty ze starých půd nad muzejními depozitáři? Vše záleží na kontextu a úhlu pohledu, na způsobu prezentace a vysvětlení – výstava v pavilonu Anthropos nabídla velmi široké pole pro rozvinutí imaginace.

Zajímavým doplněním v den vernisáže výstavy byla speciální „dětská vernisáž“ s programem připůsobeným dětskému návštěvníkovi. V průběhu výstavy se pak konala výtvarná dílna pro rodiny s dětmi (24. 11. 2018).

Výstava byla přihlášená do soutěže Gloria Musealis.

Výstava měla přesah do ledna 2019.

Zvláštní ocenění:

- Zvláštní ocenění získalo na doporučení čestného výboru soutěže v kategorii „Muzejní výstava roku 2017“ Moravské zemské muzeum za výstavu „Chvála sběratelství: 200 let služby moravské kultury a vědě“, uspořádanou ve dnech 10. 9. 2017 – 30. 12. 2018. Muzeum oslavilo 200 let od svého založení výstavou připomínající návštěvníkům počátky svého sběratelství, které vyrostlo z tradice sahající do 16. století. Zvolená prezentace evokuje představu o původním vzhledu sbírkových institucí a ukazuje nejzajímavější exponáty všech 18 odborných oddělení muzea. Výstava byla prodloužena do 30. 6. 2019.

Všeobecné mediální prezentace (tiskové konference a tiskové zprávy) MZM v roce 2018:

- tisková konference (TK) a tisková zpráva (TZ) „Vlasta Fialová“ (1928–1998) (18. 1. 2018)
- TK a TZ „Fašank Brno 2018“ (6. 2. 2018)
- TZ „Prezentace muzeí Zlínského kraje“ (19. 2. 2018)
- TZ „Mezinárodní Mendelův den v Moravském zemském muzeu“ (8. 3. 2018)
- TZ „Archiv Leoše Janáčka v UNESCO“ (6. 4. 2018)
- TZ „Brněnští vědci zkoumali tajemství Věstonické venuše“ (13. 4. 2018)
- TK a TZ „Mamut slaví 90. narozeniny“ (24. 4. 2018)
- TK „Brněnská muzejní noc“ (s Moravskou galerií, 17. 5. 2018)
- TZ „Sever/Jih/Východ/Západ“ (29. 8. 2018)
- TZ „Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša“ / „Glücklich heimatlos - Europäer und Weltbürger Jiří Gruša“ (3. 9. 2018)
- TZ „Moravské zemské muzeum zahajuje vzdělávání muzejních pedagogů“ – akreditovaný rekvalifikační program k profesní kvalifikaci „Muzejní edukátor“ (7. 9. 2018)
- TZ „Moravské zemské muzeum slaví 175 let od příchodu Johanna Gregora Mendela do Brna“ (4. 10. 2018)
- TK a TZ „Magnetický sever, východ“ (SCOTT#4) / „Nord magnétique, Est“ (9. 10. 2018)
- TK a TZ „Společné století v MZM připomíná moravsko-slovenské vztahy, lidovou kulturu i srpen 1968“ (18. 10. 2018)
- TK a TZ „Trojice výstav MZM připomíná Janáčka: Nahlíží domů, ukazuje rukopisy a vznik Lišky Bystroušky“ (19. 11. 2018)
- TZ „Kniha o Janáčkově a Národním divadle vyšla v druhém, doplněném vydání“ (19. 11. 2018)

Přednášky (numismatika, mykologie, antropologie, historie, geologie):

- „Houby a příroda přírodní rezervace Žernov“ (16. 1. 2018)
- „Zajímavé houby lesů a pastvin“ (30. 1. 2018)
- „Medaile a obrazové prameny spojené s obranou města Olomouce v roce 1758“ (1. 2. 2018)
- „Houby olšin jižní Moravy“ (13. 2. 2018)
- „Houby pískoven“ (27. 2. 2018)
- „Houby písků jihovýchodní Moravy“ (13. 3. 2018)
- „Zajímavé houby Javorníků“ (27. 3. 2018)
- „Biskupské denáry a třetí pražský biskup Thidag“ (998–1017) (5. 4. 2018)
- „Bílá Austrálie má černé dějiny“ (12. 4. 2018)
- „Medaile Marie Terezie jako doklad její vlády“ (3. 5. 2018)
- „Pražské groše a české florény v pozdně středověké Itálii“ (7. 6. 2018)
- přednáška prof. Miloše Štědrone v zámecké kapli Starého zámku v Jevišovicích (16. 7. 2018)
- „Keltské mincovnictví ve 3. až 2. století př. n. l.“ v Čechách (6. 9. 2018)
- „Stříbrný poklad z Jazovic“ (4. 10. 2018)
- „Pamětní kříže a medaile španělské protinapoleonské války 1807–1814“ (1. 11. 2018)
- „Hranická propast“ (14. 11. 2018)
- „Uhorské korunovačné medaily a žetóny v 18. století“ (6. 12. 2018)
- „Kousnutí pavoukem v ČR a ve světě“ (13. 12. 2018)

Doprovodné akce pro veřejnost:

- „Go-regiontour“ (18.–21. 1. 2018)
- „Brněnský folklorní rok – Fašank Brno 2018“ (13. 2. 2018)
- prohlídka pro nevidomé a slabozraké ve stálé expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“ (16. 2. 2018)
- mezinárodní „Mendelův den“ – „Mendel day“ (8. 3. 2018)
- zapůjčení exponátů vycpanin ptáků pro domov seniorů Nopova (14. 3. 2018)
- volný vstup do všech objektů MZM (30. 3. 2018 – Velký pátek)
- „Mechařská exkurze“ do údolí Kohoutovického potoka (14. 4. 2018)
- předpremiéra přírodovědeckého cyklu ČT „Magické hlubiny“ (18. 4. 2018)
- volný vstup do všech objektů MZM (svátky 1. a 8. 5. 2018)

- „Mamut slaví 90. narozeniny v pavilonu Anthropos“ (1. 5. 2018)
- mineralogicko-petrografické exkurze (12. 5. 2018)
- „Mezinárodní den muzeí“ – volný vstup do všech objektů MZM (18. 5. 2018)
- „Brněnská muzejní noc“ (19. 5. 2018)
- prezentace díla historika Jana Tesaře „Co počít ve vlkově břiše“ (31. 5. 2018)
- „Pop up projekce kina Art aneb zpátky do pravěku“ (1. 6. 2018)
- výstava u příležitosti vyhlášení výsledků „Muzeum Photo“ (12. 6. 2018)
- uvedení publikace editorů Zuzany Macurové, Lenky Stolárové a Víta Vlnase „Tváří v tvář. Barokní portrét v zemích Koruny české“ (15. 6. 2018)
- uvedení publikace „Milan Jelínek. Memoáry 1942–1971. Od okupace do okupace“ (21. 6. 2018)
- „Divadelní léto“ (2018)
- volný vstup do všech objektů MZM (5. 7. a 6. 7. 2018)
- „Mendelovy narozeniny“ – volný vstup do Mendeliana (20.–22. 7. 2018)
- „XXIX. mezinárodní folklorní festival Brno 2018“ (30. 8. – 2. 9. 2018)
- „Festival vědy s JMK“ (7.–8. 9. 2018)
- „175 let od příchodu Johanna Gregora Mendela do Brna“ (26. 9. 2018)
- volný vstup do všech objektů MZM (28. 9. 2018)
- „Den seniorů v Památníku Leoše Janáčka“ (1. 10. 2018)
- komentované prohlídky pro cizince „Czech-in“ (4. 10. 2018)
- „Nečekaná návštěva u Otokara Březiny“ (11. 10. 2018)
- „Bryologický víkend“ (13.–14. 10. 2018)
- „Literární péle-mêle. (Jubilea slovem i obrazem)“ (25. 10. 2018)
- volný vstup do všech objektů MZM (28. 10. 2018)
- „Několik valérů temnoty (Fikce a realita v literatuře 20. století)“ (1. 11. 2018)
- „Týden vědy a techniky s Mendelem“ (7. 11. a 8. 11. 2018)
- představení knihy „S bombardéry na válečném nebi. Kyjovjáci u třistajedenáctky“ (7. 11. 2018)
- volný vstup do všech objektů MZM (17. 11. 2018)
- „Liščí žena – mýty a legendy sibiřských národů“ (17. 11. 2018)
- komentované prohlídky pro cizince „Czech-in“ (22. 11. 2018)
- „Napoleon v Brně“ (24. 11. 2018)
- projekce filmu „U svatého Antoníčka“ (27. 11. 2018)

- „Lidová kultura jako součást historické paměti národa“ (4. 12. 2018)
- „Vánoce jak je neznáme – Vánoce za první republiky“ (8. 12. 2018)
- „Vánoce u Mendela“ (19. 12. 2018)
- tradiční veřejné zpívání České mše vánoční Jakuba Jana Ryby (22. 12. 2018)
- volný vstup (26. 12. 2018)

Soutěže a hry:

- „Brno kreslí v muzeu“ – zahájení soutěže 8. 1. 2018 – výtvarná soutěž pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ.
- Od 1. 8. 2018 nabízí MZM pro zájemce skupinovou šifrovací hru ke stálé expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“. Herní brožuru s dalšími podrobnostmi najdou zájemci na pokladně Dietrichsteinského paláce.

Specializované programy pro dětské návštěvníky:

- jarní prázdniny – „Toulky přírodou Moravy – hmyz mizející a přicházející“ (6. 2. 2018)
- jarní prázdniny – „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“ (7. 2. 2018)
- jarní prázdniny – „Bez nerostu nevyrostu“ (8. 2. 2018)
- jarní prázdniny – „Chvála sběratelství aneb co je to muzeum“ (9. 2. 2018)
- doprovodný program pro děti k výstavě „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“
- doprovodný program pro děti s loutkovým představením k výstavě „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“ (10. 3. 2018)
- doprovodný program pro děti „Knihožrouti, knihomolové a další knižní havěť“ k výstavě „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“ (21. 4. 2018)
- „Latinská Amerika ve světě pohádkových příběhů a vyprávění“ (12. 5. 2018)
- doprovodný program „Na slovíčko s Pavlem Čechem“ k výstavě „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“ (2. 6. 2018)
- dětský workshop k hudebnímu projektu „Dust in the Groove“ (16. 6. 2018)
- „Týden dětí s MZM“ (srpen 2018)
- „Magnetický sever, východ – otevření výstavy pro děti (9. 10. 2018)
- „Magnetický sever, východ“ – prohlídka výstavy s výtvarnou dílnou (24. 11. 2018)

Akce mimo MZM:

- „Apartmá princezen“ – státní zámek Valtice, expozice ze sbírek ODD

- účast na veletrhu „Go a Regiontour“ (leden 2018)
- výstava „Normalizační Brno – Štatl Františka Kressy“
- letní tábor Milovy – nadační fond Krtek (srpen 2018)
- „Festival vědy“ 2018 (září 2018)
- výstava „Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša“ (11. 9. – 31. 10. 2018)
- 10. ročník podzimní výstavy hub (22. 9. 2018)
- „Krása Janáčkových rukopisů“ (17. 11. – 9. 12. 2018)
- „Luční a mokřadní mechorosty“ – workshop (21. 11. 2018)
- „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“ (10.–30. 11. 2018)
- „Mykokosmos“ (8. 9. – 4. 11. 2018)

Projekt „Škola v muzeu“:

- Projekt má za cíl prostřednictvím vzdělávacích programů vytvořených dle Rámcového vzdělávacího programu a zaměřených na konkrétní věkové skupiny přiblížit žákům společenskovedná (prioritně historická) a přírodovědná témata probíraná v rámci školní výuky, a to v muzejním prostředí, které s probíranými tématy souvisí a vhodně je doplňuje. Muzeum se tak stává synonymem zábavného učení, místem, kde je radost přijímat povinné penzum informací, místem, kde vzdělání není nudou. Program je připravený ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a jako jediný v Česku propojuje muzejní prostředí s institucemi všech stupňů vzdělávacího systému České republiky. Uskutečnil se program „Tradiční setkání s učiteli v Dietrichsteinském paláci“ (26. 9. 2018).

Lektorované hodiny:

- „Pravěk Moravy“ (1. stupeň ZŠ)
- „Velká Morava“ (1. stupeň ZŠ)
- „Morava ve středověku“ (1. stupeň ZŠ)
- „Savci na Moravě“ (1. stupeň ZŠ)
- „Pravěk Moravy“ (2. stupeň ZŠ / víceletá gymnázia)
- „Velká Morava“ (2. stupeň ZŠ / víceletá gymnázia)
- „Cyril a Metoděj“ (1. stupeň ZŠ)
- „Raný středověk“ (2. stupeň ZŠ / víceletá gymnázia)
- „Morava ve středověku“ (2. stupeň ZŠ / víceletá gymnázia)
- „Savci na Moravě“ (2. stupeň ZŠ / víceletá gymnázia)
- „Raný středověk“ (SŠ, gymnázia)

Univerzita třetího věku

(místo konání Dietrichsteinský palác MZM, Zelný trh 8, Brno):

- „Dře jak Bulhar“ – PhDr. Jana Poláková, Ph.D. (4. 10. 2018)
- „Archeologické a antropologické výzkumy Moravského zemského muzea v Austrálii“ – Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D. (18. 10. 2018)
- „Eduard Horský – fotograf lidového oděvu a kulturní krajiny“ – PhDr. Helena Beránková (1. 11. 2018)
- „Z historie jihomoravských Charvátů“ – Mgr. Lenka Nováková (15. 11. 2018)
- „Výzkumné výpravy Ústavu Anthropos na africký kontinent“ – doc. Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D. (29. 11. 2018)
- „Česká divadelní moderna a avantgarda“ – Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D. (13. 12. 2018)
- „České romantické divadlo“ – Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D. (10. 1. 2019)
- „Akademická scéna: brněnský pokus takřka Osvobozený?“ – Mgr. Hana Kraflová (24. 1. 2019)
- „Houby luk a pastvin“ – Mgr. Hana Ševčíková (7. 2. 2019)
- „Příklady dvou pomezích podob rodinného loutkového divadla z brněnské proveniencí“ – PhDr. Jaroslav Blecha (21. 2. 2019)
- „Knihovnický a divadelní odkaz Jiřího Mahena“ – Mgr. Veronika Valentová, Ph.D. (7. 3. 2019)
- „Záchranné archeologické výzkumy Archeologického ústavu Moravského zemského muzea“ – Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D. (21. 3. 2019)
- „Lidový oděv na Brněnsku – proměny ženského a mužského kroje“ – Mgr. Markéta Tobolová (4. 4. 2019)
- „Problematika nerostných surovin u nás a v Evropě“ – RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D. (18. 4. 2019)
- „Poslední lovci a sběračky (mezolit) na Moravě“ – doc. PhDr. Martin Oliva, DSc. (2. 5. 2019)
- „Mineralogická exkurze do Oslavan“ – Mgr. Pavla Hřselová, Ph.D., RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D. (25. 4. 2019)

Výstavní oddělení

V roce 2018 pokračovaly výstavní projekty započaté v roce 2017 v rámci oslav 200. výročí založení MZM. Byly též otevřeny nové krátkodobé výstavy, pořádané ve spolupráci s odbornými odděleními.

Ve výstavních prostorách MZM se uskutečnily výstavní akce k oslavám ke 100. výročí založení republiky, plánovány byly i další výstavní projekty.

Dietrichsteinský palác:

- V přízemním výstavním sále byla v červenci ukončena výstava Dětského muzea „Analfabeta Negramotná“.
- Ke 100. výročí založení republiky následoval v sále i foyeru paláce další výstavní projekt, zaměřený na historii setkávání Slováků a Moravanů, „Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy 1848–1919“, připravený Historickým oddělením.
- V sále K. Valocha v Dietrichsteinském paláci proběhla výstava Oddělení dějin divadla, věnovaná výročí velké brněnské herečky Vlasty Fialové.
- Tuto výstavu vystřídal expozice „Tradiční lidová kultura – výkladní skříň státu – vděčný symbol národa“, uspořádaná Etnografickým ústavem jako další součást akcí k výročí založení republiky. V 1. poschodí v předsálí památníku K. Absolona pokračovala rozšířená expozice
- „Karel Absolon – manažer a strůjce velkých vizí“.
- V přednáškovém sále navazoval v první polovině roku 2018 cyklus prezentací Jihomoravského a Zlínského kraje na akci z roku předchozího.
- V sále Jana Jelínka po celý rok 2018 pokračovala výstava z roku 2017, věnovaná 200. výročí založení MZM, nazvaná „Chvála sběratelství – 200 let služby moravské kultuře a vědě“. Jejím tématem se stal vývoj sběratelství od jeho počátků přes založení Františkova muzea až po současné muzejní prezentace.
- Také v tomto případě se část výstavy přizpůsobila výstavnímu projektu ke 100. výročí založení republiky. Celá výstava byla společným dílem kurátorů muzeí historického a uměnovědného.

Biskupský dvůr – Mramorové sály:

- Střednědobou výstavu Entomologického oddělení „Toulky přírodou Moravy“ vystřídal v listopadu výstava Oddělení dějin hudby k výročí hudebního velikána Leoše Janáčka „Doma u Janáčků“.



Radmila Jarešová, vedoucí oddělení

Palác šlechtičen:

- V průběhu roku 2018 probíhaly práce spojené s rekonstrukcí objektu a přípravou nových stálých expozic.

Pavilon Anthropos:

- V suterénním výstavním sále setrvala dlouhodobá výstava „Zápas ichtyosarů“, jejíž základ tvořil soubor obrazů Zdeňka Buriana.
- Ve výstavním prostoru v 1. podlaží se po ukončení prodloužené výstavy „Vítejte u neandertálců“ otevřel v měsíci říjnu výstavní projekt ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze „SCOTT 4“.

Památník Leoše Janáčka:

Ve výstavním prostoru Památníku průběžně probíhaly drobnější výtvarné výstavy, pořádané Oddělením dějin hudby.

- Stejným tématem roku 2018 bylo uspořádání výstav k výročí Leoše Janáčka. Jednalo se například o expozici „Příhody lišky Bystroušky – rukopisy Leoše Janáčka“ nebo o výstavu „Krása Janáčkových rukopisů“, která byla otevřena listopadu v Janáčkově divadle v Brně.

Dům Jiřího Gruše:

Úsilí bylo v průběhu celého roku 2018 zaměřeno na postupné doplňování stálých expozic a na opravy a úpravy stávajících výstav.

Další výstavní projekty:

- Ve Starém zámku Jevišovice proběhla příprava nových návštěvnických okruhů a úpravy v celém areálu zámku.
- Památník Bible kralické doznal úprav stávajících expozic. Výstavní oddělení se podílelo na likvidacích výstav z roku 2017, které přesahovaly do roku 2018, a na opravách a údržbě stávajících expozic a prostor, jež mu byly svěřeny.



Události roku 2018



Dětské muzeum a pracoviště lektorů

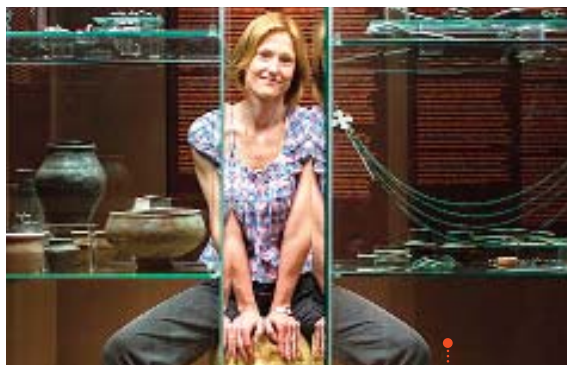
Dětské muzeum (DM) ve své muzejně-pedagogické a lektorské činnosti navázalo na předchozí období a pokračovalo i v roce 2018 v tvorbě a realizaci celé řady doprovodných programů pro různorodé muzejní publikum, zahrnující žáky mateřských, základních i středních škol, zájmové skupiny, rodiny s dětmi, seniory i osoby zdravotně znevýhodněné. Stěžejní, obsahově i časově náročnou aktivitou oddělení byla příprava tematických edukačních programů dle RVP včetně didaktických listů pro základní a střední školy k nové muzejní expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“.

Výstavy – vlastní autorské projekty pro děti a rodiny:

- Výstavu „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“, pořádanou od 25. 10. 2017 do 31. 7. 2018, navštívilo celkem 1 703 osob z řad veřejnosti.
- Výukový program pro školy navštívilo přibližně 1 750 žáků (včetně handicapovaných osob).
- Výstavu doprovodilo od února do června 2018 celkem pět tvořivých akcí pro rodiny s dětmi (výtvarné a literárně-dramatické workshopy), které navštívilo celkem 201 účastníků. Jednalo se o tyto akce: „Japonské příběhy a zvyky“; „Sobota s Bětou Analfabetou“; „Knihožrouci, knihomolové a další knižní havěť“; „Latinská Amerika ve světě pohádkových příběhů a vyprávění“; „Na slovíčko s Pavlem Čechem“ a „Pes v kultuře“.
- Doprovodný program k výstavě se rovněž uskutečnil v rámci akce „Muzejní noc“.

Tematické programy pro veřejnost:

- Na 1. 5. 2018 Dětské muzeum v rámci oslav 90 let mamuta připravilo pro rodiny s dětmi program k výstavě „Vítejte u neandertálců“.
- Od 24. 7. do 26. 7. 2018 se uskutečnila spolupráce v rámci přípravy a realizace speciálních edukačních programů pro pacienty Dětské nemocnice Brno.
- V říjnu 2018 proběhla dětská vernisáž k výstavě „Magnetický sever, východ“, kde byl připraven pro



Mgr. Sylva Brychtová, vedoucí oddělení

- děti speciální program, v listopadu se v rámci této výstavy uskutečnil doprovodný výtvarný program pro rodiny s dětmi, který navštívilo 50 účastníků.
- V prosinci 2018 připravilo Dětské muzeum v rámci oslav 100 let republiky doprovodný program pro rodiny s dětmi s vánoční tematikou „Vánoce jak je neznáme – Vánoce za první republiky“, který navštívilo bezmála 140 účastníků.
- Stejný program se uskutečnil o pár dní později pro osm dětí z Dětského domova Dagmar.

Tematické výukové programy pro školy:

- Výukový interaktivní program „Vítejte u neandertálců“, navazující na stejnojmennou výstavu, navštívilo celkem 2025 žáků.
- Výukový program ve výstavě „Chvála sběratelství: 200 let služby moravské kultuře a vědě“ navštívilo celkem 439 žáků.

Výukový program:

- „I. Od konce monarchie k samostatnému státu“ navštívilo 914 žáků a na něj navazující program
- „II. Od Protektorátu Čechy a Morava k Pražskému jaru“ navštívilo 220 žáků. Oba tyto programy doplnily expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“.

Prázdninové programy pro děti:

- Čtyřdenního programu „Jarní prázdniny v MZM“ „Toulky přírodou Moravy – hmyz mizející a přicházející“; „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“; „Bez nerostu nevyrostu“; „Chvála

sběratelství aneb co je to muzeum“) se zúčastnilo celkem 40 dětí.

- Pětidenního programu „Týden dětí s MZM“ se zúčastnilo celkem 40 dětí.

Další aktivity:

- V průběhu roku 2018 proběhlo celkem pět prezentací výstavy „Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih“ pro studenty dramatické výchovy na JAMU, studenty Ústavu románských jazyků a literatur Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (FF MU) a pro studenty muzeologie na FF MU.
- Na podzim 2018 na pravidelném setkání s učiteli byly představeny edukační programy v expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“.
- V listopadu 2018 uspořádalo naše oddělení v MZM setkání muzejních pedagogů na téma „Edukační programy věnující se problematice soudobých dějin v paměťových institucích“, kterého se zúčastnili rovněž muzejní edukátoři z dalších brněnských i mimobrněnských paměťových institucí. Na setkání mimo jiné proběhla prezentace edukačních programů v expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“.

vDále na oddělení v průběhu roku 2018 vykonalo odbornou praxi celkem pět studentů ze střední odborné školy a z vysokých škol.

Výpůjčky výstavních kolekcí DM:

- V roce 2018 opět pokračovala činnost týkající se kompletace výstavních kolekcí a jejich zapůjčování za úplaty jiným muzeím (domluva rezervací, příprava smluv, předávání výstavních kolekcí, kontrola výstavních kolekcí, pravidelná údržba předmětů).
- V roce 2018 byly zapůjčeny tři výstavní kolekce a jednotlivé předměty sedmi institucím.



Úsek ekonomicko-provozního
náměstka generálního ředitele





Ing. Monika Svobodová, LL.M.,
 Ekonomicko-provozní náměstek generálního ředitele,
 vedoucí ekonomického odd.

Zpráva o finančním hospodaření Moravského zemského muzea za rok 2018

1. Výsledek hospodaření

Hospodářský výsledek MZM za rok 2018 z hlavní a hospodářské činnosti je 0,- Kč.

MZM již při stanovení závazných ukazatelů rozpočtu na rok 2018 vnímalo rozpočet jako podfinancovaný. Tento názor je ostatně dlouhodobý. Částečné vyrovnání se v roce 2018 dařilo naplňovat pomocí projektu DKRVO z Ministerstva kultury ČR.

Srovnání dosaženého výsledku hospodaření a předchozích 5 let je uveden v následující tabulce a grafu:

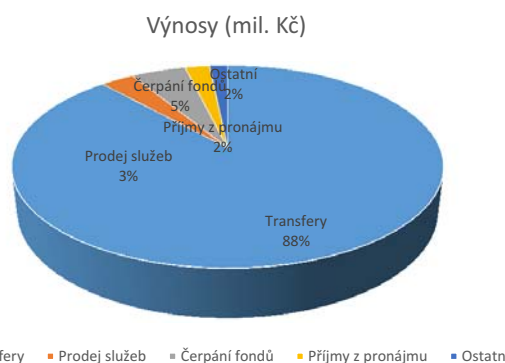
Výsledek hospodaření 2013–2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
výsledek hospodaření	23	76	1429	48	0	0



Analýza nejvýznamnějších výnosů je uvedena v následující tabulce a grafu:

	Transfery	Prodej služeb	Čerpání fondů	Příjmy	Ostatní
Výnosy (mil. Kč)	143	4,9	7,9	3,6	2,6



Důležitý podíl na financování MZM představují výnosy ze vstupného a výnosy z krátkodobého a dlouhodobého pronájmu.

Zejména z důvodu havarijního stavu budovy Kapucínské náměstí 2/4 dosáhly příjmy z pronájmu (účet 603) pouze 90 % plánovaných výnosů, tj. o 408 tis. Kč méně, než stanovil rozpočet.

Výnosy z prodeje služeb (účet 602) dosáhly částky o 400 tis. vyšší oproti plánu, tj. 109 % plánovaných výnosů.

Návštěvnost většiny objektů MZM zaznamenala v roce 2018 nárůst oproti roku 2017. Stalo se tak

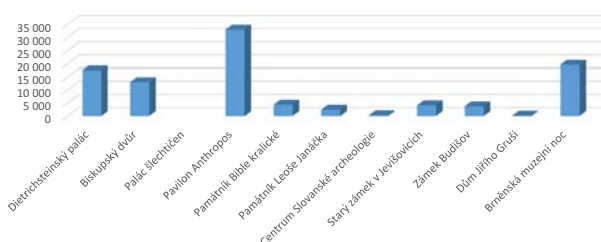
i přesto, že došlo k uzavření Paláce šlechtičen. Vzhledem k velkému zájmu návštěvníků byla až do 30. 6. 2019 prodloužena výstava „Chvála sběratelství: 200 let moravské kultury a vědě“ v Dietrichsteinském paláci. Při příležitosti oslav 100. výročí vzniku samostatného Československa připravilo MZM tři výstavní projekty: „Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919“, „Tradiční lidová kultura – výkladní skříň státu - vděčný symbol národa“ a „Srpen 1968 mezi dějinnými osmičkami“. Díky úspěšným výstavním projektům a bohaté nabídce lektorských a vzdělávacích programů pro školy se naplnil předpoklad zvýšené návštěvnosti.

Zvýšení návštěvnosti objektů Moravského zemského muzea je patrné z následujícího grafu:

Návštěvnost 2018 – výstavy a stálé expozice

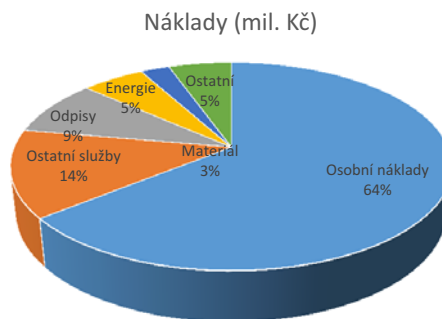
Objekt	2018
Dietrichsteinský palác	17 413
Biskupský dvůr	12 959
Palác šlechtičen	
Pavilon Anthropos	32 953
Památník Bible kralické	4 337
Památník Leoše Janáčka	2 460
Centrum Slovanské archeologie	373
Starý zámek v Jevišovicích	4 066
Zámek Budišov	3 783
Dům Jiřího Gruši	245
Brněnská muzejní noc	19 500
Celkem	98 089

Návštěvnost 2018 - výstavy a stálé expozice



Celkové náklady za rok 2018 včetně nákladů na hospodářskou činnost činily 162 mil. Kč. Analýza nejvýznamnějších nákladů je uvedena v následující tabulce a grafu:

Náklady (mil. Kč)	Osobní náklady		Ostatní služby		Odpisy		Materiál	
	104	22	14,1	8,9	4,1	8,9		



■ Osobní náklady ■ Ostatní služby ■ Odpisy ■ Energie ■ Materiál ■ Ostatní

Nejvýznamnější položkou nákladů jsou osobní náklady. Mzdové náklady byly čerpány přesně v částkách odpovídajících časovému členění. V závěru roku 2018 byla rozpočtovým opatřením číslo 24 jednorázově zvýšena položka na platy o 1 mil. Kč, a tím se podařilo vytvořit finanční rezervu na vyplacení individuálních mimořádných odměn pracovníkům muzea za mimořádné pracovní výkony a úkoly vykonané nad rámec pracovních náplní a povinností.

Druhou nejvýznamnější položkou nákladů jsou ostatní služby (účet 518), kde jsou účtovány i služby hrazené z účelových prostředků. Významným provozním nákladem jsou úklidové služby ve výši 5,1 mil. Kč. Na výstavní činnost vynaložilo MZM 2,4 mil. Kč a na nákup sbírkových předmětů 0,8 mil. Kč.

2. Hospodářská činnost

Hospodářská činnost v MZM spočívá v dlouhodobých a krátkodobých pronájmech nemovitého majetku a v prodeji upomínkových předmětů.

Zejména z důvodu havarijního stavu budovy Kapucínské náměstí 2/4, kterou museli opustit nájemníci bytů, dosáhly příjmy z pronájmu (účet 603) pouze 90 % plánovaných výnosů, tj. o 408 tis. Kč méně, než stanovil rozpočet.

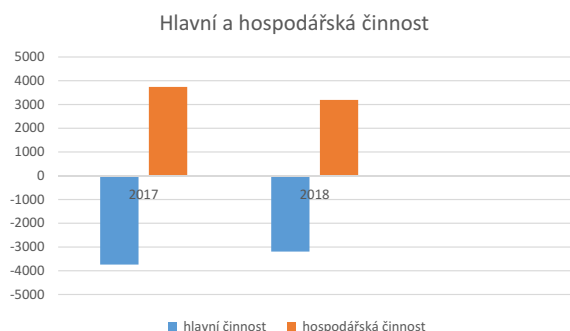
Náklady související s hospodářskou činností zahrnují výdaje související s prodejem zboží, spotřebu energie, opravy a udržování a ostatní služby.

Výsledek hospodaření za hospodářskou činnost za rok 2018 činí 3.191.593,47 Kč.

Porovnání hlavní a hospodářské činnosti je uvedeno v následující tabulce a grafech:

Výsledek hospodaření v tis. Kč

Rok	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
2017	-3.739	3.739
2018	-3.192	3.192



3. Porovnání plánovaného rozpočtu a dosažené skutečnosti

Celkové náklady MZM včetně nákladů na hospodářskou činnost dosáhly 162 029 tis. Kč.

Z toho náklady na materiál (účet 501) činily 4 144 tis. Kč včetně materiálových nákladů hrazených z účelových prostředků. U provozních materiálových nákladů došlo k čerpání oproti rozpočtu vyššímu o 714 tis. Kč, tj. o 20 %. Zvýšené materiálové náklady na provoz byly čerpány mimo jiné na běžnou údržbu majetku a zajištění materiálových požadavků na výstavě.

Náklady na energie (účet 502) činily v roce 2018 8 871 tis. Kč, MZM v této nákladové položce plánovaný rozpočet nepřekročilo. Došlo k úspoře nákladů na energie ve výši 290 tis. Kč, což jsou 4 % plánované částky.

U nákupu drobného hmotného majetku došlo k překročení plánované sumy o 458 tis. Kč a náklady na nákup drobného hmotného majetku byly čerpány z fondu reprodukce. Zvýšené náklady na pořízení drobného majetku souvisely mj. s nutností náhrady zastaralého a nefunkčního IT vybavení a s modernizací pokladního systému.

Náklady na opravy a udržování (účet 511) byly vyšší o 779 tis. Kč a byly čerpány z fondu reprodukce majetku. Vyšší náklady na opravy souvisely zejména s nutnými havarijními opravami objektů MZM.

Částka určena na tuzemské a zahraniční cestovné byla vyčerpána v plné výši.

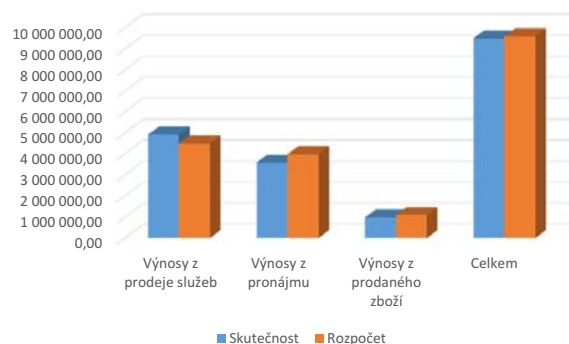
U položky „ostatní služby“ (účet 518) byl plánovaný rozpočet překročen o 705 tis. Kč, tj. o 3 %. V této nákladové položce jsou zahrnuty i služby hrazené z účelových prostředků. Významným provozním nákladem jsou úklidové služby ve výši 5,1 mil Kč. Na výstavní činnost vynaložilo MZM 2,4 mil. Kč a na nákup sbírkových předmětů 0,8 mil. Kč.

Celkové výnosy z prodeje služeb, zboží a z pronájmu za rok 2018 byly splněny na 99 %, z toho:

- výnosy z prodaného zboží byly v roce 2018 nižší oproti rozpočtu o 112 tis. Kč a byly splněny na 90 %,
- výnosy z prodeje služeb byly vyšší o 425 tis. Kč, byly tedy splněny na 109 %,
- výnosy z pronájmů byly nižší o 408 tis. Kč, poklesly tedy na 90 % plánovaného rozpočtu.

Porovnání těchto kategorií výnosů je uvedeno v následující tabulce a grafu:

	Skutečnost	Rozpočet	Rozdíl	%
Výnosy z prodeje služeb	4 924 986,90	4 500 000,00	424 986,90	109
Výnosy z pronájmu	3 592 411,51	4 000 000,00	-407 588,49	90
Výnosy z prodaného zboží	988 019,58	1 100 000,00	-111 980,42	90
Celkem	9 505 417,99	9 600 000,00	-94 582,01	99



MZM vykazuje za rok 2018 vyrovnaný hospodářský výsledek ve výši 0,- Kč.

Náklady i výnosy organizace jsou sledovány tak, aby zachytily případné negativní jevy působící nepříznivě na výsledky hospodaření muzea. MZM přijalo v roce 2018 opatření směřující ke zvýšení výnosů ze vstupného i z pronájmů. Vzhledem k velkému zájmu návštěvníků byla až do 30. 6. 2019 prodloužena výstava „Chvála sběratelství: 200 let moravské kultury a vědě“ v Dietrichsteinském pa-

láci. Díky úspěšným výstavním projektům a bohaté nabídce lektorských a vzdělávacích programů pro školy se naplnil předpoklad zvýšené návštěvnosti. Návštěvnost většiny objektů MZM zaznamenala v roce 2018 nárůst oproti roku 2017, a to i přesto, že došlo k uzavření Paláce šlechtičen.

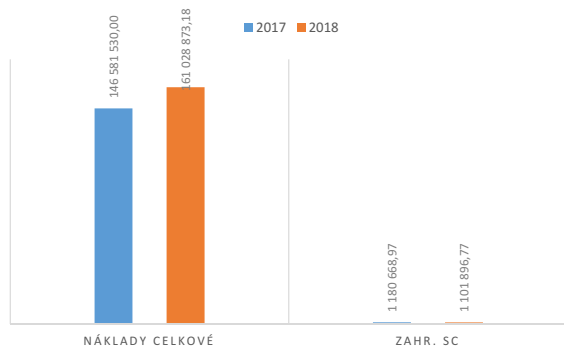
MZM i přes nepříznivě se vyvíjející skutečnosti a dopady na část rozpočtových příjmů zajistilo v roce 2018 vyrovnaný hospodářský výsledek.

4. Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje na tuzemské a zahraniční cestovné byly čerpány v souladu s rozpočtem ve stoprocentní výši.

Podíl výdajů na zahraniční pracovní cesty na celkových nákladech je uveden v následující tabulce a grafu:

Rok	Náklady celkové	Zahr. cesty	%
2017	146 581 530,00	1 180 668,97	0,81
2018	161 028 873,18	1 101 896,77	0,68

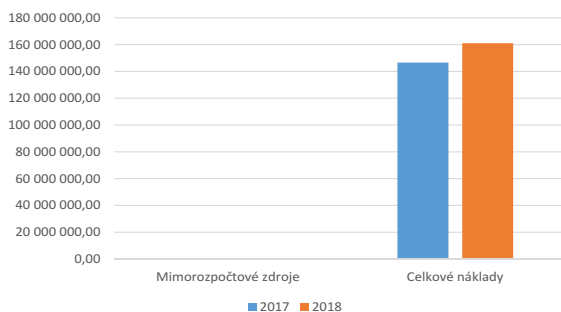


5. Mimorozpočtové zdroje financování

Finanční podporu poskytly MZM v roce 2018 tyto subjekty:

Poskytovatel	Druh projektu	Název projektu	Kč
ČVICO M	dotace	NATHIST-IZRAEL	40 000,00
Masarykova univerzita	dotace	NAKI-Kramářské písně v b(?)rněnských historických fondech	302 479,30
GAČR	grant	Nedestruktivní určování přepálených artefaktů v mladopaleolitických souborech	134 920,30
SMB	dotace	Příhody líšky Bystroušky	28 000,00
SMB	dotace	Divadlo nesmí být lidu komedií	40 000,00
SMB	dotace	Magnetický sever, východ	17 000,00
JMK	dotace	Brněnská muzejní noc	31 000,00
JMK	dotace	Příhody líšky Bystroušky	60 000,00
Zlínský kraj	dotace	Prezentace muzeí Zlínského kraje v rámci 200. výročí založení MZM	118 102,00

Rok	Mimorozpočtové zdroje	Celkové náklady
2017	659 626,00	146 581 530,00
2018	71 501,60	161 028 873,18



6. Fondy organizace

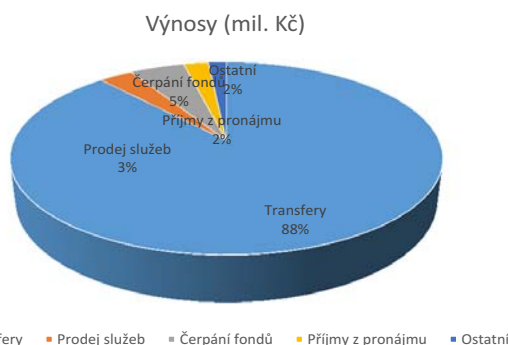
V roce 2018 nebyly tvořeny přiděly fondům vzhledem k nulovému výsledku hospodaření.

Byl čerpán rezervní fond na pokuty penále v celkové výši 9 tis. Kč. Zůstatek rezervního fondu činil k 31. 12. 2018 470 tis. Kč.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl čerpán v souladu se „Zásadami čerpání prostředků FKSP Moravského zemského muzea“, zejména na stravování.

Podíl zdrojů získaných zapojením fondů na celkových zdrojích je uveden v následující tabulce a grafu:

	Prodej Transfery	Čerpání služeb	Příjmy fondů z pronájmu	Příjmy Ostatní	
Výnosy (mil. Kč)	143	4,9	7,9	3,6	2,6



7. Mzdové náklady

Rozbor mzdových nákladů a hodnocení plnění stanoveného limitu počtu zaměstnanců MZM v roce 2018.

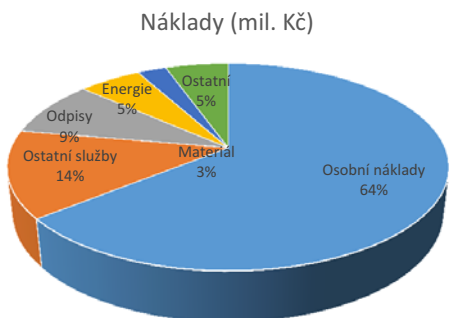
V roce 2018 byl plánovaný počet zaměstnanců 187, skutečný počet zaměstnanců činil 182.

Průměrný evidenční fyzický počet zaměstnanců byl 201 a průměrný přepočtený počet zaměstnanců představoval 182.

Rozpočet mzdových prostředků a mimorozpočtové prostředky roku 2018 na platy a ostatní osobní náklady činily 75.585.227,- Kč.

Podíl osobních nákladů na celkových nákladech MZM je uveden v následující tabulce a grafu:

	Osobní náklady	Ostatní služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
Náklady (mil. Kč)	104	22	14,1	8,9	4,1	8,9



■ Osobní náklady ■ Ostatní služby ■ Odpisy ■ Energie ■ Materiál ■ Ostatní

Prostředky na platy a ostatní osobní náklady (OON) byly čerpány v celkové výši 75.476.732,- Kč, úspora představovala výslednou částku 108.495,- Kč.

Tyto prostředky byly čerpány:

- na platy – kulturní aktivity,
- na platy – věda a výzkum,
- na platy – NAKI,
- na platy – GAČR.

OON včetně mimorozpočtových zdrojů byly čerpány v celkové výši 8.534.759,- Kč.

Tyto zdroje byly čerpány:

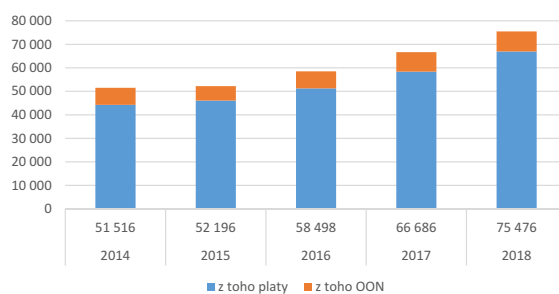
- na OON – kulturní aktivity,
- na OON – věda a výzkum,
- na OON – IROP,
- na OON – VISK,
- na OON – NAKI,
- na OON – Czech in.

Náhrady za pracovní neschopnost činily 184.441,- Kč a jsou zahrnuty do čerpání mzdových prostředků.

Čerpání mzdových prostředků v letech 2014–2018 v tis. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Čerpání mzdových prostředků	51.516	52.196	58.498	66.686	75.476
z toho platy	44.262	46.085	51.250	58.376	66.941
z toho OON	7.254	6.111	7.247	8.310	8.535

Čerpání mzdových prostředků



8. Bezúplatné převody majetku

V Moravském zemském muzeu nebyly v roce 2018 uskutečněny bezúplatné převody majetku. S právními účinky ke dni 1. 11. 2018 došlo v roce 2019 k zápisu směny pozemků s obcí Rebešovice do katastru nemovitostí.

9. Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

V roce 2018 byly v MZM ukončeny následující vnější a vnitřní kontroly:

Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno I, kontroloval odvod daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2013 a 2014.

- Doměřená daň činila 63.270,- Kč za rok 2013 a 53.960,- Kč za rok 2014.
- Předmětem kontroly interního auditu bylo přenechání dlouhodobého majetku do dočasného užívání cizím osobám. Nebylo zjištěno závažné porušení.

10. Veřejné zakázky

V roce 2018 byly realizovány veřejné zakázky zejména v oblasti investic – stavebních prací. Tyto investice mají dopad na přírůstky majetku – jedná se o technické zhodnocení budov v roce 2018 (a podle plánu též v roce 2019).

Finančně nejvýznamnějšími veřejnými zakázkami byly:

- DP, odvlhčení opěrné zdi – realizace v průběhu dvou let, v roce 2018 uhrazeno 20 627 771,98 Kč
- KN 2/4, rekonstrukce střechy – realizace v průběhu dvou let, v roce 2018 uhrazeno 15 100 007,95 Kč
- ZT 7, rekonstrukce elektroinstalace, v roce 2018 uhrazeno 2 324 234,97 Kč



Události roku 2018





Ing. Michaela Kaděrová, vedoucí Oddělení investic



Pavel Janský, vedoucí Oddělení správy budov

Úsek ekonomicko-provozního náměstka

Součástí úseku ekonomicko-provozního náměstka byla v roce 2017 následující oddělení:

Oddělení správy budov;
Oddělení investic;
Oddělení informatiky;
Oddělení údržby;
Bezpečnostní technik;
Oddělení ostraHy.

Oddělení investic

V oblasti investic byla řešena tato témata:

Zelný trh 7 – dokončení rekonstrukce elektroinstalace, dotace 5,485 mil.,

Palác šlechtičen – IROP, expozice loutek a etnografie, 99,9 mil.,

Palác šlechtičen – rekonstrukce výměňkové stanice, 2,5 mil.,

Dietrichsteinský palác – opěrná zeď, 22,75 mil.,

Rebešovice – centrální depozitář, I. etapa, 6,2 mil.,

Hudcova 76 – OPŽP, energetická modernizace objektu, 23 mil.,

Kralice – oprava střechy, 2 mil.,

Kralice – oprava opěrné zdi, 5 mil.,

Moravec – oprava části střechy, 1,2 mil. (nebudeli zjištěno napadení dřevokazným hmyzem) nebo IROP, „Expozice Vysočiny“, 99,9 mil.,

Na všechny uvedené záměry byl vypracován investiční záměr, případně aktualizován, nebo projektová karta v souladu s dotacemi EU.

Oddělení správy budov

I v roce 2018 bylo hlavní činností zabezpečení a realizace drobných oprav, pravidelná kontrola technického stavu objektů a zajištění správného chodu budov, včetně podatelny a recepčních služeb.

Oddělení ostraHy

Revize stávajících zabezpečovacích systémů, zabezpečení dozoru ve výstavách a expozicích. Navýšení fyzické ostraHy v průběhu konání Muzejní noci, divadel v Biskupském dvoře a oslav 100. výročí vzniku Československa.

Oddělení informatiky

Rozšiřování a inovace VPN (virtuální síť) mezi brněnskými objekty MZM (včetně objektů KN 2/4

a Hudcova), která následně umožní další rozvoj v oblasti ICT v MZM, s důrazem na – další rozšiřování používání IP telefonie v MZM, identifikace při přístupu na Internet, dohled na IT ve všech objektech, řízenou datovou síť přes server a domény, přihlašování a řízení počítačů přes doménu nebo přes tenkého klienta, používání jednoho společného datového serveru, webové rozhraní datového serveru.

- Dokončení přechodu na Windows 10.
- Obnova zastaralého parku PC a notebooků, skončení činnosti stanic s Windows XP.
- Pokračování sjednocení základních SW aplikací na počítačích MZM
- Realizace a zprovoznění webového datového prostoru – náhrady disku N.
- Realizace Diskového pole mimo MZM pro ukládání digitalizovaných dat a zálohy PC.
- Udržování a provozování SW Spisovka 3 pro vedení spisové služby v MZM.
- Udržování, servis a rozvoj SW pro intranetový WWW server.
- Vedení www stránek intranetu.
- Spolupráce na vedení stránek www.mzm.cz
- Péče o mobilní zařízení a realizace používání na výstavách MZM.
- Zajišťování mobilních služeb od Vodafone – rozšiřování, včetně zaměstnaneckého programu.
- Přechem na Vodafone LTE routery a datové služby na mimobrněnských pracovištích MZM jako náhrada ADSL od O2.
- Zajišťování nákupu výpočetní techniky přes elektronické tržiště.

PO a BOZP

Provádění kontrol BOZP na všech pracovištích se zaměřením na skladovací systémy (posuvné, stacionární), regály apod. včetně bezpečnosti práce při skladování a ukládání do regálů.

Kontrola dokumentace a záznamů na jednotlivých pracovištích – dostupnost aktuálních verzí řídicích dokumentů a z toho navazujících záznamů.

Prověření systému preventivních požárních úseků se zaměřením na plnění konkrétních povinností plynoucích z povinností Preventivistů PO.



Ivan Jánošík, vedoucí Oddělení ostraha



Ing. Karel Zouhar, vedoucí Oddělení informatiky

IČO: 00094862

Kapitola: 334

Právní forma: Příspěvková organizace

Okamžik sestavení: 04.02.2019 08:41:51

Předmet činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

ROZVAHA

Sestavená k 31.12.2018

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Moravské zemské muzeum

Zelný trh 6, 65937 Brno

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			1	2	3	4
			BĚŽNÉ			
	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ (netto)		
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		828 877 022,90	227 500 006,83	601 377 016,07	555 920 562,67
A.	Stálá aktiva		804 523 570,63	226 581 955,90	577 941 614,73	538 762 282,91
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		6 872 649,72	4 298 528,07	2 574 121,65	2 841 232,65
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.2.	Software	013	5 254 313,47	3 164 070,82	2 090 242,65	2 357 353,65
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 134 457,25	1 134 457,25	0,00	0,00
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	483 879,00	0,00	483 879,00	483 879,00
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		797 650 920,91	222 283 427,83	575 367 493,08	535 921 050,26
A.II.1.	Pozemky	031	34 359 172,38	0,00	34 359 172,38	34 359 172,38
A.II.2.	Kulturní předměty	032	1 443 668,20	0,00	1 443 668,20	425 818,20
A.II.3.	Stavby	021	582 903 745,17	142 928 620,11	439 975 125,06	437 303 230,50
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	91 825 229,18	48 046 750,17	43 778 479,01	47 974 817,18
A.II.5.	Pěstební celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	31 028 938,55	31 028 938,55	0,00	0,00
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	1 172 985,00	279 119,00	893 866,00	952 447,00
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	54 917 182,43	0,00	54 917 182,43	14 905 565,00
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00

04.02.2019

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)		
			1		2			3	4
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	NETTO			
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.	Oběžná aktiva		24 353 452,27	918 050,93	23 435 401,34	17 158 279,76			
B.I.	Zásoby		3 579 082,26	0,00	3 579 082,26	3 534 673,95			
B.I.1.	Pořízené materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.2.	Materiál na skladě	112	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.6.	Výrobky	123	2 510 865,21	0,00	2 510 865,21	2 529 900,21			
B.I.7.	Pořízené zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.8.	Zboží na skladě	132	1 068 217,05	0,00	1 068 217,05	1 004 773,74			
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.	Krátkodobé pohledávky		5 427 948,98	918 050,93	4 509 898,05	4 208 433,05			
B.II.1.	Odběratelé	311	1 641 909,96	918 050,93	723 859,03	1 441 820,09			
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	832 121,01	0,00	832 121,01	1 436 956,98			
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	132 340,00	0,00	132 340,00	103 349,00			
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.12.	Děchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

04.02.2019

2/5

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)				
			1		2			3		4	
			BRUTTO		KOREKCE			NETTO			
B.II.13.	Daň z příjmů	341	104 040,00	0,00	0,00	104 040,00	0,00				
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžité plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.30.	Náklady příštích období	381	505 585,76	0,00	0,00	505 585,76	328 851,31				
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	769 688,15	0,00	0,00	769 688,15	107 987,64				
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	1 442 264,10	0,00	0,00	1 442 264,10	789 468,03				
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		15 346 421,03	0,00	0,00	15 346 421,03	9 415 172,76				
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.9.	Běžný účet	241	14 385 482,25	0,00	0,00	14 385 482,25	8 632 063,99				
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	764 495,73	0,00	0,00	764 495,73	560 454,22				
B.III.15.	Ceniny	263	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B.III.17.	Pokladna	261	196 443,05	0,00	0,00	196 443,05	222 654,55				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
PASIVA	PASIVA CELKEM		601 377 016,07	555 920 562,67		
C.	Vlastní kapitál		579 074 088,84	541 429 660,50		
C.I.	Jmenní účetní jednotky a upravující položky		571 212 263,83	534 239 816,66		
C.I.1.	Jmenní účetní jednotky	401	550 375 712,72	514 676 384,46		
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	26 435 970,00	25 207 926,34		

04.02.2019

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		MINULÉ	
			BĚŽNÉ			
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00	0,00	0,00
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-1 915 448,26	-1 915 448,26	-1 915 448,26	
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00	0,00	0,00
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	-3 683 970,63	-3 729 045,88	-3 729 045,88	
C.II.	Fondy účetní jednotky		7 861 825,01	7 189 843,84	7 189 843,84	
C.II.1.	Fond odměn	411	450 000,00	450 000,00	450 000,00	
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	940 516,71	610 460,76	610 460,76	
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	469 913,24	478 941,52	478 941,52	
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	10 001,00		0,00	0,00
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	5 991 394,06	5 650 441,56	5 650 441,56	
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00	0,00	0,00
D.	Cizí zdroje		22 302 927,23	14 490 902,17	14 490 902,17	
D.I.	Rezervy		0,00	0,00	0,00	0,00
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.	Dlouhodobé závazky		58 926,60	76 797,73	76 797,73	
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	50 000,00	50 000,00	50 000,00	
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	8 926,60	26 797,73	26 797,73	
D.III.	Krátkodobé závazky		22 244 000,63	14 414 104,44	14 414 104,44	
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.5.	Dodavatelé	321	6 563 299,94	1 834 802,09	1 834 802,09	
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	379 497,59	389 458,01	389 458,01	
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.10.	Zaměstnanci	331	5 436 475,00	4 962 162,00	4 962 162,00	
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	2 215 037,00	1 975 874,00	1 975 874,00	
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	955 433,00	853 173,00	853 173,00	

04.02.2019

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		MINULÉ	
			BĚŽNÉ			
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	34 200,00	
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžnía plnění	342	891 349,00	891 349,00	730 521,00	
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	3 981 070,00	3 981 070,00	1 537 428,00	
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00	0,00	
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	0,00	0,00	3 922,65	
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00	0,00	
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	0,00	0,00	0,00	
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	1 302 073,97	1 302 073,97	1 969 174,21	
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	30 030,53	30 030,53	59 528,73	
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	461 600,00	461 600,00	48 000,00	
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	28 134,60	28 134,60	15 860,75	

Razítko:



Moravské zemské muzeum
Ekonomické oddělení
688 37 Brno, Zelný trh 6
IČ: 00094862, DIČ: CZ00094862
www.mzm.cz
80

Sestavil: JANA KOJÁNKOVÁ
ALANUJÍ ČESTNÍ
Telefon: 533 435 240

Datum a podpis: 4. 2. 2019

Kontroloval/Schválil:

Mgr. J. MITRÁČEK Ph.D.

Mgr. M. VYBÍRALOVÁ

Mgr. P. VAJTLEROVÁ

Telefon: 533 435 302

Datum a podpis: -02-2019

IČO: 00094862

Kapitola: 334

Právní forma: Příspěvková organizace

Okamžik sestavení: 04.02.2019 08:42:11

Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Sestavený k 31.12.2018

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Moravské zemské muzeum

Zelný trh 6, 65937 Brno

MÚZO Praha s.r.o.

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
A.	NÁKLADY CELKEM		1 001 007,17	1 001 007,17	146 581 530,19	1 249 756,92
A.I.	Náklady z činnosti		1 001 007,17	1 001 007,17	146 155 075,15	1 249 756,92
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	4 144 144,95	0,00	3 927 541,86	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	8 314 481,60	556 108,48	8 454 812,85	390 341,10
A.I.3.	Spotřeba jiných neskliadovatelných dotacívek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	429 109,25	347 925,96	320 280,01	477 059,50
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	-8 240,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	-699 894,00	0,00	-488 441,10	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	2 632 904,06	12 779,96	2 522 542,22	21 305,12
A.I.9.	Cestovné	512	2 043 226,97	0,00	2 099 064,75	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	142 623,82	0,00	208 975,93	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	-549 387,46	0,00	-657 092,90	12 000,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	21 923 560,97	84 192,77	24 077 997,95	172 338,20
A.I.13.	Mzdové náklady	521	75 476 732,00	0,00	66 508 981,00	176 713,00
A.I.14.	Základní sociální pojištění	524	24 729 139,00	0,00	21 856 893,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	197 206,94	0,00	176 188,71	0,00
A.I.16.	Základní sociální náklady	527	3 720 890,63	0,00	2 997 883,30	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	58 422,41	0,00	106 799,89	0,00
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	56 021,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	9 028,28	0,00	39 270,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiné bezúplatné předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00

04.02.2019

1/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
A.I.26.	Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	14 153 019,36	0,00	12 074 216,00	0,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00	-62 500,73	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	984 285,51	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 471 171,84	0,00	977 726,97	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	1 405 856,76	0,00	966 154,44	0,00
A.II.	Finanční náklady		33 865,29	0,00	27 871,04	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	23 464,54	0,00	25 581,52	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	10 400,75	0,00	2 289,52	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů		408 485,00	0,00	398 584,00	0,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	190 000,00	0,00	230 000,00	0,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	218 485,00	0,00	168 584,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
B.	VÝNOSY CELKEM		157 837 279,71	4 192 600,64	142 842 975,64	4 988 311,47
B.I.	Výnosy z činnosti		14 651 533,89	4 192 600,64	11 100 730,42	4 988 311,47
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	4 777 267,86	147 719,04	5 460 420,47	498 986,62
B.I.3.	Výnosy z promějnu	603	0,00	3 592 411,51	1 093,00	4 024 705,21
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	535 549,49	452 470,09	499 439,69	464 619,64
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00	37 928,83	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	20 000,00	0,00	4,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	600 000,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	7 920 023,89	0,00	5 050 685,38	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	798 692,65	0,00	51 169,05	0,00
B.II.	Finanční výnosy		1 435,11	0,00	1 328,10	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	1 435,11	0,00	1 328,10	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecanění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		143 184 310,71	0,00	131 740 917,12	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	143 184 310,71	0,00	131 740 917,12	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	0,00	0,00	0,00	0,00

04.02.2019

3/4

Číslo položky	Název položky	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4		
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ				
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-2 783 108,47	3 191 593,47	-3 339 970,55	3 738 554,55
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-3 191 593,47	3 191 593,47	-3 738 554,55	3 738 554,55

Sestavil: JANA VRANĀKOVĀ
HLAVNÍ ÚČETNÍ
Telefon: 533 435 870
Datum a podpis: 4.2.2019 *Jl*

Razítko:

 Moravské zemské muzeum
 Etymologické oddělení
 659 37 Brno, Zelný trh 6
 IČ: 00094862, DIČ: CZ00094862
 www.mzmu.cz
 80

Kontroloval/Schválil:
Mgr. J. Štěpánková
 E-P. NAŘÍZOVATEL
 Telefon: 533 435 902
 18.2.2019
 GENEZANAN REDITEC
 Datum a podpis: - 4 - 02 - 2019 *Jl*

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚKOVÝCH ORGANIZACÍ

ZAM 1-04 U Výkaz o zaměstnanosti regulované vládou


Období Rok	Kapitola	Učetní jednotka	Typ organizace	Schválený rozpočet - Počet zaměstnanců v celoročním vyjádření	z toho:		Rozpočet po zmiňování - úvazky zaměstnanců v ročním průměru	Hodnota počet na 2 deset. místa
					a	b		
12.2018	334	Ministerstvo kultury						
Ústřední orgán státní správy								
			zaměstnanci v pracovním poměru-výjma zaměstnanců na služebních místech	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jednotlivé organizační složky státu - státní správa								
			zaměstnanci v pracovním poměru-výjma zaměstnanců na služebních místech	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jednotlivé SOBCPO								
			zaměstnanci v pracovním poměru-výjma zaměstnanců na služebních místech	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní organizační složky státu								
			zaměstnanci v pracovním poměru-výjma zaměstnanců na služebních místech	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Státní příspěvkové organizace								
			zaměstnanci v pracovním poměru-výjma zaměstnanců na služebních místech	187,00	0,00	0,00	187,46	0,00
			zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě	187,00	0,00	0,00	187,46	0,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

04.02.2019

1/3

Typ organizace	Skutečnost od počátku roku - průměrný počet zaměstnanců přepočtený	v tom:						Skutečnost - evidenci počet úvazků ke konci sledovaného období	z toho:	
		úvazky v limitu regulace zaměstnanosti		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z nároků z nespolebných výdatí		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z mimospočetkových zdrojů				
		EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní			
b	3	3a	3b	3c	3d	3e	3f	4	4a	
1100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1101	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1102	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1103	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1104	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1201	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1202	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1203	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1204	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1301	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1302	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1303	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1304	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1400	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1401	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1402	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1403	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1404	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5000	181,82	0,00	181,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	181,82
5001	181,82	0,00	181,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	181,82
5002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

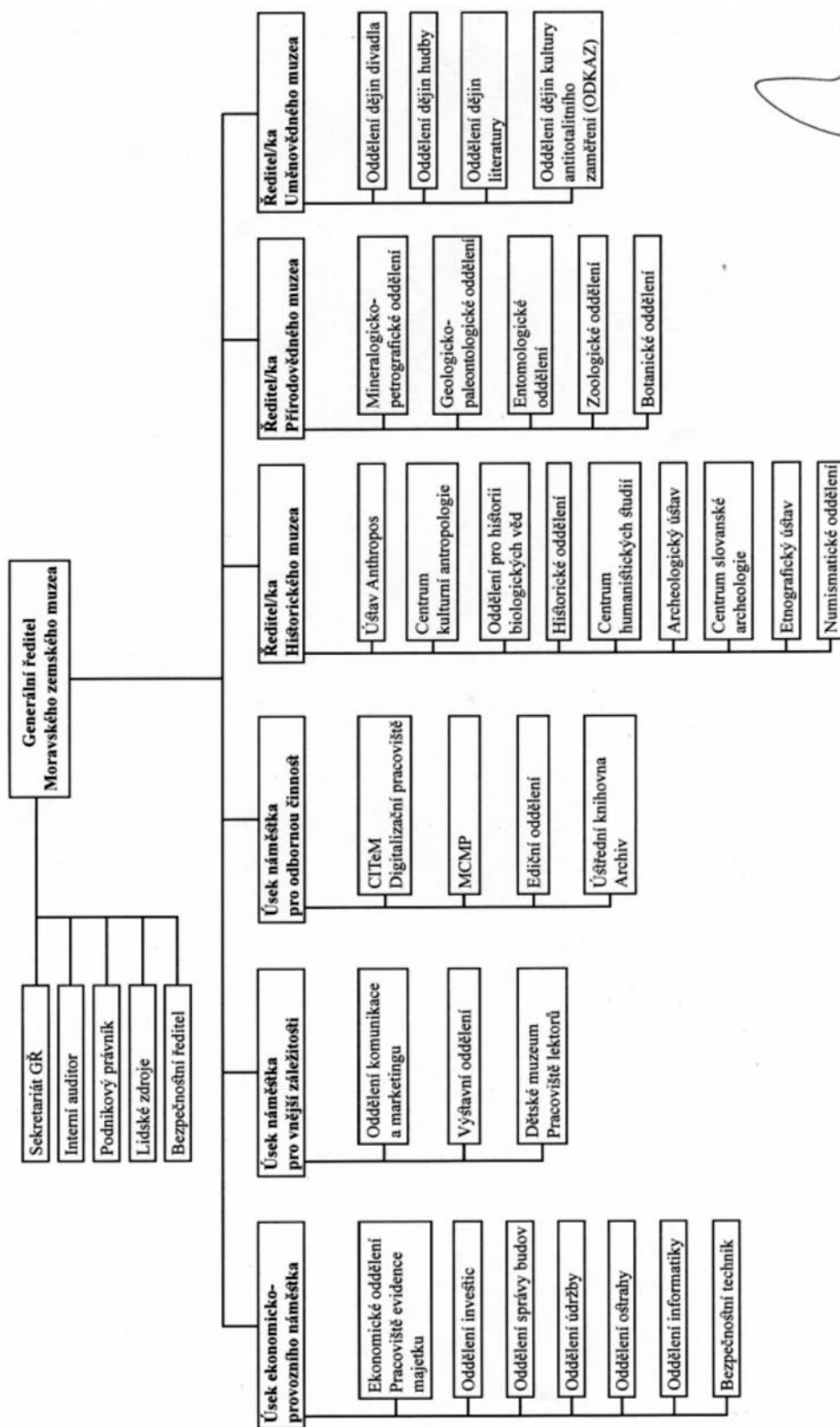
Sestavil: JANA KVAČKOVÁ
 HLAVNÍ ÚČETNÍ
 Telefon: 533 435 290
 Datum a podpis: 4. 2. 2019

Razítko:

 Moravské zemské muzeum
 Elkanovské oddělení
 659 37 Brno, Želýův úh 6
 IČ: 00094662, DIČ: CZ00094662
 www.mzm.cz
 80

Kontroloval/Schválil:
 Mgr. J. Hladík Ph.D.
 B.P. NÁHLEŽNÝ
 Telefon: 533 435 302
 Datum a podpis: 4. 02. 2019



Organizační struktura Moravského zemského muzea - od 1. 7. 2018



Zpráva o plnění cílů IP DKRVO za rok 2018

Moravské zemské muzeum, výzkumná organizace MK000094862

Úvod

Předložená zpráva o plnění cílů stanovených DKRVO Moravské zemské muzeum (MK000094862) za rok 2018 je sumárním přehledem činnosti vycházejícím z údajů vyžádaných koordinátory činnosti řešitelského týmu výzkumné organizace na řešitelích dílčích úkolů vyplývajících z platné *Vědecké koncepce Moravského zemského muzea výzkumné organizace na léta 2016–2021*.

Vyžádáno bylo 1) **Hodnocení stanovených cílů vědecké činnosti a jejich plnění v roce 2018** 2) **přehled uplatněných a neuplatněných výsledků s návazností na IP DKRVO, ale také bez této návaznosti (v samostatném soupisu)**, tzn. práce vědeckého charakteru otištěné v renomovaných odborných periodikách (pokud možno zapsaných na seznamu impaktovaných periodik) či recenzovaných sbornících z vědeckých konferencí, dále recenzované monografie, nebo alespoň kapitoly v nich, kritické edice či úvodní studie k nim, studie v katalogích i vlastní komentované katalogy k výstavám (vždy tisky s vlastním ISSN či ISBN). Jedná se o práce stránkované a termínované 31. prosincem 2018.

Z publikační činnosti vedle sumářů v jednotlivých položkách je v závěru zprávy jako **Přílohy** uvedeny přehledy všech známých uplatněných prací za rok 2018, případně těch, které nesou v roce 2017, nebyly však hlášeny v roce minulém. **Příloha** má tři části: 1. Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2018 dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2018 k 31. 1. 2019 a přehled neuplatněných výsledků s návazností na IP DKRVO společně se zdůvodněním, 2. Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2018, jejichž plán byl obsahem rozhodnutí MK o podpoře vydaných před r. 2018, 3. Přehled uplatněných výsledků bez návaznosti na IP DKRVO.

Průběh řešení a personální zabezpečení

Plnění cílů DKRVO Moravského zemského muzea za rok 2018 se účastnilo celkem 61 dílčích řešitelů. Prostředky DKRVO byly využity k zajištění řešení jednotlivých dílčích cílů členů vědeckého týmu Morav-

ského zemského muzea v intencích stanovených *Rozhodnutím Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb. (MK 76246/2018 OVV ze dne 28. 11. 2018)*. S podporou DKRVO probíhal pokračující terénní, muzejní a archivní výzkum (s navazujícími laboratorními analýzami, digitalizací studovaného materiálu, audio a video záznamů z nepublikovaných výzkumů a studijních textů či dalších nákladů prokazatelně spojitelných s výzkumem), který představoval základ a nezbytné východisko připravovaných výsledků. Jedním z hlavních cílů DKRVO bylo vedle vlastního terénního výzkumu navazující příprava, editování a publikování závěrů výzkumů formou odborných knih a kapitol v odborných knihách (kategorie B a C), článků ve sbornících (kategorie D), článků v impaktovaných časopisech, případně respektovaných zahraničních databázích (kategorie Jimp, Jsc) a v recenzovaném odborném periodiku (kategorie Jost), respektive veškeré úkony a konání s touto činností spojené. Cíle stanovené *Rozhodnutím* v bodě I., konstatují, že „*bude probíhat pokračující terénní, muzejní a archivní výzkum (s navazujícími laboratorními analýzami, digitalizací studovaného materiálu, audio a video záznamů z nepublikovaných výzkumů a studijních textů či dalších nákladů prokazatelně spojitelných s výzkumem), jenž bude základem a nezbytným východiskem připravovaných publikačních výstupů*“, byly naplňovány průběžně, což lze doložit celou řadou laboratorních analýz (často díky nabídce uvolněných kapacit realizovaných v renomovaných laboratořích), digitalizací studovaného materiálu či dalších nákladů prokazatelně spojitelných s terénním výzkumem, uložením a zpracováním získaného materiálu. Veškeré výsledky dosažené v roce 2018 korespondují s cíli platné *Vědecké koncepce Moravského zemského muzea výzkumné organizace na léta 2016–2021*. Obecně považujeme dosažené výsledky jako celek za uspokojivé a vědecky přínosné.

Čerpání uznaných nákladů

Náklady na aktuálně doložitelné výstupy a s jejich vznikem spojené náklady (vynaložené aktuálně do 1. prosince 2018) byly čerpány plně v souladu s podmínkami *Rozhodnutí Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na rok 2018 na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4*

odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb. (MK 76246/2018 OVV ze dne 28. 11. 2018) a jejich využití bylo maximálně efektivní.

Vedle využití přidělených finančních prostředků na nákup materiálu (odbornou literaturu, kancelářské potřeby, papír, tonery apod.), na cestovné zahraniční i tuzemské, na obnovu či pořízení DHMM (především elektroniky umožňující odbornou práci – stolní počítače, notebooky, tiskárny, apod.), na opravy a udržování vědeckých kapacit, osobní i doplňkové náklady na energii (veškeré účetní doklady za měsíce leden – prosinec 2018 budou předány dne 25. 1. 2019 na podatelnu MK ČR) a dále bylo realizována jedna investiční akce: systém datových uložení NAS QNAP, včetně disků Western Digital pro zálohu dat z výzkumné činnosti 430. 000,- Kč

Komentář k publikacím uvedeným v Rozhodnutí Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb. (MK 76246/2018 OVV ze dne 28. 11. 2018):

Soupis recenzovaných publikací připravovaných, editovaných či tištěných v roce 2018 s podporou IP DKRVO (vč. časopisů)

Recenzovaná periodika

Cíle roku 2018 (plánovaná příprava, editace, tisk):

Acta Musei Moraviae – sci. soc. 103 / 1, 2 – **splněno, číslo 2 bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019**

Acta Musei Moraviae – sci. biol. 103 / 1, 2 – **splněno, číslo 2 bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019**

Acta Musei Moraviae – sci. geol. 103 / 1, 2 – **splněno, číslo 2 bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019**

Folia ethnographica 52 / 1, 2 – **splněno**

Folia numismatica 32 / 1, 2 – **splněno, číslo 2 bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019**

Folia Mendeliana 54 / 1, 2 – **splněno, budou předány s dodávkou 31. 1. 2019**

Anthropologie 56 / 1–3 – **splněno**

Recenzované monografie

Převod z cílů roku 2017, plánovaná příprava a editace v roce 2017, uplatnění a tisk v roce 2018

Beránková, H. – Josef Klvaňa – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Janáčková, L. – Malé divadlo hudby v Brně (pracovní název) – z důvodu nastoupení řešitelky na mateřskou dovolenou bylo vydání publikace odloženo
Poláková, J. – Čtrnáct barev Vánoc – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Cíle roku 2018 (plánována příprava, editace, tisk):

Blecha, J. – Putování s Muzejní maringotkou (500 výtisků) – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Blecha, J. – Loutkářské umění (publikace k expozici) – Prosíme o změnu uplatnění výsledku z roku 2018 na rok 2020, pokud to bude možné. Posun termínu nastal neplánovaně, otevření expozice je přesunuto na srpen 2020 vzhledem k aktuálnímu řešení projektu IROP.

Břečka, J. – Brněnský kaleidoskop času (Výběr událostí a osobností dějin města ve 20. století) – splněno

Čižmářová, J. – Staré Hradisko a Němčice nad Hanou. Spony – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Mitáček, J., Galuška, L. – Uherské Hradiště – Sady: 500 let nejranějšího křesťanství ve střední Evropě I. – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Nerudová, Z. – Základní příručka paleolitických technologií: jak přežít ve starší době kamenné (Studie Centra kulturní antropologie / Study Series of the Centre for Cultural Anthropology 4/2018) – splněno

Salaš, M. – Kovová depozita mladší doby bronzové z hradiska Réna u Ivančic – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Další výsledky typu B připravované na rok 2018 v rámci činnosti VO, avšak tištěné jinými subjekty.

Břečka, J. – S bombardéry na válečném nebi. Kyjováci u Třistajedenáctky. – splněno

Malý, F. (ed.): Moravské vánoční pastorely na latinský text, Kritická edice – splněno, bude předáno s dodávkou 31. 1. 2019

Přehled dílčích projektů výzkumných a vývojových pracovníků Moravského zemského muzea podílejících se v rámci DKRVO na řešení úkolů dlouhodobého koncepčního rozvoje Moravského zemského muzea, v.o. v roce 2018:

Prostředky DKRVO budou použity k zajištění řešení jednotlivých dílčích úkolů členů vědeckého týmu

Moravského zemského muzea v intencích stanovených cílů výzkumu (viz níže jednotlivé stanovené cíle a výsledky dílčích projektů). S podporou DKRVO bude probíhat pokračující terénní, muzejní a archivní výzkum (s navazujícími laboratorními analýzami, digitalizací studovaného materiálu, audio a video záznamů z nepublikovaných výzkumů a studijních textů či dalších nákladů prokazatelně spojitelných s výzkumem), jenž bude základem a nezbytným východiskem připravovaných publikačních výstupů. Jedním z hlavních cílů DKRVO bude vedle vlastního terénního výzkumu navazující příprava, editování a publikování hodnocených druhů výsledků: odborných knih (kategorie B), kapitol v odborných knihách (kategorie C), článků ve sbornících (kategorie D), článků v impaktovaných periodikách (kategorie Jimp), v odborných periodikách zařazených v databázích ERIH či SCOPUS (kategorie Jneimp, Jsc) a v odborných recenzovaných periodikách (kategorie Jost), respektive veškeré úkony a konání s touto činností spojené. Z prostředků NNV bude finančně saturován výzkum DNA kosterních pozůstatků, jenž bude spojen s Archeologií č. 15, cíl 2 a Historií č. 36, cíl 2.

Cíle řazené abecedně dle příjmení dílčích řešitelů: **1.**

Botanika – garant: RNDr. Vladimír Antonín, CSc. (EF – botanika)

Cíl 1: Taxonomické a fylogenetické studie makromycetů s důrazem na celosvětovou biodiverzitu gymnopoidních, marasmioidních, mycenoidních a tricholomatoidních hub a některých dalších vybraných rodů. Cíl pro rok 2018 navazuje na cíle plněné v roce 2017. Práce na gymnopoidních, marasmioidních, mycenoidních a tricholomatoidních houbách (čeledi *Marasmiaceae*, *Omphalotaceae*, *Physalacriaceae*, *Tricholomataceae*, *Mycenaceae*) a některých dalších vybraných rodech makroskopických hub (např. *Cantharellus*, *Hygrophorus* a jiné) budou založeny jak na vlastních sběrech z území České republiky i ze zahraničí uskutečněných v minulých letech i v roce 2018, sběrech na plánovaných alespoň dvou zahraničních cestách v roce 2018, tak i na materiálu sbíraném spolupracujícími kolegy na celém světě. Nutná je rovněž revize materiálu studovaných rodů uloženého v herbáři MZM a položek zapůjčených z jiných našich i zahraničních herbářů. Výsledky budou publikovány v mezinárodních impaktovaných a recenzovaných časopisech.

Výsledky:

minimálně 8× J – článek v odborném periodiku, uplatnění v roce 2018

Cíl splněn. V roce 2018 je uplatněn výsledek 8× J, z toho 1× J je uplatněn v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

2.

Entomologie – garant: Mgr. Petr Baňář, Ph.D. (EG – zoologie)

Cíl 1: Taxonomie, morfologie a ekologie ploštic (Heteroptera) a brouků (Coleoptera). Zástupci infrařádu *Enicocephalomorpha* a čeledi *Aradidae* zkoumání v celosvětovém měřítku, ostatní čeledi výběrově, zejména s přihlédnutím k fauně západní Palearktické oblasti a Madagaskaru. Dlouhodobě zkoumané téma, výsledky průběžně publikovány. Intenzivní dlouhodobá spolupráce s Universitou v Antananarivu, Madagaskar, včetně terénních aktivit. V roce 2017 zahájen dlouhodobý výzkum obou skupin střední Evropy a východního Mediteránu, zejména bude studována fauna ČR, Řecka, Bulharska a Chorvatska, okrajově i fauna dalších zemí regionu.

Výsledky:

2× Jimp – článek v impaktovaném časopise, taxonomický článek, bude uplatněno v roce 2019 (v závislosti na úspěšném přijetí článku do tisku).

Cíl průběžně plněn. Výsledek 2× Jimp bude uplatněn v roce 2019.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× Jimp (článek v impaktovaném časopise Zootaxa).

3.

Etnologie – garantka: PhDr. Helena Beránková (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Známí i neznámí autoři národopisných fotografií z přelomu 19. a 20. století

Výsledky:

1× B – odborná kniha, bude uplatněno v roce 2018

2× Jost – studie v odborném recenzovaném periodiku. 1. téma bude uplatněno v roce 2018, 2. téma bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× B je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Výsledek 2× Jost, 1. téma, je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uvedený

odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti. Výsledek 2 x Jost, 2. téma, bude uplatněn v roce 2019.

Mimo plán vznikla studie 1× C – kapitola v odborné knize, téma: *Ztracená tvář Podluží. Tvrdoňice a Kostice*, která je uplatněna v roce 2018, do termínu 31. 12. 2018 a předána k 31. 1. 2019.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× C v monografii *Erotika v lidové kultuře*.

4.

Dějiny divadla – garant: PhDr. Jaroslav Blecha (AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl: Průzkum, dokumentace a hodnocení přeměn českého loutkového divadla – tzv. rodinné a spolkové loutkové divadlo, kočovné loutkové divadlo – v kontextu s evropským, resp. světovým loutkářstvím. Průběžné zpracování sbírky dokumentů kočovného marionetového divadla a tzv. rodinného loutkového divadla MZM (průzkum, akvizice, determinace, evidence, návrhy na konzervaci a restaurování). Tvorba expozice *Loutkářské umění a tradiční kultura na Moravě v zrcadle času*.

Výsledky:

2× B - odborná kniha, 1. téma: *Putování s Muzejní maringotkou* (publikace o historii loutkářského souboru při MZM), 2. téma: *Loutkářské umění* (publikace k expozici), bude uplatněno v roce 2018.

1× C – kapitola v odborné knize, téma: *Persecution of traditional puppeteers in former Czechoslovakia* (L'Institut international de la marionnette (IIM), Charleville-Mézières, Francie), bude uplatněno v roce 2018.

1× Jost - článek v recenzovaném českém časopise, téma: *Analýza materiálu z pozůstalosti Jindřicha Veselého*, bude uplatněno v roce 2018.

1× C – kapitola v odborné knize, téma: *Rodinné loutkové divadlo v kontextu slovenského loutkářství* v zahraniční publikaci *Slovenský Loutkář 1928*. (Slovenský ľudový umelecký kolektív, Bratislava, Slovensko), bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 2× B, 1. téma je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. U výsledku 2× B, 2. téma došlo ke změně uplatnění výsledku z roku 2018 na rok 2020. Posun termínu nastal neplánovaně, otevření expozice je přesunuto na srpen 2020. Výsledky 1× C, téma: *Rodinné loutkové divadlo v kontextu slovenského*

loutkářství a 1× Jost jsou uplatněny v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předány k 31. 1. 2019. U výsledku 1× C, téma: *Persecution of traditional puppeteers in former Czechoslovakia*, dojde ke změně uplatnění na rok 2019. K 31. 1. 2019 je bohužel k dispozici pouze vysázený a připravený text, vydání knihy závisí na zahraničním vydavateli, tuto okolnost jsme nemohli ovlivnit.

5.

Historie – garant: PhDr. Jan Břečka (AB – dějiny)

Cíl 1: Plánovaná publikace předkládá 64 medailonů osobností, spojených životem, dílem či osudem s městem Brnem v průběhu 20. století. Připomíná převážně významné skladatele, hudebníky, herce, vysokoškolské pedagogy, vojáky či odbojáře.

Výsledek:

1× B – monografie, název: *Brněnský kaleidoskop času (Výběr událostí a osobností dějin města ve 20. století)*, bude uplatněno v roce 2018

Cíl splněn. Výsledek 1 x B je uplatněn v roce 2018.

Cíl 2: Plánovaná publikace bude zachycovat osudy šesti letců z Kyjovska, kteří za 2. světové války sloužili u 311. československé bombardovací peruté RAF. Konce války se dožili pouze dva z nich, a ti museli po únoru 1948 emigrovat před komunistickou totalitou.

Výsledek:

1× B – monografie, autoři: Jiří Dunděra - Jan Břečka, název: *S bombardéry na válečném nebi. Kyjovjáci u Třístajedenáctky*. Městský úřad Kyjov, bude uplatněno v roce 2018

Cíl splněn. Výsledek 1× B je uplatněn v roce 2018.

6.

Geologie – garant: Mgr. Jakub Březina (DB – geologie a mineralogie)

Cíl 1: Vývoj terciérních ekosystémů v oblasti Centrální Paratethydy. Determinace a využití terestrických obratlovců k objasnění nebo upřesnění stratigrafického stáří některých moravských lokalit (Brno-Bohunice, Brno - Nový Lískovec, Brno - Královo pole, Míkulov, Hlohovec, Lednice, Bulhary atd.). Tafonomické a paleoenvironmentální vyhodnocení moravských lokalit na základě studia fosilních společenstev. Studium fosilních savců (lokality Míkulov, Hrušovany, Lednice) ze sbírek *Naturhistorisches Museum* in Wien. Sběr dat z co největšího počtu lokalit za účelem navazující publikační činnosti.

Výsledky:

3× **Jost nebo Jimp** – článek v recenzovaném nebo impaktovaném odborném periodiku, témata (pracovní názvy): 1. téma: *First report of giant turtle from the Miocene of Central Paratethys (preliminary results)*, 2. téma: *Czujan sandpit (Mikulov, Czech Republic) – forgotten locality with unique assemblage of Middle Miocene mammals*, 3. téma: *Osteology of Zygodon turicensis (Mammalia, Proboscidea) from Czujan sandpit (Mikulov, Czech Republic)*, bude uplatněno v roce 2021 (v závislosti na úspěšné submitaci textů).

Cíl průběžně plněn. Výsledek 3× **Jost nebo Jimp** bude uplatněn v roce 2021.

Cíl 2: Revize jurských mořských plazů z území Brna. Determinace a tafonomické vyhodnocení izolovaných zubů zástupců Ichthyosauria, Plesiosauria a Thallatosuchia z lokalit Brno-Hády, Stránská skála, Švédské šance.

Výsledky:

1× **Jost nebo Jimp** – článek v recenzovaném nebo impaktovaném odborném periodiku, téma (pracovní název): *Marine reptiles from Upper Jurassic of Brno (Czech Republic)*, bude uplatněno v roce 2018 (v závislosti na úspěšné submitaci textů).

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** či 1× **Jimp** je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

7.

Geologie – garantka: Mgr. Gabriela Calábková (DB – geologie a mineralogie)

Cíl 1: Determinace unikátních nálezů krunýřů terciérních želv na lokalitě Brno-Královo Pole. Objasnění stratigrafického stáří fosilního naleziště a jeho tafonomické a paleoenvironmentální zhodnocení v kontextu vývoje terciérních ekosystémů v oblasti Centrální Paratethydy v průběhu neogénu.

Výsledky:

1× **Jost** či **Jimp** – článek v recenzovaném či impaktovaném časopise, téma: *First report of giant turtle from the Miocene of Central Paratethys (preliminary results)*, bude uplatněno v roce 2021 (v závislosti na úspěšné submitaci textů).

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jost** nebo **Jimp** bude uplatněn v roce 2021.

Cíl 2: Revize jurských mořských plazů z území Brna. Determinace a tafonomické vyhodnocení izolovaných zubů zástupců Ichthyosauria, Plesiosauria a Thallatosuchia z lokalit Brno-Hády, Stránská skála, Švédské šance.

Výsledky:

1× **Jost** či **Jimp** – článek v recenzovaném či impaktovaném časopise, téma: *Jurassic marine reptiles from Brno (Czech Republic)*, bude uplatněno v roce 2018 (v závislosti na úspěšné submitaci textů).

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** či 1× **Jimp** je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Cíl 3: Tafonomické zhodnocení kosterního materiálu fosilních obratlovců

Výsledky:

1× **Jimp** – článek v impaktovaném časopise, bude uplatněno v roce 2019

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jimp** bude uplatněn v roce 2019.

8.

Zoologie – garant: Mgr. Martin Černý (EG – zoologie)

Cíl 1: Výzkum ekologie koroptve polní (*Perdix perdix*). Výzkum bude probíhat formou terénního pozorování, fotodokumentace a sběru biologického materiálu, případně prostřednictvím odchytů.

Výsledky:

1× **Jimp** – článek v impaktovaném časopise, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jimp** je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Cíl 2: Ornitologický průzkum parku Lužánky (Brno). Porovnání změn v diverzitě ptačích společenstev na území parku Lužánky s již dříve sebranými daty dostupnými na zoologickém oddělení MZM. Na studovaném území proběhne komplexní sledování druhů a jejich počtu. Následně budou sebraná data staticky vyhodnocena s již dříve zjištěným stavem.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018.

Cíl 3: Mapování ptáků města Brna. Mapování probíhá metodou síťového monitoringu a metodou bodového sčítání, kdy je vyhodnocováno nejen zastoupení druhů, ale i počty jedinců. Pro účely publikace je pořizována i fotografická dokumentace ptáků a jejich biotopů.

Výsledky:

1× **B** – odborná kniha, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **B** bude uplatněn v roce 2019.

9.

Archeologie – garantka: PhDr. Jana Čižmářová
(AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Dokončení a odevzdání do tisku katalogu spon z lokalit Němčice nad Hanou a oppidum Staré Hradisko, doplněného rozbořem spon a srovnáním obou lokalit.

Výsledky:

1× B – odborná kniha, spoluautoři Jiří Meduna, Miloš Čižmář a Miloš Hlava, téma: *Staré Hradisko a Němčice nad Hanou. Spony* – katalog nálezů spon z obou lokalit s obrazovou dokumentací a přílohami, doplněný rozbořem a srovnáním obou lokalit, bude uplatněno v roce **2018**.

Cíl splněn. Výsledek 1× B je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Cíl 2: Pokračování zpracování starých fondů a vypracování katalogu materiálu z moravských keltských pohřebišť (okresy Břeclav, Třebíč, Znojmo).

Výsledky:

1× B – odborná kniha, téma: *Keltská pohřebiště na Moravě. Okresy Břeclav, Třebíč, Znojmo* – komentovaný katalog nálezů z keltských pohřebišť na území uvedených okresů s obrazovou dokumentací a přílohami, bude uplatněno **2019**.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2019.

Cíl 3: Zpracování laténských švartnových náramků na Moravě

Výsledky:

1× Jost – studie v odborném recenzovaném periodiku, *Laténské švartnové náramky na Moravě*, bude uplatněno roku **2018**.

Cíl částečně splněn. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019. Článek byl předán do redakce časopisu Študijné zvesti archeologického ústavu SAV dne 20. 10. 2018, v současné době je v tisku, předpokládáné vydání v září 2019, bude uplatněn za r. 2019.

10.

Dějiny literatury – garant: PhDr. Zdeněk Drahoš
(AB – dějiny)

Cíl: Vyhodnocení archivních fondů ke kulturně-politickému dění na Moravě.

Výsledky:

1× B – odborná kniha, téma: Společné století, Česko-Slovensko 1918–2018, bude uplatněno v roce **2018**.

1× Ekrit – uspořádání výstavy s kritickým katalogem, téma: významná výročí - rok 1968, bude uplatněno v roce **2018**.

Cíl splněn. Výsledky 1× B a 1× Ekrit jsou uplatněny v roce 2018.

11.

Etnologie – garantka: PhDr. Hana Dvořáková
(AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíle: 1) Projevy lidové religiozity (betlémy, pověřičnost, slavnosti), 2) Tradiční kultura jako inspirace současného designu

Výsledky:

1× D – příspěvek ve sborníku, Schell, Czila, Prosser-Schell, Michal, Pusztai, Bertalan (edt) *Re-Invention of tradition in Ostmitteleuropa nach 1990. Neue, „gefundene“ und revitalisierte feste mit Schwerpunkt auf Ungar*“, bude uplatněno v roce **2018**.

1× C – kapitola v odborné knize, Aby Warburg a brněnský etnograf František Pospíšil, Ústav uměnovědných studií, FFMU, bude uplatněno v roce **2018**.

2× J – článek v odborném periodiku, 1. téma: *Pověrečné projevy a zlomové momenty dějin 20. století*. In: Fórum Társadalomtudományi szemle, 2. téma: „*Enclose the photographs of the singers to the song, if possible showing them singing...*“ (Janáček 1906:6), In: Multimedia-Veröffentlichung mit Audio CD, Booklet und Daten CD, Gesamteition der Historischen Bestände der Phonogrammarchivs. Verlag der Österr. Akademie der Wissenschaften, bude uplatněno v roce **2018**.

1× E – uspořádání výstavy, cíl 2, téma: výstava tradice a design v tvorbě Vivien Babicové, Design štúdio ŮLUV Bratislava, bude uplatněno v roce **2018**.

1× C – kapitola v odborné knize, Bohuslav Fuchs – rekonstrukce a design brněnského Paláce šlechticů, bude uplatněno v roce **2018**.

Cíl částečně splněn. Výsledek 1×D je uplatněn v roce 2018. Výsledek 1× C (kapitola v knize), Aby Warburg a brněnský etnograf František Pospíšil, je uplatněn v roce 2018, došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uveden odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti. Výsledek 2× J, 1. téma je uplatněno v roce 2018. U výsledku 2× J, 2. téma došlo ke změně uplatnění na rok 2019. Rakouská Akademie věd z kapacitních důvodů nakladatelství posouvá termín vydání. Výsledek 1× E je uplatněn v roce 2018. Výsledek 1× C, téma: Bohuslav Fuchs – rekonstrukce a design brněnského Paláce šlechticů, je uplatněn v roce

2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019, došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uveden odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti. V Žádosti o korekci Rozhodnutí o poskytnutí IP DKRVO z října 2018 jsme žádali o doplnění dalšího výsledku 1× E - uspořádání výstavy, cíl 2, téma: *Tradiční kultura – výkladní skříň státu*, který je uplatněn v roce 2018. Výstava probíhá v prostorách MZM v Dietrichsteinském paláci od 18. 10. 2018 do 30. 6. 2019.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× C v monografii *Barvy chorvatské Moravy*.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× C.

12.

Historie – garant: PhDr. Zdeněk Fišer

(AB – dějiny)

Cíl 1: Dějiny Moravy v období 1848–1945

Výsledky:

1× **Jost** - článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018

4× **C** – kapitola v odborné knize, pro Biografický slovník českých zemí, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 1× **Jost** bude uplatněn v roce 2019. Článek bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici z důvodu probíhajícího recenzního řízení. Výsledek 4× **C** je uplatněn v roce 2018.

Cíl 2: Moravsko (česko)-slovenské vztahy v 2. po. 19. a ve 20. století

Výsledky:

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018

1× **E** – uspořádání výstavy, téma: *moravsko (česko) – slovenské vztahy cca 1848–1948*, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 1× **Jost** bude uplatněn v roce 2019. Článek bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici z důvodu probíhajícího recenzního řízení. Výsledek 1× **E** je uplatněn v roce 2018, výstava probíhá v prostorách MZM v Dietrichsteinském paláci od 18. 10. 2018 do 30. 6. 2019.

Cíl 3: Regionální dějiny měst a obcí 1848–2015

12× **C** – kapitola v odborné knize, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 12× **C** je rozdělen na 8× **C** s uplatněním v roce 2018 a 4× **C** s uplatněním v roce 2019. 4× **C** kapitoly jsou odevzdány, ale na přání zadavatele kniha vyjde až v roce 2019.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× **C**, téma: *Appendix. Katecheta Tomáš Hájek a jeho pobyt v Uherském Hradišti v letech 1855–1865 ve světle vlastních pamětí*.

13.

Antropologie – garant: RNDr. Martina Fojtová, Ph.D.

(AC – Archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl: Antropologické zpracování novějších koster-ních nálezů z lokality Staré Město u Uherského Hradiště.

Výsledky:

1× **J** - článek v odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **J** bude uplatněn v roce 2019.

14.

Archeologie – Mgr. Martina Galetová, Ph.D.

(AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Trasologická a technologická analýza nejstaršího umění a ozdob člověka a vztah člověka a zvířete v paleolitu.

Výsledky:

2× **Jimp** – článek v impaktovaném časopise – 1. téma: *The symbolism of breast-shaped beads from Dolní Věstonice I (Moravia, Czech Republic)*, In: *Quaternary International*, 2. téma: *Gravettian ivory ornaments in Central Europe, Moravia (Czech Republic)*, In: *L Anthropologie*, bude uplatněno v roce 2018.

1× **J** – článek v zahraničním recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 2× **Jimp**, 1. téma: *The symbolism of breast-shaped beads from Dolní Věstonice I (Moravia, Czech Republic)*, prosíme o **změnu uplatnění na rok 2019**, výsledek bohužel není k dispozici k 31. 1. 2019. Článek je dostupný pouze online, již druhým rokem čeká na zařazení do čísla. Druhý výsledek 1× **Jimp**, 2. téma: *Gravettian ivory ornaments in Central Europe, Moravia (Czech Republic)* bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici. Článek byl z rozhodnutí redakce opakovaně vyřazen ze speciálního čísla a nebyl znovu submitován. Výsledek 1× **J** je uplatněn v roce 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Cíl 2: Vztah prehistorického a současného umění – anthropologie umění

Výsledky:

1× E – uspořádání výstavy, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× E je uplatněn v roce 2018. Výstava probíhá v prostorách MZM v Pavilonu Anthropos od 9. 10. 2018 do 6. 1. 2019.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2018 uplatněny další výsledky 1× Jimp a 1× C.

15.

Archeologie – garant: doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc. Z prostředků NNV bude finančně satureován výzkum DNA kosterních pozůstatků

Cíl 1: Výzkum, zpracování a vyhodnocení reliktní každodenního života lidí raně středověké Moravy s přihlédnutím k období 8. až 12. století

Výsledky:

1× Jsc (společně s L. Valáškovou a J. Langrem), bude uplatněno v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jsc bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici, důvodem je odchod řešitelky Mgr. Valáškové na mateřskou dovolenou dne 1. 5. 2018.

Cíl 2: Zpracování a vyhodnocování archeologických nálezů z oblasti Uherskohradištska souvisejících s mosenými strukturami a duchovnem starých Slovanů, zejména pak s počátky křesťanství na Výšině sv. Metoděje v Uherském Hradišti - Sadech

Výsledky:

1× B – odborná kniha (společně s Jiřím Mitáčkem ad.), *Uherské Hradiště - Sady: 500 let nejranějšího křesťanství ve střední Evropě I.*, publikace věnovaná významnému velkomoravskému a raně středověkému kostelu a pohřebišti v rámci křesťanského centra v Uherském Hradišti - Sadech, bude uplatněno v roce 2018,

1× C – kapitola v odborné knize (společně s M. Nývtovou Fišáková a J. Mitáček) 1. téma: *Uherské Hradiště – Sady. Od velkomoravského sakrálního centra k mladohradištnímu pohřebišti*, v knize Pavel Kouřil (red.) *Raně středověké hrady a společenské elity v období 10. a první poloviny 11. století*, bude uplatněno 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× B je uplatněn v roce 2018 a předán k 31. 1. 2019. Výsledek 1× C je uplatněn

v roce 2018 a předán k 31. 1. 2019, došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uveden odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti.

Mimo plán je v roce 2018 uplatněn výsledek 1× E. Výstava probíhá v prostorách Archeologického skanzenu středního Pomoraví v Modré u Velehradu od 17. 5. 2018.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2018 uplatněny další výsledky 1× Ekrit, 1× B a 1× C.

16.

Geologie – garantka: RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D. (DB – geologie a mineralogie, AB - Dějiny)

Cíl 1: Vývoj fosilních společenstev rybí fauny Meozoika a kenozoika Západních a Východních Karpat a jejich korelace s geneticky příbuznými oblastmi Evropy (Francie, Německo, Švýcarsko, Rakousko). Využití rybí fauny pro řešení otázek paleogeografie, biostratigrafie. Pokračování paleontologického výzkumu na moravských lokalitách (Litenčice, Mouchnice, Nítkovice, Křepice, Nikolčice, Krumvíř a dal.). Analýza zástupců čeledí Echeneidae, Palaeorhynchidae, Trichiuridae. Analýza fosilní rybí fauny z rakouské lokality Pucking ze sbírek Naturhistorisches museum Wien a Landesmuseum Linz i z francouzské lokality Froidfontaine. Studium žraločí fauny z jurské lokality Hády v Brně ve spolupráci s rakouskými kolegy (Jurgen Krivet, Wien University).

Výsledky:

5× Jost nebo Jimp – článek v recenzovaném odborném periodiku nebo článek v impaktovaném časopise, 1. téma: Osteologická analýza nálezu ptačích zbytků z řádu *Procelarifformes* z lokality Litenčice, 2. téma: Osteologická analýza rodu *Palaeorhynchus* z lokality Litenčice, 3. téma: Osteologická analýza nejstaršího zástupce rodu *Lepidopus* z lokality Vážany nad Litavou. 4. Osteologická analýza zástupce rodu *Gephyroberyx* z lokality Litenčice. 5. Osteologická analýza zástupců čeledi Echeneidae z lokality Litenčice. Všechny 5 témat bude předloženo do Jost nebo Jimp a bude uplatněno v roce 2019 v závislosti na úspěšné submitaci textů.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 5× Jost nebo Jimp bude uplatněn v roce 2019.

Mimo plán vznikl výsledek 2× Jost, 1. téma: *Paleoprostředí ve spodním badenu na severním okraji*

Brna (Divišova čtvrť), a 2. téma: Rybí fauna menilitového souvrství na nové lokalitě Cetechovice, který je uplatněn v roce 2018 do 31. 12. 2018 s předáním k 31. 1. 2019.

Cíl 2: Dokumentace kabinetů kuriozit v evropském prostředí se zaměřením na přírodovědné sbírky (Strahov, Forchtenstein, Gotha Schloss, Halle). (AB – dějiny)

Výsledky:

1× Jost nebo Jimp – článek v recenzovaném odborném periodiku nebo článek v impaktovaném časopise. Bude uplatněno v roce **2019** (v závislosti na úspěšné submitaci textů).

Cíl splněn. Výsledek **1× Jost nebo Jimp** bude uplatněn v roce **2019**.

Výsledek **1× Jost nebo Jimp** je uplatněn z rozhodnutí redakce již v roce **2018**.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok **2018** uplatněn další výsledek **1× C**.

17.

Numismatika – Garantka: Mgr. Dagmar Grossmanová, Ph.D.

(AB – dějiny)

Cíl: Pokračování výzkumu moravského mincovnictví ve středověku a v novověku; analýzy velkých mincovních depotů

Výsledky:

3× Jost - studie v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce **2018**

Cíl splněn. Výsledek **3× Jost** je uplatněn v roce **2018** k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok **2018** uplatněn další výsledek **1× D**.

18.

Archeologie – Garant: Mgr. Zdeněk Hájek (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl: Zpracování pravěkých a středověkých nálezů ze záchranných archeologických výzkumů a starých sbírkových fondů.

Výsledky:

1× C – kapitola v knize – pracovní název (*Ostrovačice během tisíciletí*) *Archeologické památky na katastru městyse Ostrovačice (nálezy evidované do roku 2017)*., spoluautoři A. Čerevková, bude uplatněno v roce **2019**.

1× Jost – studie v recenzovaném odborném periodiku – pracovní název (*Nové sídliště mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou v Hovoranech (okres Hodonín)*), spoluautoři J. Šmerda, A. Humpolová, M. Kuča, A. Čerevková, bude uplatněno v roce **2019**.

1× B – kniha – pracovní název (*Nová lokalita kultury se zvoncovitými poháry v Popůvkách (okres Brno-venkov)*), spoluautoři, Z. Tvrďý, A. Čerevková, A. Humpolová, bude uplatněno v roce **2021**).

1× Jost – studie v recenzovaném odborném periodiku – pracovní název (*Nové poznatky o životě lidí na lineárním sídlišti v Žádovicích, (okres Hodonín)*), A. Čerevková, A. Humpolová (bude uplatněno v roce **2021**).

1× B - kniha – *Nová ves u Oslavan – osídlení v neolitu a časném eneolitu (Kniha část 1), katalog nálezů – (Kniha část 2)*, spoluautoři, A. Čerevková, bude uplatněno v roce **2019**.

1× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku, (Záchranný výzkum mohyl v Tetčicích), spoluautoři A. Humpolová, A. Čerevková, H. Koubková, J. Dytrych, bude uplatněno v roce **2020**.

Cíl průběžně plněn. Výsledek **1× C**, **1× Jost** a **1× B** bude uplatněn v roce **2019**. Výsledek **1× Jost** bude uplatněn v roce **2020**. Výsledky **1× B** a **1× Jost** budou uplatněny v roce **2021**.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků jsou uplatněny další výsledky **1 x Jost**, téma: *Osídlení lidem kultury s lineární keramikou na katastru obce Bohuslavice u Kyjova*, a **1 x Jost**, téma: *Nálezy kultury s lineární keramikou ze starých fondů Moravského zemského muzea z obce Bohutice*.

19.

Mineralogie – garant: RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D. (DB – geologie a mineralogie)

Cíl 1: Výzkum mineralogicky a geochemicky kontrastních metamorfovaných hornin v moldanubické a moravskoslezské zóně Českého masivu.

Výsledky:

1× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku – předpokládané uplatnění v r. **2018**

1× Jimp – souborný článek v impaktovaném periodiku (výsledek víceletého výzkumu) – předpokládané uplatnění v r. **2020**.

Cíl průběžně plněn. Výsledek **1× Jost** je uplatněn v roce **2018**. Výsledek **1× Jimp** bude uplatněn v roce **2020**.

Cíl 2: Mineralogicko-geologické poměry lokalit dotčených historickou těžbou surovin (před rokem 1945). Průběžný víceletý výzkum pro encyklopedické zpracování jednotlivých míst se zachovanými terénními pozůstatky po historické těžbě převážně na Českomoravské vrchovině, v menší míře i v okolních regionech pro srovnání.

Výsledky:

1× B – plánované uplatnění v r. 2020. **Průběžný sběr** údajů a srovnávacího materiálu o problematice historického dolování (terénní výzkum a dokumentace, mineralogie, analytické práce) pro *knižní publikaci*.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2020.

Mimo plán vznikl výsledek 1× Jost, téma: *Chrómem bohaté spinely ze svrchnokarbonských balinských slepenců jižní části boskovické brázdy, který je uplatněn v roce 2018 do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.*

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× Jimp, téma: *Origin of the pegmatite veins within the skarn body at Vevčice near Znojmo (Gföhl Unit, Moldanubian Zone).*

20.

Mineralogie – garant: Mgr. Vladimír Hrazdil (DB – geologie a mineralogie)

Cíl 1: Mineralogické lokality dotčené historickou těžbou surovin (před rokem 1945). Proběhne víceletý výzkum pro encyklopedické zpracování (studium nových lokalit, návštěva významných srovnávacích evropských těžebních center, rešerše literatury, doplnění existujících údajů, sběr srovnávacího materiálu, dokumentace a odběr vzorků pro laboratorní studium) jednotlivých míst se zachovanými terénními pozůstatky po historické těžbě.

Výsledky:

1× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku – plánované uplatnění v r. 2018.

Průběžný sběr údajů a srovnávacího materiálu o problematice historického dolování (terénní a archivní výzkum, mineralogie, analytické práce) pro *knižní publikaci* (1× B) – plánované uplatnění v r. 2020.

Cíl splněn. Výsledek 1× Jost je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Cíl 2: Mineralogicko-topografický výzkum mineralogických lokalit evropského významu se zaměřením na nízkoteplotní minerální asociace.

Výsledky:

1× Jost – článek v odborném periodiku – plánované uplatnění v roce 2019.

1× B – plánované uplatnění v r. 2020. **Průběžný sběr** údajů a srovnávacího materiálu o problematice historického dolování (terénní výzkum a dokumentace, mineralogie, analytické práce) pro *knižní publikaci*.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2020.

21.

Archeologie – garantka: PhDr. Alena Humpolová (AC – archeologie, anthropologie, etnologie)

Cíl 1: Zpracování pravěkých a středověkých nálezů ze záchranných archeologických výzkumů a starých sbírkových fondů.

Výsledky:

1× Jost – studie v recenzovaném odborném periodiku – pracovní název (*Nové sídliště mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou v Hovoranech (okres Hodonín)*), spoluautoři J. Šmerda, A. Humpolová, M. Kuča, A. Čerevková, bude uplatněno v roce 2019.

1× B – odborná kniha – pracovní název (*Nová lokalita kultury se zvoncovitými poháry v Popůvkách (okres Brno – venkov)*), spoluautoři, Z. Tvrďý, A. Čerevková, A. Humpolová, bude uplatněno v roce 2021.

1× Jost – článek recenzovaném odborném periodiku – pracovní název (*Nové poznatky o životě lidí na lineárním sídlišti v Žádovicích, (okres Hodonín)*), A. Čerevková, A. Humpolová, bude uplatněno v roce 2021.

1× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku, (Záchranný výzkum mohyl v Tetčicích), spoluautoři A. Humpolová, A. Čerevková, H. Koubková, J. Dytrych, bude uplatněno v roce 2020.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019. Výsledky 1× B a 1× Jost budou uplatněny v roce 2021. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2020.

Cíl 2: Archeologické nálezy na katastrech jednotlivých obcí okresu Znojmo pro sborník Jižní Morava.

Výsledky:

1× Jost – článek v recenzovaném časopise Jižní Morava, spoluautor D. Jelínková, bude uplatněno v roce 2018.

1× **Jost** – článek v recenzovaném časopise Jižní Morava, spoluautor D. Jelínková, bude uplatněno v roce 2020.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Druhý výsledek 1× **Jost** bude uplatněn v roce 2020.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků jsou uplatněny další výsledky 1× **Jost**, téma: *Osídlení lidem kultury s lineární keramikou na katastru obce Bohuslavice u Kyjova*, a 1× **Jost**, téma: *Nálezy kultury s lineární keramikou ze starých fondů Moravského zemského muzea z obce Bohutice*.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× **Jost**, téma: *Archeologické lokality na katastrech obcí Damnice, Dolenice a Jirčice u Miroslavi, okr. Znojmo*.

22.

Hudební věda – garant: Mgr. Libuše Janáčková (AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl 1: Zpracování poznatků z výzkumu historie Oddělení dějin hudby Uměnovědného muzea Moravského zemského muzea a Malého divadla hudby v Brně, které byly získány především prostřednictvím rozsáhlých rozhovorů s pamětníky a studiem pramenů základny Archivu Moravského zemského muzea, Oddělení dějin hudby Uměnovědného muzea Moravského zemského muzea a Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Výsledky:

1× **B** – odborná kniha, bude uplatněno v roce 2018.

1× **J** – článek v odborném periodiku, bude uplatněn v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledky 1× **B** a 1× **J** bohužel nejsou k 31. 1. 2019 k dispozici, důvodem je odchod řešitelky na mateřskou dovolenou dne 8. 7. 2018.

24.

Dějiny divadla – garantka: Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.

(AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl: Výzkum dochovaných dokladů scénografie brněnského divadla první poloviny dvacátého století jako specifického lokálního fenoménu, průzkum jejich výtvarných a uměnovědných kvalit v souladu s dobovým vývojem české scénografie, dokumen-

tace a identifikace dosud nevidovaných fragmentů uložených ve sbírkách Oddělení dějin divadla

1× **D** – Inez Tuschnerová, kostýmní výtvarnice (plánováno pro katalog výstavy Inez Tuschnerová, Moravská galerie Brno), bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **D** je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

25.

Etnologie – garant: PhDr. Alena Kalinová (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 2: Přínos MVDr. Josefa Dostála (1894–1970) pro etnologické studium

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku (s H. Jordánkovou), téma: *K významným osobnostem brněnského kulturního života. MVDr. Josef Dostál (1894–1970)*. Brno v minulosti a dnes 30, 2017, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018.

Cíl 3: Lidová podmalba na skle a její výrobní centra na českém území

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném časopise, bude uplatněno v roce 2018.

1× **C** – kapitola kolektivní monografie, téma: *Poselství příběhu o sv. Jenověřě Brabantské v lidových podmalbách na skle*, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 1× **Jost** bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici, bude uplatněn v roce 2019 jako 1× **C** – kapitola kolektivní monografie: „Odras víry v lidové výtvarné kultuře. Evangelické podmalby na skle“. Původně měl být uvedený příspěvek publikován v letošním ročníku časopisu *Folia ethnographica* 2018, avšak vzhledem k jeho tematickému zaměření na oral history byl odmítnut. Řešitelka využila možnosti publikace v rámci výstupů z odborné konference „My a Oni (domácí a cizí)“, pořádané Slováckým muzeem v Uherském Hradišti, subkomisí pro lidové obyčaje České národopisné společnosti a Mezinárodní karpatské komise ve spolupráci s EÚ MZM v květnu 2018, k níž však dojde teprve v příštím roce. Výsledek 1× **C** je uplatněn v roce 2018.

26.

Numismatika – Garantka: Mgr. Dagmar Kašparová (AB – dějiny)

Cíl 1: Nálezy mincí související s Moravou- jejich determinace, problematika a zhodnocení.

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2019.

1× **C** – kapitola v knize, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018 do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Výsledky 1× **Jost** a 1× **C** budou uplatněny v roce 2019.

27.

Entomologie – garant: Ing. Jiří Kolibáč, CSc. (EG – Zoologie)

Cíl: Systematika, fylogeneze, biologie a biogeografie recentních i fosilních brouků Coleoptera: Cucujiformia, zejména nadčeledi Cleroidea.

V rámci tohoto projektu pokračuje studium biologie a morfologie podkorních brouků (zejména larev Cucujiformia) ze zachovalých lesních území ČR (především CHKO Beskydy); rekonstrukce fylogeneze nadčeledi Cleroidea v rámci skupiny Cucujiformia; studium mesozoických, cenozoických i subrecentních fosilií Cucujiformia; zkoumání biodiversity (např. popisy nových taxonů, studium morfologie a biologie) zmíněné skupiny ze všech zoogeografických oblastí.

Výsledky: (uplatnění v závislosti na recenzním řízení)

2× **Jimp** – články v oboru paleontologie, morfologie, biodiversita, bude uplatněno v roce 2018.

1× **Jost** – přehled části Cleroidea ve Folia Heyrovskyana (tzv. „Icones Insectorum Europae Centralis“), bude uplatněno v roce 2018

1× **C** – připravovaný Checklist Coleoptera, bude uplatněno v roce 2018

1× **C** – kapitola v odborné knize, Příroda České republiky: Průvodce faunou (Academia), bude uplatněno v roce 2018

Cíl průběžně plněn. U výsledku 2× **Jimp** proběhne změna uplatnění, 1× **Jimp** bude uplatněn v roce 2018 a druhý v roce 2019. Druhý článek byl submitován začátkem září a je v recenzním řízení, bohužel k 31. 1. 2019 není k dispozici. Výsledek 1× **Jost** – studie je uvedena v plánu DKRVO, ale vzhledem k jejímu reprezentativnímu charakteru bohužel není uvedeno poděkování, je tedy zařazena v další činnosti bez návaznosti na DKRVO. U výsledku 1× **C** (připravovaný Checklist Coleoptera) dojde ke změně uplatnění z roku 2018 na rok 2019. Kapitola je odevzdaná, publikace celé knihy

závisí na editorovi, bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici. Výsledek 1× **C** (Příroda České republiky: Průvodce faunou) bude uplatněn v roce 2019, kapitola je odevzdaná, publikace celé knihy závisí na editorovi, bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici.

28.

Archeologie – garant: Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D. (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Zpracování, digitalizace a vyhodnocení archivního fondu MZM (korespondence, fotografie) Karla Absolona a dalších moravských badatelů z pohledu dějin přírodních a společenských věd. Příprava kolektivní monografie zhodnocující sbírky Centra kulturní antropologie a monografie k osobnosti Karla Absolona.

Výsledky:

2× **C** – kapitola v knize, bude uplatněno v roce 2018.

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 2× **C**, 1. téma: 90 let muzea Anthropos, je uplatněn v roce 2018 do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. U výsledku 2× **C**, 2. téma: Cesta brněnské archeologické školy, dojde ke změně uplatnění na rok 2019, z důvodu zdržení tisku v nakladatelství Masarykovy univerzity. Publikace je nyní ve fázi připravené druhé korektury k tisku (může tedy dojít ještě k posunu paginace). Dle vyjádření editorů publikace vyjde s vrocením 2018 v průběhu první poloviny roku 2019. U výsledku 1× **Jost** dojde ke změně uplatnění na rok 2019, článek je dostupný pouze online, čeká na zařazení do čísla.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× **B** (spolupřispěvatele M. Oliva).

29.

Dějiny literatury – garantka: Mgr. Hana Kraflová (AB – dějiny)

Cíl: Prozkoumání kompletní dochované korespondence Rudolfa Těsnohlídka

Výsledky:

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jost** bude uplatněn v roce 2019.

30.

Historie – garant: Mgr. Hana Krutilková
(AB – dějiny)

Cíl 1: Regionální dějiny obcí a měst jižní a střední Moravy 1860–1939

Výsledky:

1× C – kapitola v knize, uplatněno v roce 2018

1× D – článek ve sborníku, uplatněno v roce 2018

Cíl splněn. Výsledky 1× C a 1× D jsou uplatněny v roce 2018.

Cíl 2: Ženské hnutí na Moravě 1860–1939

Výsledky:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněn v roce 2019

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019.

Navíc mimo plán vznikl výsledek 1× D, téma: *Ženy a Sdružení venkovské omladiny pro Moravu a Slezsko. Příspěvek k pronikání žen do zájmových organizací katolického tábora před rokem 1914, který byl původně plánován na rok 2019, ale z rozhodnutí redakce vyšel již v roce 2018 do 31. 12. 2018, s předáním k 31. 1. 2019.*

31.

Botanika – garantka: RNDr. Svatava Kubešová
(EF – botanika)

Cíl: Průzkum bryoflóry ve vybraných oblastech Evropy, se zaměřením na ČR.

Výzkum je pokračováním prací z roku 2017 a předešlých let, které rozšiřuje a doplňuje. Zahrnuje získávání dat o výskytu mechorostů v terénu (především na území České republiky, ale také v dalších zemích Evropy), následné zpracovávání vzorků, determinace, uložení vhodných vzorků do herbáře (BRNM). Součástí cíle je příprava publikací. V roce 2018 se zaměřím na území Moravského krasu, Slovenské republiky a mechorosty v přístupných jeskyních.

Výsledky:

3× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018

2× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 3× Jost je uplatněn v roce 2018, z toho 2× Jost do 31. 12. 2018, s předáním k 31. 1. 2019. Výsledek 2× Jost bude uplatněn v roce 2019.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2018 uplatněny další výsledky 1× Jimp, 1× Jsc a 6× W.

32.

Entomologie – garant: Mgr. Igor Malenovský,
Ph.D.

(EG – zoologie)

Cíl: Studium taxonomie a faunistiky kříšů a mer (Hemiptera: Auchenorrhyncha, Psylloidea). Bude taxonomicky zpracován další materiál kříšů čeledi voskovkovití (Flatidae) z expedice na Sokotru v roce 2012, bude pokračovat třídění, determinace a průběžné publikační vyhodnocení rozsáhlého sbírkového materiálu kříšů a mer z území České republiky a Slovenska.

Výsledky:

1× Jimp – článek v odborném mezinárodním (impaktovaném) periodiku, popis nového rodu se dvěma novými druhy pro vědu z hor ostrova Sokotra, bude uplatněno v roce 2018.

1× Jost – článek v odborném českém recenzovaném periodiku, souhrnný přehled fauny kříšů Jizerských hor, Frýdlantska a okolí Liberce (celkem 241 druhů), bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× Jimp a 1× Jost jsou uplatněny v roce 2018.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× Jost, téma: *Rozšíření podkornice *Aradus obtectus* (Hemiptera: Heteroptera: Aradidae) a kornatce *Peltis grossa* (Coleoptera: Trogossitidae) v České republice a jejich první nálezy v Bílých Karpatech.*

33.

Historie – garant: Mgr. Demeter Malaták
(AB – dějiny)

Cíl: Vyhodnocení archivních fondů ke kulturně-politickému dění na Moravě.

Výsledky:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× Jost dojde ke změně uplatnění na rok 2019. Vzhledem k prezentačnímu, digitalizačnímu a edičnímu vytížení materiálů fondu Jiřího Gruši a navíc k faktu, že MZM v roce 2018 získalo další archiválie k tomuto fondu, nebylo možno podat relevantní analýzu aktuálního stavu zkoumaného materiálu

k datu uzávěrky v Acta Musei Moraviae, kde byla publikace plánována.

34.

Dějiny hudby – garant: PhDr. František Malý (AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl 1: Kantorská vánoční hudba 18. a 19. století na Moravě

Výsledek:

1× B – odborná kniha- *kritická edice hudebního díla*, bude uplatněno v roce 2018.

1× B – odborná kniha- *kritická edice hudebního díla*, bude uplatněno v roce 2019.

1× J – článek odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× B je uplatněn k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2019. Výsledek 1× J je uplatněn v roce 2018, došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uveden odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti.

35.

Archeologie – garant: PhDr. Zdeňka Měchurová (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Studium hmotné kultury středověku na Moravě a ve Slezsku – odborné zpracování arch. nálezů v interdisciplinární spolupráci (historie umění, etnografie, přírodovědné metody): keramika, kachle, kovové předměty

Výsledky:

4× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, 1. téma: *Fragmenty portrétních kachlů z Brna ve staré sbírce HA MZM*, 2. téma: *Studium drobné středověké plastiky na Moravě*, 3. téma: *Vyhodnocení a publikace části archeologického materiálu (kachle) z tvrze v Kralicích nad Oslavou (terénní výzkum Dr. V. Fialové)*, bude uplatněno v roce 2018, 4. téma: *Archeologické zpracování (třídění, kresebná a fotografická dokumentace) zlomků keramiky z tvrze v Kralicích nad Oslavou (terénní výzkum Dr. V. Fialové)* bude uplatněno v roce 2020

1× Jsc – článek v impaktovaném periodiku zařazeném v databázi SCOPUS, *Železné předměty z archeologického výzkumu kralické tvrze - konzervace (spolupráce s Technickým muzeem v Brně – výběr, metodika, postupy aj.)*, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 4× Jost, 1. téma je uplatněno v roce 2018, došlo však ke skutečnosti,

že vydavatelem nebyl do textu zahrnutý odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti. Výsledek 4× Jost, 2. téma je uplatněno v roce 2018, 3. téma je uplatněno k 31. 12. 2018 s předáním k 31. 1. 2019, 4. téma bude uplatněno v roce 2020. Výsledek 1× Jsc bude uplatněn v roce 2019.

36.

Historie – garant: Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D. (AB – dějiny)

Z prostředků NNV bude finančně saturován výzkum DNA kosterních pozůstatků

Cíl 1: Výzkum historie rytířského řádu sv. Jana Jeruzalémského v zemích koruny české.

Výsledky:

2× B – odborná kniha: témata knih: historie působení řádu johanitů v královském městě Brně (bude uplatněno v roce 2019) a kritická edice stěžejních pramenů k hospodářským dějinám řádu johanitů v královském městě Brně, bude uplatněno v roce 2019,

1× Jost či Jneimp – článek v odborném recenzovaném periodiku či článek v odborném periodiku zařazeném v databázi ERIH (v závislosti na úspěšné submitaci textu), článek věnovaný fenoménu působení řádu johanitů ve středověkých městech v zemích Koruny české, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 2× B bude uplatněn v roce 2019. U výsledku 1× Jost či Jneimp prosíme o **změnu uplatnění na rok 2019**. Článek byl redakcí vrácen k rozšíření a doplnění novější literatury.

Cíl 2: Výzkum proměn osídlení a správy pohraničního území mezi moravským markrabstvím a uherským královstvím na východní Moravě v 10.–16. století. Pokračující výzkum DNA kosterních pozůstatků z velkomoravského a mladohradištního pohřebiště v Uherském hradišti – Sadech: výzkum mitochondriální DNA (mtDNA), vč. analýzy kompletního genomu mtDNA u recentních vzorků odebraných dobrovolníkům a porovnání haplotypů s daty z kosterního materiálu při využití databáze EMPOP pro zjištění původu mladohradištních obyvatel a Velkomoravanů z lokality Sady (spolupráce s laboratoří forenzní genetiky k. s. – pracoviště Ostrava, disponující specializovaným vybavením – přístrojem Ion Torrent firmy Thermo-

fisher Scientific, určeného pro forenzní účely, tedy tzv. HID strojem).

Výsledky:

2× B – odborná kniha, spoluautor L. Galuška ad., publikace věnovaná významnému velkomoravskému a ranně středověkému pohřebišti v okolí baziliky na Sadech, sídle moravského arcibiskupa sv. Metoděje, bude uplatněno v roce 2018.

1× C – kapitola v odborné knize (společně s M. Nývltová Fišáková a L. Galuška), bude uplatněno 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 2× B, 1. téma: *Uherské Hradiště - Sady: 500 let nejranějšího křesťanství ve střední Evropě I.*, je uplatněn v roce 2018 do 31. 12. 2018 (s předáním do 31. 1. 2019). V žádosti o korekci Rozhodnutí o poskytnutí IP DKRVO v říjnu 2018 jsme prosili: ...o navýšení publikací na 2× B s uplatněním v roce 2018 a 2020. Druhá publikace B bude tedy uplatněna v roce 2020. Výsledek 1× C je uplatněn v roce 2018 do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019, došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uveden odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti.

Cíl 3: Dějiny Moravy ve středověku.

Výsledky:

1× C – kapitola v odborné knize, bude uplatněno v roce 2018,

1× Jost – články v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2019 (v závislosti na úspěšné submitaci textu).

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× C je uplatněn v roce 2018. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019.

37.

Archeologie – garant: Mgr. Petr Neruda, Ph.D.

(AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl: Interdisciplinární výzkum paleolitických technologií (Moravský Krumlov IV; Kůlna) a kulturních adaptací na ekosystémové změny na Moravě (Ostravsko; Brno; j. Výpustek, j. Pod hradem).

Výsledky:

5× J – článek v odborném periodiku, 1. téma: *Revizie chronostratigrafie jeskyně Pod hradem*, 2. téma: *Technologie výroby listovitých hrotů – Moravský Krumlov IV*, 3. téma: *sídelní strategie v různých geologických epochách na Ostravsku*, bude uplatněno v roce 2019, 4. téma: *geoarcheologická analýza loka-*

lity Brno-FF MU, bude uplatněno v roce 2019, 5. téma: *geoarcheologická analýza osídlení jeskyně Výpustek*, bude uplatněno v roce 2020.

1× C – kapitola v odborné knize, téma: *analýza retušerů z mamutoviny z Kůlny*, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 5× J, 1. téma: *Revizie chronostratigrafie jeskyně Pod hradem je uplatněno z rozhodnutí redakce již v roce 2018.* Výsledek 5× J, 2. téma: *Technologie výroby listovitých hrotů – Moravský Krumlov IV*, bude uplatněno v roce 2019. Výsledek 5× J, 3. téma: *Sídelní strategie v různých geologických epochách na Ostravsku*, je uplatněno již v roce 2018 s předáním k 31. 1. 2019. U výsledku 5× J bude 4. téma uplatněno v roce 2019 a 5. téma v roce 2020. Výsledek 1× C je uplatněn již v roce 2018.

38.

Entomologie – garant: Mgr. Jana Nerudová, Ph.D. (EG – Zoologie)

Cíl: Studium morfologie a ekologie vývojových stádií dvoukřídlého hmyzu (Diptera). Bude zpracováván další materiál zahrnující larvy a pupária čeledi bráněnkovití (Stratiomyidae) z Asie, který byl získán na základě spolupráce se zahraničními kolegy, především Damirem Kovacem z Německa.

Výsledky:

1× Jimp – článek v odborném impaktovaném periodiku, popis nových larev a pupárií zástupců čeledi Stratiomyidae, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jimp bude uplatněn v roce 2019.

39.

Archeologie – garantka: Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D.

(AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Přejít mezi středním a mladým paleolitem a mladý paleolit: suroviny, technologie, etnologická srovnání.

Výsledky:

1× J – článek v odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018

1× B – odborná kniha, bude uplatněno v roce 2018

1× M – uspořádání konference, bude uplatněno v roce 2018

Cíl částečně splněn. Výsledky 1× B a 1× M jsou uplatněny v roce 2018. U výsledku 1× J (spoluau-

tor P. Kostrhun, téma: *The woman from the Dolní Věstonice 3 burial: a new view of the face using modern technologies*) dojde ke **změně uplatnění na rok 2019**, článek je dostupný pouze on-line, čeká na zařazení do čísla.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× Jost, téma: *Rekonstrukce v antropologii a její odraz v Anthropologii*.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× C.

40.

Botanika – garant: RNDr. Ivan Novotný (EF – Botanika)

Cíl 1: Průzkum bryoflóry ve vybraných oblastech ČR.
Výsledek:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, výsledky floristických průzkumů se zaměřením zejména na Moravský kras a Brněnsko, budou uplatněny v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× Jost došlo ke **změně uplatnění na rok 2019**. Redakce článek prozatím nezařadila do čísla.

Cíl 2: Sledování výskytu vzácných evropských mechorostů.

Výsledek:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, výsledky lektotypifikace z herbáře botanického oddělení MZM, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× Jost došlo ke **změně uplatnění na rok 2019**. Článek byl odeslán do redakce časopisu *Acta Musei Moraviae (Sci. biol.)* dne 1. 9. 2018, v současné době probíhá recenzní řízení (jako accepted), předpokládán vydání v roce 2019, bude uplatněn za rok 2019.

41.

Archeologie – garant: doc. PhDr. Martin Oliva, Ph.D., DSc. (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Hmotná a duchovní kultura pravěkých lovců a sběračů v českých zemích.

1× Jimp – článek v odborném impaktovaném časopise, téma: *Le Mésolithique en Moravie*. In: *L'Anthropologie* 122, Paris, bude uplatněno v roce 2018

1× Jimp – článek v odborném impaktovaném časopise, téma: *Le Paléolithique en Pays Tchèques*. In: *L'Anthropologie* 122, Paris. Bude uplatněno v roce 2018.

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, téma: *Mezolit na Moravě*, bude uplatněno v roce 2018.

1× Jimp – článek v odborném impaktovaném časopise (s P. Kostrhunem), téma: Česká archeologie za nacismu s uplatněním v roce 2018.

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, téma: Mladý paleolit Českých zemí: Souhrn prací v letech 2014-2017, s uplatněním v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× Jimp a 1× Jimp došlo ke **změně uplatnění na rok 2019**. Články byly na vyžádání redakce submitované v roce 2017 a 2018, avšak redakce je prozatím nezařadila do čísla. Výsledek 1× Jost je uplatněn v roce 2018, došlo však ke skutečnosti, že z důvodu opomenutí nebyl uveden odkaz na DKRVO, výsledek bude tedy zahrnutý v rámci další vědecké činnosti. U výsledku 1× Jimp (téma: *Česká archeologie za nacismu*), došlo ke **změně uplatnění na rok 2019**. Článek je odevzdán do redakce příslušného periodika, bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici. Výsledek 1× Jost (téma: *Mladý paleolit Českých zemí: Souhrn prací v letech 2014-2017*) je uplatněn v roce 2018, do termínu 31. 12. 2018 a bude předán k 31. 1. 2019.

Cíl 2: Pravěká těžba a osídlení exploatačních oblastí.

1× D – článek ve sborníku: *Women's Work? Findings from the Neolithic chert mines in the "Krumlovský les", South Moravia*, ve sborníku k narozeninám prof. Jacka Lecha ve Varšavě (odevzdáno, zrecenzováno). Bude uplatněn v roce 2018.

1× D – článek ve sborníku: *Chert mining in the "Krumlovský les", Southern Moravia*. In: J. Lech – A. Saville (eds.): *Prehistoric Flint Mines in Europe*. Anglický editor a jazykový korektor zemřel, nově vyjde v edici BAR Oxford. Bude uplatněn v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. U výsledku 1× D, téma: „*Chert mining in the "Krumlovský les", Southern Moravia*“ došlo ke **změně uplatnění na rok 2019**. Z důvodu úmrtí anglického editora a jazykového korektora došlo k přesunutí termínu vydání sborníku, nově má vyjít v edici BAR Oxford s uplatněním v roce 2019. Výsledek 1× D, téma: „*Women's work? Findings from the Neolithic chert mines in*

the „Krumlovský les“, South Moravia“ je uplatněn v roce 2018.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2018 uplatněny další výsledky 1× Jost a 1× D.

42.

Etnografie – garantka: PhDr. Jarmila Pechová (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Výzkum tradičních zaměstnání na Moravě od poloviny 18. století do současnosti

Výsledky:

1× B – odborná kniha. Téma: *Zdobené kovářské výrobky ve sbírce Etnografického ústavu MZM*. Kovářské zdobení a datování předmětů, příspěvek k dějinám a technologii kovářského řemesla. Bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2019.

Cíl 2: Dlouhodobé dokumentování tradic a současných aktivit vyškovských Němců.

Výsledky:

3× Jost – článek v českém recenzovaném časopise. 1. téma: *Z kroniky obce Lysovice na Vyškovsku*. Rozbor zápisků v kronice a jejich význam pro výzkum života německých obyvatel na Vyškovsku v minulosti (*Folia ethnographica*), bude uplatněno v roce 2018. 2. téma: *Odsun německých obyvatel z Vyškovska v pocitech a vzpomínkách pamětníků*. Věkové a genderové hledisko při posuzování memoárů vztahujících se k odsunu německých obyvatel v roce 1946 (*Národopisný věstník*), bude uplatněno v roce 2019. 3. téma: *Dům, bydlení a domácnost v bývalém německém ostrůvku na Vyškovsku*, bude uplatněno v r. 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 3× Jost, 1. téma je uplatněno v roce 2018, 2. téma z rozhodnutí redakce již v roce 2018 a 3. téma bude uplatněno v roce 2019.

43.

Historie – garant: Mgr. Petra Pichlová (AB – dějiny)

Cíl: Vyhodnocení archivních fondů ke kulturně-politickému dění na Moravě.

Výsledky:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019.

44.

Hudební věda – garant: Mgr. Ondřej Pivoda (AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl: Dějiny hudby 1. poloviny 20. století se zvláštním zaměřením na dílo skladatele Vítězslava Nováka a skladatele působící na Moravě

Výsledky:

2× Jost, článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 2× Jost dojde u 1× Jost ke změně uplatnění na rok 2019. Článek byl odeslán do redakce časopisu *Opus musicum*, avšak pro nadbytečné množství jiných studií nemohl být v roce 2018 publikován. Předpokládané vydání se uskuteční v červnu 2019, bude uplatněn za rok 2019. Druhý výsledek Jost je uplatněn v roce 2018.

45.

Etnografie – garantka: Mgr. Jana Poláková, Ph.D. (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl: Svátky spojené s obdarováním u národnostních, etnických a náboženských menšin v ČR.

Výsledky:

2× Jost – článek v recenzovaném českém časopise, bude uplatněno v roce 2018

1× B – odborná kniha, Čtrnáct barev Vánoc, bude uplatněno v roce 2018

Cíl splněn. Výsledky 2× Jost (2. téma do termínu 31. 12. 2018 s předáním k 31. 1. 2019) a 1× B jsou uplatněny v roce 2018.

Mimo plán vznikl výsledek 1× E s uplatněním v roce 2018. Výstava byla úspěšně realizována v prostorách Krajského úřadu Jihomoravského kraje v Brně od 9. 11. 2018 do 30. 11. 2018.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× Jost.

46.

Entomologie – garant: Mgr. Jiří Procházka (EG – zoologie)

Cíl: Ekologie vybraných skupin bezobratlých živočichů, zejména s důrazem na epigeické a saproxylické taxony.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném českém časopise, ekologie saproxylických brouků, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× Jost, téma: Rozšíření podkornice *Aradus obtectus* (Hemiptera: Heteroptera: Aradidae) a kornatce *Peltis grossa* (Coleoptera: Trogossitidae) v České republice a jejich první nálezy v Bílých Karpatech.

47.

Dějiny literatury – garant: ing. arch. Tomáš Prokůpek (AB – dějiny)

Cíl: Vyhodnocení archivního fondu Ondřeje Sekory.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, téma: *Výstavní aktivity Ondřeje Sekory*, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

48.

Dějiny hudby – garant: Mgr. Michaela Ratolísková (AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl: Hudební repertoár moravských kůrů na přelomu 17. a 18. století. Náplní výzkumné činnosti bude systematizace dochovaného hudebního repertoáru, jeho komparace s dochovanými dobovými inventáři, stejně jako komparace dochovaného hudebního materiálu mezi jednotlivými sbírkami. Současně se výzkum bude věnovat hudebnímu provozu ve vybraných institucích a souvisejícímu obecně historickému kontextu. Cílem výzkumu budou obecněji zaměřené studie a sondy vybraných dílčích problémů. Plánované jsou také kriticko-praktické edice vybraného notového materiálu.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× **Jost** došlo ke změně uplatnění na rok 2019. Článek byl z rozhodnutí redakce zařazen až do prvního čísla v roce 2019.

49.

Osteologie – garantka: Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D.

(AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Paleontologický výzkum fosilní fauny pleistocenního i holocenního stáří ze zcela přírodních tanaocenóz i z člověkem obývaných lokalit a postupné odborné zpracování zvířecího osteologického materiálu vyzvedávaného při výzkumu, případně zpracování osteologického materiálu již získaného jinými badateli. V roce 2018 bude pokračovat výzkum v jeskyni Barové (Sobolově) v Moravském Krasu a postupné zpracování zvířecího osteologického materiálu, který je při výzkumu vyzvedáván. Dále bude pokračovat odborné zpracování zvířecího osteologického materiálu z jeskyně Feryho tajná (Moravský Kras) a rovněž bude pokračovat odborné zpracování zvířecího osteologického materiálu z výšinného sídliště Cezavy u Blučiny a příprava rukopisu.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

1× **Jim** se spoluautory, bude uplatněno v roce 2020.

1× **Jsc**, předpokládané uplatnění v roce 2019.

1× **C** – kapitola v odborné knize, PhDr. Milan Salaš, DrSc.: *Výšinné sakrální centrum z mladší doby bronzové na Cezavách u Blučiny*, předpokládané uplatnění v roce 2020.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Výsledek 1× **Jsc** bude uplatněn v roce 2019, výsledky 1× **Jim** a 1× **C** budou uplatněny v roce 2020.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× Jost, téma: Last Glacial mammalian assemblage from Barová Cave (Moravian Karst, Czech Republic) – new findings.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2018 uplatněny další výsledky 2× **Jost** a 1× **C**.

50.

Archeologie – garant: PhDr. Milan Salaš, DSc. (AC – archeologie)

Cíl 1: Asepulkrální kovová depozita, kovové industrie a metalurgie doby bronzové na Moravě

Výsledky:

1× B – odborná kniha, téma: „Hradisko Réna u Ivančic a jeho kovová depozita z mladší doby bronzové“, bude uplatněno v roce 2018

1× Jsc – článek v recenzovaném periodiku zařazeném v databázi SCOPUS, téma: „Proveniencia medenej suroviny na Morave v mladšej dobe bronzovej na príklade kovových depotov z Blučiny a Borotína“ (spoluautor T. Zachar), bude uplatněno v roce 2018

Cíl splněn. Výsledek 1× B je uplatněn v roce 2018, v termínu do 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Výsledek 1× Jsc je uplatněn v roce 2018.

Cíl 2: Zpracování a vyhodnocování výsledků výzkumů na lokalitě Cezavy u Blučiny

Výsledky:

1× B – odborná kniha, téma: „Kovová depozita mladší doby bronzové z hradiska Réna u Ivančic“ (pracovní název), bude uplatněno v roce 2020 (v závislosti na zpracování podkapitol odborné knihy některými spoluautory).

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2020.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1 x Jimp, téma: *Organization of ceramic production at a fortified Early Bronze Age settlement in Moravia (Czech Republic) inferred from low-destructive archaeometry.*

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× Jost.

51.

Historie přírodních věd – garant: PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D.

(AB – dějiny)

Cíl: Dokumentace historicko-vědního kontextu Mendelova objevu, zejména ve vztahu k vývoji přírodních věd na Moravě a vzniku moderní genetiky. Analýza interpretací Mendelova objevu, zejména ve vztahu k evoluční teorii.

Výsledky:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× Jost je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

52.

Botanika – garant: RNDr. Karel Sutorý, CSc.
(EF – botanika)

Cíl 1: Vyhledávání typových materiálů sběratelů zastoupených v herbáři botanického oddělení moravského zemského muzea (J. Freyn, E. Formánek, E. Nyárády, J. Podpěra atd.).

Výsledky:

2× Jost – článek v odborném recenzovaném časopise, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× Jost došlo ke změně uplatnění na rok 2019. Článek byl odevzdán k tisku do Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae, momentálně je v recenzním řízení a bude zařazen až do prvního čísla ročníku 2019. Druhý výsledek Jost je uplatněn v roce 2018.

Cíl 2: Studium rodu Cynoglossum a příbuzných rodů čeledi Boraginaceae.

Výsledky:

1× Jimp – článek v odborném impaktovaném časopise, bude uplatněno v roce 2018; 1× Jimp bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 1× Jimp byl odevzdán do tisku v časopise Phytotaxa a bohužel není k 31.1.2019 k dispozici. Aktuálně je stále v recenzním řízení s předpokládaným vydáním v únoru 2019.

Cíl 3: Floristický průzkum vybraných lokalit se zaměřením na fytogeograficky významné taxony.

Výsledky:

1× Jimp a 1× Jneimp bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. U výsledku 1× Jimp a 1× Jneimp došlo ke změně z roku 2018 na rok 2019. Publikace byly připravovány pro Sedmý balkánský botanický kongres, který se konal ve dnech 10.–14. září 2018 v Novém Sadu v Srbsku. Vzhledem k tomu, že řešitel svou účast na této akci ze závažných důvodů zrušil, dal tedy přednost přípravě jiných publikací.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× Jost.

53.

Zoologie – garant: RNDr. Miroslav Šebela, CSc.
(EG – zoologie)

Cíl 1: Výzkum zvláště chráněných druhů obratlovců na studijní ploše Betlém s důrazem na jejich

ochranu v případě realizace revitalizačního projektu (Žádost podána v rámci OP – Životní prostředí 2014–2020, prioritní osa 4, prioritní cíl 2 – posílení biodiverzity).

Výsledky:

1× **Jimp** – bude uplatněno v roce 2018.

1× **J** – bude uplatněno v roce 2020.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jimp** je uplatněn v roce 2018, došlo však ke skutečnosti, že zahraniční redakce do textu nezařadila odkaz na DKRVO, výsledek tedy bude uveden v rámci další vědecké činnosti. Výsledek 1× **J** bude uplatněn v roce 2020.

Cíl 2: Ornitologický průzkum parku Lužánky (Brno). Porovnání změn v diverzitě ptačích společenstev na území parku Lužánky v rozmezí 20ti let.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018 (spoluautor M. Černý).

Cíl 3: Monitoring sladkovodních druhů ryb v povodí řeky Curaray (Amazonie, Ekvádor). Sběr vzorků pro databázi DNA (spolupráce s AV ČR na mezinárodním projektu, koordinátor Dr. J. Mendel).

Výsledky:

1× **B** – odborná kniha, bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **B** bude uplatněn v roce 2019.

Mimo plán vznikl výsledek 1× **A** (videodokument) téma: *Za rybami Amazonie, s uplatněním v roce 2018, do termínu 31. 12. 2018 a předáním k 31. 1. 2019.*

54.

Botanika – garant: Mgr. Hana Ševčíková (EF – botanika)

Cíl 1: Taxonomie a ekologie makromycetů. Cíl roku 2018 navazuje na výzkum v roce 2017, který dále rozvíjí. Výzkum bude zaměřen jak na terénní sběr materiálu a jeho determinaci, tak i na mikroskopické zpracování vybraných rodů makromycetů vlastních sběrů, sběrů dodaných jinými mykology i exsikiátů ze sbírek MZM i těch zapůjčených z jiných institucí. Sběžejní bude výzkum hub lupenatých, zejména rodu *Pluteus*, dále rodu *Hygrocybe*. Další makromycety budou zkoumány v závislosti na nálezech v terénu,

případně na spolupráci s dalšími mykology. Tyto makromycety budou zkoumány z hlediska taxonomického i ekologického. Vlastní sběry budou pořizovány zejména v České republice a také během minimálně 2 zahraničních cest. Výstupy budou tvořit zejména články v časopisech impaktovaných i recenzovaných.

Výsledky:

minimálně 5x J – článek v odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 5× **J** je uplatněn v roce 2018, z toho 1× **J** do 31. 12. 2018 s předáním k 31. 1. 2019.

55.

Etnologie – garant: Mgr. Markéta Tobolová (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Geneze lidového oděvu na podkladě sbírky textilu Etnografického ústavu a dějiny spolku Vesna.

1× **Jost** – článek v odborném recenzovaném časopise, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× **Jost** je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

56.

Mineralogie – Garant: Mgr. Jiří Toman (DB – Geologie a mineralogie)

Cíl 1: Výzkum nízkoteplotních hydrotermálních minerálních asociací, zejména zeolitové parageneze.

Výsledky:

1× **Jimp** – souborný článek v impaktovaném periodiku (výsledek víceletého výzkumu) – předpokládané uplatnění v r. 2019

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× **Jimp** je uplatněn z rozhodnutí redakce již v roce 2018.

Cíl 2: Mineralogické lokality dotčené historickou těžbou surovin (před rokem 1945). Předpokládá se průběžný víceletý výzkum pro encyklopedické zpracování (studium nových lokalit, návštěva významných srovnávacích evropských těžebních center, sběr srovnávacího materiálu, fotodokumentace pozůstatků těžební činnosti a odběr vzorků pro laboratorní studium) jednotlivých míst se zachovanými terénními pozůstatky po historické těžbě.

Výsledky:

1× **Jost** – článek v recenzovaném odborném periodiku – plánované uplatnění v r. 2018

1× **B** – plánované uplatnění v r. 2020. **Průběžný sběr** údajů a srovnávacího materiálu o problematice historického dolování (terénní výzkum a dokumen-

tace, mineralogie, analytické práce) pro *knižní publikaci*.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost je uplatněn v roce 2018. Výsledek 1× B bude uplatněn v roce 2020.

57.

Antropologie – garant: Mgr. Zdeněk Tvrdý (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl: Život a smrt v pravěkých a historických populacích na základě antropologického zpracování lidských kosterních pozůstatků získaných při archeologických výzkumech na území České republiky a Slovenska.

Výsledky:

1× J – článek v odborném periodiku, téma: *Antropologické zpracování eneolitických koster z Modřic u Brna* (spoluautoři M. Šmíd, Zdeněk Tvrdý, David Parma a Petr Kos), uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledek 1× J je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2018 uplatněn další výsledek 1× C.

58.

Archeologie – garant Mgr. Lucie Valášková (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Zpracování a vyhodnocování keramiky z období Velké Moravy v oblasti staroměstsko-uherškohradištské aglomerace se zvláštním přihlédnutím k hrnčířské peci z Uherského Hradiště-Sadů.

Výsledky:

1× Jsc – článek v recenzovaném odborném periodiku, spoluautoři L. Galuška a J. Langr, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jsc bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici, důvodem je odchod řešitelky na mateřskou dovolenou dne 1. 5. 2018.

Cíl 2: Zpracování záchranných archeologických výzkumů v oblasti zájmu CSA HM Moravského zemského muzea na Uherskohradištsku.

Výsledky:

1× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost bohužel není k 31. 1. 2019 k dispozici, důvodem je odchod řešitelky na mateřskou dovolenou dne 1. 5. 2018.

59.

Antropologie – garant: Mgr. Eva Vaníčková (AC – archeologie, antropologie, etnologie)

Cíl 1: Antropologické rekonstrukce podoby pravěkých populací na základě zpracování antropologických materiálů ze sbírek Moravského zemského muzea a dalších pamětových a vědeckých institucí. Odborné publikování výsledků a cílené projekty zaměřené na popularizaci veřejnosti a využití při výstavní činnosti.

Výsledky:

2× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl částečně splněn. Výsledek 2× Jost je uplatněn v roce 2018, 1. téma v roce 2018, u 2. téma (spoluautor P. Kostrhun, téma: *The woman from the Dolní Věstonice 3 burial: a new view of the face using modern technologies*) dojde ke **změně uplatnění na rok 2019**, článek je dostupný pouze online, čeká na zařazení do čísla.

60.

Mineralogie – Garantka: Mgr. Eva Višková (DB – Geologie a mineralogie)

Cíl 1: Studium supergenní Pb–Cu–As–S–P mineralizace polymetalických ložisek ovlivněných těžbou

Výsledky:

2× Jost – článek v recenzovaném odborném periodiku – plánované uplatnění v r. 2018 a 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× Jost je uplatněn v roce 2018 k 31. 12. 2018 a předán k 31. 1. 2019. Druhý výsledek 1× Jost bude uplatněn v roce 2019.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2018 uplatněny další výsledky 3× Jost.

61.

Dějiny umění – prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D. (AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl: Formy reprezentace v raném novověku v zemích Koruny české. Výzkum bude pracovat s kulturně historickými souvislostmi vzniku portrétů a bude se zabývat se společenskými funkcemi podobizny v souvislosti s reflexí individuálního myšlenkového světa a společenského statutu portrétovaného na jedné straně a sociální i uměleckou konvencí na straně druhé.

Výsledky:

1× J – bude uplatněno v roce 2019.

Cíl průběžně plněn. Výsledek 1× J bude uplatněn v roce 2019.

Mimo plán vznikla studie 1× Jost na téma: *Portréty T. G. M. od karikatury k ikoně*, která je uplatněna v roce 2018, do termínu 31. 12. 2018 a předána k 31. 1. 2019.

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1× B.

62.

Hudební věda – garant: doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D.

(AL – umění, architektura, kulturní dědictví)

Cíl: Výzkum geneze orchestrální skladby Leoše Janáčka *Žárlivost*

Výsledky:

1× Jost – článek v odborném recenzovaném periodiku, bude uplatněno v roce 2018.

1× B – odborná kniha, bude uplatněno v roce 2018.

Cíl splněn. Výsledky 1× Jost a 1× B jsou uplatněny v roce 2018.

Vyhodnocení a závěr pro rok 2018

Je možno konstatovat, že cíle stanovené Rozhodnutím Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb. (MK 76246/2018 OVV ze dne 28. 11. 2018) byly dosaženy v míře, kterou umožňovalo uplatnění výsledků a možnosti řešitelů včas ovlivnit chování vydavatelů a podobu rukopisů.

Brno, 31. ledna 2019

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.

generální ředitel Moravského zemského muzea

PhDr. Zdeněk Drahoš

koordinátor IP DKRVO

Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2018 dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2018

Rok uplatnění výsledku (R09)	Druh/podruh výsledku - kód (R05 a d.)	Typ výsledku (hlavní/vedlejší/ostatní)	Výsledek cíle	Tvůrci výsledku (A02, A03)	Název výsledku v původním jazyce (R06)	Plánovaný /neplánovaný	Povinné specifické údaje o výsledku (viz struktura příloh č. 1A - 1C zpráv o IP za r. 2018)
2018	Jim	Vedlejší	1	Sesli E., Antonín V. & Contu M.	A new species of Hygrophorus, <i>H. yadigarri</i> sp. nov. (Hygrophoraceae), with an isolate systematic position within the genus from the Colchic part of Turkey	Plánovaný	1. 1300-008X 2. Turkish Journal of Botany 3. 42 4. 2 5. 224-232
2018	Jim	Vedlejší	1	Sesli E., Antonín V. & Hughes K. W.	<i>Marasmiellus istanbulensis</i> (Omphalotaceae), a new species from Belgrade Forest (Istanbul-Turkey)	Plánovaný	1. 1126-3504 2. Plant Biosystems 3. 152 4. 4 5. 666-673
2018	Jost	Vedlejší	1	Antonín V. & Ševčíková H.	Masivní růst bedly zardělé – <i>Leucoagaricus leucothites</i> – na jižní Moravě v září 2017 a příspěvek k otázce její jedlosti	Plánovaný	1. 0374-9436 2. Mykologický sborník 3. 95 4. 1 5. 3-8
2018	Jim	Vedlejší	1	Wang X-H., Das K., Horman J., Antonín V., Baghela A., Chakraborty D., Hembrom M. E., Nakasone K., Ortiz-Santana B., Vizzini A., Hofstetter V. & Buyck B.	Fungal Biodiversity Profiles 51–60	Plánovaný	1. 0181-1584 2. Cryptogamie, Mycologie 3. 39 4. 2 5. 211-257
2018	Jim	Vedlejší	1	Dutta A. K., Antonín V., Barui R. & Acharya K.	A new species of <i>Clitocybula</i> (Marasmiaceae) from West Bengal, India	Plánovaný	1. 0029-5035 2. Nova Hedwigia 3. 107 4. 1-2 5. 195-203
2018	Jim	Vedlejší	1	Buyck B., Antonín V., Chakraborty D., Baghela A., Das K. & Hofstetter V.	<i>Cantharellus</i> sect. <i>Amethystini</i> in Asia	Plánovaný	1. 1617-416X 2. Mycological Progress 3. 17 4. 8 5. 917-924
2018	Jost	Vedlejší	1	Antonín V.	Ekologie a rozšíření hlivičky Wilhelmovy – <i>Hohenbuehelia wilhelmii</i> , vzácného druhu naší mykobioty	Plánovaný	1. 1213-5887 2. Mykologické listy 3. 140 4. 0 5. 25-31
2018	Jost	Vedlejší	1	Antonín V., Duriška O., Janžovičová S. & Tomšovský M.	Two lesser-known <i>Melanoleuca</i> species, <i>M. malenconii</i> and <i>M. tristis</i> (Basidiomycota, Agaricales) from anthropogenous habitats in the Czech and Slovak Republics	Plánovaný	1. 1211-8788 2. Acta Musei Moraviae 3. 103 4. 2 5. 287-297
2018	C	Vedlejší	1	Beránková, Helena	Moravské zemské muzeum. Fotografická sbírka Etnografického ústavu Moravského zemského muzea	Neplánovaný	1. 978-80-87954-10-2 2. Ztracená tvář Podluží. Tvrdonice a Kostice 3. Břeclav 4. Malovaný kraj 5. 65-94
2018	B	Vedlejší	1	Beránková, Helena	Josef Klvaňa: Náčrtky mého životopisu. Paměti, fotografie.	Plánovaný	1. 978-80-7028-51-7 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 235 -
2018	B	Vedlejší	1	Blecha, J.–Hamar, J.	„Putování“ s Muzejní maringotkou.	Plánovaný	1. 978-80-7028-514-5 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 223 -
2018	C	Vedlejší	1	Blecha, Jaroslav	Rodinné loutkové divadlo v kontextu slovenského loutkářství.	Plánovaný	1. 978-80-970602-7-5 2. Slovenský loutkář 1928 3. Bratislava 4. Slovenský ľudový umelecký kolektív 5. 105-119; 266-278
2018	Jost	Vedlejší	1	Blecha, Jaroslav	Pisemnosti z pozůstalosti Jindřicha Veselého ve sbírce Muzea loutkářských kultur v Chrudimi.	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Mus. Moraviae, Sci. soc. 3. CIII 4. 2 5. 189-209
2018	B	Vedlejší	1	Břečka, Jan	Brněnský kaleidoskop času (Výběr událostí a	Plánovaný	1. 978-80-7028-469-4

					osobnosti dějin města ve 20. století)	Plánovaný	2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 185 5. -
2018	B	Vedlejší	2	Dunděra, Jiří – Břečka, Jan	S bombardéry na válečném nebi. Kyjovjáci u Trístajedenáctky.	Plánovaný	1. 978-80-905192-6-8 2. Kyjov 3. Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s. 4. 213 5. -
2018	Jost	Vedlejší	Břežna - 2, Calábková - 2	Daniel Madzia, Jakub Březina, Gabriela Calábková	Oxfordští pliosaři Severní Tethydy v kontextu fylogeneze kladu Thalassophona	Plánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 103 4. 2 5. 87-97
2018	Jost	Vedlejší	2	Černý M. & Šebela M.	Změny ve složení ptačího společenstva parku Lužánky v Brně mezi lety 1978 a 2016	Plánovaný	1. 0231-7796 2. Sylvia 3. 54 4. - 5. 25-44
2018	Jim	Vedlejší	1	Černý M., Rymešová D. & Šálek M.	Switches in covering of eggs in grey partridge Perdix perdix clutches during laying and incubation	Plánovaný	1. 0139-7893 2. Folia zoologica 3. 67 4. 3-4 5. 154-157
2018	B	Vedlejší	1	Miloš Čizmář, Jana Čizmářová, Jiří Meduna	Němčice a Staré Hradisko. Spony	Plánovaný	1. 978-80-7028-511-4 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 260 5. -
2018	Ekrit	Hlavní	1	Drahoš, Z.	1. Česko-Slovenská (Slovensko-Česká výstava), 2. Slezsko a Ostravsko, 3. Společné století	Plánovaný	1. 27. 4. – 9. 9. 2018 Bratislavský hrad, 28. 10. – dosud Historická budova Národního muzea Praha, 20. 3. – 31. 10. 2018 Historická budova Slezské zemské muzeum Opava, 18. 10. 2018 – dosud Dietrichsteinský palác Moravské zemské muzeum Brno. 2. datum zahájení a ukončení 3. Bratislava - 76683 návštěvníků, Opava - 14 251 návštěvníků, Praha - 80 tisíc návštěvníků, Brno 628 osob 4. 4 5. 978-80-7028-505-3
2018	B	Vedlejší	1	Drahoš, Z.	Společné století, Česko-Slovensko 1918 - 2018	Plánovaný	1. 978-80-7028-505-3 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 193 5. -
2018	D	Vedlejší	1	Dvořáková, H.	Kirito/Kirweihfest in Jevišovka bei Nikolsburg als Identifizierungsfaktor der heutigen kroatischen Minderheit in Mähren	Plánovaný	1. 2198-0659 2. Schell, Czila, Prosser-Schell, Michal, Pusztai, Bertalan (ed) Re-Invention of tradition in Ostmitteleuropa nach 1990. Neue, „gefundene“ und revitalisierte feste mit Schwerpunkt auf Unzer 3. Münster 4. Waxmann Verlag GmbH, Münster 5. 167-180
2018	Jost	Vedlejší	1	Dvořáková, H.	Hiedelemjelenségek és a 20. század történelmi fordulópontjai	Plánovaný	1. 1335-43611 2. Fórum Társadalomtudományi Szemle 3. XX. 4. 1 5. 121-128
2018	E	Ostatní	1	Dvořáková, H.	Vivien Babicová, vždy pride večer a po ňom ráno	Plánovaný	1. Design štúdio ÚLUV Bratislava 2. 23. 2. - 1. 6. 2018 3. 374 4. 1 5. -
2018	E	Ostatní	1	Dvořáková, H.	Tradiční kultura – výkladní skříň státu	Plánovaný	1. Brno, MZM, Dietrichsteinský palác 2. 18.10.2018-30.6.2019 3. lze specifikovat až po ukončení 4. 1 5. -
2018	C	Vedlejší	1	Zdeněk Fišer	Hesla v Biografickém slovníku českých zemí - Hájek Jiří	Plánovaný	1. ISBN 978-80-200-2871-6 (Academia), ISBN 978-80-7286-319-8 (Historický ústav AV ČR) 2. Biografický slovník českých zemí, sv. 21, hesla H - Ham 3. Praha

						4. Nakladatelství Academia, Historický ústav AV ČR 5. 85
2018	C	Vedlejší	1	Zdeněk Fišer	Hesla v Biografickém slovníku českých zemí - Hájek Tomáš	Plánovaný 1. ISBN 978-80-200-2871-6 (Academia), ISBN 978-80-7286-319-8 (Historický ústav AV ČR) 2. Biografický slovník českých zemí, sv. 21, hesla H - Ham 3. Praha 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 91
2018	C	Vedlejší	1	Zdeněk Fišer	Hesla v Biografickém slovníku českých zemí - Halabala Metoděj	Plánovaný 1. ISBN 978-80-200-2871-6 (Academia), ISBN 978-80-7286-319-8 (Historický ústav AV ČR) 2. Biografický slovník českých zemí, sv. 21, hesla H - Ham 3. Praha 4. Nakladatelství Academia, Historický ústav AV ČR 5. 116-117
2018	C	Vedlejší	1	Zdeněk Fišer	Hesla v Biografickém slovníku českých zemí - Hadravský František	Plánovaný 1. ISBN 978-80-200-2871-6 (Academia), ISBN 978-80-7286-319-8 (Historický ústav AV ČR) 2. Biografický slovník českých zemí, sv. 21, hesla H - Ham 3. Praha 4. Nakladatelství Academia, Historický ústav AV ČR 5. 50
2018	E	Ostatní	2	Zdeněk Fišer	Jak se poznávali: Moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919	Plánovaný 1. Moravské zemské muzeum, Ditrichštejnský palác, Zelný trh 6, Brno 2. 18. 10. 2018 - 30. 6. 2019 3. lze specifikovat až po ukončení 4. 11 5. -
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Město Holešov a jeho dějiny	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. s. 11-16
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Správní vývoj města a okresu Holešov	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 23-28
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Na cestě k moderní době 1848-1918	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 155-180
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Vývoj v letech 1945-1948	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 219-226
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Nástin vývoje sportu v Holešově ro roku 1989	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 495-502
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Holešov v datech	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 505-512
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Místní části města	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 513-528
2018	C	Vedlejší	3	Zdeněk Fišer	Osobnosti města	Plánovaný 1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno

						4. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – město Holešov 5. 529-536
2018	Jost	Vedlejší	1	S. Pratl, S. Péan, L. Crépin, S. Puaud I, D.G. Drucker, M. Lázníčková-Galetová, J. Van der Plicht, H. Valladas, C. Verna I, M. Patou-Mathis, M. Lebon and A. Yanevich	The First Anatomically Modern Humans from South-Eastern Europe. Contributions from the Buran-Kaya III Site (Crimea)	Plánovaný 1. 0037-8984 (Print) 1777-5469 (Online) 2. Bulletins et mémoires de la Société d'anthropologie de Paris 3. 30 4. 3-4 5. 169-179
2018	E	Ostatní	2	Galetová, Martina	Magnetický sever. východ.	Plánovaný 1. Brno, MZM, Pavilon Anthropos 2. 9. 10. 2018 - 13. 1. 2019 3. lze specifikovat až po ukončení 4. 1 5. -
2018	E	Ostatní	1	Galuška, L.	Na Trhu Moravanů aneb Když otroci byli zboží	Neplánovaný 1. Archeologický skanzen středního Pomoraví, Modrá u Velehradu 2. 17. května 2018 – trvá doposud 3. 53 627 platících a cca 5000 zdarma 4. Moravské zemské muzeum a Obec Modrá 5. -
2018	Jsc	Vedlejší	1	Tomanová Petrová, P. - Nehyba, S. - Diviš, K. - Hladilová, Š. - Gregorová, R. - Vit, J. - Hudec, P.	Paleoprostředí ve spodním badenu na severním okraji Brna (Divišova čtvrť)	Neplánovaný 1. 1212-6209 2. Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 3. 25 4. 1-2 5. 65-72
2018	Jost	Vedlejší	1	Gregorová, R.	Rybí fauna menilitového souvrství na nové lokalitě Cetechovice.	Neplánovaný 1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae-Scientiae Geologicae 3. 103 4. 2 5. 99-107
2018	Jost	Vedlejší	2	Gregorová, R., Malvesy, T.	Basílic, mermaid, Jenny Haniver : le démon aux trois noms	Neplánovaný 1. 2256-6384 2. Especies 3. 29 4. - 5. 48-56
2018	Jost	Vedlejší	1	Dagmar Grossmannová	Několik poznámek k mincovnímu depotu z Hodova z období Jagellonců na Moravě	Plánovaný 1. 0546-9414 2. Numismatický sborník 3. 32 4. 1 5. 91-95
2018	Jost	Vedlejší	1	Dagmar Grossmannová	Depot mincí z období třicetileté války na katastru Dolní Čepi (okr. Zďár nad Sázavou)	Plánovaný 1. 0862-1195 0862-1195 2. Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales CIII 3. 32 4. 2 5. 91-120
2018	Jost	Vedlejší	1	Lukáš Richtera - Dagmar Grossmannová - Petr Dobrovolný	Nález mincí ve Ždánickém lese nedaleko obce Bošovice (okr. Vyškov) uložených ve 2. polovině 17. století	Plánovaný 1. 0862-1195 0862-1195 2. Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales CIII 3. 32 4. 2 5. 145-156
2018	Jost	Vedlejší	1	Houzar, S. - Šrein, V.	Magnetitový skarn s ferrobustanitem v mramoru v Sokoli u Třebíče (molda - nubikum, západní Morava, Český masív).	Plánovaný 1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 103 4. 1 5. 17-27
2018	Jost	Vedlejší	1	Hršelová, P. - Houzar, S. - Buriánek D.	Chrómem bohaté spinely ze svrchnokarbonských balinských slepenců jižní části boskovické brázdy	Neplánovaný 1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 103 4. 2 5. 39-51
2018	Jost	Vedlejší	1	Hrazdil, V. - Houzar, S. - Višková, E.	Hydrotermální stříbrnosná Pb-Zn mineralizace v moldanubickém plutonu v okolí Dačic a Slavonic	Plánovaný 1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 103 4. 2 5. 17-37
2018	Jost	Vedlejší	2	Dagmar Jelínková – Alena Humpolová	Archeologické lokality na katastrech obcí Tasovice a Valtrovice, okr. Znojmo	Plánovaný 1. 0449-0436 2. Jižní Morava 3. ročník 54 – svazek 57 4. 1

							5. 223-240
2018	D	Vedlejší	1	Jochmanová, Andrea – Zahradka, Jiří	Kostýmní návrhy Inez Tuschnerové	Plánovaný	1. 978-80-7027-322-7 2. Inez Tuschnerová 3. Brno 4. Moravská galerie 5. 109-141
2017	Jost	Vedlejší	2	Kalinová, Alena	K významným osobnostem brněnského kulturního života. MVDr. Josef Dostál (1894-1970).	Plánovaný	1. ISSN 0524-689X, ISBN 978-80-86736-56-3 2. Brno v minulosti a dnes. Příspěvky k dějinám a výstavbě Brna 3. 30 4. 1 5. 252-270
2017	C	Vedlejší	3	Kalinová, Alena	Poselství příběhu o sv. Jenověře Brabantské v lidových podmalbách na skle.	Plánovaný	1. 978-80-87671-33-7 2. Erotika v lidové kultuře 3. Uherské Hradiště 4. Slováké muzeum 5. 159-168
2017	Jost	Vedlejší	1	Dagmar Kašparová	Nález antoninianů v Horní Lhotě u Blanska. Příspěvek k otázce nálezů mincí 2. poloviny 3. století.	Plánovaný	1. 0862-1195 2. Folia numismatica. (Supplementum ad Acta Musei Moraviae. Scientiae sociales.) 3. 32 4. 2 5. 79-89
2018	Jimp	Vedlejší	1	Kolibáč, J. - Alekseev, V.	Seiditzella hoffeinsorum sp. nov., the first representative of the beetle tribe Gymnochilini (Coleoptera: Trogossitidae) from Baltic amber	Plánovaný	1. 1755-6910 (Print), 1755-6929 (Online) 2. Earth and Environmental Science Transactions of the Royal Society of Edinburgh 3. 107 4. 2-3 5. 289-296
2018	C	Vedlejší	1	Kostrhun, P.	90 let muzea Anthropos. Proměny muzea v období první Československé republiky/90 years of the Museum Anthropos. The transformations of the time of the First Czechoslovak Republic	Plánovaný	1. 978-80-7028-513-8 2. Pavilon Anthropos v proměnách času, Studie Centra kulturní antropologie 5/2018 3. Brno 4. Moravské zemské muzeum 5. 10 - 104
2018	C	Vedlejší	1	Hana Krutilková	Holešov v samostatném státě 1918–1938	Plánovaný	1. 978-80-7275-106-8 2. Holešov. Město ve spirálách času 3. Brno 4. Nákladem města Holešov, vydala Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 5. 181–198
2018	D	Vedlejší	1	Hana Krutilková	"Ne náhoda, jen práce a spoiřivost vede k zámožnosti!" aneb Osudy Občanské záložny v Moravském Krumlově v letech 1918-1952	Plánovaný	1. 978-80-88145-22-6 2. Sborník Státního okresního archivu Znojmo 2017. Historický a vlastivědný sborník Znojemska a Moravskokrumlovska. 3. Znojmo 4. Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Znojmo 5. 143-160
2018	D	Vedlejší	1	Hana Krutilková	Ženy a Sdružení venkovské omladiny pro Moravu a Slezsko. Příspěvek k promikání žen do zájmových organizací katolického tábora před rokem 1914	Neplánovaný	1. 978-80-86759-10-4 2. Morava v době převratů a změn 1848 – 1918. Sborník příspěvků z mezinárodní odborné konference 3. Kroměřiz 4. Knihovna Kroměřizska, p. o. ve spolupráci s Moravským zemským archivem v Brně - Státním okresním archivem Kroměřiz, Muzeem Kroměřizska, p. o. a Městem Kroměřiz 5. 42-55
2018	Jost	Vedlejší	1	Kubešová, Svatava – Mudrová, Radka – Sova, Pavel	Mechorosty zaznamenané během jarního 21. setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Nečtinách na Manětínsku v roce 2014	Plánovaný	1. 0862-8904 2. Bryonora 3. 61 4. červen 5. 35-43
2018	Jost	Vedlejší	1	Dřevojan, Pavel – Kubešová, Svatava – Procházková, Jana	Entoshodon hungaricus – nový druh bryoflorý České republiky	Plánovaný	1. 0862-8904 2. Bryonora 3. 62 4. prosinec 5. 53-61
2018	Jost	Vedlejší	1	Dřevojan, Pavel – Holá, Eva – Jandová, Julie – Kořnar, Jiří – Kubešová, Svatava – Kučera, Jan – Mamukjanová, Alžběta – Mihaláková, Eva – Müller, Ernoš	Zajímavé bryofloristické nálezy XXX	Plánovaný	1. 0862-8904 2. Bryonora 3. 62 4. prosinec

2018	Jimp	Vedlejší	1	Peterka, Tomáš – Štábová, Táňa – Strojínski, Adam - Malenovský, Igor - Świerczewski, Dariusz	Socoflata gen. nov., described for two new planthopper species from the mountains in Socotra island (Hemiptera: Fulgoromorpha: Flatidae)	Plánovaný	5. 76-83 1. 1175-5326 2. Zootaxa 3. 4379 4. 3 5. 388-406
2017	Jost	Vedlejší	1	Lauterer, Pavel - Malenovský, Igor - Preisler, Jiří - Vonička, Pavel	Křisi (Hemiptera: Auchenorrhyncha) Jizerských hor, Frýdlantska a okolí Liberce	Plánovaný	1. 0375-1686 2. Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy 3. 35 4. 1 5. 13-98
2018	B	Vedlejší	1	František Malý	Moravské vánoční pastorely na latinský text s použitím nástrojů lidové hudby. Kritická edice.	Plánovaný	1. 979-0-706522-27-2 2. Brno 3. Hudební nakladatelství František Malý 4. 52 5. -
2018	Jost	Vedlejší	1	Zdeňka Měchurová	Zur Interpretation kleiner Mittelalterlicher Figuralplastik aus den Sammlungen des Mährischen Landesmuseums,	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Sci.Soc. 3. CIII 4. 1 5. 35-50
2018	Jost	Vedlejší	1	Zdeňka Měchurová	Kamnové kachle z archeologického výzkumu tvrze v Kralicích nad Oslavou.	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Sci.Soc. 3. CIII 4. 2 5. 141-177
2018	C	Vedlejší	3	Mitáček, Jiří	Od pádu Velké Moravy do panství rytířů ze Zvole (1509)	Plánovaný	1. 978-80-907393-0-7 2. KUNOVICE I. 3. Kunovice 4. Město Kunovice 5. 81 - 112
2018	B	Vedlejší	1	Mitáček, Jiří - Galuška, L.	Uherské Hradiště – Sady: 500 let nejranějšího křesťanství ve střední Evropě I.	Plánovaný	1. 978-80-7028-516-9 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 400 5. -
2018	Jimp	Vedlejší	1	Neruda, Petr – Nerudová, Zdeňka, Bajer, Aleš	Podhradem Interstadial; A critical review of the middle and late MIS 3 (Denekamp, Hengelo) in Moravia, Czech Republic.	Plánovaný	1. 0277-3791 2. Quaternary Science Review 3. 182 4. - 5. 191-201
2018	C	Vedlejší	1	Neruda, Petr – Lázníčková-Galetová, Martina	Retouchers from Mammoth Tusks in the Middle Palaeolithic: A Case Study from Kůlna Cave Layer 7a1 (Czech Republic)	Plánovaný	1. 978-3-947450-20-6, ISSN 1862-4812 2. The Origins of Bone Tool Technologies: Retouching the Palaeolithic: Becoming Human and the Origins of Bone Tool Technology 3. Heidelberg 4. Propylaeum, Universithats Bibliothek 5. 215-233
2018	Jimp	Vedlejší	1	Neruda, Petr	Settlement Strategies of Palaeolithic and Mesolithic Societies in north Moravia and Czech Silesia (Czech Republic).	Plánovaný	1. 0031-0506 2. Památky archeologické 3. 109 4. - 5. 5-36
2018	B	Vedlejší	1	Nerudová, Z.	Základní příručka paleolitických technologií: jak přežít ve starší době kamenné.	Plánovaný	1. 978-80-7028-502-2 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 130 5. -
2018	M	Ostatní	1	Nerudová, Z., Marta Poltowicz-Bobak	MAGDALENIAN: CHRONOLOGY – TERRITORY – SETTLEMENT – STRUCTURES	Plánovaný	1. University Rzeszów, Polsko 2. 18. 9. 2018 3. 20. 9. 2018 4. 22 5. 22
2018	D	Vedlejší	2	Oliva, Martin	Women's Work? Findings from the Neolithic chert mines in the "Krumlovský les", South Moravia.	Plánovaný	1. 978 1 78491 772 2 2. D. H. Werra and M. Woźny eds.: Between History and Archaeology. Papers in honour of Jacek Lech. 3. Oxford 4. Archaeopress Publishing Ltd. 5. 43-48
2018	Jost	Vedlejší	1	Oliva, Martin	Mladý paleolit Českých zemí: Souhrn prací v letech 2014-2017	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, scientiae sociales 3. 103

							4, 2 5. 85-100
2018	Jost	Vedlejší	2	Pechová, Jarmila	Z kroniky obce Lysovice na Vyškovsku	Plánovaný	1. 0862 – 1209 2. Acta Musei Moraviae, Folia ethnographica 3. 52 4. 2 5. 101–122
2018	Jost	Vedlejší	2	Pechová, Jarmila	Odsun německých obyvatel z Vyškovska v pocitech a vzpomínkách pamětníků	Plánovaný	1. 1211-8117 2. Národopisný věstník 3. 76 4. 1 5. 74–93
2018	Jost	Vedlejší	1	Ondřej Pivoda	Bouře Svatopluka Čecha a její zhudebnění: Vítězslav Novák: II. část	Plánovaný	1. 0862-8505 2. Opus musicum: hudební revue 3. 50 4. 1 5. 38–50
2018	Jost	Vedlejší	1	Poláková, Jana	Způsob prožívání volného času jako prostředek k udržování etnické a kulturní identity příslušníků řecké menšiny u nás	Plánovaný	1. 0862-1209 2. Folia ethnographica 3. 52 4. 2 5. 69-82
2018	E	Ostatní	1	Poláková, Jana	Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti	Neplánovaný	1. Brno, krajský úřad Jihomoravského kraje, Žerotinovo nám. 3 2. 9. – 30. 11. 2018 3. nelze zjistit – veřejné prostory 4. 2 5. -
2018	B	Vedlejší	1	Poláková, Jana	Čtrnáct barev Vánoc. Jiný obraz svátku očima etnologa	Plánovaný	1. 978-80-7028-512-1 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 529 5. -
2018	Jost	Vedlejší	1	Poláková, Jana	Příchod řeckých uprchlíků v roce 1948 jako součást rodinné paměti	Plánovaný	1. 0449-0436 2. Jižní Morava 3. 54 4. 0 5. 358-365
2018	Jost	Vedlejší	1	Jiří Procházka - Robert Stejskal - Lukáš Čížek - David Hauck - Miloš Knižek	Dryocoetes himalayensis (Coleoptera: Curculionidae: Scolytinae), a new bark beetle species for Slovakia and Austria, and its occurrence in the Czech Republic	Plánovaný	1. 1210-6100 2. Klapalekiana 3. 54 4. 1-2 5. 117-121
2018	Jost	Vedlejší	1	Tomáš Prokůpek	Ondřej Sekora vystavující a vystavovaný	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 103 4. 2 5. 211-217
2018	Jost	Vedlejší	1	Roblíčková Martina, Plichta Aleš, Káňa Vlastislav	Jeskyně Barová ve srovnání s dalšími „medvědími“ jeskyněmi Moravského krasu.	Plánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Mus. Moraviae, Sci. geol. 3. 103 4. 2 5. 109-143
2018	B	Vedlejší	1	Tomáš Zachar – Milan Salaš	Kovová depozita mladší doby bronzové z hradiska Řena u Ivančic	Plánovaný	1. 978-80-7028-504-6 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 278 5. -
2018	Jsc	Vedlejší	1	Tomáš Zachar – Milan Salaš	Proveniencia medenej suroviny v mladšej dobe bronzovej na príklade kovových depotov z Blučiny a Borotína.	Plánovaný	1. 0323-1267 (Print), 2570-9151 (Online) 2. Archeologické rozhledy 3. svazek periodika: LXX 4. 1 5. 39-66
2018	Jost	Vedlejší	1	Jiří Sekerák	Mendel's Scientific Society in Brno	Plánovaný	1. 0085-0748 2. FOLIA MENDELIANA 3. 54 4. 1-2 5. 5-10
2018	Jost	Vedlejší	1	Karel Sutory	Freyn's Astragalus type specimens not mentioned by PODLECH & ZARRE (2013)	Plánovaný	1. ISSN 1211-8788 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae 3. 102 4. 2 5. 159–163
2018	A	Ostatní	3	Šebela, Miroslav	Za rybami Amazonie		1. L

						Neplánovaný	2. Videodokument, 95 min., nosič DVD 3. Moravské zemské muzeum 4. Brno 5. -
2018	Jimp	Vedlejší	1	Holec J., Kuncová V., Ševčíková H., Dima B., Kříž M. & Kučera M.	Pluteus fenzií (Agaricales, Pluteaceae) – taxonomy, ecology and distribution of a rare and iconic species	Plánovaný	1. 0082-0598 2. Sydowia, Vienna, no. 70 (1) 3. 70 4. 1 5. 11-26
2018	Jost	Vedlejší	1	Ševčíková H.	Gliophorus sciophanus – Voskovka cihlová – vzácný klenot našich pastvin	Plánovaný	1. 1213-5887 2. Mykologické listy, Praha 3. 139 4. - 5. 3-15
2018	Jost	Vedlejší	1	Ševčíková H.	Rokle u Brněnské přehrady – místo vhodné k rekreaci i k mykologickým objevům.	Plánovaný	1. 0374-9436 2. Mykologický sborník 3. 94 4. 4 5. 71–80
2018	Jimp	Vedlejší	1	Abdul Razaq, Narender Singh Atri, Tolgor Bau, Lassaad Belbahri, Ali Chenari Bouket, Lai-Ping Chen, Chu Deng, Sobia Ilyas, Abdul Nasir Khalid, Marcos Junji Kitaura, Takahito Kobayashi, Yu Li, Aline Markéta Tobolová	Fungal Systematics and Evolution: FUSE 4	Plánovaný	1. 0082-0598 2. Sydowia, Vienna 3. 70 4. - 5. 211-286
2018	Jost	Vedlejší	1		Kroj jako reprezentativní národní oděv	Plánovaný	1. 1804-1752 2. Textil v muzeu 3. - 4. 14 5. 36-45
2018	Jost	Vedlejší	2	Gadas, P. - Hrazdil, V. - Sejkora, J. - Toman, J.	Mineralschätze aus Drusenpegmatite in Mähren (CR)	Plánovaný	1. 0176-1285 2. Lapis 3. 43 4. 7-8 5. 14–33
2018	Jimp	Vedlejší	1	Toman J. - Novák M.	Textural relations and chemical composition of minerals from pollucite + chabazite nodule in the Věžná I pegmatite, Czech Republic	Plánovaný	1. 000-4476 2. The Canadian Mineralogist 3. 156 4. (1) 5. 1–18
2018	Jost	Vedlejší	1	Miroslav Šmid – Zdeněk Tvrđý – David Parma – Petr Kos	Pohřebiště kultury nálevkovitých pohárů s pohřby v natažené poloze z Modřic, okr. Brno-venkov	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 103 4. 2 5. 101-140
2018	Jost	Vedlejší	1	Vaničková, Eva - Kostrhun, Petr	Rekonstrukce podoby tváře šamanky z Dolních Věstonic	Plánovaný	1. ISSN 2336-7849 (Print), ISSN 2336-7857 (Online) 2. The Journal of Culture 3. 7 4. 1 5. 29-34
2018	Jost	Vedlejší	1 (Viškovská), 2 (Toman)	Višková, E. - Loun J. - Hrazdil V. - Toman J.	Aragonit z ložiska Cu-rud Mina Profunda, Cármenes, León (Španělsko)	Plánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 103 4. 2 5. 3–15
2018	Jost	Vedlejší	1	Vít Vlnas	Portréty T. G. M. od karikatury k ikoně	Neplánovaný	1. 0862-6111 2. Český časopis historický 3. 116 4. 4 5. 967-989
2018	Jost	Vedlejší	1	Jiří Zahradka	Janáčkův Úvod k Její pastorkyni	Plánovaný	1. 0862 -8505 2. Opus musicum 3. 50 4. 5 5. 27 - 50
2018	B	Vedlejší	1	Jiří Zahradka	"Divadlo nesmí být lidu komedií" Leoš Janáček a Národní divadlo v Brně.	Plánovaný	1. 978-80-7028-506-0 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 158 5. -

Vypracováno dne 26. 6. 2019

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D., generální ředitel Moravského zemského muzea
PhDr. Zdeněk Drahoš, zástupce generálního ředitele,
náměstek pro odbornou činnost a vnější záležitosti
Ing. Monika Svobodová, LL.M., ekonomicko-provozní náměstkyně

Grafická úprava: Milan Mačinec, Michaela Tomsová
Ediční oddělení, Moravské zemské muzeum

